
De Kronieken van D'ni

deel 2

R I V E N

Tom van der Spek

1998

1999

2000

2001

2002

2003

2004

2005

2006

2007

2008

2009

2010

2011

2012

2013

2014

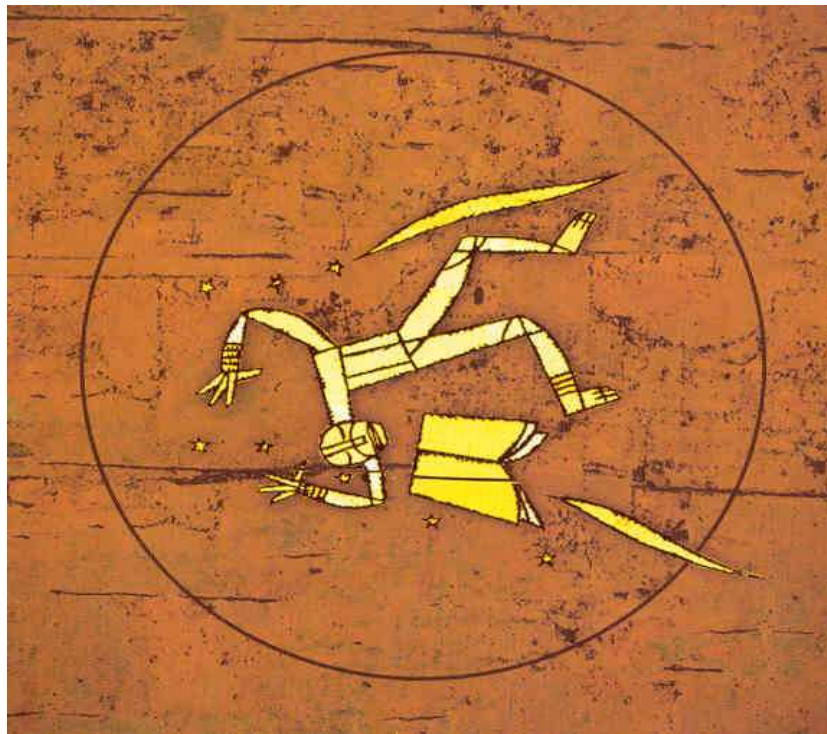
2015

2016

2017

2018

RIVEN

Tom van der Spek

Hoofdstuk 1: Een nieuwe ontmoeting met Atrus.

Na maandenlang rondgezworven te hebben op Myst, kon ik nog steeds niet goed bevatten wat mij allemaal was overkomen. Het leek ook te wonderlijk om waar te zijn. Werelden die werden gecreëerd, alleen door er over te schrijven en die vervolgens door middel van schakelboeken betreden konden worden! Nadat ik aldus door een viertal werelden (Myst zelf niet meegerekend) had gedwaald, daarbij zoekend naar rode en blauwe pagina's, had ik, teruggekeerd op Myst, de juiste beslissing genomen om met deze bladzijden, niet de bewoners van het blauwe en rode boek te bevrijden. Dat bleken namelijk de kwaadaardige zoons van Atrus te zijn, Sirrus en Achenar. Daarvoor in de plaats had ik er goed aan gedaan om, via het groene boek dat ik vond in een nis achter de haard in de bibliotheek, te schakelen naar D'ni, het tijdperk alwaar Atrus door zijn zonen gevangen was gezet.

Ik was letterlijk de reddende engel voor Atrus geweest, want ik nam ook een witte pagina mee, die beide broers in een kluis op de steiger op het eiland Myst hadden verstoppt. Dit bleek de ontbrekende pagina te zijn van een schakelboek, waarmee Atrus naar Myst kon reizen om daar definitief met zijn beide zoons af te rekenen. Ze hadden er inderdaad blijk van gegeven door en door slecht te zijn.

Uiteraard was Atrus mij zeer dankbaar, maar als beloning kon hij mij niet meer aanbieden dan de vrije toegang tot alle vier de tijdperken, waarvan op Myst-eiland de schakelboeken waren te vinden. Als dank reikte hij mij echter wel de route aan die leidde naar een vijfde schakelboek, dat toegang bood tot het koude en tot dan verborgen tijdperk 'Rijp'. Atrus zei dat hij geen tijd had te verliezen en zijn schrijfkunst moest hervatten, omdat er een groter gevaar dreigde, hetgeen mede te maken had met de verdwijning van zijn vrouw, Catherine. Hij merkte bij het afscheid nemen wel op dat hij mijn hulp in de toekomst wellicht nog nodig zou hebben.

Atrus zit nog steeds op zijn vertrouwde plek achter het bureau.

En dat moment leek nu aangebroken te zijn. Ik schakelde naar D'ni, en trof daar de ronde zaal met de zuilen nog net zo aan als de laatste keer toen ik daar was, toch al weer een behoorlijke tijd geleden. Atrus zat nog steeds gebogen over zijn boeken, achter zijn geïmproviseerde bureau gemaakt van stenen platen, alsof hij al die tijd niets anders had gedaan dan schrijven – hetgeen vermoedelijk ook zo was! Toen hij mij zag, was hij duidelijk opgelucht, wat ook bleek uit zijn eerste woorden: "Mijn God, je bent teruggekeerd!" Ik kreeg nauwelijks de tijd voor een begroeting, want Atrus sprak verder: "Ik heb je

hulp nodig." Na een korte pauze, waarbij Atrus nadenkend naar de stapel boeken op zijn bureau staarde, zei hij: "Er is veel gebeurd dat je zou moeten weten, maar ik ben bang dat ik mijn schrijven moet voortzetten." Hij haalde een boekje met een rode kaft uit zijn vestzak tevoorschijn en overhandigde dat met de woorden: "Hier, het meeste van wat van belang is, staat hier in. Lees het zorgvuldig door."

Atrus zag er duidelijk gespannen uit, toen hij vervolgens opmerkte: "Ik kan je niet naar Riven sturen met een directe mogelijkheid om terug te keren, om redenen die je spoedig zult ontdekken, maar ik kan je wel dit geven."

Opnieuw pakte Atrus een boek, ditmaal van onder het bureau vandaan. Het was een groter exemplaar met een vaal groene omslag. Atrus hield het even naar mij op terwijl hij vervolgde: "Dit lijkt een schakelboek te zijn, terug hier naar D'ni. Maar

feitelijk is het... een gevangenis voor één persoon. Ik ben bang dat je het nodig zult hebben om Gehn te vangen.”

En ook dit boek werd in mijn handen gedrukt. Atrus doopte zijn pen in de inktpot die schuin voor hem stond en schreef nog een paar woorden in het dikke boek dat opengeslagen voor hem lag. Hij vervolgde: “Zodra je Catherine hebt gevonden, geef mij dan een seintje. Ik kom dan met een schakelboek om ons terug te brengen.” Nadenkend keek Atrus naar de laatste woorden die hij in het boek voor hem had genoteerd. Hij deed het boek dicht, pakte het op, maar opende het opnieuw, ditmaal met de pagina's naar mij toe. Hij sprak: “Er is ook een kans dat, als alles goed gaat, ik in staat ben om je terug te laten keren van waar je vandaan komt.”

Hij hield het boek nog dicht bij mij. Ik zag op de rechter pagina een bewegende foto, waarin zich echter niet een heel duidelijk beeld wist te vormen. Een aantal gele, witte en blauwe strepen schoten door elkaar heen. Wat was hiervan de bedoeling? Atrus was duidelijk een man van “to the point”. Het zag er naar uit dat ik een nieuwe opdracht had gekregen en dat ik naar Riven zou moeten schakelen, om met behulp van een “gevangenisboek” Gehn gevangen te zetten (wie dat ook zou mogen zijn) en om Catherine te bevrijden. Alle benodigde info zou ik in het kleine rode boekje kunnen vinden, dat Atrus mij daarnet had overhandigd. Ik

aarzelde nog even, want enkele passages uit Atrus' betoog bevielen mij minder. Uit mijn eerdere belevenissen op Myst-eiland en hier in D'ni was echter gebleken dat Atrus te vertrouwen was. “Vooruit dan maar” dacht ik na enkele ogenblikken. Hoe fraai Myst en de vijf andere tijdperken ook waren, zo langzamerhand had ik ze wel gezien. Het was tijd om een nieuwe reis aan te vangen en een volgende uitdaging aan te gaan! Ik raakte met mijn hand de foto aan en werd het boek ingezogen...

Hoofdstuk 2: Aankomst in Riven.

Opnieuw lukte het niet om bij bewustzijn te blijven, maar na een kort ogenblik kwam ik bij. Ik tuurde naar een rotsachtig landschap met rechts een vreemde metalen constructie, die nog het meest weg had van een reusachtig ijshorentje met één bolletje ijs er in. Deze gedachte was amper door mijn hoofd geschoten, of mijn uitzicht werd deels ontnomen door tralies, die in snel tempo uit de grond omhoog kwamen. Ik probeerde nog snel naar buiten te springen, maar te laat! Nu kwam ik tot de ontdekking dat mijn aankomstpunt in deze wereld was getransformeerd in een kleine ronde gevangenis.

Lang kreeg ik niet de gelegenheid om mijn situatie te overpeinzen, want vanaf de rechterkant hoorde ik het geschuifel van voetstappen. Daar verscheen een man, met lange zwarte haren, een gebruide huid en gehuld in een lange geelwitte jas en dito petje op zijn hoofd. Onder de jas droeg hij een hemd in dezelfde kleur en ook een bruingroene broek met bruine schoenen. De man zag er duidelijk inheems uit en had mij nog niet opgemerkt, want hij drementelde zo maar rond. Hij blikte wat glazig om zich heen, maar schrok plotseling op toen hij mij in de gevangenis zag staan! Hij begon te praten in een voor mij onverstanebare taal. Ik probeerde een gebaar te maken om hem duidelijk te maken dat ik hem niet verstond, maar dat werd de spreker ook snel duidelijk. Hij herhaalde een zin een paar keer met wat meer nadruk, maar staakte zijn pogingen, toen hij zag dat dat geen effect had. Ondertussen nam hij mij van top tot teen op. Gezien mijn uitdossing, en het feit dat ik zijn taal niet sprak, werd het voor de man snel duidelijk dat ik niet in dit tijdperk thuishoorde. Zijn oog viel op het "valse" schakelboek dat ik in mijn handen had (het kleine rode boekje had ik in mijn binnenzak gestoken).

De man kwam nader, langzaam en nauwkeurig een vraag stellend die ik niet begreep, maar zijn gebaren maakten duidelijk dat hij dit schakelboek nader wilde bekijken. Dat leek mij een minder goed idee, ook nadat de man vlak voor de tralies was verschenen en zijn vraag, nu lichtelijk ongeduldig en met extra veel nadruk nog eens herhaalde. "Ach, hij kan het zo toch niet pakken," bedacht ik, maar dat was fout gedacht! Bliksemsnel schoot de arm van de man door de tralies heen en voor ik wist wat er gebeurde, had hij het boek al uit mijn handen gegrist. Tevreden deed hij een paar

stappen achteruit zodat hij buiten mijn bereik was, en sloeg het boek open. Zowel hij als ik zagen de bewegende foto van de thuisbasis in D'ni op de rechterpagina. Als hij maar niet zou proberen hier naartoe te schakelen! Het plan zou dan meteen in duigen liggen!

Zo ver kwam het niet. Van rechts kwam een geluidje dat nog het meest leek op een blaaspijp waarmee pijltjes kunnen worden afgevuurd. Meteen greep de man naar zijn nek, waar inderdaad zo'n pijltje in terecht was gekomen! Tijd om dat pijltje uit zijn nek te halen kreeg het slachtoffer echter niet, want alsof zijn benen plots van gummie waren geworden zeeg hij ineens en plofte bewusteloos op de grond. Het boek viel uit zijn krachteloze handen op de rotsige bodem.

De Rivenees was deels buiten mijn gezichtsveld gevallen. Nu hoorde ik snelle voetstappen van rechts aankomen, en het volgende moment werd het bewusteloze lichaam weggesleept. Er verscheen een tweede man ten tonele, met een ietwat

woest uiterlijk. Hij had een zwart met rood gewaad aan met witte laarzen en was gemaskerd. Na een korte blik op mij te hebben geworpen, raapte hij het valse schakelboek op en stak dat bij zich. Kennelijk was hij mij niet kwaad gezind, want hij haalde rechts een hendel over, die hij vervolgens met een pin vast sloeg, zodat hij niet meer kon bewegen. Het resultaat was in ieder geval dat de tralies van mijn gevangenis weer knarsend in beweging kwamen en in de grond verdwenen. De uitgang was weer open! Tijd om mijn bevrijder te bedanken, kreeg ik niet. Nog voor de tralies opnieuw waren verzonken en ik mijn gevangenis kon verlaten, had hij zich al snel uit de voeten gemaakt.

Dit nogal woest uitzijende heerschap blijkt mijn bevrijder te worden.

“Nou, dat was een flitsende entree,” bedacht ik. Maar of ik er ook blij mee moest zijn... Het boek waarmee ik een persoon, genaamd Gehn, gevangen moest zetten, was mij al amper twee minuten na mijn aankomst hier ontfutseld door... ja, door wie eigenlijk? Ik besepte dat ik wel erg haastig vanuit D’ni naar Riven was vertrokken. Ik had gewoon Atrus om meer info moeten vragen alvorens te vertrekken! Maar goed, gedane zaken nemen geen keer en ik besloot mijn aankomstpunt maar eens te verlaten, om de omgeving nader in mij op te nemen.

Mijn aankomstplek hier in Riven in beeld. Links de gevangenis met de reuzendolk. Rechts zit de hendel om de tralies open en dicht te doen. Uiterst rechts is nog een stukje van de “ijsco” te zien.

Ik verliet mijn gevangenis en zag dat het een klein rond bouwsel was met een goudkleurig koepeltje met daarboven een vijfpuntige ster, gevat in een cirkel. Ook de dichte wanden leken met geel koper bekleed, waardoor het geheel een “oosterse” uitstraling kreeg. Misschien wel nog opvallender was de zeer grote dolk die rechts van de gevangenis in de grond was gestoken. Het lemmet zat half in de grond, maar het gevest alleen al – een metalen cirkel met een verticale, rond geribbelde staaf in het midden – was groter dan mijn hele gevangenis! Een waarschuwing voor de argeloze dief die hier gevangen werd gezet? Dan was ik blij dat ik door die roodzwarte man was bevrijd!

Ik liep eens naar de hendel die de woesteling daarnet had overgehaald, mij zo aldus bevrijdend. Hij zat nu inderdaad muurvast, zodat de tralies van de gevangenis niet meer gedicht konden worden. Nu zag ik dat mijn bevrijder de hendel had vastgezet met een dolk die een sterk verkleinde uitgave was van de reuzendolk die naast de gevangenis prijkte!

Ik liet het omringende landschap op mij inwerken. Mijn oren hoorden duidelijk het geluid van een branding en vaag hoorde ik ook het gekrijs van vogels. Er woei een aangename zeebries en de zon scheen fel in een diepblauwe lucht, die echter ook door vriendelijke stapelwolken werd doorspekt. Het was duidelijk dat ik mij op een eiland bevond, maar erg vruchtbaar zag het er hier niet uit. De grond was met metalen, ietwat roestige platen bekleed en daar waar de bodem overging in rotsen, groeide slechts wat armzalig, half verdord gras.

Ik liep in de richting van die vreemde metalen ijsco, maar bij een nadere beschouwing leek het een soort telescoop te zijn. Door het oculair kon ik echter niets zien. Onder de telescoop zat een rond luik, dat echter muurvast zat. Pal onder het

handvat van het luik zaten een vijftal knopjes, maar daarop drukken had geen enkel effect. Er zal wel een code voor nodig zijn om dit te openen, en uiteraard had ik daar niet de beschikking over.

Detail van de telescoop.

De telescoop werd omringd door een halfrond hekwerk en aan de rechterkant ontwaarde ik een hendel en een knop. Ik kon de hendel naar beneden duwen en de knop indrukken, maar er gebeurde niets. Hiermee zou ongetwijfeld de telescoop gericht kunnen worden, maar de energie om dat te bewerkstelligen, ontbrak. Ik zag dat aan de rechterkant een soort apparaat was bevestigd en dat daaraan een buis was gekoppeld, die in de rotswand verdween. Hierdoor zou de benodigde energie wel worden aangevoerd.

Achter de telescoop kon ik nog een aantal meters doorlopen, alvorens mijn pad werd gestuit door een diepe kloof. Schuin omhoogkijkend zag ik in de verte, alwaar ik door een nis in de rotsen een stukje hemel kon zien, ook een loopbrug in de hoogte lopen. Ik keerde op mijn schreden terug en weer bij mijn aankomstpunt aangekomen, sloeg ik linksaf. Dit was de enige beschikbare route. Voorbij de plek alwaar de hendel voor

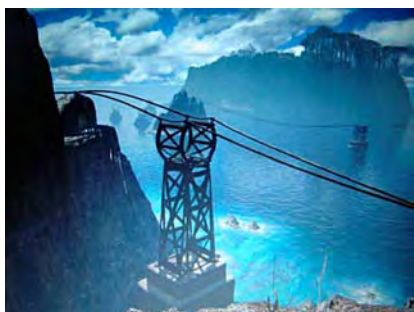

De Rivenees ligt voor dood over de rand van de klif.

het bedienen van de tralies van de gevangenis in de rotsbodem was bevestigd, versmalde het rotsige plateau zich en kwam uit op een trap, die naar boven leidde. Alvorens deze te nemen, nam ik eerst uit zicht aan de rand van het plateau in mij op. Het geluid van de branding klonk hier een stuk luider, alhoewel ik mij nog een flink aantal meters boven zeeniveau bevond. Blikkend over de rand zal ik op een lagere richel de man liggen met de witte jas en bruine broek die in eerste instantie het boek bij mij had weggekaapt. Kennelijk had de tweede man in het zwartrode gewaad hem zonder

pardon over de rand gekieperd! Zou hij dood zijn? Ik wist het niet. Zonder hulpmiddelen kon ik hem niet bereiken en ik had trouwens weinig zin om de man, zo hij nog mocht leven en bij kennis komen, opnieuw onder ogen te komen.

Blikkend over zee zag ik, ietwat in nevelen gehuld, recht vooruit en meer naar rechts nog een tweetal eilanden. De bodem van dat eerste eiland was kennelijk

Het prachtige uitzicht over zee met op de voorgrond een van de pilaren met kabels.

vruchtbaarder dan hier, want zelfs vanaf deze afstand kon ik zien dat dit eiland voor een belangrijk deel bebost was. In het water zelf waren nog een paar kleine rotseilandjes te zien. Opvallend was dat op meerdere van deze eilandjes pilaren waren bevestigd, waarlangs een tweetal dikke stalen kabels liep. Zo te zien liepen die niet alleen van dit eiland naar het eiland recht vooruit, maar een vergelijkbare constructie was ook te zien tussen dit eiland en dat andere, dat meer rechts in de verte was gelegen. Op dat laatste eiland meende ik ook een groot,

rechthoekig bouwwerk te ontwaren, naar door de grotere afstand en turend door een lichte nevel die boven zee hing, kon ik dat niet duidelijk zien.

Het uitzicht was mooi, de atmosfeer aangenaam zuiver, maar toch voelde ik mij niet geheel op mijn gemak. Daarvoor was mijn entree in deze wereld toch iets te gewelddadig verlopen. Ik was hier dus niet alleen, zoals op Myst en de eerste twee bewoners van Riven die ik had ontmoet waren, zoals al duidelijk was gebleken, niet bepaald vrienden van elkaar. Hoe deze vork in de steel stak, wist ik niet, maar toen bedacht ik dat ik dat rode boekje nog steeds bij mij droeg dat Atrus mij gegeven had en dat volgens hem onmisbare, maar ook voldoende informatie bevatte voor het uitvoeren van de missie hier die hij aan mij had opgedragen. Voor ik verder dan ook welke actie zou uitvoeren, het was een goed idee om dat boekje eerst maar eens door te lezen. Waar kon ik dat ongemerkt doen? Hier bij die trap nabij de rand van het plateau was ik voor iedere toevallige voorbijganger gemakkelijk te zien. Nee, de beste en min of meer veilige schuilplaats die ik zo snel kon bedenken, was de ronde gevangenis. Ik liep dus terug, verschool mij in het inwendige van de ronde ruimte, ging zitten op de grond en haalde het rode boekje tevoorschijn.

Het bleek een soort dagboekje te zijn. Ik las: "10-6-'87: Ze hebben het meer dan dertig jaar uitgehouden, maar de correcties die ik voor Riven heb gemaakt, hebben uiteindelijk gefaald – het eiland is teruggevallen op het vertrouwde patroon van verval dat het handelsmerk is van het werk van mijn vader. Ik moet mij nu haasten om deze nieuwe "patch" in te bouwen, voor het te laat is.

Ik hoop alleen dat mijn herziene theorieën hout snijden.

16-6-'87: Herstellingen aan Riven zijn voltooid. Er zijn nog steeds een aantal kleine bijstellingen die gemaakt moeten worden, maar de basis correcties zijn ingevoerd en zouden moeten werken.

Iets is niet in orde; ik heb de instrumenten nu al verscheidende uren in de gaten gehouden, maar tot dusver heb ik geen verandering geconstateerd. Het is mogelijk dat ik een fout heb gemaakt, hoewel ik mijn aantekening met mijn oude notities heb vergeleken en ik geen tegenstrijdigheid kon vinden. Ik heb al drie dagen niet gerust, dus het kan zijn dat ik het simpelweg niet zie. Hoewel, als de fout echter in de fundamentele aannames zit...

Misschien dat ik na een paar uurtjes slaap wat zal zien.

18-6-'87: Succes! Het lijkt erop dat mijn reparaties uiteindelijk toch effectief zijn; de Poort Afbeelding is duidelijk helderder geworden en hoewel het onmogelijk is om het absoluut zeker te weten, lijkt het eiland zichzelf tot rust te hebben gebracht.

Nog een paar weken werk en ik zal eindelijk in de gelegenheid zijn om daar zelf naar toe te gaan om te proberen Catherine terug te brengen. De laatste acht maanden heb ik weinig tijd gehad om een strategie uit te stippelen over hoe haar daar weg te krijgen. In al die tijd heb ik geen levensteken van haar ontvangen. Ik ben bang dat... nee, ik moet wel aannemen dat ze gezond en wel is, hoewel mijn angsten verlamdend werken op mijn pogingen haar terug te brengen.

19-6-87: Ik heb het tijdperk Riven niet gecreëerd; in tegenstelling tot mijn vader heb ik nooit aangenomen zoveel kracht te bezitten, maar nu is de toekomst van een ieder die daar leeft, in mijn handen gevallen. Tot zover is het mij gelukt de pagina te lezen voordat hij omslaat; het eiland lijkt aanhoudend stabiel te blijven en ik geniet ervan te

Het rode boekje dat Atrus mij heeft gegeven.

geloven dat ik een stervende wereld heb gered, maar de theorieën van één individu kan niet de levens van echte mensen oneindig ondersteunen. Ik moet iedereen van Riven afhalen zo snel als mogelijk is.

Het probleem nu is Gehn. Ik zal nooit in staat zijn om Catherine te redden en de eilandbewoners te evacueren als hij nog steeds de man is zoals hij was.

Ik heb hem in ruim dertig jaar niet meer gezien, maar zijn verleden dwingt mij om aan te nemen dat hij nog steeds een bedreiging vormt. Zijn manische missie om de D'ni beschaving te herstellen heeft teveel onschuldige culturen doen sterven in zijn kielzog en hij zal doorgaan zo te handelen als hij opnieuw bevrijd zal zijn van de beperkingen van Riven (of "Het Vijfde Tijdperk" zoals hij het gevoelloos betitelde.)

Het heelal is de laatste 33 jaar beschermd geweest voor zijn corrupte invloed, omdat niemand is staat is geweest dat tijdperk te verlaten – het laatste schakelboek dat een uitweg uit Riven vormde, is verloren gegaan in de Sterrenspleet toen ik terugkeerde naar Myst.

Dat was mijn intentie: vader isoleren op Riven, door alle bestaande verbindingen naar andere werelden te verwijderen. En sinds de kunst van het vervaardigen van scheppingsboeken lang geleden verloren is gegaan, samen met de ondergang van de D'ni, zou hij daar gevangen zitten voor de rest van zijn leven, effectief gescheiden van de ontelbare andere werelden die hij misschien zou hebben overvallen.

Effectief is dat wat we bereikt hebben – maar het deed zich gevoelen dat de manier waaróp voor niemand ideaal was. Hoewel de wroeging van het ongeluk geleidelijk uit mijn geheugen vervaagde, de diepe pijn van de verantwoordelijkheid voor waar het allemaal toe leidde, heeft mij nooit verlaten. Toen leek het allemaal zo duidelijk te zijn – het kon niet worden toegestaan dat Gehn's verwoestende pad werd voorgezet. Maar het is nooit mijn bedoeling geweest dat de onschuldige bewoners van Riven, die al zo veel te lijden hadden gehad, degene zouden zijn die hiervoor de prijs zouden moeten betalen.

Genoeg! Verdrinken in het verleden is sterven in het heden. De huidige situatie is niet zoals die toen was. De kennis die ik in de afgelopen jaren heb vergaard sinds die tijd kan nu worden aangewend voor deze kwestie..."

Hier vielen belangrijke puzzelstukjes op zijn plaats! Het leek er dus op dat Riven langzaam uiteenviel en dat de schuldige de vader van Atrus was, die Gehn heette. Lang geleden hadden Atrus en Catherine met lede ogen moeten aanzien hoe Gehn – de D'ni schrijfkunst onvoldoende machtig – in zijn pogingen om de D'ni beschaving te herstellen (op zich een nobel streven), daarbij meer vernietigde dan opbouwde. Ze besloten daarom middels een gewaagd plan Gehn op Riven vast te zetten, door alle beschikbare schakelboeken te verwijderen. Interessant was de passage waarin Atrus schreef zélf ontsnapt te zijn naar Myst. Hij was met het laatste schakelboek in een "sterrenspleet" gesprongen, naar Myst geschakeld, maar het boek was daarbij verloren gegaan. Zou dat soms dat boek zijn dat ik zelf had gevonden en dat mij uiteindelijk naar Myst had gebracht? Het was te ongelofelijk om waar te zijn, maar toch was het wellicht zo gebeurd? Nou, dat kleine rode boekje leverde inderdaad een hoop informatie op! Nadat ik uit mijn cel naar buiten had gegluurd om mij er van te vergewissen dat er nog steeds geen ongenode voorbijgangers naderden, hervatte ik de lezing van dit boekwerkje.

“20-6-'87: Ik denk dat ik de oplossing heb. Waarom kwam het niet eerder bij mij op, ik weet het niet. Misschien is het idee weggedrukt vanwege het denken aan mijn zonen.

Een gevangenisboek –

Vele jaren geleden, tijdens een zoektocht door de ruines van D'ni, stuitte ik op een formule voor een hoogst ongebruikelijk boek.

Helaas, vanwege het feit dat mijn vader toen de gewoonte had zich mijn ontdekkingen toe te eigenen, was ik gedwongen het achter te laten. Jaren later echter, als onderdeel van mijn pogingen om de kwetsbare werelden te beschermen waarmee de boeken uit mijn bibliotheek verbonden waren, was ik verheugd te ontdekken dat ik nog steeds het meeste van die formule kon oproepen en met kleine experimenten er snel in slaagde om een van deze toestellen zelf te maken.

De procedure is in feite erg simpel: door sleutelzinnen tekst een beetje te wijzigen kan een normale verbinding van een schakelboek gedeeltelijk worden gescheiden op zo een manier dat iedereen die het boek probeert te gebruiken permanent gevangen komt te zitten in de donkere leegte van de schakel – althans totdat iemand anders het boek gaat gebruiken, waarbij die persoon gevangen komt te zitten en de eerste persoon weer terug in de wereld wordt geplaatst.

De techniek kan worden toegepast bij boeken dat al reeds geschreven zijn, door zulke geringe wijzigingen in de originele tekst dat een ieder die niet vertrouwd is met de code niet in staat zal zijn deze te herkennen.

Als mijn vader inderdaad niet is veranderd, wat kan dan een beter lokaas zijn dan een boek dat een link terug hier naar D'ni lijkt te zijn?”

Opnieuw was hier dus iets verklaard. Het andere boek dat Atrus mij had meegegeven en dat mij dus in een oogwenk was afgenomen, was zo'n speciaal boek dat een val voor de argeloze gebruiker inhield. SIRRUS en Achenar op Myst waren dus in een vergelijkbaar boek vastgezet, alhoewel, niet helemaal. Zij leken niet gevangen te zitten in 'de donkere leegte van de schakel' zoals Atrus dat noemde, maar op de plek alwaar het boek hen had gebracht, een beetje vergelijkbaar met een Tijdperk alwaar een Myst-schakelboek ontbrak, zodat je niet terug kon keren. Maar of mijn veronderstelling in deze geheel juist was, wist ik niet zeker. Na een blik om mij heen, die aantoonde dat mijn omgeving nog steeds verlaten was, las ik verder:

“2-7-'87: Problemen –

Mijn nachtelijke analyses betreffende de conditie van het eiland heeft aan het licht gebracht dat de bevingen opnieuw zijn begonnen. Het patroon echter, is nieuw: de verstoringen zijn het gevolg van de veranderingen die ik heb aangebracht.

In eerste instantie verontruste mij dit niet, want trillingen van dit type waren een van de mogelijke neveneffecten die ik het hoofd moest bieden tijdens deze aanvangsfase van het weer in orde brengen van het eiland. Toch, om mijn aannames te verifiëren, heb ik besloten om herberekeningen uit te voeren met inbegrip van de nieuwe data. De resultaten waren niet wat ik had verwacht.

De schade aan de onderliggende structuur is ernstiger dan ik mij had gerealiseerd, ik kan niet langer naar Riven gaan zoals gepland. Catherine, vergeef mij.

3-7-'87: Ik moet handelen nu ik nog steeds de tijd heb.

De tekenen zijn nauwelijks zichtbaar, maar het is buiten kijf dat het verval van het eiland aan het versnellen is. Een complete ineenstorting is op handen, tenzij ik een voorsprong kan blijven houden, maar dat wordt steeds moeilijker te realiseren.

5-7-'87: Met ieder moment dat voorbijglijdt, krijg ik een beter beeld van de enorme chaos dat mijn vaders woordkeuze heeft bewerkstelligd, maar het is een ontmoedigend proces; de ingewikkeldheid van het probleem is overweldigend. Hier komt geen eind aan.

De afgelopen dagen ben ik er van overtuigd geraakt dat de ondergang van Riven onafwendbaar is en dat, op zijn best, ik alleen kan strijden dit nu te vertragen en te hopen dat op een zeker punt het eiland stabiel genoeg zal worden om een reddingspoging te ondernemen.”

“Nou dat is geen lectuur om vrolijk van te worden,” bedacht ik bij mijzelf. Niet alleen zat ik hier met een gevaarlijke opdracht – ik moest met Gehn zien af te rekenen en wie weet met wie nog meer – bovendien bevond ik mij op een uiterst instabiel eiland, dat ieder moment aan een fatale aardbeving ten onder kon gaan! Nee, daarmee vergeleken leken de eerdere zoektochten op Myst en de andere vijf tijdperken een peulenschil! Maar het boekje was nog niet uit, wellicht dat de laatste bladzijden positiever nieuws zouden brengen. Atrus zou mij toch niet zomaar zijn kastanjes uit zijn vuur laten halen als er niet een redelijke kans was op succes? Hij zal ongetwijfeld zijn vrouw levend en wel willen terugzien! Ik nam het boekje opnieuw ter hand.

“7-7-'87: Ik denk dat ik een manier heb gevonden om de schokken te temperen! Het zal mijn speciale aandacht opeisen voor tenminste twee maanden, dus wellicht is het nodig om de toevoegingen in dit journaal voor een tijdje te onderbreken.

13-7-'87: Werkelijk een waar wonder is gebeurd – buiten alle beschikbare mogelijkheden heeft iemand uiteindelijk mijn verloren MYST schakelboek gevonden en heeft mij bevrijd uit deze gevangenis!

Onmiddellijk realiseerde ik mij dat dit de oplossing van mijn dilemma kon zijn en ik geloof dat mijn mysterieuze weldoener bereid is mij te assisteren. Ik weet nog steeds niet zeker of het kan werken; de logistiek van een dergelijk schema is formidabel, maar het positieve dat het nu mogelijk is voor mij om mijn reparaties aan Riven voort te zetten en tegelijkertijd door te gaan met mijn oorspronkelijke bedoeling om Catherine te vinden, geeft mij nieuwe hoop.”

Wel wel! Dit gaf eens te meer aan hoe belangrijk ik voor Atrus was en eigenlijk nog steeds ben. Met de opmerkingen van Atrus dat zijn verloren Myst-schakelboek was gevonden, werd het inderdaad zeker dat het boek dat ik destijds tijdens mijn wandeling op de Veluwe had aangetroffen, dat bewuste boek was. Ik las verder:

“16-7-'87: Gedurende de laatste dagen had ik maar weinig tijd over om de overgebleven problemen uit te werken die zouden kunnen ontstaan door iemand anders naar Riven te sturen. Het lijkt mij dat, als er een weg kan worden gevonden om mij een seintje te geven zodra Gehn is gevangen, het niet langer meer nodig is om een echt schakelboek naar Riven mee te nemen, om daarmee te riskeren dat Gehn per ongeluk wordt vrijgelaten.

De slechte staat van de Poortafbeelding maakt dat het geven van een visueel teken onmogelijk is, maar het beeld blijft desalniettemin een betrouwbare indicator vormen van de toestand van Riven: door het meten en interpreteren van de variaties in het patroon van geluiden, ben ik nog steeds in staat om primaire veranderingen die in het tijdperk voorkomen waar te nemen – ook al kan ik ze niet zien. Het probleem is

dat mijn instrumenten alleen veranderingen kunnen detecteren die op een fundamenteel peil plaatsvinden en het lijkt onwaarschijnlijk dat één persoon zo een effect binnen een tijdperk kan bewerkstelligen. Dat zou een gek idee zijn.

Toch, er is een bekende zwakte die waard is om onderzocht te worden – een onregelmatigheid die verschijnt als een scheur tussen twee gescheiden systemen: de Sterrenspleet. Maar hoé – of zelfs óf – dit feit kan worden gebruikt, ik kan het niet zeggen.

Iemand naar Riven sturen betekent ook dat zodra ik het teken heb ontvangen dat ze gereed zijn om te vertrekken, ik mijn schrijfsels moet verlaten om daar een echt schakelboek te brengen. Hoewel, vooropgesteld dat mijn vader veilig uit de weg is geruimd, zal dit erg weinig tijd kosten.

Daarna, er vanuit gaande dat het eiland tijdens mijn afwezigheid niet teveel schade oploopt, zou het relatief eenvoudig zijn het lang genoeg bijeen te houden om Catherine de tijd te gunnen om terug te keren naar Riven en de overgebleven eilandbewoners te evacueren.

Om vooraf een signaal te interpreteren zonder de topografie van het eiland te kennen, zal onmogelijk blijken te zijn, maar ik ben bang dat er slechts één antwoord is op de vraag of ik wel of niet mijn vriend naar Riven moet sturen met een ontsnappingsmogelijkheid; de kans om te falen zal aanzienlijk verkleind zijn als het gevangenisboek alles is wat wordt meegenomen. Ik ben er zeker van dat mijn vader verwacht dat ik hem een schakelboek breng naar D'ni – laat hij daarin niet teleurgesteld worden.”

Daarmee was ik bij de laatste bladzijde van het rode boekje aangekomen. Terwijl ik het boekje weer opborg, liet ik de tekst bezinken. Nou, duidelijk was de informatie in ieder geval wel, maar achteraf was het prettig geweest als ik de tekst vóóraf, voordat ik naar Riven schakelde, al had doorgenomen. Ik weet niet of ik dan wel zo happig was geweest om deze reis te ondernemen, want er kleefden nogal wat risico's aan. Zelfs als het mij lukte om Catherine te bevrijden en Gehn in het gevangenisboek op te sluiten, was het nog hoogst onzeker of ik hier wel weg kon komen alvorens het hele eiland ineen zou storten. Aan de andere kant... Atrus zou hier naar toe komen met een schakelboek en de rest van de bevolking zou ook geëvacueerd worden. Als er geen ontsnappingsroute hier vandaan zou zijn, dan zouden we allemaal ten dode zijn opgeschreven. Atrus zou toch wel weten wat hij moest doen?

Ondertussen zat ik met het probleem dat mijn gevangenisboek was gestolen, hopelijk door trawanten van Gehn. Als deze hem het boek zouden brengen, zou hij misschien naar D'ni denken te linken en vervolgens tot zijn onaangename verrassing bemerken dat hij in een boek gevangen was gezet! Dan kon ik daarna op mijn gemak het hele gebied uitkammen, op zoek naar Catherine. Maar zó gemakkelijk zou het mij vast niet worden gemaakt.

Dat nam niet weg dat ik hoe dan ook mijn onderzoek hier maar moest starten. Het lezen van het boek had toch redelijk wat tijd gekost en ondertussen had ik geen mens gezien. Het liep hier (gelukkig!) dus niet over van volk, wat betekende dat ik wellicht min of meer ongestoord mijn gang kon gaan. Ik verliet dus de gevangenis en begaf mij op de enige route die voor mij open stond, eerst naar rechts, bij de klif naar links en daar de trap op.

Hoofdstuk 3: De roterende kamer.

De stenen trap slingerde langs de rotswand omhoog. Aan de zeekant daalden de kliffen steil af naar het water, maar gelukkig was daar een stevige balustrade aangebracht. Boven aangekomen belandde ik op een klein plateau, die tevens een soort splitsing vormde. Rechtdoor daalde de trap opnieuw af, ditmaal zonder balustrades, en rechts liep een horizontale loopbrug naar het dichtstbijzijnde eiland op zo'n honderd meter afstand. Links was echter een grote uitsparing in de rotsen zichtbaar, die zo te zien uitkwam in een fraaie kamer. Zelfs hier van buiten kon ik al een glimmend mozaïek in de vloer ontdekken en zag ik ook een verlichte zuil. Daar moest ik maar eens een kijkje nemen!

Het voorportaal van de kamer was min of meer ruw uitgehakt in de rotsen, hoewel de wanden wel iets waren geëgaliseerd. De zeer grote knop aan de rechterkant in de wand kon niemand missen, maar behoefte om daar op te drukken had ik niet, de kamer was immers al geopend? Ik liep naar binnen.

Ik arriveerde in een, min of meer symmetrische vijfhoekige ruimte. De vloer toonde een mozaïek van een goudkleurige, vijfpuntige ster met in het centrum een symbool

Het inwendige van de roterende kamer.

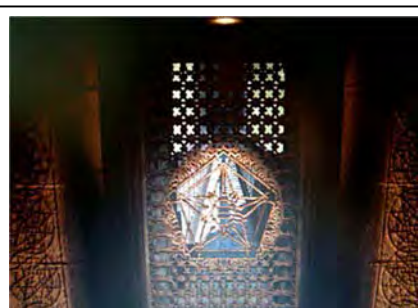
dat nog het meest leek op twee op elkaar geplaatste rechthoeken. De met bloemmotieven ingelegde cirkel rondom de ster maakte het fraaie plaatje compleet.

Het plafond werd gevormd door een blauwe koepel. De indruk dat deze de hemel moest voorstellen werd versterkt doordat daarin talrijke lampjes waren aangebracht, ook al in de vorm van vijfpuntige sterretjes.

De wanden tenslotte, waren uit een eenvoudiger bruin-roodachtige steensoort opgetrokken. Het viel

mij op dat op deze wanden een tekst was geschreven, die ik echter niet kon ontcijferen. Opvallend was verder dat in het centrum van deze teksten, die in drie van de vijf wanden was aangebracht, een klein kijkgaatje was te vinden. Ik tuurde er eens door, maar zag niets dan duisternis.

Eén van de vijf wanden ontbrak – de ingang waardoor ik was binnengekomen. Nog

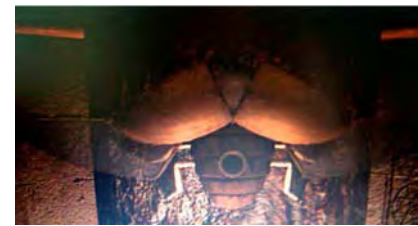

De tweede in- of uitgang in de vijfhoekige ruimte wordt door een fraai hekwerk versperd.

een andere wand toonde een vergelijkbare doorgang, maar deze werd door een zeer fraai, maar uiterst solide hekwerk geblokkeerd. In dit hekwerk was hetzelfde patroon van ster en cirkel geweven als op de vloer. Zo goed en zo kwaad als het ging tuurde ik door de openingen van dit hekwerk en zag opnieuw een loopbrug die leidde naar een groot goudkleurig bouwsel, dat zo te zien rond van vorm was, maar als het ware in twee helften gespleten. De loopbrug liep zo richting de opening tussen deze twee helften. Hoewel het hekwerk ietwat verzonken was in de muur, kon ik daarin helaas geen schakelaar of hendel

ontdekken om dit traliewerk te openen. Ik richtte mijn aandacht daarom vervolgens op de vijf grote zuilen, die in ieder van de stompe hoeken van de vijfhoekige kamer waren geplaatst.

De zuilen zelf waren zeer massief, maar verder niet buitengewoon. Opvallender waren de vijf vrij grote voorwerpen die op deze zuilen waren aangebracht, op iedere zuil één en die van onderen door een spotje werden verlicht. Bij een nadere beschouwing leken het wel wat op metalen, geelkleurige kevers! Ik herkende de kop, een tweetal vleugels en een zestal poten. Vreemd was die metalen ring aan de onderkant van de vleugels... ik trok er aan, en eureka! Het bleek het oog van een koord te zijn, waarmee ik de vleugels van de kever kon laten openklappen! Er verscheen een ronde uitsparing in het lijf van de kever, waardoor een zwak verlichte kleurenafbeelding was te bewonderen, net zoals bij een toverlantaarn. Ik zag een kunstig gemaakte schets in een min of meer kubistische stijl van een man achter een bureau die in een boek aan het schrijven was. De kunstenaar liet uit deze pen waaiers van mensen, dieren, planten en landschappen ontspringen en het was niet moeilijk te verzinnen wat hiermee werd uitgebeeld. Op deze tekening was iemand – Gehn of Atrus? – bezig met het scheppen van een wereld, louter door er over te schrijven!

De kevers op de zuilen kunnen openklappen!

Na een ogenblik wendde ik mijn blik af en stapte in de richting van de volgende zuil, om te zien of de kever daar ook een plaatje zou gaan onthullen. Als reactie hierop vouwde de eerste kever automatisch zijn vleugels toe.

Het inwendige van de tweede kever bevatte eveneens een kleurendia, die een reusachtige, boven het landschap zwevende man met een aura om zijn hoofd toonde die een opgeheven arm met een vermanend vingertje opstak. Achter zijn hoofd zweefde een groot boek en links en rechts waren de maan en de zon zichtbaar. In het landschap beneden waren tientallen mensen aan het bidden. De man leek wel dezelfde te zijn als in de vorige afbeelding.

Uit wat ik via Atrus te weten was gekomen, zou dit dan wel een afbeelding van Gehn zijn, die volgens Atrus zich een beetje als een soort godheid was gaan gedragen,

De afbeelding in kever 1.

Deze dia huist in kever 2.

Het plaatje uit kever 3.

maar daarmee wél het volk onderdrukte en zelfs in de steek liet, als een tijdperk toch niet zo volmaakt bleek te zijn als het eerst wel leek. Nee, ik kreeg meer en meer een hekel aan deze Gehn, die vermoedelijk ook verantwoordelijk was voor het vasthouden van Catherine in deze wereld!

Mijn vermoeden werd bij het zien van de afbeelding in de derde kever niet alleen bevestigd, maar zelfs versterkt. Hier toonde Gehn zich als een toornige god, die hel en verdoemenis zaaide over de wereld met branden en overstromingen. Opvallend was ook de scène midden-onder in beeld. Dit toonde een vallend boek en een

vallend persoon. Werd met deze afbeelding misschien de gebeurtenis weergegeven tijdens welke Gehn gevangen werd gezet en Catherine en Atrus ontsnapte door in de Sterrenspleet te springen met het laatste Myst-schakelboek? Zou kunnen, maar ik wist het niet zeker.

De afbeelding in de vierde kever kon ik wat moeilijker plaatsen. Bovenin zag ik weer groot het gezicht van Gehn, daaronder een vijftal kleinere personen in rechthoekige vakjes. Daaronder waren een vijftal grotere vakjes geplaatst, waarin personen met

Deze afbeelding wordt door de vierde kever onthuld.

allerlei werkzaamheden bezig waren. Ook was er een boom afgebeeld, waaruit papier dwarrelde. Ik vermoedde dat deze afbeelding uitbeelde dat Gehn anderen onderwees in de schrijfkunst van de D'ni, en dat de het benodigde papier hiervoor door de bomen werd geleverd. Het middelste plaatje onderaan was nog opvallender. Dit toonde zes grimmig kijkende mannen met opgeheven

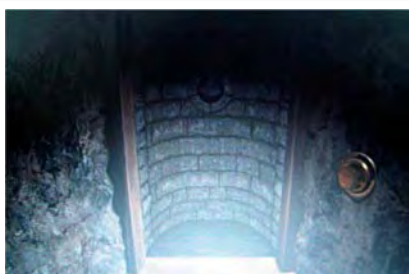
En tenslotte is dit het plaatje uit kever vijf.

dolken, alsmede een leider die hun aanmoedigde, of juist een halt toeriep, dat kon ik zo niet uit de tekening opmaken. Een aanwijzing dat er misschien onder een deel van de bevolking een opstand was uitgebroken? Mogelijk, ook gezien de gebeurtenissen vlak nadat ik hier was gearriveerd.

Het laatste plaatje in kever vijf bracht zo te zien het productieproces van de boeken in beeld. Ik zag veel boomstroken, een brandend vuur, een hakselmachine om het hout tot pulp te vermalen en vijftal biddende mensen en tenslotte in het centrum een hand die een opengeslagen, nog onbeschreven boek vasthield.

Daarmee had ik mijn rondgang door de ruimte voltooid. Het had een paar aardige plaatjes opgeleverd, alsmede een (afgesloten) tweede doorgang. Verder viel hier niet veel te ontdekken, dus ik stapte naar buiten.

Daar aangekomen besloot ik eens voor de aardigheid op die grote ronde knop te drukken. Half had ik verwacht dat de opening, waardoor ik de kamer had betreden,

Na het drukken op de knop rechts draait de ingang van de kamer weg en verschijnt deze blinde muur!

nu ook afgesloten zou worden, maar dat gebeurde niet! Tot mijn verrassing begon de kamer linksom te draaien, met een enorm kabaal van schurende rots tegen rots! Ik schrok enorm, want wellicht zouden er bewoners door dit geluid gealarmeerd worden, die dan vervolgens poolshoogte zouden komen nemen, maar die vrees bleek na enige ogenblikken ongegrond. De trap en de loopbruggen bleven verlaten.

Bij het wegschuiven van de opening, zag ik nog net dat ook de doorgang bij het gesloten hek wegdraaide en een positie doorschuiven. Nadat de kamer weer tot rust was gekomen, keek ik tegen

een blinde muur aan, die een stuk naar binnen gebold was. Er was echter ook een kijkgaatje in het midden te zien. Natuurlijk! Eén van de drie binnenwanden met tekst waren nu in beeld geschoven! Ik tuurde door het gaatje en keek recht naar een zuil

met kever, en zag ook de opening met het gesloten hek (dat draaide kennelijk ook mee) nu rechts zitten, uitkijkend op louter duisternis. Ik besloot nogmaals op de knop te drukken om te zien of de kamer dan opnieuw één vijfde deel zou doordraaien, en dat was het geval. Opnieuw verscheen er een bolle muur met een kijkgaatje, dat hetzelfde uitzicht bood als de eerste keer, alleen was er ditmaal een ingang links verschenen, met een hek ervoor. Dat moest de opening zijn die twee posities geleden hier was te vinden. Het feit dat er nu een hek voor zat, betekende dat dit hek dus waarschijnlijk *niet* meedraaide en dat er dus *twéé* dichte hekken waren te vinden, een links en de ander rechts tegenover de ingang. Zo beredenerend moest, als ik de kamer nu nog één keer een positie zou laten opschuiven, de ingang hier weer vrij komen, en dat gebeurde! Terwijl de opening in zicht schoof, zag ik ook dat de andere opening rechts positie koos. Ik betrad voor de tweede keer de kamer en zag dat deze nieuwe positie van de andere ingang evenmin een vrije doorgang bood, opnieuw versperde een hek de weg. Ditmaal zag ik dat de doorgang nu zelfs *dúbbel* werd versperd, door het traliewerk zag ik na enkele meters een tweede gesloten hek. Nee, hier kwam ik voorlopig niet verder en ik wandelde opnieuw naar buiten. Toch moest het feit dat deze kamer te roteren was, een functie hebben. Wellicht dat ik elders in staat was die afgesloten hekken te openen.

Weer buiten op het plateau staand, overwoog ik even wat verder te doen. De horizontale loopbrug nemen naar gindse eiland, of eerst kijken waar deze trap, die verderop dus weer afdaalde, naar toe zou leiden? Systematisch als ik ben, besloot ik deze tweede mogelijkheid uit te proberen.

De stenen trap, ditmaal dus zonder leuning, daalde zo te zien pal langs de kust naar beneden. Na een kleine dertig treden arriveerde ik wederom op een soort stenen plateau, altijd nog ruim boven de zeespiegel. Recht vooruit had ik goed zicht op een vrij grote rotspunt, waarvan de stompe toppen door een paar groepjes bomen werden bedekt. De hoogste top van dit rotseiland bevond zich vrijwel op dezelfde hoogte als waar ik mij nu bevond.

Terugblikkend had ik nu goed zicht op de loopbrug in de hoogte die ontsprong bij het plateau bij de roterende kamer en die voerde naar het naburige eiland. Op de grens van het plateau en de rotswand groeide zowaar een paar vetplanten met puntige, wit en donkergroen gevlekte bladeren. Mijn weg leek hier trouwens toch niet dood te lopen, want geflankeerd door een tweetal dikke, korte boomstammetjes was daar een doorgang te zien, die echter wel door een hek werd afgesloten. Het hek was vervaardigd door een vijftal verticaal geplaatste dunnere boomstammetjes door middel van stevig touw aan een tweetal iets dikkere en horizontaal lopende boomstammetjes te bevestigen, waardoor er een vrij primitieve, maar wel stevige deur ontstond. Ik duwde eens tegen de deur, maar een metalen oog dat aan de dikke boomstam rechts was bevestigd en waardoor een ketting was gestoken dat met een hangslot rondom een van de spijlen van de deur was vastgemaakt, verhinderde dat deze opening.

Ik tuurde door de kieren naar de ruimte achter de deur en zag dat het pad daar doorliep, een duistere ruimte in. Toen viel mijn oog op de ietwat roestige dolk die rechts voor de dikke boomstam die dus als deurpost dienst deed, in de grond was gestoken. Ik bukte mij om de dolk nader te bekijken. Het was een verkleinde uitgave van het reuzen exemplaar dat boven bij de gevangenis stond en het leek ook wel op

Een afgesloten hek, maar toch een doorgang voor de avonturier die verder kijkt dan zijn neus lang is...

de dolken dat het groepje strijders op een van de keverplaatjes uit de roterende kamer in handen had. Ik wrikte de dolk uit de grond om zo wellicht te proberen de ketting of het slot open te breken, maar zag meteen dat mijn pogingen vruchteloos zouden zijn. Dit snijvoorwerp had – God mag weten hoe lang – hier in de grond gezeten in weer en wind en was hierdoor zeer bot en roestig geworden. Ik waagde een weinig overtuigende poging, maar zowel slot als ketting gaven geen krimp. Ik stak de dolk daarom maar weer op dezelfde plek terug in de grond waar ik hem had gevonden.

Terwijl ik dit deed, zag ik dat de deur weliswaar solide was, maar dat de stammetjes helemaal niet tot pal boven de grond doorliepen, maar dat er onder de deur nog een behoorlijk brede ruimte was overgebleven. Zo breed zelfs dat ik wellicht onder deze deur door kon kruipen?

Ik ging op mijn rug op de grond liggen en probeerde voorzichtig onder de stammetjes van de deur door te schuiven. Er bleef inderdaad maar een paar cm speelruimte over, maar het lukte! Na enige ogenblikken stond ik aan de andere kant van de deur en klopte het stof van mijn kleren, onderwijl om mij heen blikkend. Ik was in een rotshol, een soort grot terechtgekomen dat amper meer dan twee meter breed was, maar wel minstens vijf meter hoog. De weg vooruit liep schuin omhoog, maar leek een aantal meters verderop versperd te worden door een rotswandje. Daar tegenaan stond echter een primitief trapje, dat gemaakt was van dezelfde boomstammetjes als de deur en kwiek kon ik aldus naar boven klimmen.

Daarboven stuitte ik echter op een afgrond van ruim drie meter wijd. Omdat de ruimte hier ontbrak om een aanloop te nemen voor een sprong, zou het niet mogelijk zijn voor mij – als anti-atleet – springend deze hindernis te nemen. Gelukkig hadden eerdere bezoekers dit ook ingezien en was er over de spleet een houten plank bevestigd en gaf een lamp, die in het ruwstenen plafond was aangebracht, het nodige beetje licht.

Ik liep over de plank, die gelukkig stevig en breed genoeg was, naar de overkant, maar zag dat daar na een paar meter mijn route toch definitief leek dood te lopen. Alhoewel... de doorgang werd versperd door een blinde muur, die naar binnen was gebold. In het centrum van deze muur was een kijkgaatje bevestigd... had ik dat boven ook niet gezien? Ik tuurde erdoor en inderdaad! Ik blikte regelrecht in het inwendige van de roterende kamer! Recht vooruit was een van de pilaren met de kevers te zien, die geflankeerd werd door twee muren met tekst.

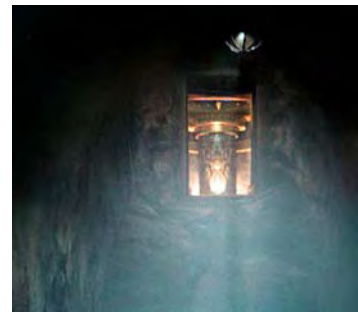
Dat was interessant! Ik was hier dus gestuit op een tweede, geheime ingang van de roterende kamer! Ik dacht na. De roterende kamer was vijfkantig. Drie zijden liepen dood en toonden aan de buitenkant een bolle wand met een kijkgaatje. Staande in het inwendige van de kamer was er alleen een vlakke wand met tekst te zien. Twee wanden hadden een doorgang en van beide doorgangen was er één nu bij de ingang boven voorgedraaid. Als ik de kamer nu één of twee posities doordraaide, zou ik wellicht hier naar binnen kunnen gaan, terwijl het boven dan dicht zou zijn. In deze schemerige ruimte hier zag ik aan weerszijde van de bolle muur geen knoppen of iets dergelijks zitten, dus het voorgenomen plan zou ik boven moeten uitvoeren. Ik draaide om, liep voorzichtig over de plank, kroop weer onder de deur door, nam de trap en stond spoedig weer boven bij de "officiële" ingang van de roterende kamer.

Na nogmaals de kamer ingelopen te zijn, leek het mij dat gezien de oriëntatie van de trap en de beschikbare doorgang hier het voldoende moest zijn de kamer één positie door te draaien. Weer buiten aanbeland, drukte ik op de knop. Nadat de kamer snerpnd en knarsend een positie was doorgedraaid, toonde het kijkgaatje in de bolle muur hetzelfde uitzicht als ik zo-even beneden had gezien. Als mijn

beredenering klopte, zou ik nu via de geheime doorgang beneden de kamer kunnen betreden en zou de tweede doorgang zich op een positie bevinden die ik nog niet had gezien.

Al meteen nadat ik onder de deur beneden was doorgekropen, zag ik dat de ingang in de verte vrij was gekomen en dat ik inderdaad nu van deze kant de roterende kamer kon betreden. Tot mijn vreugde zag ik dat de tweede ingang zich nu schuin tegenover de plek bevond alwaar ik nu was binnengekomen en dat deze ditmaal niét door een hek werd afgeschermd!

De bewuste doorgang kwam uit in een vergelijkbare grot of hol, ware het niet dat het daglicht maar een paar meter ver weg was. Daar verwijfde de spleet zich en daar was tevens een metalig instrument opgesteld. Het bleek een vertakte pijp te zijn, die in de hoogte door een opening in het rotsdak stak, alwaar ook het blauw van de hemel doorschemerde. Met een scherp gesis ontsnapte de stoom uit de buis, die aldus als een soort uitlaatklep fungeerde.

Een tweede (verscholen) ingang naar de roterende kamer!

Door het overhalen van deze hendel kan de telescoop van (stoom)energie worden voorzien.

Bij de vertakking beneden zat een kloeke hendel die omhoog stond, en daarboven was een kleine afbeelding geplaatst, die ik onmiddellijk herkende. Dit was een schets van die enorme ijasco, de telescoop dus, die beneden stond. Ik keek eens waar de vertakking van de buis naartoe leidde, maar al na een paar meter verdween deze in de rotswand. Mijn kop eraf als ik met deze hendel niet de stoom richting de telescoop kon leiden, die wellicht dankzij die stoomkracht in beweging kon worden gezet. Ik haalde de hendel over. Hij schoof in de richting van de buisvertakking en meteen verstomde het scherpe stoomgesis en werd het vervangen door een meer hol gesis – de stoom stroomde nu inderdaad door de horizontale buis en niet

meer naar boven. Na boven turend zal ik dat er uit het open uiteinde van de verticale buis geen stoom meer ontsnapte.

Deze doorgang was kennelijk alleen geschapen om dit energie geleidingspunt te bereiken, want het pad liep verder niet door. Ik liep terug naar de roterende kamer en zag dat ik bij de ingang ook vanuit deze positie de kamer kon draaien, getuige de grote knop in de muur aan de rechterzijde in de rotsen naast de ingang. Maar ik zag nog meer. Aan de linkerkant was een handvat aangebracht dat ik in verticale richting kon bewegen en dat nu naar beneden stond. Ik manoeuvreerde het handvat in de bovenste positie en meteen vingen mijn oren het ratelende geluid op dat nog het meest leek op het bewegen van een metalen hekwerk. Zou dit dan de hendel zijn geweest waarmee ik een van de beide hekwerken van de gesloten doorgangen kon openen? Er was maar één manier om daar achter te komen en dat was de kamer opnieuw roteren. Dat kon ik natuurlijk weer bij de hoofdingang doen, wat betekende dat ik een flink stuk moest omlopen en ook weer onder die deur door moest kruipen, maar ik kon het ook net zo goed hier doen en de kamer net zo lang draaien totdat bij deze opening de tweede doorgang verscheen. Wellicht dat ik zo nog een van de onbekende doorgangen kon onthullen, want zo langzamerhand was ik ervan

overtuigd geraakt dat deze vijfhoekige kamer wel toegang tot vijf doorgangen zou geven en waarvan ik er dus nu al drie had gebruikt.

Na het drukken op de knop rechts zette de kamer zich opnieuw met donderend geraas in beweging. In deze meer nauwe ruimte werd het geluid nog meer versterkt dan bij de hoofdingang.

Al na de tweede poging was de opening opnieuw vrijgekomen en meteen zag ik dat er, zoals ik al verwacht had, aan de andere kant van de ruimte een nieuwe doorgang was vrijgekomen die eerst nog door een hek werd versperd. Het bleek de ruimte te zijn, die al na een tweetal meters door een tweede doorgang en een hek werd versperd. Dit tweede hek leek qua bouw sprekend op die twee andere traliewerken van de roterende kamer zélf en waarvan ik er één (deze dus) had opgetakeld. Een blik door het gesloten hek leverde weinig informatie op, want zo te zien zat er vlak achter dit hek nog een soort deur of zo, die ook gesloten was. Wel zag ik tot mijn vreugde, toen ik mij weer had omgedraaid, dat ik in deze ruimte óók de kamer kon draaien en dat er links eveneens een handvat zat, net zo een als bij de opening die leidde naar de stoempijp om de telescoop van energie te voorzien. Ook deze hendel stond in de “beneden” positie en duwde ik naar boven. Het metalen hekgerammel klonk vervolgens als muziek in mijn oren. Het tweede traliewerk zou nu ook wel geopend zijn.

De volgende stap was gedwongen. Beide beschikbare doorgangen liepen nu dood, dus moest ik nu wel de kamer zover roteren tot de andere doorgang hier arriveerde, in de hoop dat tegelijkertijd degene die nu hier nog was, dan bij de hoofdingang of bij de geheime ingang zou zijn uitgekomen. Mocht dat vanuit hier niet lukken, dan zou dat in ieder geval bij de telescoop ingang wel lukken.

Opnieuw was na twee draaiingen dit doel bereikt. Ik liep de kamer in en zag dat de vrije ingang nu de hoofdingang was geworden. Dat was mooi, want dat betekende dat meteen de kortste route was vrijgekomen om eens een kijkje te gaan nemen bij de telescoop. Dan kon ik meteen zien of dat instrument nu inderdaad van energie was voorzien.

Ik stak over en daalde de trap af, mij onderwijl gelukkig prijzend dat ik verder nog steeds geen mensen tegenkwam. Ik voelde mij nog steeds een soort indringer, die bij zijn aankomst hier niet bovenmatig vriendelijk was ontvangen, alhoewel de zwartrode krijger mij toch wel had bevrijd. Ik kon niet nalaten om beneden weer even over de rotswand te turen. Daar lag nog steeds de roerloze gestalte.

Doorlopend naar de telescoop, hoorde ik al meteen dat ik juist had gehandeld. Er klonk duidelijk gesis van stoom. Ik haalde rechts de hendel over en drukte op de knop die in de reling was verwerkt. Met een dreunend geluid schoof de hele metalen ijsco een stukje naar omlaag en na een tweede druk nog een stukje. Ik kon zo doorgaan totdat de onderkant van de telescoop rustte op het ronde luik daaronder, maar ik besepte dat dat weinig zin had. Ik moest toch ruimte houden om dit luik te kunnen openen, maar wist niet de code die ik daarvoor nodig had. Dat gaf nog niet, het belangrijkste was voor voorlopig hier gebeurd, namelijk de telescoop van energie voorzien. Ik trok de hendel opnieuw naar omhoog en manoeuvreerde de telescoop terug naar zijn oorspronkelijke positie.

Middels deze hendel kan ook het traliewerk van de tweede gesloten doorgang geopend worden.

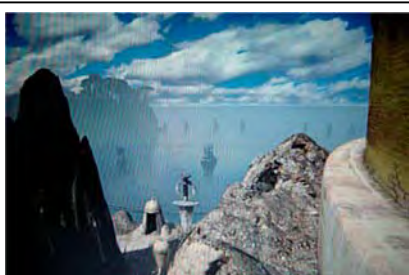
Op dit punt aanbeland keek ik nog eens goed om mij heen. Kijkend richting de oosterse gevangenis en de reusachtige dolk ernaast, viel mij nu opeens een detail in de bodem op. De telescoop stond op metalen platen wat ik al eerder had opgemerkt, maar ginds was er sprake van een rotsige grond. De vorm van die metalen platen was alles behalve regelmatig. Het leek wel of deze een reusachtige spleet in de grond overspanden. Spleet...telescoop... Was dit misschien die "sterrenspleet" waar Atrus in zijn rode boekje over sprak? Ik pakte het boekje er nog eens bij en herlas: "...een onregelmatigheid die verschijnt als een scheur tussen twee gescheiden systemen: de Sterrenspleet..." Mmm... zou daar de telescoop op uitkijken als het ronde luik eenmaal geopend zou zijn? En zou dit mijn ontsnappingsroute zijn? Toen Atrus en Catherine destijds Gehn hier hadden vastgezet, waren ze immers met het laatste Myst-schakelboek ook in zo'n spleet gesprongen? Een gevaarlijke, en weinig aantrekkelijke route, en met een onzeker reisdoel.

Na enige ogenblikken besloot ik dit probleem vooralsnog te laten rusten en mijn aandacht opnieuw naar de roterende kamer te verleggen. Het was immers zaak om de tweede doorgang van waar ik het metalen hek had weggerold, vrij te maken. Opnieuw voor de hoofdingang staand, besloot ik dat dat erg eenvoudig was. Ik hoefde de kamer alleen maar in de positie te draaien zoals ik hem oorspronkelijk hier had aangetroffen.

Zo gezegd, zo gedaan. Na een tweetal draaiingen was de doorgang opnieuw vrij en dat gold ook voor de andere doorgang, waarvan het hek inderdaad nu was opgetild. De loopbrug, die ik al eerder door het gesloten hekwerk had gezien, leidde naar een groot, rond en goudkleurig gebouw ginds.

Hoofdstuk 4: De gouden koepel.

Ik wandelde de loopbrug op, richting het goudkleurige gebouw. Halverwege de roterende kamer en de gouden koepel gunde ik mijzelf een pauze om van het uitzicht te genieten. Links naar beneden turend had ik zicht op de plek alwaar ik in dit tijdperk was gearriveerd. Ik zag zowel de telescoop, als de reusachtige dolk en de gevangenis. Dan moest dít de loopbrug zijn die ik daar beneden bij de telescoop had zien lopen in de hoogte. Vanaf dit hogere standpunt had ik ook beter zicht op die pilaren met die soort stroomdraden die in het water tussen de eilanden in waren aangebracht. De energievoorziening tussen de verschillende eilanden? Maar waarom waren deze dan met zoveel bochten aangebracht? Ik wendde mijn blik af.

Het uitzicht vanaf de loopbrug die leidt naar de gouden koepel.

Terugkijkend naar de roterende kamer zag ik dat ik ook vanaf hier deze kamer kon roteren, getuige de grote knop in de linker rotsmuur. Behoeftte om dat te doen, had ik niet. De kamer stond zo prima. Zo had ik een snelle verbinding tussen de gouden koepel en de overige delen van dit eiland.

Zelf een kwartslag draaiend, zag ik dat de spleet beneden mij zich snel vernauwde en dat amper tien meter verderop rots en rand van de koepel elkaar ontmoette. Die koepel bleek bij nader inzien uit meer alledaagse bakstenen te zijn opgetrokken, deze waren alleen met goudverf beschilderd. Aan de onderkant van de koepel, alwaar ook een smalle looprichel was aangebracht, was de verf hier en daar van de onderste rijen stenen afgebladderd. Ik talmde niet langer en betrad de koepel.

Binnenin de koepel was het een stuk koeler dan daarbuiten en het was ook schemerig. De loopbrug ging binnen over in een soort ijzeren loopbrug, die werd gevormd uit allerlei horizontale platen, met daarin kleine gaatjes, waardoor het roosters leken. Dunne metalen buizen aan weerszijde deden dienst als reling. Op regelmatige afstanden waren hier ook verticale buizen doorgestoken, die in de hoogte in het plafond verdwenen en zo het hele zaakje op zijn plaats hielden. Naar beneden turend zag ik dat de koepel helemaal tot het zeeniveau doorliep. De bodem van de koepel was namelijk door een laag zacht klotsend en kristalhelder zeewater bedekt.

Naar rechts turend zag ik een ander metalen looppad op hetzelfde niveau als waar ik mij nu bevond, maar dat liep dood en sloot hierdoor niet aan op het pad waar ik mij nu bevond. Wat verderop zag ik dat dit pad via een andere uitgang naar buiten leidde. Wat dichterbij, vlak bij het einde van het pad zag ik ook een soort draaiwiel zitten.

Deze plaquette, bevestigd op een dwarsbuis in de koepel, zou wel eens een belangrijk schema kunnen weergeven.

Mijn pad liep eerst een stukje door naar het centrum van de koepel, maar maakte daar een scherpe bocht naar links. Op dit punt aangekomen zat op een dwarsbuis een plaquette bevestigd, waarop een schematische voorstelling van het vreemde apparaat dat in het centrum van de koepel “zweefde”, was afgebeeld. De goudkleurige band was kennelijk de weergave van het looppad dat hier rondom liep en dat er vanuit het zwevende

apparaat een vijftal buizen ontsprongen, kon ik inderdaad met eigen ogen zien. Althans, ik zag vier buizen lopen, de vijfde bevond zich ongetwijfeld buiten mijn gezichtsveld achter het vreemdsoortige apparaat. Wat die vierkantjes betekende waar deze buizen geacht werden naar toe te lopen, kon ik zo niet bepalen.

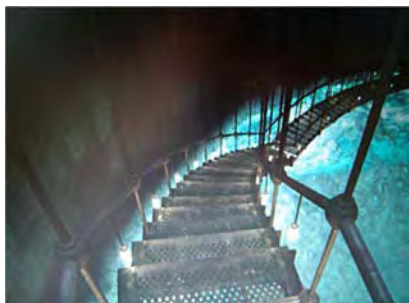
Vreemdsoortig was het apparaat daar nabij het hart van de koepel zeker. De onderkant werd gevormd door een dichte halve bol, waaruit die vijf buizen ontsproten. Hier bovenop zaten diverse ronde instrumenten bevestigd, waarvan de functie mij – zeker gezien van deze afstand – volledig ontging. Boven deze halve bol was een cirkelvormig plateau aangebracht dat middels een aantal fikse klampen aan het plafond van de koepel was bevestigd. Een aantal lampen in dit plateau verlichtte die vreemde machinerie daaronder. Wat was de functie van dit geheel? De koepel was zeer prominent op dit eiland aanwezig, een echte blikvanger. Toch wandelde je hier zo niet even

Dit merkwaardige apparaat "zweeft" in het inwendige van de koepel.

makkelijk binnen. Ja, nu wel, maar ik had er toch heel wat voor moeten doen! Ik kon mij niet aan de indruk onttrekken dat deze koepel en dit apparaat iets te maken had met de energievoorziening van deze eilanden. Toch leek het geheel momenteel niet in werking te zijn. Het was stil in de koepel, afgezien van wat geklots en gedruppel van water en af en toe klonk er ook een wat licht knarsend gepiep van metaal op metaal, als een loopbrug een beetje verschoof. Vreemd was ook dat het apparaat zélf kennelijk niet te bereiken was, de loopbrug liep namelijk overduidelijk langs de binnenrand van de koepel langs en boog nergens naar het centrum af, maar misschien bevond het pad naar het apparaat zich aan de andere kant en kon ik het hier vandaan niet zien. Hoe dan ook, het werd hoog tijd om maar eens verder te wandelen. Ik sloeg linksaf.

Na enige meters zag ik dat het pad afdaalde naar beneden en daar vlak boven de waterspiegel doorliep langs de rand van de koepel. Bij het begin van de trap staand had ik nu beter zicht op dat deel van de koepel alwaar ik eerst een minder goede blik op had. De uitgang rechts bij het doodlopende pad kon ik nu beter zien, tevens zag ik dat deze zelfde route een kwart cirkel verderop toegang

Detail van het looppad in de koepel.

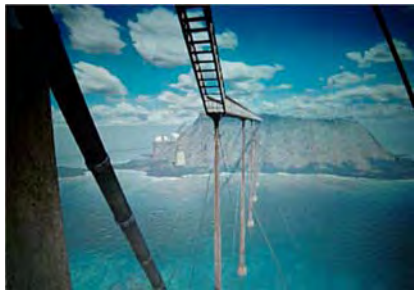
bood op nog een tweede doorgang. Ook deze leek dus onbereikbaar voor mij te zijn, maar onder deze tweede doorgang was vlak boven het water nog een derde uit- of ingang aangebracht en daar leek mijn pad wél naar toe te leiden.

Ik daalde af en vervolgde mijn route. Bij de uitgang aangekomen, blikte ik nogmaals om mij heen. Vanuit hier onder had ik beter zicht op de onderkant van de zwevende halve bol in het midden, maar werden er geen nieuwe verrassende zaken onthuld. Ook bleek nu – ik had immers in de bol nu ongeveer een halve cirkel afgelegd – dat er géén pad leidde naar de machine in het midden. Hij zou dan wellicht automatisch zijn werk verrichten, als ik er in zou slagen hem in werking te krijgen. Vooralsnog wist ik niet of dat überhaupt wel nodig was.

Van hieruit kon ik ook zien dat het hoge pad dat over de tweede helft van de bol liep en dat ik van hieruit niet kon bereiken, wellicht vanaf buiten, via een andere route

bereikbaar moest zijn. Er was dan ook geen reden meer om verder in deze koepel te blijven rondhangen en ik zocht weer de buitenlucht op.

Buiten aangekomen ging het roosterwerk opnieuw over in een rotsig pad, maar ditmaal was dit door een zeer solide metalen hekwerk omheind. Van hieruit had ik duidelijk zicht op een naburig eiland op amper een halve kilometer afstand. Het bestond uit een grote platte rots die ongeveer even hoog uit zee oprees als de rotsen op dit eiland. Een loopbrug leidde van daar naar hier, maar deze route kon ik om

Zicht op de opgehaalde loopbrug die leidt naar het eiland ginds.

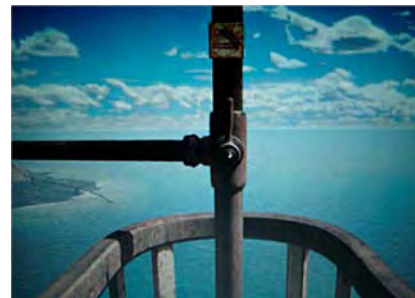
twee redenen niet nemen, als ik dat zou willen. Ten eerste was het laatste deel van dit looppad omhoog geklapt en ten tweede zou deze loopbrug, eenmaal omlaag geklapt, niet aansluiten op mijn huidige route, maar op het onbereikbare pad hoger in de koepel. In ieder geval zag ik dat er dus een mogelijkheid was om op een naburig eiland te geraken vanaf hier, een eiland dat niet geheel verlaten zou zijn, want links kon ik nog juist een aantal bouwwerken ontdekken.

Na nog even van dit uitzicht genoten te hebben, volgde ik het pad. Naast de vertrouwde "buitengeluiden" die niet verschilden van de geluiden aan de andere kant van het eiland, hoorde ik opnieuw het gesis van stoom. De veroorzaker was wederom een verticale pijp met een open einde, dat zich bevond op een kort zijgangetje dat vanaf het hoofdpad een paar meter de zee in stak. Net als daar waar ik de energie van de telescoop kon instellen, bevond zich op het T-stuk een hendel. Het was zonneklaar wat ik hier kon doen. De kleine afbeelding boven het T-stuk toonde een loopbrug die omhoog en omlaag kon en bovendien zag ik dat de dwarspijp inderdaad naar de loopbrug leidde die ik zo-even had bewonderd. Ik haalde de hendel over richting de dwarspijp en hoorde dat de stoom nu naar de goede richting werd geleid. Als ik later bij het bedieningspaneel van de brug zou arriveren (waar dit dan ook zou zijn) had ik nu de benodigde energie om de brug te laten zakken!

Ziezo! Dat is ook gebeurd! In een welgemoede stemming vervolgde ik mijn route. Wat zou dit pad nog verder gaan onthullen?

Een stukje verderop zag ik dat dit eiland uiteindelijk toch niet zo kaal was als ik eerder had gedacht. Een prachtige palmboom had namelijk kans gezien om wat lager, nabij het zeer smalle, rotsige strandje in de diepte te wortelen. Het pad bevond zich op dezelfde hoogte als de prachtige kroon van bladeren en strekkend over de reling kon ik de voorste bladeren net aanraken. Schuin daarachter zag ik, wat lager, nog meer palmbomen staan.

Vanaf dit punt schuin omhoog turend, zag ik nog meer interessante zaken. Er liep daar in de hoogte opnieuw een loopbrug, maar ook hier leken niet alle delen aan te sluiten. Een deel van deze loopbrug

Opnieuw een stoombuis, ditmaal om de opgehaalde loopbrug van energie te voorzien.

Het pad leidt langs een fraaie palmboom. Wat verderop doemt een vreemde, ronddraaiende koepel op.

omspande een smalle kloof en leidde naar een rots, die min of meer los tegen het hoofdeiland zat aangeplakt. Een van de vijf grote buizen vanuit de gouden koepel leidde naar de top van deze rots, waarop een veel kleinere, metaalkleurige koepel was aangebracht. Tot mijn verbazing draaide deze koepel vrij snel in de rondte! Dat moest ik eens nader onderzoeken, mits er ik kon komen, natuurlijk!

Het pad liep inderdaad in die richting en dook na enige ogenblikken een tunneltje binnen. Ik was al van plan om deze tunnel binnen te gaan, toen het geluid van mijn voetstappen plots veranderde. Inmiddels was ik er al aan gewend geraakt (in Myst was dat destijds niet anders geweest) om aan ieder klein detail aandacht te schenken, dus ik remde snel af.

Mijn voeten waren op een klein rechthoekig houten plateau terechtgekomen, dat de laatste meter vóór de ingang van de tunnel overspande en ook het hele pad bedekte. Langs de muurkant zag ik een tweetal stevige metalen stangen lopen en met een dikke, verticale gleuf in het midden. Ook de knop hier halverwege tussenin, ongeveer op navelhoogte, ontging mij niet. Ik bekeek het houten plateautje nader en kwam tot de conclusie dat hier sprake was van een primitieve lift. Nou, als dit plateautje mij naar dat hogere looppad zou brengen, dan zou je mij niet horen mopperen! Ik drukte op de knop, maar deze gaf geen krimp en het plateautje bleef ook onwrikbaar op zijn plaats. Jammer. Hier was de benodigde energie kennelijk nog niet beschikbaar, dus ik liep nu alsnog het tunneltje binnen.

De route in de duistere, in de rotsen uitgehakte gang bleek toch wat langer te zijn dan het op het eerste gezicht bleek, maar na enkele tientallen meters gloorde er licht aan de andere kant.

Daar wachtte mij een teleurstelling. Het pad liep daar pardoes dood, maar desondanks had ik de route toch niet helemaal voor niets genomen. Opnieuw was daar een open verticale buis aangebracht, waaruit stoom ontsnapte. Schuin naar boven turend had ik zicht op een stenen boog, alsmede een tweetal loopbruggen. Ook ditmaal toonde de afbeelding boven een T-stuk met hendel een schets van een brug die bewogen kon worden, maar gezien de richting waar de zijbuis ditmaal naartoe liep, moest dit een andere brug zijn dan degene die leidde naar het andere eiland. Ik bedacht al snel dat het nuttig zou zijn om ook deze route van energie te voorzien en liet ook hier de stoom door de buis stromen. Nu maar hopen dat de stoomvoorraad voldoende was om alles letterlijk onder druk te houden, maar uit het feit dat deze buis hier nog zo stoomde zou dat wel zo zijn?

Vreemd trouwens dat ik zoveel capriolen moest uithalen om alles van energie te voorzien. Waarom was dit alles uitgeschakeld? Misschien was het wel veiliger zo? Mijn opgewekte stemming verdween als bij toverslag. Misschien wekte ik zo wel kunstmatig een aardbeving op, omdat de stoom nu niet kon ontsnappen! Of wekte ik de toorn van de bewoners van dit eiland op, om aan hun knoppen en hendels te rommelen. Het gevoel van vrees ebde echter geleidelijk weer weg. Bij de telescoop had ik immers ook het nodige gesis gehoord. Bij de apparaten zélf die door de stoom werden bediend, bevonden zich (logisch achteraf!) óók uitlaatkleppen. Verder was het opvallend dat ik vanaf het moment nadat ik was bevrijd, geen levende ziel hier meer had aangetroffen. Misschien was dit eiland helemaal niet bewoond en betraden de Rivenesen het alleen om... tja, de aanwezige apparatuur af te stellen? Geen idee, maar het kwam mij in ieder geval goed uit dat ik niet op mijn vingers werd gekeken. Er was nog zoveel te ontdekken! Ik moest hoe dan ook weten hoe de vork hier in de steel stak, alvorens ik ook maar een begin kon maken aan het bedenken van een plan om mijn doelstellingen hier te realiseren, namelijk het vangen van Gehn en het bevrijden van Catherine. Het leek er dan wel op dat ik hier vorderingen maakte en

mijn systematische aanpak beviel mij zeer, maar het feit was dat de realisatie van mijn plannen nog zeer ver weg leken te liggen. Er zat echter niets anders op om in de door mij ingeslagen weg verder te gaan en op dezelfde nauwgezette manier dit eiland verder te onderzoeken.

Teruglopend over het pad hield ik opnieuw even halt bij de lift voor de tunnel, maar nog steeds was daar geen beweging in te krijgen. Het leek er dus op dat de hoge loopbrug in de gouden koepel, alsmede de andere hoge loopbrug hierbuiten die leidde naar die ronddraaiende koepel, voorlopig onbereikbaar zouden zijn. Dan restte mij niets anders dan om maar helemaal terug te lopen en bij de hoofdingang van de roterende kamer de laatste route te pakken die ik nog niet had verkend, het looppad dat leidde naar een naburig eiland, dat ik wél kon bereiken.

Zo gezegd, zo gedaan. Zodra ik weer bij de loopbrug aankwam die de gouden koepel met de roterende kamer verbond, zag ik hier aan weerszijde van de ingang ook een tweetal metalen rails zitten, ongeveer zoals het liftje bij de tunnel. Bovendien zag ik aan de rechterkant een hendel zitten, die mij was ontgaan, toen ik hier

binnentrad. Kon deze brug dan ook omhoog worden getakeld? Inderdaad kon ik de hendel naar boven halen en ja hoor! Daar schoof de hele brug omhoog! Helaas bevond het scharnierpunt van de brug zich bij de ingang met de roterende kamer, zodat ik in een gapende afgrond tuurde. Mijn terugweg was zo afgesneden en ik had dus geen andere keus om de brug opnieuw te laten zakken. Hoe dan ook, het was in ieder geval nuttig geweest om elders de energievoorziening in te schakelen. Ik wist nu ook dat er een route was om

vanaf de loopbruggen hierboven terug in de roterende kamer te komen. Ik moest eens kijken of ik de brug ook vanaf de andere kant omhoog kon takelen, maar waarschijnlijker was het dat zich boven een vergelijkbare hendel bevond.

Ik overstak de brug, maar ontdekte daar alleen die grote knop, die diende om de kamer te roteren. Maar misschien was dit wel een valstrik en diende deze knop hier wél voor het ophaalmechanisme van de loopbrug. Ik drukte op de knop, maar het

gerammel en geknars van de kamer, die begon te draaien, bewees dat er van een valstrik geen sprake was. Ik drukte nog viermaal op de knop om de roterende kamer opnieuw in zijn oorspronkelijke positie te krijgen. Ik doorstak de kamer en arriveerde bij het nog niet door mij verkende looppad.

Hoofdstuk 5: De tempel.

Het was het best om geen onnodige tijd te verliezen en ik betrad de loopbrug. Aan het andere einde kwam de brug uit bij een nieuwe tunnel die in de rotsen was uitgehakt. Voor de ingang stond nam ik toch even de moeite om het uitzicht vanaf hier naar het eiland waar ik zo-even nog vertoefde, in mij op te nemen.

Zicht op de loopbrug die leidt naar het naburige eiland.

Ik werd niet teleurgesteld. De gouden koepel was van hier uit nog prachtiger te zien dan van dichtbij en het ronde, geel

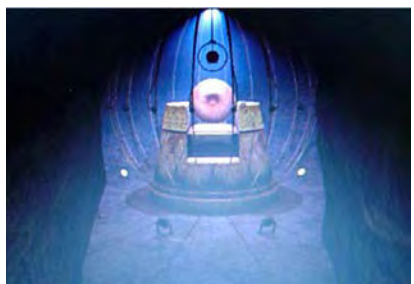
glimmende oppervlak blonk in het zonlicht. Ook had ik prima zicht op de trap die zowel naar links als naar rechts afdaalde en rechts eindigde bij het plateau dat toegang bood tot de geheime ingang naar de roterende kamer.

Vanaf de overkant heeft men fraai zicht op de gouden koepel, de ingang van de roterende kamer, alsmede de trap die daar naar leidt.

Na enige ogenblikken betrad ik de tunnel. Een kort trapje leidde iets omlaag, waarna er een licht bochtig, maar vrij breed rotspad volgde. Gelukkig was er na enige afstand verlichting in het plafond aangebracht, zodat ik niet op de tast in het duister mijn pad hoefde te zoeken.

Spoedig ontwaarde ik in de linker rotswand een metalen deur, die ik moeiteloos kon openen. Ik arriveerde in een zeer kort gangetje, waarachter zich een wat wijdere, min of meer ronde ruimte ontvouwde die ook in de rotsen was uitgehakt. Het centrale deel van deze ruimte werd in beslag genomen door een merkwaardig soort zetel die omzoomd werd door een rond traliehekwerk. De zetel werd bovendien van alle kanten verlicht middels spotjes die rondom in de vloer stonden opgesteld.

De meest merkwaardige zetel die ik ooit had gezien...

Zodra ik een pas in de ruimte had gezet, werd kennelijk een onzichtbare bewegingssensor geactiveerd, want het kogelronde traliewerk schoof omhoog, waardoor de zetel voor mij toegankelijk werd. Ik trad binnen de kring van lampjes en zag dat de zetel op een zeer massief metalen of stenen voetstuk was bevestigd en niet meer was dan een dunne rozeroodachtige zitting en een rond rugstuk in dezelfde kleur. Ik nam eens plaats en moest

toegeven dat het niet eens ongeriefelijk zat. Maar wat was de functie van dit alles? Rechts zat een knop in de leuning weggewerkt en links prijkte een hendel. Verder viel het mij op dat er links en rechts in de muur een tweetal patrijspoorten waren aangebracht die uitzicht boden op een tweetal verschillende ruimtes. Tot slot zag ik voor mijn neus nog iets hangen dat mij het meest aan een soort microfoon deed denken. Ik drukte eens op de knop links. Het resultaat was dat het ronde hekwerk zich weer sloot en dat ook de microfoon iets daalde. Dat beviel mij minder. Gelukkig deed een tweede druk op de knop het hekwerk weer rijzen.

Ik probeerde de hendel links eens, maar deze blokkeerde. Wacht eens even, wellicht functioneerde dit apparaat alleen met een gesloten hekwerk, dus opnieuw drukte ik op de knop. Nu kon ik de hendel wél naar mij toe overhalen en na een paar seconden bleek het apparaat inderdaad actief te worden. De zetel begon lichtjes te trillen en er weerklonk vanuit het inwendige ook een licht raspand geluid, maar verder gebeurde er niets. Nee, ik wist verder niet wat te doen en eigenlijk voelde ik mij hier niet geheel op mijn gemak. Met een druk op de knop schoof het hekwerk wederom omhoog, de hendel in zijn oorspronkelijke positie en werd het apparaat uitgeschakeld. Toch lichtjes opgelucht verliet ik mijn zitplaats.

De ruimte rondom de zetel was verder kaal, afgezien van die twee patrijspoorten dan. De rechter keek uit op een soort metalen trapje dat uitkwam op een plateautje, dan zo te zien nergens naar leidde. Het leek een half open ruimte te zijn. Bovenin zag ik nog net een tweetal stroomkabels lopen en daarachter zag ik een stukje zee.

De tweede patrijspoort bood een totaal andere doorkijk. Ik zag nu, schuin van boven

Een van de patrijspoorten biedt uitzicht op een zaal met zuilen.

Na het omhoog zetten van de hendel links gaat in de zaal een deur open!

een rechthoekige zaal, die omzoomd werd door talrijke zuilen. Hierdoor kreeg de ruimte de uitstraling van een gewijde plaats, een tempel. Meer details kon ik door het ietwat smoezelige glas niet ontwaren, hoewel het wel leek dat aan de andere korte kant van de zaal (de patrijspoort keek in lengterichting door de ruimte) een deur was te zien. Opvallend was verder dat links naast deze patrijspoort een hendel was bevestigd. Kon ik hem hiermee openen? Ik zette de hendel in de bovenste stand, maar het ronde raamwerk bleef gesloten. In plaats daarvan zag ik door het glas dat in de ruimte ginds de deur naar boven openschoof!

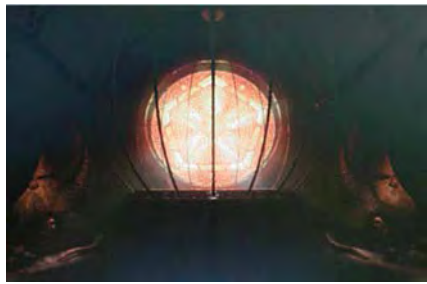
Nou, dat was nog mooier. Nu moest ik zien of ik deze ruimte vanaf hier ook daadwerkelijk kon bereiken. Gezien het zicht door de patrijspoort moest de rechthoekige tempel zich wel naast deze ronde ruimte bevinden?

Ik liep naar de deur die in het slot was gevallen, maar ook vanaf deze kant gemakkelijk was te openen. In de gang sloeg ik linksaf. De gang vernauwde zich daar wat en maakte een nog een paar wat scherpere bochten. Uiteindelijk eindigde hij

ietwat abrupt bij een stenen deur, die in het schemerdonker maar amper van de rotswand was te onderscheiden. De grote deurkruk links was echter niet te missen. Ook deze deur bleek niet op slot te zitten, al kostte het mij wel wat moeite om de zware stenen kolos, die ook ietwat over de grond schuurde, open te duwen.

De deur kwam inderdaad uit in de rechthoekige tempel die ik zo-even had gezien. De korte kant, alwaar ook de patrijspoort zat bevestigd, werd grotendeels gevuld door opnieuw zo'n rond traliewerk. Ik liep er naar toe en zag dat ik dit traliewerk ditmaal niet kon openen. Het inwendige toonde géén zetel, maar wel werd hier een reusachtig kleurrijk mozaïek geprojecteerd met een vijfpuntige ster, omgeven door een vijfhoek. Het patroon kwam mij vaag bekend voor... het toonde wel enige overeenkomst met het mozaïek dat ik op de vloer van de roterende kamer had aangetroffen. Het begon mij te dagen. Het leek erop dat vanuit de ronde kamer met

de zetel een beeld naar hier kon worden geprojecteerd. Wat had dat te betekenen? Ik wist het niet.

De zaal blijkt een soort tempel te zijn met als belangrijkste details de stralende ster, geflankeerd door een tweetal wharks.

Opvallend was verder dat het kleurige tafereel in de ronde kooi aan weerszijde werd geflankeerd door een tweetal monsterlijke dieren, met grote slagstanden en dat er voor de bek van beide monsters neergelegd, kennelijk

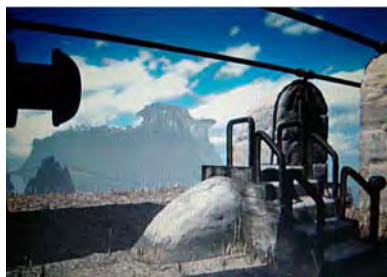

Close-up van de kop van een van de wharks. Tussen zijn slagstanden ligt (geofferd?) voedsel.

als een soort offer. Wat waren dit voor dieren? Ik bekeek ze nader. Boven hun snuit was een soort medaillon bevestigd, opnieuw een vijfpuntige ster in een cirkel. De huid leek wel uit schubben te bestaan. Dan waren het een soort grote roofvissen, maar niet zoals een haai. Qua uiterlijk deden ze een beetje plomp aan, meer zoals een walvis. Een 'walhaai' dus, of een 'haaivis'? Nee, dat klonk niet. Het Engels kwam mij te hulp. 'Walvis' in het Engels is 'whale', en 'haai' 'shark'. Een samenvoeging van die twee Engelse woorden leek mij een betere benaming voor dit beest en zo kwam ik uit op 'whark'.

Vervolgens speurde ik verder rond in de ruimte, maar ontdekte al spoedig dat hier verder weinig was te ontdekken. Aan de pilaren langs de lange zijden van de ruimte hingen smaakvolle lantaarns die een zwakke, warme gloed verspreidde, maar de ruimte was verder leeg. Dan moest ik maar eens gaan kijken waar die deur op uitkwam, die ik op afstand had geopend.

Ik bleek meteen buiten te arriveren en opnieuw werden mijn oren getroffen door het geruis van de branding van de zee. Een kort trapje daalde af en bracht mij op een stenen plateau alwaar ik het trapje zag dat uitkwam op een vlonder die naar 'niets' leidde, zoals ik door de andere patrijspoort had gezien. Voor de vlonder, aan de zee kant, liepen in de hoogte twee kabels die, hier zo van dichtbij bezien, nog veel dikker waren dan ik eerst had gedacht. Ze eindigden bij een zeer stevige stenen pilaar rechts. Daaronder was een enorm metalen voorwerp bevestigd dat mij nog het meest aan een soort stootblok deed denken. Nee maar, die pilaren verbonden helemaal geen stroomdraden alleen! Kennelijk vormden deze niet alleen een elektrische verbinding tussen de eilanden, maar ook een meer fysieke! Konden ook mensen zo tussen de eilanden heen en weer reizen? Daar zou ik snel achterkomen. Rechts onderaan de trap zat een grote blauwe knop. Zou ik daarmee een voertuig

Buiten arriveer ik bij een soort kabelbaan.

Het vervoer is gearriveerd!

kunnen bestellen? Ik drukte op de knop en vol verwachting was het nu maar afwachten. Lang werd mijn geduld niet op de proef gesteld. In de verte, bij gindse eiland, alwaar de kabels naartoe liepen, zag ik een klein

voorwerp verschijnen dat onder deze kabels liep en snel mijn kant op kwam. Spoedig weerklonk er ook een gebrom dat allengs luider werd. Na enkele ogenblikken schoof een voertuigje van rechts tevoorschijn dat sterk afremde en keurig voor de vlonder tot stilstand kwam. De deur van de gondel klapte automatisch open en transformeerde in een trapje, dat naadloos op de vlonder aansloot. Nou, de uitnodiging was daar! Instappen maar!

Het inwendige van het scheepje was Spartaans uitgevoerd. De ruimte was kaal, maar wel voorzien van grote ramen, die tot bijna op de vloer doorliepen. Een echte gondel dus. Links bevond zich een eenvoudig bedieningspaneel. Je hoefde geen genie te zijn om uit te dokteren hoe dat zou werken. Met de hendel in het midden zou de gondel wel in beweging worden gebracht en met de grote hendel die daar links onder was aangebracht, zou ik de gondel wel kunnen draaien. Dat laatste bleek het geval, want toen ik de grote hendel een halve slag draaide, draaide het scheepje op zijn buurt ook 180 graden. De rit kon beginnen! Ik haalde de middelste hendel naar voren...

Brommend en schommelend zette de gondel zich traag in beweging en schoof langzaam tussen twee stenen pilaren door. Dat bleek het hoogste punt van de kabelbaan te zijn, want vervolgens dook de gondel, snel vaart winnend, in een scherpe bocht naar links omlaag. Na enige ogenblikken had ik het gevoel in een

Na het draaien van de gondel kan de rit beginnen.

Ik lijk wel in een achtbaan te zitten...

In een razende vaart hipt de gondel over een rotspunt heen.

achtbaan te zitten. Een pilaar schoot voorbij, en nog een. Op het laagste punt minderde het scheepje nauwelijks vaart, maar schoot een stukje rechtuit om vervolgens sierlijk, maar in een rotgang over een rotspunt heen te wippen. Mijn maag protesteerde, maar kreeg geen tijd om tot rust te komen, want daar hing ik al in de volgende scherpe bocht, ditmaal naar rechts. Het eiland waarna ik onderweg was, kwam echter ras naderbij en ik zag dat het punt waar ik zou arriveren, zich een flink stuk hoger bevond ten opzichte van mijn huidige positie. De ontwerper van dit geheel had het kennelijk goed uitgekiend, want al freewheelend minderde de gondel vaart, terwijl hij langs de kabel omhoogklom. Toen het landingsplateau in zicht kwam, was de snelheid er grotendeels uit en net als bij mijn vertrekpunt kwam het scheepje keurig bij de vlonder tot stilstand, alwaar de reiziger kon uitstappen. Het zag er naar uit dat ik het tweede reisdoel had bereikt.

Hoofdstuk 6: Onderzoekingen op het tweede eiland.

Ik verliet de gondel met ietwat knikkende knieën, in een achtbaan was ik ook nooit een held geweest, al durfde ik wel altijd één ritje te maken. Nu ik vaste grond onder mijn voeten had, gunde ik mijzelf ruimschoots de tijd om de nieuwe omgeving in mij op te nemen.

Wederom was de gondel vlak voor een groot stootkussen tot stilstand gekomen. Ik stond op een vrij breed rotsig pad dat omzoomd werd door een steile, hoge rotswand. Ginds leek het pad naar rechts af te buigen, achter het muurtje met het stootkussen om, maar in de bocht van het pad aangekomen, zag ik al snel dat de route daar doodliep. Rechts was echter een brede nis in de rotswand zichtbaar, alsmede de onderste treden van een stenen trap, die de bezoeker verder naar binnen leidde. Ik stond al op het punt richting deze trap te lopen, toen mijn oog viel op een vreemde, ronde bol die bij het einde van het doodlopende pad rechts in de rotswand was aangebracht. Ik wist zo langzamerhand wel dat het in al deze werelden noodzakelijk was alles terdege te onderzoeken, dus liep ik eerst die richting op.

Bij een nadere blik van dichtbij bleek het een rijkelijk versierde houten bol te zijn, dat

Een vreemde houten bol die kan draaien...

...en dan dit teken toont.

een soort oog toonde. Tot mijn verrassing kon ik de bol niet alleen draaien, maar klonk er tegelijkertijd een soort gekwetter. Het oog draaide tijdelijk weg en er verscheen een teken, dat nog het meest weg had van een "K" en een "I", verbonden door twee horizontale strepen

aan de boven- en onderzijde. Na nog een paar schommelingen, waarbij het geluid steeds korter en zwakker klonk, kwam de bol automatisch in zijn rustpunt terug, waarbij het oog opnieuw werd getoond. Wat was hier de bedoeling van? Zo te zien (en te horen) was dit niet een raar bedieningspaneel of zoiets, want er gebeurde verder niets. Na een ogenblik haalde ik mijn schouders op en liep alsnog richting de stenen trap. Ik prentte in ieder geval de positie van die bol in mijn geheugen, mocht het later toch van belang blijken te zijn.

De trap bleek toegang te bieden tot nog een vrij groot gewelf, dat al vrij snel, terwijl de trap verder steeg, een bocht naar rechts maakte. In deze bocht staand, draaide ik mij even om. Het is namelijk altijd verstandig om, als je op onbekend terrein rondloopt, regelmatig over je rug te blikken, om te zien hoe de terugweg oogt. Dat verkleint de kans om te verdwalen. Ik keek nu van binnen door de ingang van de schemerige grot naar buiten (helemaal donker was het niet, omdat in de bocht van de trap in de stenen leuning rechts een lamp was aangebracht) en zag tot mijn verrassing dat die ingang sprekend leek op het silhouet van een kikker! Dat kon geen toeval zijn, daar de bol die ik daarnet had bewogen, van hieruit gezien, precies op de juiste positie van het oog van dit diertje werd geprojecteerd!

Hoe vaak stuit je op de ingang van een grot die sprekend op een kikker lijkt?

Met het zien van dit beeld kwam het in mij op dat het getjilp van de bol ook wel eens het gekwaak van een kikker zou kunnen zijn! Dat moest toch boze opzet zijn, dat een zekere bedoeling moest hebben, maar met deze wetenschap kon ik hier en nu niets beginnen. Na een ogenblik hervatte ik mijn route met als doel deze grot verder te verkennen.

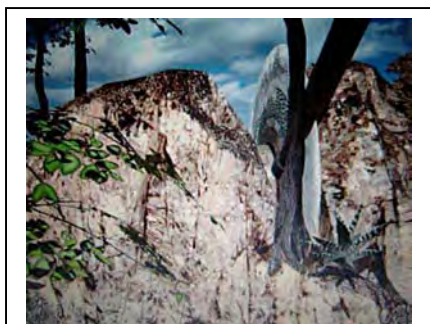
De trap bleek hier een nogal wijde bocht te maken. Na een stukje horizontaal te hebben gelopen, ging de weg verder omhoog en kwam het plafond van het gewelf dichterbij, terwijl de grot zich tegelijkertijd begon te vernauwen. Gelukkig hoefde ik ook hier niet in duisternis rond te dwalen, want op regelmatige afstanden verspreidde lampen een warm, gelig licht.

Na dit laatste, tamelijk steile stuk met smalle treden, ging de trap over in een horizontale tunnel. Aan het andere eind gloorde al snel licht en leek het pad hier opnieuw te dalen. Bij deze uitgang (of ingang als je van de andere kant kwam), zat een sokkel met een grote blauwe knop. Ik drukte hem in, maar er gebeurde niets. Nee, natuurlijk niet. Bij nader inzien was dit eenzelfde soort knop als bij de vlonder op het eerste eiland, bij het begin van de kabelbaan. Hiermee kon ik natuurlijk de gondel naar het beginpunt alhier sturen. Een overbodige actie ditmaal, omdat ik zelf de gondel daar al geparkeerd had.

Al verder wandelend, kwam ik pardoos in de buitenlucht terecht. Opnieuw hoorde ik het zwakke geruis van de branding van de zee, maar bovendien ook het gekwetter van vele vogeltjes. Ik bevond mij tussen een aantal steile rotswanden. Vanaf de uitgang daalde de trap een aantal treden af, maar splitste zich daar in een deel dat in een flauwe bocht steil naar links afdaalde en daar al spoedig de rotswand rondde en uit het zicht verdween. Het rechter deel van de trap klom zo te zien nog een stuk verder omhoog. Welke route zou ik nemen? Het leek mij niet verkeerd om het eerst nog wat verder hogerop te zoeken. Misschien was er daar boven wel een fraai uitzicht te bewonderen en kon ik zo beter zien waar ik was beland en welke route ik verder het best kon volgen.

Ik nam dus de rechter trap, die in een flauwe s-bocht verder omhoog liep. Spoedig kreeg ik zicht op de blauwe lucht, maar ook op bomen. Bovendien zag ik ook een paar vogels vliegen. Achteromkijkend zag ik nu dat het pad naar beneden kennelijk naar zee leidde, want ik kon van hieruit wel het eind van de nauwe vallei zien en zag een stukje strand en zee.

De trap eindigde bij een smalle kloof, waarover een soort touwbrug was gespannen.

Deze vreemde hefboom zit muurvast.

Opmerkelijk was een zeer grote, soort hefboom die links in de rotsten was bevestigd. Het had ongeveer dezelfde afmetingen als de reuzendolk nabij de gevangenis op het eerste eiland. Ik bekeek het geval nader, maar kon er in ieder geval geen beweging in krijgen. Dan had hij kennelijk alleen maar een ceremoniële functie, net zoals die gigantische dolk.

Voorzichtig stapte ik de touwbrug op, maar het bouwsel bleek gelukkig behoorlijk stevig te zijn. Rechts had ik een mooi uitzicht over zee en zag in de diepte ook een deel van de kabelbaan lopen. Wat meer schuin vooruit had ik fraai zicht op het eiland waar ik vandaan was

Via deze stevige touwbrug verloopt mijn route verder.

gekomen. Ik zag van hieruit dat het derde eiland, dat ik vanaf de gouden koepel niet kon bereiken, er eigenlijk maar een kort stukje van vandaan lag. Vandaar dat de verbinding tussen deze twee eilanden door middel van een loopbrug was gemaakt, en niet via een kabelbaan.

Aan de andere kant van de touwbrug liep het pad, licht slingerend verder tussen wat eens een bos was geweest. Er waren diverse kleine en grotere boomstronken zichtbaar. Ik herinnerde mij de afbeeldingen van de kevers in de roterende kamer.

Tussen de gekapte bomen toont het pad diverse splitsingen. Ginds zit een deur. Daarachter lijkt het bos nog in tact te zijn.

Het zou best eens kunnen dat het hout van deze bomen was gebruikt voor het vervaardigen van papier om daarvan nieuwe schakelboeken te maken. Wellicht probeerde Gehn zich hiermee uit deze wereld te schrijven? Maar ik besepte dat ik nu wel érg aan het speculeren was.

Hierboven was het trouwens behoorlijk warm, want ondanks de hoge ligging was dit gebied in de luwte van het eiland gelegen en scheen de zon

onbarmhartig op mijn hoofd. Dit warme plekje was ook favoriet bij

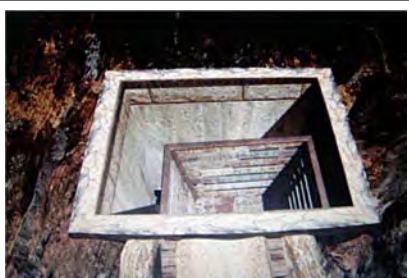
insecten, want er zoemden er heel wat in het rond. Ik liep door en arriveerde spoedig bij een splitsing. Rechts leidde het pad naar nog een splitsing en een deur gemaakt van boomstammetjes, links liep het pad zo te zien ongehinderd door. Ik nam de tak richting de deur, maar liet deze nog even letterlijk links liggen. Opnieuw sloeg ik namelijk rechtsaf en passeerde daarbij een enorme boomstronk met een doorsnede van meerdere meters. In het hout zat nog een grote bij geslagen. Het pad sloeg opnieuw rechtsaf en liep daar spoedig

Daar waar het pad langs een enorme boomstronk loopt met daarin een bij geslagen, heb ik fraai zicht op het eerste eiland.

dood op een rechthoekig gat, waarin echter een soort mijnwerkerskarretje was geparkeerd. Dit diende natuurlijk om het sprokkelhout naar elders te vervoeren, om dit hout verder te bewerken tot papier. Ook dat had ik daarstraks in een van die keverafbeeldingen gezien.

Ik sprong in het karretje en blikte in een schemerige spelonk. De rails leidde in de diepte. Rechts zat op de wand een hendel, die het geheel wel in beweging zou zetten. Nou, in ieder geval had ik hier een alternatief, maar weinig comfortabel vervoer

Een mijnkarretje als vervoer zie ik voorlopig niet zitten.

naar de locatie waar het hout verder werd verwerkt. Op dit moment had ik echter geen enkele reden om dit eiland al te verlaten, dus ik klom weer uit het karretje en liep terug naar de splitsing en vervolgens naar de deur.

Het bouwsel leek wel wat op de geheime ingang van de roterende kamer. Op de rechter deurspijl zag ik tot mijn verrassing een kever kruipen die grote overeenkomsten vertoonde met de kevers op de zuilen in de roterende kamer. Toen het beestje nog wat nader wilde bekijken, sloeg het zijn vleugels uit en snorde weg.

Half had ik verwacht dat ook deze deur afgesloten zou zijn, hoewel ik ditmaal geen ketting of slot kon ontdekken. Echter, met een licht duwtje tegen het houtwerk schoof

de deur open en kon ik het pad vervolgen. Meteen werd de lucht koeler en vochtiger. Geen wonder, want aan deze kant waren alle bomen nog aan de bijlen van de houthakkers ontsnapt. Het was zelfs zo donker onder de bomen die van een dicht bladerdak waren voorzien, dat de enkele lantaarn die langs het pad was aangebracht, ontstoken was. Na de brandende hitte op de hoogvlakte, was het hier zeer aangenaam. Het gekwetter van de vogels klonk hier nog luider door, maar mijn oren vingen ook het geluid op van een vaag, aanhoudend gerommel, dat ik niet thuis kon brengen. In de vochtige, beschaduwde grond hadden zich diverse varens genesteld. Links zag ik dat het pad een stuk lager doorliep en ook zag ik opnieuw een groot voorwerp – weer zo'n dolk? – door het gebladerte heen schemeren.

Middels een trap daalde de route naar het lager gelegen pad af en nu bevond ik mij pas echt aan de voet van de diverse, fors uit de kluiten gewassen bomen, waarvan de stammen aan de voet soms wel een doorsnede hadden van meer dan vijf meter! Recht vooruit was zelfs een tunneltje midden in zo'n reuzenstam aangebracht, waardoor het pad gewoon doorliep. Hierdoor leek het geheel wel een beetje op die Sequoiabomen in Amerika. Ik had wel eens foto's gezien waarbij men ook daar door zo'n stam een weg had aangelegd. Hier beneden was het nog vochtiger dan daarboven. Zowel links als rechts zag ik enkele poeltjes met stilstaand water.

Vlak voor de boomtunnel staande, zag ik dat het opnieuw een enorme dolk was die links in de grond was gestoken. Dit exemplaar leek nog wel groter dan diegene die ik op het eiland van aankomst had gezien. Wat was hier in vredesnaam de functie van? Geen idee!

Door de boomtunnel lopend, zag ik dat ik met de schatting van een stamdoorsnede van vijf meter nog aan de zuinige kant was geweest. Aan de andere kant was er aan

Een vreemde wereld met reusachtige bomen en lichtgevende zwammen.

weerszijde van het pad niet veel ruimte meer, de reuzenbomen verdrongen elkaar hier in de strijd om een beetje zonlicht. De duisternis was hier nog wat dieper dan aan de andere kant van de tunnel, maar er groeide hier links en rechts ook grote zwammen langs het pad. De hoeden van deze paddenstoelen hadden een lichtblauw geaderd patroon, dat licht gaf. Dit was toch opnieuw een wonderlijke wereld!

Er was hier links ruimte genoeg om het pad te verlaten en die grote dolk nader te bekijken. Het stukje grond dat daar naar toe leidde was stevig

gemaakt en toonde zelfs met wat fantasie een aantal treden, dus kennelijk was het de bedoeling om hier het pad te verlaten. Dat ik er goed aan had gedaan om hier even rond te neuzen, bleek al spoedig, want vlak onder de reuzendolk ontdekte ik opnieuw zo'n ronde bol die een oog toonde. Vlak ernaast was een kleine dolk bevestigd. In het handvat was vernuftig een lampje verwerkt, wat net genoeg licht verspreidde om de afbeelding op de bol goed zichtbaar te maken. Ik draaide aan de bol en nu verscheen er opnieuw een grote rechthoek, waarin rechtsonder een kleinere rechthoek was aangebracht. Tegelijkertijd klonk er een geluid dat het midden hield tussen geblaas, gebrul en geknor. Het was een dierengeluid, zoveel

Opnieuw zo'n oogbol die een teken laat zien en het geluid van een dier laat horen.

was wel duidelijk, maar van wélk dier, wist ik niet. Dit alles was zeer merkwaardig. Ik draaide de bol nog een paar keer rond om zowel dit geluid als het teken goed in mij op te nemen, en keerde vervolgens op mijn schreden terug.

Het pad liep even verderop opnieuw door een boomtunnel heen, maar ik zag dat deze boom op zo'n vier a vijf meter hoogte was afgezaagd en dat hier bovenop een roestkleurige draaiende koepel was bevestigd! Het exemplaar vertoonde veel overeenkomsten met die andere draaiende koepel die ik, vanaf een iets grotere afstand, op het eerste eiland had gezien. Vaag zag ik tussen de stammen door ook een pad lopen, op dezelfde hoogte.

Verrassend genoeg splitste het pad nog in de tunnel, min of meer recht onder die draaiende koepel. Het vage gerommel werd ook allengs luider, maar leek niet van die koepel vandaan te komen, maar vanuit de linkertak. Ik liep een klein stukje die kant op, maar zag daar een vurige gloed en voelde de hitte in mijn gezicht slaan. Nee, die route zag ik niet zo zitten, dus ik pakte na enige aarzeling de rechtertak. Nu had ik beter zicht op een paar loopbruggen die ginds tussen de bomen doorliepen, maar die ik van hier niet kon bereiken, want mijn route daalde juist af door alweer de stam van een boom heen.

Daar bleek het pad dood te lopen. Kennelijk was dit min of meer het laagste punt in het woud, want links en rechts van het pad waren grotere waterpoelen gevormd. Het

Het wharkbeeld in het centrum van het bos.

pad liep echter niet zo maar dood. Na een soort mini bruggetje, waarbij er aan weerszijde op de leuningen een lamp was aangebracht, stuitte ik op een grote boom. Op de stam van deze woudreus was een beeld aangebracht dat nog het meest op een soort roofvis leek. De bek toonde onmiskenbaar grote tanden en de ogen en fors uitgevallen vinnen konden ook niet missen. Ik liep eens om het beeld heen en bij nader inzien zag het er behoorlijk angstaanjagend uit. Het effect werd versterkt door een viertal lampen die in de grond

voor het beeld waren weggewerkt en dit met een oranjeachtig licht beschenen. Wacht eens even? Was dit niet een ietwat kubistische weergave van het beest dat ik

In de lamp rechts zit een knop weggewerkt, waarmee ik de bek van de whark kan openen!

eerder als een whark had gedoopt? Best mogelijk. De whark bleek van metalen platen te zijn gefabriceerd. Die hoekige vorm was wel ietwat merkwaardig... Zat er soms iets in dat beeld verstopt? Ik speurde de ruimte rondom het beeld af, op zoek naar geheime knoppen of hendels, maar vond niet datgene waarnaar ik op zoek was. Licht teleurgesteld liep ik terug naar het bruggetje met het oogmerk om dan toch maar het linkerp pad te nemen, toen ik zag dat ik in de bovenkant van de rechterlamp zeer vernuftig een knopje zat weggewerkt! Ik drukte erop en ja hoor! Daar

schoof de bek van de whark open en werd er een trap onthuld, die naar boven leidde, het beeld in.

Staand in het inwendige, arriveerde ik in een rechthoekige ruimte. Links bevond zich een hendel en opnieuw zo'n grote blauwe knop en rechts een andere hendel die, gezien de groeven in het hout, alleen in een stand naar boven kon worden gezet. Dit alles overziende, maakte het beeld duidelijk. De whark bood dus toegang tot een

soort lift, die in de stam waarin het beeld was bevestigd, verder omhoog leidde. Met welk doel? Daar zou ik snel achterkomen.

Ik duwde de hendel links naar boven en als reactie sloot de bek van de whark zich. Mooi zo! Pottenkijkers kon ik hier immers niet gebruiken! Op de blauwe knop zou ik niet hoeven te drukken, de lift was immers hier al beneden. Ik haalde de andere hendel over. De ruimte waarin ik mij bevond kwam trillend in beweging. Hij draaide een kwartslag en ging toen een stukje omhoog. Veel was het niet, maar ik zag dat ik nu uitkwam op de looppaden die ik eerder vanaf de grond tussen de stammen door had zien lopen.

Het pad bleek van metalen roosters te zijn gemaakt, die in de vochtige atmosfeer nogal roestig waren geworden, maar desondanks nog stevig genoeg waren. Tussen de boomstammen doorturend, had ik fraai zicht op de zee. Verderop boog het pad af en leek regelrecht naar die draaiende metalen bol te leiden. Ik liep er naar toe en zag dat ik hier weinig kon aanrichten. Het was inderdaad een gladde massieve metalen bol, waaromheen het pad van roosters liep. De bol was min of meer glad, maar op ooghoogte waren in de bol een groot aantal min of meer ronde tekenjes aangebracht, die snel voorbijflitsten. Ik zag dit schouwspel eventjes aan en nadat de bol een aantal omwentelingen had gemaakt, viel het mij op dat er steeds één geel gekleurd tekenje langs schoot. Dat moest een speciale betekenis hebben. Het gele teken passeerde echter steeds zo snel, dat ik niet goed kon zien wat het precies voorstelde. Ik liep rond de bol, maar ontdekte nergens een mechaniek waarmee ik die bol stil zou kunnen zetten. Wel zag ik dat het pad hier nog een zijsplitting had en nog verder omhoog liep. Dat pad nam ik niet, eerst wou ik het raadsel van deze bol ontrafelen.

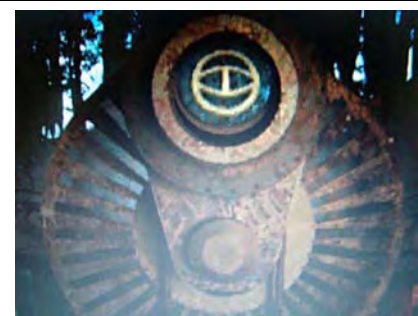
Op mijn weg hierheen had ik een andere splitsing gezien naar een pad dat op wat grotere afstand langs de bol liep. Misschien dat ik vanaf die positie een beter zicht had? Je kon immers ook ergens te dicht met je neus op staan!

Even later prees ik mij gelukkig dat ik dit tweede pad had genomen. Inderdaad had ik hier vandaan beter zicht op die bol en bovendien bevond zich hier langs het pad een apparaat dat ook ronddraaide. Een grote platte schijf met allemaal verticale sleuven

De draaiende bol en de bijhorende stroboscoop.

draaide langs een soort kijker, die op de bol was gericht. Kijkende naar het beeld zag ik dat er sprake was een soort stroboscoop. De beeldjes bleven hierdoor wat langer zichtbaar en het leek wel een

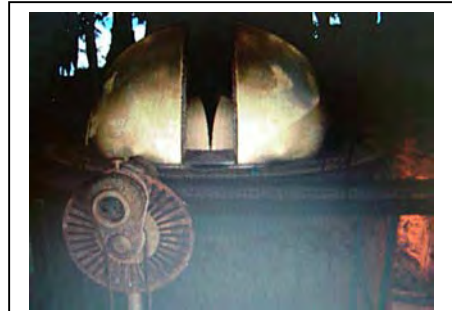

Na het stilzetten van de bol wordt het gele teken in het venster van de stroboscoop zichtbaar.

filmpje van een soort oog dat afwisselend horizontaal en verticaal leek te knipperen. Boven de kijker zat een soort knop. Zou ik hiermee het hele zaakje tot stilstand kunnen brengen? Het leek mij zonneklaar dat ik de knop tijdens de passage van het gele beeldje moest activeren, maar het ging zo snel dat ik een paar keer te vroeg, of juist te laat drukte. Na een paar pogingen was het echter raak. De bol en de stroboscoop vertraagden en kwamen inderdaad op het gele beeldje tot stilstand, dat een horizontaal, geopend oog toonde. Lang kon ik niet van dit beeld genieten, want met een luid gerammel klapte de bol open en toonde nu twee goudkleurige helften, die overlans een brede spleet toonde. Hierdoor leek het

geheel wel op een soort miniatuur draaikepel van een observatorium, met geopend venster voor een telescoop. Ik zag dat het inwendige van déze kepel ook iets bevatte, al was het géén telescoop. Snel liep ik terug en stond spoedig voor de geopende kepel.

Het inwendige toonde een vrij groot rond kijkvenster, bedekt door een zeer dik, ietwat troebel glas. Desondanks kon ik zien dat zich daaronder een boek bevond, maar het zicht was net te vaag om te kunnen zien wat voor teken er op de omslag stond. Interessant... het boek had ongeveer het formaat van een schakelboek en wellicht zou het wel zo een boek zijn. Het was immers niet voor niets zo goed beschermd? Nu ik dit hier had gezien, kon het bijna niet anders dan dat die andere draaiende bol op het eerste eiland ook zo'n boek zou bevatten. Daar was die bol echter nog onbereikbaar voor mij en daarom had ik hem ook nog niet stil kunnen zetten.

De tot rust gebrachte bol klapt even later open!

Onder het kijkglas bevond zich een schuif met daarboven en onder een

Na het instellen van de juiste code komt het boek achter het glas beschikbaar?

schaalverdeling, steeds vier korte en een lang streepje. Aan de linkerkant bevonden zich een vijftal schuifjes, die ik in iedere stand, in totaal 25 posities, langs de schuif kon vastklikken. Mmm... na het instellen van de juiste code en het drukken op de ronde knop daaronder, zou dat schakelboek achter het glas wel beschikbaar komen dacht ik zo. Op goed geluk stelde ik een code in en drukte op de knop. Automatisch schoven de schuifjes weer terug en verder gebeurde er niets. Logisch, er waren nogal wat mogelijkheden, waardoor de kans om op goed geluk de gewenste code in te

stellen, vrijwel nihil was. Er zat niets anders op om de bol verder te laten rusten en mijn onderzoek hier verder voort te zetten.

Er was namelijk nog een tak in het pad dat hier nog verder omhoog leidde. Terwijl ik dit pad insloeg, werd het gerommel beneden mij luider en ik zag, over mijn linkerschouder kijkend dat dit pad een spleet overstak, waar in de diepte vuur laaide en ook lava was te zien. Wat verderop liep een ander pad op geringere hoogte over dezelfde spleet en mondde daar, net als hier, uit in een trap die naar boven liep en uiteindelijk in een doorgang in de rotsen verdween. Maar dat was natuurlijk die linker splitsing in de boom die ik beneden niet had durven te nemen, vanwege de hitte aldaar. Nu zag ik dat daar minder gevaar te duchten was dan eerst leek, mits ik maar snel zou oversteken. Goed, dat was dus iets voor zo straks, eerst eens kijken welk een fraai uitzicht mij bovenaan dit pad stond te wachten!

De trap mondde uit bij een soort kloof, maar overspande deze door middel van een loopbrug. In de diepte zag ik andere loopbruggen lopen en aan de zijkant links zag ik ook een soort uitkijktoren, die echter onbemand leek te zijn. Mijn pad mondde uit bij een vreemdsoortig kepelvormig gebouwtje,

Dit merkwaardige gebouwtje biedt toegang tot een al even vreemde zetel.

omzoomd door een aantal stenen stalagmieten die wel wat weg hadden van basaltzuilen. Niet vreemd natuurlijk, gezien die vurige spleet hier vlakbij. Dit hele

eiland was vulkanisch. Daarmee waren ook de aardbevingen alhier verklaard, alsmede het onstabiele karakter van deze wereld. Atrus probeerde door middel van aanpassingen deze wereld hier te stabiliseren, maar of hij het sluimerende vulkanisme kon temmen, was zeer de vraag... Alsof de aarde meeluisterde, weerklonk er op hetzelfde moment toen ik deze overpeinzing had, een wat sterker dof gerommel vanuit de spleet omhoog, als om die vraag meteen ontkennend te beantwoorden!

Ik liep naar de deur van het gebouwtje en greep de deurkruk. De deur gleed moeiteloos open. Het inwendige toonde een soort stoel of kruk van metaal, gevat in een enorme kaak. Bovenin zag ik twee rijen tanden en kiezen en aan weerszijde ook een tweetal slagstanden. Vergelijkbare slagstanden had ik in de tempel gezien, op het eerste eiland. Dan moest dit wel de onderschedel van een whark zijn. Tja, dat was inderdaad een enorm beest, dat je, zwemmend in zee, beter maar niet tegen kon komen. Voor de stoel waren ook twee grote hefbomen zichtbaar. Waar zouden deze voor dienen? Daar kwam ik maar op één manier achter. Ik nam plaats op de stoel en probeerde op goed geluk de rechter hendel. Deze blokkeerde, maar toen ik de linker hendel overhaalde, kwam de zetel rammelend in beweging. In een soort langzame spiraal draaide de stoel omhoog en tegelijkertijd schoof ook het dak weg.

Terwijl de zetel tot stilstand kwam, viel mijn mond open van verbazing. Dit was méér dan een prachtig uitzicht. Ik keek uit op een krater, waarachter de zee was te zien. Ook de krater zelf was gevuld met water, maar schuin linksvoor, zaten allemaal bolvormige huisjes als het ware tegen de kraterwand geplakt. Recht vooruit zag ik nog een aantal stenen plateaus met ook daarop bouwwerken, maar de afstand was iets te groot om te zien wat het precies voor bouwsels waren. Iets links daarvan kon ik nog net een gebouwtje zien dat net boven het water lag, weggestopt in een hoekje van de krater. Rechts liep op grote hoogte, maar toch duidelijk lager dan mijn huidige positie, een looppad langs de rotsen en bijna recht beneden rees een groot, vreemd bouwwerk vanuit het water op. Op het water rustte een zeer groot soort wiel en

vandaar liepen allerlei 'spaken' naar een veel kleiner wiel ver in de hoogte. Dat vormde de top van dit bouwsel, alwaar ook een goudkleurig koepeltje was bevestigd, alsmede de beelden van een viertal dieren, die wel wat leken op dolfijnen, die met hun staarten op het wiel rustten en met hun koppen in de hoogte, schuin in de rondte keken. Ik tuurde en tuurde... bij nader inzien waren de koppen en de bovenlichamen van de gebeeldhouwde beesten veel te fors en plomp om van dolfijnen te zijn. Achteraf leken het meer beelden van wharks te zijn! Vanaf dit topwiel leidde ook een looppad naar het pad in de rotsen rechts, waarin ook een soort rond wiel was bevestigd.

Maar dat was nog niet alles wat ik zag. Het water van de lagune in de krater zag er 'vreemd' uit. Links leken er wel een drietal 'gaten' in het water te zitten (hoe dat fysisch mogelijk was wist ik niet) en nu zag ik ook dat er onder water een soort rails liep dat in een ovaal de hele lagune rondging en links ook een tweetal afsplitsingen

liet zien. Kon men daar soms met een duikboot varen? Nou, één ding was duidelijk, mijn onderzoekingen hier waren nog lang niet voltooid. Ik tuurde naar de huisjes in de verte of ik daar enige bedrijvigheid zag van mensen, maar het hele dorp leek wel verlaten te zijn.

Na het uitzicht nog even in mij opgenomen te hebben leek het mij hoog tijd om de zetel opnieuw te laten zakken en haalde daartoe de rechter hendel over. Ditmaal had dat wel resultaat, maar niet het door mij beoogde! Ver onder mij in de diepte kwam er

Per ongeluk heb ik het open wiel daar in de diepte afgesloten.

beweging in die vreemde constructie. Vanuit de rand van het binnenste wiel dat boven het water rustte, schoven een vijftal getande schuiven naar elkaar toe, waardoor het inwendige van het wiel afgesloten werd. De vijf tanden leken vrijwel naadloos aan te sluiten en vormde zo aldus een plateau, waarop – alweer! – een grote vijfpuntige ster prijkte. Nou, dat zou wel ergens goed voor zijn, dus ik hield het maar zo. Met het overhalen van de linker hendel gebeurde dat wat ik even daarvoor had beoogd te doen: de stoel draaide naar beneden

om te eindigen op het oorspronkelijke punt in het ronde gebouwtje.

Ik had het idee dat ik hier alles had gedaan wat ik kon doen, al wist ik nog niet wat de bedoeling hiervan was. Uiteindelijk had mijn tocht hier naartoe het uitzicht opgeleverd wat ik had gehoopt te zien, en nog beter zelfs! Alhoewel... was het wel veilig om mij in de krater te begeven? Tot dusver was ik geen mensen meer tegengekomen, maar daarginds was overduidelijk een dorp aanwezig.

Na een ogenblik vermande ik mij. Ik moest dit alles verder onderzoeken om te weten waar ik aan toe was, opdat ik een strategie kon uitstippelen. Bovendien moest ik proberen mijn afgenomen gevangenis-schakelboek te heroveren. Aangezien het wellicht niet automatisch naar mij terug zou fladderen, zou ik mij, vroeg of laat, toch onder de mensen moeten begeven! Verder op pad dus maar.

Via de door mij stilgezette roterende bol wandelde ik terug naar de boom waaraan het wharkbeeld was bevestigd en daalde af met de lift.

Tot mijn verrassing stopte de lift niet ter hoogte van de gesloten bek van de roofvis, maar ging verder naar beneden! Toen zag ik dat ik de hendel te ver naar beneden had geduwd. De lift stopte en ik keek tegen een wand aan gemaakt van metalen platen. Ditmaal bevond de uitgang zich achter mijn rug en ik draaide mij om. Opnieuw was ik beland op een platform, alwaar een kabelbaan op uitkwam! Een gondel, precies hetzelfde type als waarvan ik van het eerste eiland naar hier was gereden, stond daar met geopende deur al heel uitnodigend op mij te wachten. Nee maar! Ik zag dat de kabels van de baan al snel de grot verlieten en boven zee naar rechts afbogen, zodat ik niet kon zien wat de bestemming van deze gondel zou zijn. Hoe dan ook, vertrek van dit eiland via deze gondel leek mij een stuk aangenamer dan om een ritje te wagen in een soort mijnkarretje, het andere alternatief om van hier te vertrekken dat ik tot dusver had gezien. Ik zag trouwens dat zich aan de andere kant van de gondel óók een plateau bevond. Vanaf die zijde kon men dus eveneens vertrekken.

Na een korte overpeinzing besloot ik dat het nog te vroeg was om van dit vervoer gebruik te maken. Ik had lang nog niet alles op dit eiland gezien, maar ik knoopte in ieder geval in mijn oren dat zich hier – tamelijk goed verstopt – ook een vluchtroute vanaf dit eiland bevond. Wellicht dat ik daarvan in de toekomst nuttig gebruik van kon maken!

Terug in de lift ging ik één etage omhoog en opende daar de bek van het beeld. Nu had ik ook meteen de verklaring gevonden voor de aanwezigheid van die grote blauwe knop alhier. Al deze blauwe knoppen – ik had er nu drie in totaal gezien –

Het Rivenese kind dat ik onverwacht ontmoet.

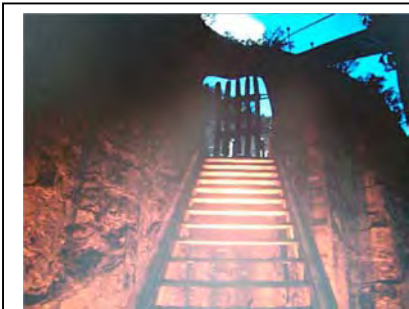
dienden dus om de gondels op te roepen. Ik verliet het beeld en vergat niet om bij de lampen aan weerszijde van het pad opnieuw de muil van het wharkbeeld af te sluiten. Ik wandelde omhoog op het pad en stuitte daar onverwacht op een kind, dat daar kennelijk aan het spelen was. Het keek mij even verwonderd aan, maar holde toen snel verschrikt weg en verdween door het boomtunneltje, waarvoor het ook nog struikelde, maar snel opkrabbelde. Het ging zo snel, dat ik geen tijd had om even te roepen of

het kind met zoete woordjes gerust te stellen. Jammer, maar helaas. Ik moest die zelfde kant maar opgaan. Het kind zou vast richting het dorp vluchten en dat was ook mijn nieuwe reisdoel.

Hoofdstuk 7: Het dorp in de krater.

Het kind was zo rap als water, want toen ik zelf bij de tweesprong in de boom was gearriveerd, was het al verdwenen. Had het trouwens gezien wat ik daar bij het wharkbeeld had uitgevoerd, vroeg ik mij ietwat ongerust af. Ik wist het niet, en het maakte ook niet veel uit. Ik kreeg het gevoel dat van dat beeld een angstaanjagend gevoel moest uitgaan voor de bewoners hier. Men had kennelijk veel ontzag voor deze roofvis. De tempel op het eerste eiland wekte immers de suggestie dat men dat beest vereerde?

Ik sloeg rechtsaf en vervolgens snel de open trap op die daar over de vurige spleet was geplaatst. Het gebulder uit de spleet klonk hier luid door en de hitte was intens.

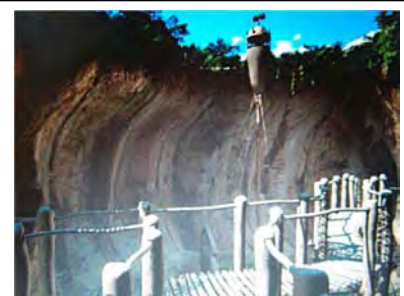
Snel beklim ik de trap over de vurige spleet.

Ik was blij om na enige ogenblikken boven te arriveren en trof daar weer zo'n deur aan gemaakt van stammetjes die, net als de deur boven bij de ingang van het woud, gemakkelijk openschoof toen ik tegen het houtwerk duwde.

De deur bood toegang tot de ruimere kloof met de loopbruggen en de observatietoren, die ik zojuist vanaf mijn hoge positie onderweg naar de draaiende zetel ook al had gezien. Kennelijk was er hier nu toch iemand op zijn post, want er weerklonk een sirene en ik zag hoe een

persoon in de toren handmatig deze sirene ronddraaide. Was dit om de dorpbewoners te waarschuwen dat ik eraan kwam? Ik wist niet of ik mij om deze actie zorgen moest maken, of me juist opgelucht moest voelen. Het kind zou ongetwijfeld ook wel alarm hebben geslagen. Maar misschien was ik dit Riveneesje wel op een verboden plaats per ongeluk tegen het lijf gelopen en hield het wijselijk zijn of haar kaken op elkaar (de ontmoeting was zo vluchtig verlopen, dat ik niet eens had kunnen zien of het een meisje of een jongen was). Het pad links leidde na een kort stukje alweer via een trap omhoog en dit pad volgend zag ik dat ik via deze route weer min of meer op mijn uitgangspunt uitkwam, namelijk de hoogvlakte met de omgehakte bomen, waar zich de eerste deur en de route naar het mijnwerkerskarretje bevond. Ik draaide om en nam de loopbrug de andere kant op. Hierbij liep ik vlak langs de observatietoren, alwaar ik nu geen activiteit meer kon bespeuren.

Enkele meters verder eindigde de loopbrug bij een nis in een rotswand, alwaar het pad via een trap afdaalde. De nis werd al snel nauw en donker, maar langs de wanden links en rechts waren een stel smaakvolle lampen aangebracht, simpel gemaakt van een aantal samengebonden takken, waar omheen blauwe stof was gespannen. Hier doorheen scheen een blauwachtig licht, maar omdat de bovenkant van de lampen open was, kon de hitte van de lampen zo ontsnappen en werden de wanden boven de lampen geelachtig verlicht. De hele uitstraling van deze verlichting deden mij vaag aan indianen, of meer aan Inca's denken. Het kind dat ik daarstraks had aangetroffen was trouwens ook simpel in witte kledij gehuld geweest, dat ook al

Alvorens in de krater met het dorp te arriveren, slaat de bewaker in deze wachttoren alarm.

aan inheemse kleding uit Zuid-Amerika deed denken, zoals ik wel eens op foto's en films had gezien.

Verder afdalend zag ik al spoedig een uitholling in de rotsen rechts die uitzicht bood op de open zee. Hier maakte de trap ook een flauwe bocht naar links en verwijdde de nis zich tot in een soort kleine grot. Kijkend naar de opening richting zee, kreeg ik een vaag déjà vu gevoel. Ik keek hier opnieuw naar een uitholling die min of meer de vorm van een beest had, in dit geval van een whark! Nou, dat beest was ik het laatste uur vaker tegengekomen dan mij lief was!

In de grot waren langs de wanden ook diverse korte houten paaltjes in de grond geslagen, waarvan de functie mij ontging. Werden hiertussen soms netten gespannen die men gebruikte om via de holte in zee te vissen? Het bleef gissen, aangezien ik niets van netten of zoiets aantrof, de ruimte was verder geheel leeg. Wel zag ik dat men in de linkerwand, vlak naast een lamp en tegenover de opening een tekening had aangebracht. Ik zag een stilistische weergave van een man die in beide handen kinderen op hun kop vasthield, terwijl

Opnieuw een opening in een grot die de vorm heeft van een dier, ditmaal een whark!

De afbeelding op de wand van de grot.

aan zijn beide voeten een tweetal vissen waren getekend die op het punt stonden toe te happen. Boven het hoofd van de man was een cirkel met vijf spaken getekend.

Dat getal vijf was ik hier nu al in diverse vormen tegengekomen, kennelijk was dat in deze wereld een heel belangrijk getal. De afbeelding als geheel deed mijn maag ineenkrimpen. Het leek wel alsof dit een offerplaats was, waarbij men kinderen aan vissen (wharks?) voerde! Onmiddellijk besepte ik dat mijn fantasie een loopje met mij nam. Ongetwijfeld was hiervoor een minder lugubere verklaring te vinden. Toch kon ik het lichte onbehagelijke gevoel dat deze plek nu ineens in mij opwekte, niet van mij

afschudden. Ik besloot maar snel door te lopen. Ginds leidde het pad verder naar beneden en doemde ook het einde van de nis in de rotsen op. Het stenen pad ging daar opnieuw over in een looppad gemaakt van dwarse houten stammetjes, dat hier maar vlak boven de waterspiegel liep. Tussen de stammetjes in zat nog behoorlijk wat ruimte, zodat het voorzichtig lopen was.

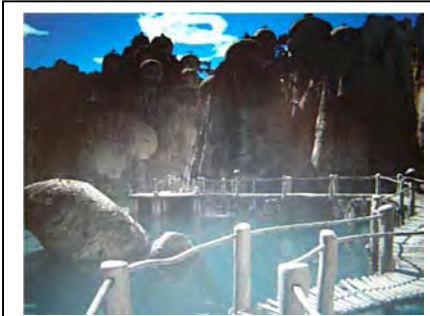

Entree in de krater lagune. Het dorp zelf is nog aan het oog onttrokken.

Hoewel het eerste stukje van het looppad nog deels verscholen zat onder een overhangende rotswand, kon ik genoeg van mijn omgeving zien om te concluderen dat ik bij de lagune in de krater was gearriveerd. Het water zag er kristalhelder uit en een zacht geklots werd hol tussen de rotsen weerkaatst. Ik zag een paar grote, ronde rotsblokken boven het water uitsteken als kleine eilandjes en in de verte leek iets op zo'n rots gebouwd te zijn, maar het dorp zelf was nog aan

het oog onttrokken, maar moest zich ergens rechts bevinden.

Ik vervolgde mijn route en kwam vanachter de overhangende rotswand tevoorschijn. De loopbrug slingerde hier verder, daarbij min of meer de kraterwand volgend.

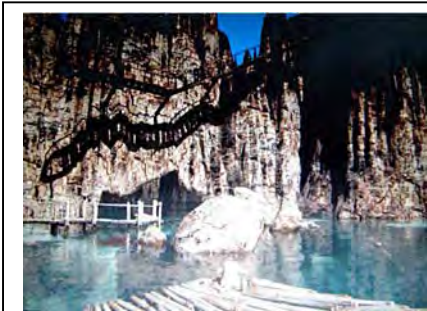
Op het plateau, net rechts van het midden, zit een kleuter te spelen.

Gelukkig was de brug hier aan weerszijde voorzien van touwleuningen. Wat verderop zag ik dat het looppad zich verwijdde tot een klein plateau. Hoewel de afstand vrij groot was, zag ik dat op het plateau een kind aan het spelen was. Om het niet aan het schrikken te maken, bleef ik stokstijf staan. Het speelde rustig verder, maar ik zag wel dat het niet hetzelfde kind was dat ik eerder had ontmoet. Dit kind was veel jonger, zo te zien amper een kleuter. Daar kwam vanaf de andere kant op het looppad al de moeder aangelopen, die het kind opnam en snel de wijk nam, nadat ze even

ongerust over haar schouder had geblikt in mijn richting. Het was niet moeilijk te raden waar moeder en kind naar onderweg waren. Voorbij het plateau rondde het pad opnieuw een kleine kaap en verdween daardoor uit het zicht, maar in de hoogte zag ik vanaf hier al duidelijk de diverse ronde huizen van het dorp waarnaar ik op weg was.

Even later was ook ik bij het plateau gearriveerd dat – alweer dat getal! – een vijfhoekige vorm had.

Staand op het platform had ik fraai zicht op mijn omgeving. Links zag ik op vrij grote hoogte een ander looppad lopen dat zo te zien vervaardigd was van metalen onderdelen. Min of meer boven de plek alwaar mijn route uit de grot tevoorschijn

Vanaf het vijfhoekige plateau heb ik zicht op de loopbrug in de hoogte.

kwam, eigenlijk nog een stukje verder, liep dit pad dood, maar ik zag dat er aan het eind een verticale ladder zat vastgemaakt. Wellicht kon men deze ladder laten zakken om aldus contact te maken met het houten looppad hier beneden. Aan de andere kant kon ik niet goed zien tot hoever het pad doorliep, in ieder geval had het wel een verbinding met de bovenkant van dat vreemde geval aan de overkant van de lagune, die metalen constructie met dat metalen wiel vlak boven het water met al die spijlen rondom die taps toeliepen in de hoogte. Daar kwam ook het looppad uit, net onder het koepeltje en de vijf wharks op de top van dit

gevaarte. Wat de functie was van deze metalen 'wigwam' kon ik van hieruit nog steeds niet bepalen.

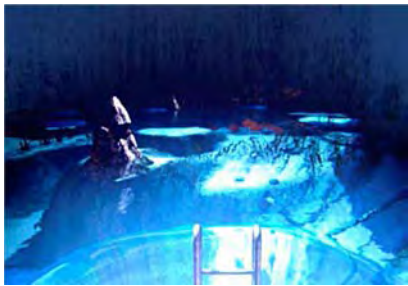
Daar weer rechts van, en meer midden in het kratermeer gelegen, stak een kleine, spits toelopende rotspunt uit het water omhoog. Meer opvallend was dat onder deze spits een kijker was weggewerkt die min of meer in mijn richting was gericht! Ik kon niet nalaten om even naar deze kijker te zwaaien, voor het geval er iemand naar mij aan het turen was. Die persoon zou dan in ieder geval weten dat ik hem (of haar?) wel had opgemerkt. Op mijn gezwaai kwam in ieder geval geen reactie. De kijker bleef rotsvast op zijn plaats, hoewel ik aan de horizontale gleuf in de rotspunt kon zien dat de positie van de kijker wel veranderd kon worden.

Aan de rand van het plateau was een meerpaaltje

De rotspunt in de lagune bevat een kijker!

bevestigd, maar meer opvallend was het trapje dat rechtsvoor was aangebracht. Vreemd genoeg daalde dit trapje niet gewoon in het water af, nee het water leek in een halve cirkel hier rondom zich teruggetrokken te hebben! Maar zoiets is toch niet mogelijk! Ik daalde een paar treden van het trapje af en moest concluderen dat het water hier in Riven zich inderdaad zo wonderlijk gedroeg. De waterspiegel dook

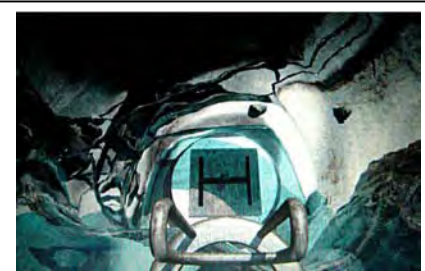

Vanaf de rand van de vlonder is de rotspunt met kijker nog beter te zien. Hier daalt ook een trappetje in het water af.

werkelijk scherp naar beneden bij het trapje, zodat de reiziger "droog" kon afdalen! Pas een drietal meters lager liep het water wél door en onder de waterspiegel zag ik een rechthoekig plateau en ook nog vaag weerspiegeld een soort van rails. O ja, die rails had ik vanaf grote hoogte, gezeten op die zetel die uitzicht bood over deze hele krater, ook al vaag zien liggen. Kennelijk had men hier een soort van onderwatervervoer en was hier op deze vlonder een halte aanwezig. Ik

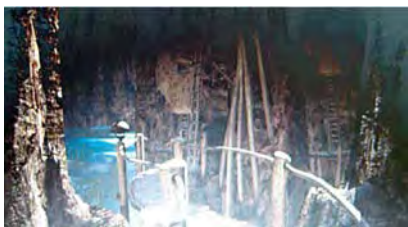
kon niet nalaten om even mijn arm uit te steken en deze even door de rondom aanwezige waterspiegel te prikken. Zie je wel! Gewoon water, ook al liep de waterspiegel hier niet horizontaal, zoals het hoorde. Was dit trapje soms heel sterk waterafstotend? Ik schudde mijn natte handen, zodat er een paar druppels op de railing van het trapje vielen, maar die druppels liepen gewoon langs het metalen oppervlak naar beneden en voegde zich daar naadloos bij het water in de diepte, dat maar weigerde even hoog te staan als een stukje verderop. Ik besloot mijn hoofd er maar niet verder over te breken, hoe het kwam dat het water hier alle natuurkundige wetten tartte. Weer omhoogklimmend en op het vijfkantige platvorm staand, zag ik wat verderop nog zo'n tweede bel waarin het water was weggezakt.

Met die constatering had ik hier wel alles gezien wat er te zien viel en vervolgde mijn route langs het houten looppad richting het dorp.

Het water hier in Riven lijkt zich erg vreemd te gedragen...

Naarmate ik het dorp naderde, kreeg ik beter zicht op de huizen. Het leken wel een soort halfronde cocons die tegen de rotsen zaten geplakt. Ze leken wel vervaardigd te zijn van een soort gebakken klei. Zonder uitzondering vertoonde de woningen

Via het looppad naderde ik het dorpje.

maar één klein raam, voorzien van tralies, in het midden. Via ladders kon men aan de onderkant de woningen betreden. Erg makkelijk begaanbaar zag het er niet uit, zelfs niet voor de laagst gelegen huizen, die zich nog op geringe hoogte boven de lagune bevonden. Laat staan voor de hoog gelegen woningen, waarvoor men erg lange, en zo op het oog nogal fragiele ladders zou moeten beklimmen. Dat zou nog wat zijn als je oud bent geworden en

slecht ter been! Nee, de bond voor gehandicapten zou hier geen hoog cijfer uitdelen voor de toegankelijkheid van dit dorp! Aan de andere kant was dit plaatsje hierdoor wel goed beschermd voor indringers. Even hier met een leger naar binnen marcheren zou niet aan de orde zijn!

Het looppad slingerde langs de eerste paar huizen, maar liep daar dood. De enige route die overbleef, was één van de ladders nemen die naar boven leidde. De ladder bestond niet uit één stuk, maar werd tot tweemaal toe onderbroken door een klein, vierkant platformpje. Na aldus een drietal ladders beklommen te hebben, arriveerde ik in het centrum van het dorp, althans op dit niveau waren de meeste huisjes gesitueerd.

Ik zag nu dat ik daar beneden te snel conclusies had getrokken. Déze huisjes zaten niet met een zijkant tegen de rotsen aangebouwd en hadden ook gewoon een deur aan de voorkant. De meeste huisjes kon ik echter niet bereiken, omdat de diverse loopplanken daar naar toe waren ingetrokken. Recht voor mij hadden de bewoners van het huis aldaar dat echter niet gedaan.

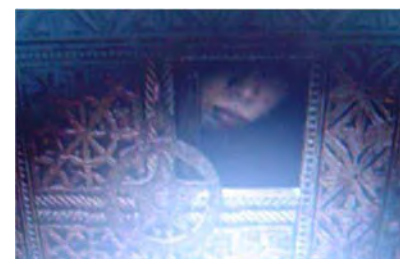
Hier stond, was het opvallend dat het dorp volkomen verlaten leek. Bij mijn entree in de lagune had ik gezien hoe een moeder haar kind haastig weghaalde en nu leek het er wel op dat alle bewoners hun huizen waren ingevlucht! Waren ze

dan zo bang voor mij, of alleen vanwege het alarm dat had weerklonken vanaf de observatietoren in de kloof voor de grot, extra op hun hoede? Ik trok de stoute schoenen aan en liep over de loopplank naar de voordeur van het huisje. De deur zag er prachtig versierd uit in een ingewikkeld houtsnijwerk en was bovendien voorzien van een grote metalen klopper, een grote vijfpuntige ster gevat in een cirkel. Hiermee klopte ik aan. Er kwam geen reactie en ik klopte nogmaals. Opnieuw bleef het stil en ook na een derde poging leken de bewoners zich doof te houden. Het kon natuurlijk zijn dat de eigenaar niet thuis was en daarom ook zijn loopplank niet had ingetrokken. Ik besloot nog een laatste poging te wagen. Vijf was hier immers een belangrijk getal en daarom liet ik de klopper nog tweemaal op de deur neerkomen. Nu hoorde ik een geschuifel van voetstappen. In het rechthoekige paneel van de deur, bestaande uit een viertal kleinere rechthoeken bleek een luikje te zijn weggewerkt, want het paneeltje rechtsboven klapte open en een ietwat bleek vrouwegezicht staaarde mij aan. Tijd om iets te zeggen kreeg ik niet, want na enkele seconden werd het luikje dichtgeklapt en op mijn verdere kloppen werd niet meer gereageerd. Nou, op die manier zou het niet eenvoudig worden om contact met de bevolking te leggen. Aan de andere kant had die angst van de bevolking jegens mij ook zijn voordelen. Ik kon zo ongestoord mijn onderzoek verder voortzetten en hoefde wellicht niet bang te zijn onverwacht te worden aangevallen, of zoiets.

Om mij heen kijkend zag ik dat ik weinig keus had. Het enige pad dat mij verder het dorpje in voerde, slingerde langs het huisje en sloot na een aantal meters middels een kort laddertje op een nog iets hoger gelegen pad aan. De route voerde vervolgens nog tussen een paar huisjes door en schuim

De loopbruggen van bijna alle huisjes zijn ingetrokken.

Ik krijg niet de tijd een woordje te wisselen met deze bevroese bewoonster.

Het dorpje zit als het ware vastgeplakt tegen de kraterwand.

omhoog kijkend zag ik dat hier aan een soort waslijnen vissen hingen te drogen. Ze leken wel iets op vliegende vissen, gezien hun "V"-vormige uiterlijk.

Wat verderop eindigde dit pad bij een wat groter stenen plateau, waarop een aantal opvallende gebruiksvoorwerpen waren uitgesteld. Rechts bevond zich een ronde, spits toelopende bakoven, die nog vol in bedrijf was. Het houtvuur smeulde en op het rooster lag een soort vis te braden. Naast de oven lag vers sprokkelhout om desgewenst het vuur mee op te stoken. Deze plek moest zo te zien in grote haast verlaten zijn!

Links naast de oven was een soort houten, rechthoekige boog aan de rand van het plateau aangebracht. Ervoor stonden een drietal stenen voorwerpen. De linker en rechter waren identiek. De functie kon ik niet geheel achterhalen. Van een afstand gezien leken het wel een soort trommels, maar er vlak voor staand zag ik dat ze massief leken en dat het trommelvel ook gewoon uit een gladde steensoort was vervaardigd. Zou dit platte oppervlak gebruikt worden om voedsel op te bereiden (gezien de aanwezigheid van die oven) of deeg te kneden? Maar waarom was de onderkant van deze twee 'trommels' dan zo rijkelijk versierd? Dat paste toch niet goed bij een simpel gebruiksvoorwerp?

Het middelste voorwerp was goudkleurig en bestond uit een lichtgebogen schaal, die getorst werd door een whark. Tot slot stonden er aan weerszijde van beide 'trommels' nog een tweetal ronde potten op een geschraagde driepoot, die water bevatte. In combinatie met de boog erachter op de rand van het plateau leek dit meer een gewijde plaats te zijn en niet zozeer een buitenplaats alwaar men voedsel bereidde. Dan waren dit een drietal altaartjes. Van hieruit keek men ook recht naar de metalen wigwam aan de overkant van de krater.

Op het pleintje bij het dorp staan een aantal vreemdsoortige voorwerpen uitgesteld.

Had het één wellicht met het ander te maken? Ik keek eens goed naar de getekende symbolen op de bovenkant van de boog, afwisselend een vijfpuntige ster en een vis. Tja... helemaal duidelijk was het mij nog niet, maar het leek wel of de wharks hier wat mee te maken hadden. In de tempel op het eerste eiland had ik immers ook gezien dat er voedsel aan deze beesten werd aangeboden. Waren deze roofvissen hier op Riven wellicht heilig, net zoals koeien in India?

ster en een vis. Tja... helemaal duidelijk was het mij nog niet, maar het leek wel of de wharks hier wat mee te maken hadden. In de tempel op het eerste eiland had ik immers ook gezien dat er voedsel aan deze beesten werd aangeboden. Waren deze roofvissen hier op Riven wellicht heilig, net zoals koeien in India?

Het voorwerp dat links naast de altaartjes op een soort uitstekend stuk metaal langs de rand van het plateau was geparkeerd, was nog het meest opvallend. De vorm van dit object kwam nog het dichtst bij een grote ouderwetse ketel op wielen. Aan de voorkant van de ketel waren een drietal handvatten aangebracht, waarlangs men omhoog kon klimmen. Op de top van de ketel zat een rond luik dat door een draaiwiel werd afgesloten. Ik klom omhoog, draaide aan het wiel en er kwam beweging in! Na een aantal slagen kon ik het ronde luik openen en een blik in het inwendige werpen. Als dit een ketel was, dan was het in ieder geval een exemplaar dat groot genoeg was om een persoon te bevatten en óók om een hoge druk te weerstaan. Ik klom naar binnen en stuitte daar op een soort bedieningspaneel dat bevestigd was achter een grote patrijspoot, waardoor ik naar buiten kon kijken. Natuurlijk! Dit was de duikboot waarmee ik door de lagune kon varen! Naast de duikboot had ik al een hendel zien zitten. Hiermee zou ik de boot wellicht langs de rotswand kunnen laten zakken.

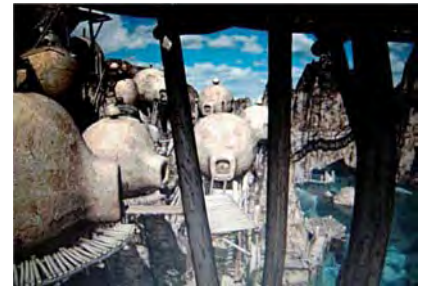
Na uitgestapt te zijn haalde ik de hendel op de wal over. Half had ik verwacht dat hiermee een soort veiligheidspal in zijn "vrij" gezet zou worden, waardoor ik, eenmaal opnieuw ingestapt, het plumpe bootje naar beneden zou kunnen manoeuvreren. Maar de boot begon nu al met een behoorlijk kabaal aan zijn afdaling! Over de rand naar beneden turend, zag ik dat het vaartuigje daar in de diepte in net zo een luchtbel in het water was geparkeerd als bij de vijfhoekige steiger. Dat kon niet de bedoeling zijn.

Met het overhalen van de hendel bewerkstelligde ik dat het scheepje opnieuw omhoog kwam, maar kwam er vervolgens al snel achter dat ik geen keus had. Het was óf instappen en hier blijven, óf de boot zonder passagier beneden parkeren. Nu zou het wel prettig zijn als een Rivenees mij even behulpzaam zou zijn, maar om mij

Na het overhalen van de hendel links duikt de plumpe duikboot in de diepte.

heen blikkend zag ik dat ik naar die hulp wel kon fluiten, het dorp lag er nog steeds verlaten bij. Aangezien mijn pad hier verder dood bleek te lopen, kwam ik tot de conclusie dat er hier sprake was van een patstelling. Ik liet de

Er zit niets anders op dan om via dezelfde route weer terug te lopen.

ketel dus maar zakken en moest maar hopen dat ik via een andere route daar beneden kon aankomen.

Nadat ik mij er nogmaals van had overtuigd dat dit pleintje geen doorgaande route meer bood, zat er niets anders op om dan maar de hele weg terug te gaan. Op de heenweg had ik al gezien dat ik via de kloof met de wachttorens vrij snel op de hoogvlakte met de omgezaagde bomen terecht kon komen. Eenmaal daar aangekomen kon ik dan doorlopen naar de touwbrug en aan de andere kant de stenen trap naar beneden nemen, een route die voerde naar een deel van het eiland dat ik tot dusver nog niet had verkend.

Ik zette er stevig de pas in en na een wandeling van amper tien minuten arriveerde ik bij het beoogde punt, de splitsing van de stenen trappen nabij de grot die leidde naar de gondel richting het eerste eiland. Ik begon aan de afdaling van de trappen, richting de zee.

Hoofdstuk 8: Een beestenboel...

De trap slingerde in een paar flauwe bochten naar beneden en al spoedig verwijdde de kloof voor mij zich en werd het uitzicht over zee weidser. Ik kreeg zicht op een strandje, dat een kleine baai omzoomde. In de baai was ook een eilandje gelegen, bestaande uit een platte en een paar hogere rotsen. Al spoedig zag ik dat op de platte rots een tweetal reusachtige beesten lagen te zonnen! Wat waren dit? Wharks? Maar dat waren toch overduidelijk roofvissen die het water niet zouden kunnen verlaten?

Kennelijk beschikten de schepsels over een goede reuk of gehoor, want ze hieven even hun koppen op en tuurden in mijn richting, daarbij een vaag soort geknor uitstotend. Ik was stil blijven staan en wellicht mede hierdoor besloten de zonnebadende beesten dat er van mij nog weinig gevaar te duchten was en besloten ze lui te blijven liggen.

Zicht op de baai met de zonnende beesten.

Omdat ik die dieren wel eens van wat dichterbij wilde bekijken en daarom verder niet aan het schikken wilde maken, besloot ik uiterst behoedzaam verder af te dalen. Met iedere paar stappen die ik deed, wierpen de beesten een ietwat wantrouwige blik in mij richting, maar ik bleef kennelijk binnen de grenzen van het

toelaatbare. Uiteindelijk was ik helemaal beneden aangekomen, daar waar de stenen trap bij het smalle strandje dat de kleine baai omzoomde, uitkwam en daar overging in een stenen pad dat parallel aan het strandje verder liep. Ik zag nu dat de platte

Van dichtbij bezien lijken het wel prehistorische dolfinnen.

rots maar op enkele meters afstand van het strandje in de lagune was gelegen en ik had hier prima zicht op beide beesten, die, zo te zien, niets kwaadaardigs in de zin hadden en eerder mij heel goed in de gaten hielden. Maar wat waren dit voor schepsels? Ze straalden iets prehistorisch uit, net zoals die grote vinvissen die uit de tijd van de dinosauriërs de oceanen bevolkten. Ze hadden een lange nek en ook een langgerekte snuit. Op een gegeven moment hief er een zijn nek op en liet tweemaal een luid gebrul horen, waarna hij zijn kop met een tevreden geknor weer op de hals van

zijn metgezel neervlijde. Die vond het allemaal wel best en wiegde alleen zijn achterflippers zachtjes op de zeebries heen en weer. De opengesperde muil had geen rij tanden, maar baleinen laten zien. Verder waren deze dolfinnachtige vissen voorzien van een viertal zeer grote zijvinnen, twee voor en twee achter. Hun buik was licht gekleurd, terwijl hun rug donker was getint. Toen ik over het paar meter brede strandje naar de rand van het water liep voor een nog beter zicht, vonden beide beesten het welletjes. Ze schuifelden van de rots af, lieten zich in het water glijden en zwommen de baai uit.

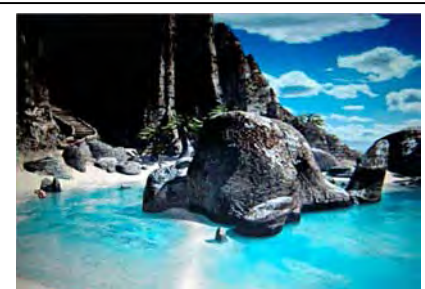
Dat was een wonderlijke ontmoeting en het deed mij deugd dat deze wereld niet alleen roofvissen had te bieden, maar ook deze vriendelijk ogende schepsels. Hoe zou ik ze noemen? Omdat ze zo lui lagen te zonnen, doopte ik ze maar "sunnars". Ze

hadden trouwens ook nog iets opgeleverd! Het geluid dat ze uitstieten had wel wat weg van het geluid dat ik gehoord had bij het draaien van de tweede oogbol in het bos. Over het waarom, kon ik alleen maar gissen.

Nu ik eenmaal op dat strandje stond, besepte ik dat dit bepaald geen verkeerde plek was om wat langer te vertoeven. Het zou een ideaal oord kunnen zijn voor de jachtige zakenman om even tot rust te komen. Langs het strandje groeide ook een paar palmbomen, die echter vreemde korte en zeer breed uitlopende stammen hadden en er daarom, net als de sunners, een beetje prehistorisch uitzagen, als ware ik miljoenen jaren teruggegaan in de tijd. Er woei hier ook een aangenaam briesje van zee en kon daarom de verleiding niet weerstaan om even mijn schoenen en sokken uit te doen en waadde door het lauwe en ondiepe water van het baaitje, aldus verder lopend langs het strandje.

Al na een kort stukje liep dit dood. Van hieruit had ik een ander zicht op het eilandje. De platte rots werd nu door een hogere rotsbult aan het oog onttrokken. Over oog gesproken... links zag ik opnieuw zo'n draaiende oogbol in de rotsen zitten! Hierdoor kon ik het eilandje met andere ogen bezien. Die draaibol, dat leek wel het oog van een kop, die hoge bult het lichaam, die rechte rots daarachter een staartvin en dat uitstekende rotsje aan de voorkant van het eilandje een zijvin! Ik keek hier opnieuw naar het beeld van een whark, ditmaal toevallig zo door de natuur vervaardigd! Als men niet die draaibol daar in de kop had bevestigd, zou het mij ontgaan zijn.

Turend naar het kristalheldere water van de lagune zag ik dat een langwerpige zandige ondiepte van hier naar de kop van het wharkbeeld leidde. Ik hoefde mijn broek amper tot boven de kuiten op te rollen om droog, al wadend bij deze kop te arriveren.

Vanaf de andere kant van de kleine baai lijkt het eilandje wel wat op een whark! In de kop zit opnieuw een draaibol bevestigd.

Het teken dat déze bol laat zien.

Daar bleek dat ik het goed had gezien. Wéér zo'n draaibaar oog dus en ditmaal weerklonk er een soort ietwat klagende toon, een beetje als een omfloerste trompet. Zou dat het geluid van een whark zijn? Achteraf bezien had het ook wel iets weg van walvissengezang, dat soms ook een beetje droevig klinkt. Zo zou de whark dus wel communiceren. Het teken dat verscheen toonde twee recht boven elkaar liggende rechthoeken, hetzelfde teken dat ik onder andere ook al in het mozaïek van de vloer in de

roterende kamer had gezien. Ik draaide de bol nog een paar keer rond, maar wist nog steeds niet wat ik hiermee moest beginnen.

Terug op het strand maakte ik, zo goed en zo kwaad als het ging mijn voeten droog en trok mijn sokken en schoeisel weer aan en vervolgde het pad dat langs het strand verder liep.

Aan het einde van de kleine baai boog het pad naar rechts af, opnieuw het binnenland in en begon daar te klimmen. Na enkele tientallen meters dook het pad een tunnel in die ook ditmaal was uitgehakt in de stam van een omgehakte boom. Daarbinnen volgde een vrij lange onderaardse route door rotsen, die licht slingerde en nog ietwat steeg. Op regelmatige afstanden waren er gloeiende bolletjes op

staken aan weerszijde van het pad aangebracht dus ook ditmaal was het gebruik van een zaklantaarn overbodig. Gelukkig maar, want die ik niet bij mij.

Na een behoorlijke afstand doemde eindelijk het eind van de tunnel op, en het leek dat ik opnieuw in een soort nauwe kloof met houten loopbruggen terechtkwam met daarbij een wachttoren. Het was niet dezelfde kloof als bij de vurige spleet en zodra ik bij de opening arriveerde zag ik tot mijn vreugde dat ik al in de krater met het dorp was aangekomen en inderdaad op een heel andere locatie dan tijdens mijn eerste bezoek hier.

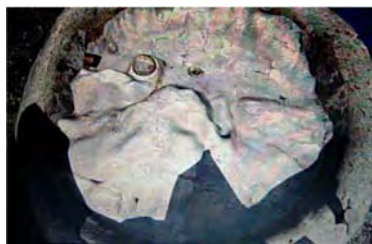

Opnieuw betrad ik de krater, ditmaal van een heel andere kant. Links is het plateau met de boog en de drie altaartjes te zien.

Na nog een stukje doorgelopen te zijn, werd mijn nieuwe positie mij duidelijk. Aan de overkant van de baai zag ik weer de wigwam liggen en vanaf hier was ook het gebouwtje met de stoel die het uitzicht bood over de hele krater op de rand van de rotsen daarboven te zien. Links zag ik het dorp liggen, alsmede het plateau met oven en altaar. Ik bevond

mij op vrijwel dezelfde hoogte en kon hier alleen via een lange steile ladder naar een wat lager gelegen plateautje afdalen.

Een groot deel van dit plateautje werd in beslag genomen door een min of meer rond stenen bassin. Tot mijn niet geringe verbazing bleek in dit bassin ook een oogbol verwerkt te zijn! Ik draaide aan het oog en nu verscheen er een rechthoek zoals alle anderen, maar aan de linkerkant was nu een halve ovaal getekend. Het geluid dat ik tegelijkertijd hoorde, kwam mij meteen bekend voor. Dat was het snorrende geluid

Het bassin bevat een oogbol...

...dat dit teken toont...

...en bovendien deels met water kan worden gevuld, dat dan de omtrekken van een kever toont.

van zo'n wegvliegende kever. Terwijl ik aan de bol draaide, was het mij niet ontgaan dat rechts onder op de rand van het bassin een kraantje zat en dat er links en rechts van de oogbol een aan- en afvoerputje zat. Na het opendraaien van het kraantje werd een deel van het bassin met een laagje water gevuld en de contouren van de waterrand deden inderdaad wel wat aan die kever denken. Dit was nu al de vierde bol die een dierengeluid liet horen, in de nabijheid ook de contouren van een dier lieten zien en een teken toonde. Maar wat had dit in hemelsnaam te betekenen? Ik had nog steeds geen idee.

Opnieuw moest ik deze zaak dus laten rusten en vervolgde mijn route. Achter het bassin daalde een tweetal ladders verder af, helemaal tot nabij de waterspiegel.

Daar overspande het looppad een strookje water en liep aan de overkant door een klein tunneltje in een rotspunt door. De tunnel kwam daar uit op een soort mini steiger, gelegen in een luchtbel in het water. Een metalen ladder daalde af in deze bel en daar beneden zag ik de kleine, ronde onderzeeër al liggen, die ik hier zelf had geparkeerd. Ik moest maar eens aan boord gaan, om te proberen deze lagune nu verder vanaf het water te verkennen.

Hoofdstuk 9: Tocht per onderzeeër.

Zodra ik in het ronde inwendige van de kleine duikboot was afgedaald, bemerkte ik de verandering op. Verkeerde het scheepje bovenaan de helling nog in een volmaakte rust, ditmaal klonk er een duidelijk ritmisch gestamp en voer er ook een

De plek waar de duikboot op mij ligt te wachten.

lichte trilling door het vaartuig. Het was duidelijk dat er hier beneden energie voorhanden was om met dit bootje het ruime sop te kiezen. Ik wierp een blik door de ronde patrijspoot en had zicht op wat onderwaterplanten. Rechts van de patrijspoot zat een soort peilglas bevestigd en voor dit raam bevond zich een rechthoekig metalen frame, waarop twee hendels waren aangebracht. De onderste kon ik uitsluitend horizontaal bewegen en aldus in de positie 'rechts' of 'links' zetten, via een diepe metalen sleuf. Het bewegen van deze schuif had geen zichtbaar effect, dus

Het bedieningspaneel van het scheepje.

ik zette hem voorlopig maar weer terug in de oorspronkelijke stand.

De tweede hendel was een stukje onder de bovenrand bevestigd van een soort primitieve 'koffiemolen', althans, daar leek dat metalen voorwerp die hier centraal op het frame was bevestigd, nog het meest op. Dit handvat kon ik slechts

horizontaal een halve slag draaien en toen ik dat deed, draaide ook het scheepje 180 graden om! Mooi, dat deel van de bediening had ik nu dus onder de knie.

Tot slot bevond zich rechts nog een grote hendel die in de bodem van de duikboot was verankerd. Deze kon ik uitsluitend naar voren halen en het resultaat van déze

De eerste keuze...links of rechtsaf?

actie was dat het scheepje zich schommelend in beweging zette en inderdaad onder water, langs een soort rails begon voort te glijden.

Aanvankelijk dook deze rails nog een eindje verder de diepte in, waardoor het bootje, ondanks de weerstand van het water, snel vaart won. Al snel volgde er een horizontaal stukje en na een ogenblik kwam de boot – nog steeds onder water gelegen – nogal abrupt tot stilstand. Daarbij sprong de grote hendel automatisch naar de achterste stand terug met een harde klik. Naar buiten blikkend, zag ik de reden van de stagnatie. De rails splitste hier en kennelijk werd er van de

bestuurder nu verwacht dat hij een richting koos. Ik besloot het linker pad te kiezen, maar zag dat de wissel verkeerd stond. Aha! Daarvoor moest ik natuurlijk die schuif gebruiken! Ik schoof hem naar links en voelde dat dat nogal zwaar ging. Geen wonder, want tegelijkertijd zag ik dat daarbuiten de wissel ook naar links schoof.

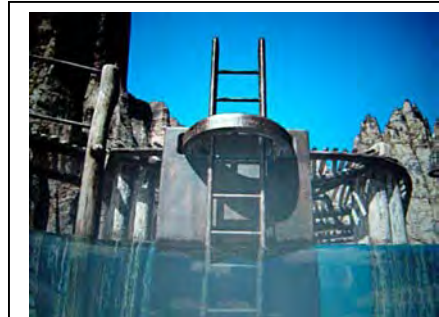
De gewenste route was nu beschikbaar en na het opnieuw overhalen van de grote hendel schoof het duikbootje de linkertak op, kroop moeizaam een helling omhoog en brak spoedig door een diepe luchtbel in het water heen en kwam daar tot stilstand. Het leek er dus op dat ik bij een nieuwe halte was aangekomen.

Verwachtingsvol draaide ik het ronde toegangsluik open en klapte het naar buiten. Door het ronde gat zag ik inderdaad blauwe lucht met wolken, maar ik had mij de moeite van het naar buiten klauteren kunnen besparen. Ik was bij die grote metalen wigwam uitgekomen, maar het metalen trappetje waarlangs ik uit de luchtbel op de wal kon komen, was omhooggetrokken en de metalen steiger ingetrokken, waardoor deze voor mij onbereikbaar was geworden. Er zat niets anders op om mij opnieuw in mijn kleine onderzeeër terug te trekken en de tocht voort te zetten. Erg comfortabel was het daar binnen niet, want de ontwerper van deze tobbe had het niet nodig gevonden binnen een stoel te plaatsen, zodat ik achter de patrijspoort moest blijven staan. Gelukkig was het dak van deze 'ketel' wel hoog genoeg, zodat ik niet gebukt hoefde te staan.

Een stukje verder arriveerde ik wederom op een tweesprong. De wissel stond op rechtdoor, maar langs de splitsing aan de rechterkant zag ik wederom een luchtbel in het water en besloot die kant uit te gaan. Wellicht was dit een halte alwaar ik wél kon uitstappen?

Na opnieuw een zeer kort tochtje stuitte ik nu op de vijfhoekige vlonder waar die kleuter zat te spelen toen ik voor het eerst deze krater betrad. Even later had ik zélf hier uitgebreid rondgekeken. Wat verderop in het water zag ik ook die spitse rotspunt weer, met die kijker. Ik was er hier nog dichterbij, zodat ik deze telescoop nog wat beter kon bekijken. Ik had toen bovenaan het trappetje gestaan en mij daar voor het eerst verwonderd over die rare luchtbellen hier in het water. Het had dus niet zo veel zin om hier uit te stappen, maar dat kon ook niet. Net als bij de vorige stop was het metalen trappetje en de bijhorende steiger deels ingetrokken. Dat werd toch wel hinderlijk zo! Ik moest ergens bij een plek zien te komen, alwaar ik wél kon ontschepen. Of zouden de Rivenesen uit het dorp hebben ontdekt dat ik hun duikboot had geleend en hadden zij daarom alle trappen en steigers van de diverse halteplaatsen ingetrokken? In dat geval zou ik hier eeuwig rondjes kunnen blijven varen! Maar dat zou toch niet? Vanuit mijn lage positie kon ik toch net boven de waterspiegel uitgluren en mijn speurende blik over de omgeving leerde dat alles nog steeds een serene rust uitstraalde. Na een ogenblik haalde ik mijn schouders op. Dit was toch geen interessante plek meer en in geval van nood zou ik zelfs zwemmend de boot kunnen verlaten. Veel meer dan een tiental meters zou het niet zijn, om bij het trapje te geraken. Het kraakheldere water zag er aanlokkelijk genoeg uit en tijdens mijn twee korte duiken was ik alleen maar planten, zand en rotsen tegengekomen en geen enge roofvissen of zoiets, om van wharks maar te zwijgen! Nee, er was geen reden om nu in paniek te raken.

Hoewel... weer in het inwendige van het bootje afgedaald en aan de grote hendel rukkend, kwam ik tot de ontdekking dat er in het scheepje geen beweging meer was te krijgen! Wat was dit nu weer? Uit het ronde raam blikkend, zag ik spoedig de oorzaak. De rails liep hier niet verder door. Dat betekende dat het pad hier doodliep en dat ik het scheepje eerst moest draaien, alvorens ik mijn onderwatertochtje kon voortzetten. Op de splitsing aangekomen moest ik de onderzeeër wederom draaien, omdat ik anders linea recta terug zou varen naar de wigwam, waarvan ik de poten trouwens in de verte ook onder water zag doorlopen.

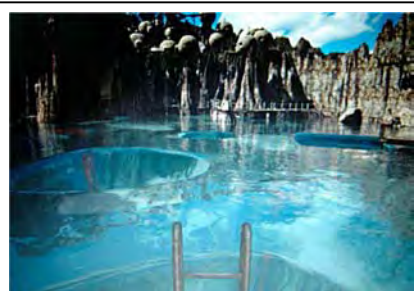
Hier kan ik wél naar buiten kijken, maar niet uitstappen.

Ik voelde mij al een echte machinist terwijl ik het scheepje draaide en de wissel omgooide, om verder rechtdoor te gaan. Er volgde een vrij lang recht stuk, gevolgd door een flauwe bocht naar rechts. Daar brak de boot opnieuw door een luchtbel heen. Ik had het gevoel dat het uitzicht alhier mij bekend voorkwam met links dat grote rotsblok... Dat was een juiste conclusie, wat al snel bleek toen ik het luik opende en daar een uitgeschoven steiger en een ladder aantrof die ik wél kon beklimmen. Boven aangekomen in de open lucht bleek ik weer op mijn vertrekpunt te zijn aangekomen!

Nou, dan moest ik hier nu maar de ándere kant opgaan. Vanuit het hoge uitzichtpunt aan de rand van de krater had ik gezien dat dit parcours onder water min of meer in een ovaal was aangelegd, maar dat er ook meerdere splitsingen waren, die ik nog lang niet allemaal had gezien. Weer bij de eerste tweesprong aangekomen waar ik eerst naar links was gegaan, koos ik nu de rechterside.

Er volgde ditmaal een vrij lange route door het kristalheldere water. Ik zag rotsen en een zandige bodem, waarin zich zeegras en prachtige rode koralen hadden gevestigd. Na een ogenblik brak het scheepje opnieuw door een luchtbel heen en zag ik dat de route hier wederom doodliep. Voor de verandering was ditmaal een ladder en steiger wél toegankelijk. Snel klom ik naar boven, om te zien waar ik was aanbeland.

De onderzeeër bleek mij schuin tegenover het dorp te hebben gebracht, vlak naast de metalen wigwam. Ik had prachtig zicht op het vrijwel vlakke water van de lagune,

De volgende halteplaats biedt een fraai uitzicht over het water met die vreemde luchtgaten hier en daar.

dat door een licht briesje nauwelijks in beroering werd gebracht. Hierdoor vielen die vreemde inzakkingen van lucht in de waterspiegel, waarvan er vanaf hier meerdere waren te zien, nog meer op dan ginds, gezien vanaf de vijfhoekige vlonder. Het was en bleef toch een heel merkwaardig verschijnsel! Schuin vooruit had ik ook zicht op het tunneltje van waar ik vertrokken was. Wat verder naar links, een beetje verstopt in een hoekje van de lagune, viel mijn oog op een gebouwtje dat daar aan het water was gelegen. Dit bouwsel was duidelijk anders opgezet dan de andere ronde huizen van het dorp en ook een stuk groter. Een

interessant bouwwerk derhalve! Daar zou ik straks wel mijn licht willen opsteken! Maar eerst eens kijken wat ik hier kon uitvoeren.

De ijzeren steiger – meer was het niet – liep pardoes dood tegen de steile kraterwand, maar daar tegenaan was wel een metalen ladder bevestigd. Ik was blij dat ik geen hoogtevrees had, want de trap ging wel érg ver omhoog, en verdween ver boven mijn hoofd door een rond gat dat in een grote ovale uitstekende rots was uitgehakt.

Tot mijn verrassing liep de trap niet door deze rots om mij er tenslotte bovenop te brengen, maar kwam ik in een klein hol ín het gesteente terecht. In de kleine ovale ruimte bevond zich achter de ladder een langwerpige raam, dat zicht bood op het dorp aan de

Een forse klim brengt bij niet óp, maar ín deze uitstekende rots.

overkant van de krater. Aan de andere kant van de kleine grot ontwaarde ik een vijftal hendels, waarvan er twee naar omhoog stonden, en drie naar omlaag. Dit was natuurlijk de plek om alle ladders en steigers te bedienen! Uiteraard wilde ik alle haltes toegankelijk maken, dus zette ik de twee hendels die "omhoog" stonden, ook in de onderste stand.

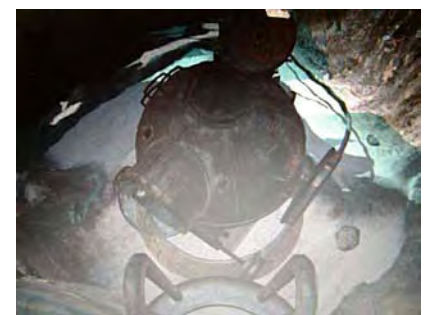

De hendels om de ladders en steigers te bedienen.

Na weer helemaal naar beneden te zijn geklauterd, wachtte mij wederom een verrassing. Ik kon de duikboot niet meer betreden, omdat de ladder en de steiger waren ingetrokken! Het zou toch niet zo wezen dat... Ja hoor! 'Hendel omlaag' betekende zo te zien níet 'ladder omlaag en steiger uit'. Ik moest de hendels kennelijk juist omhóóg zetten om dat te bewerkstellen. Dat betekende dat ik die hele klim opnieuw moest ondernemen! Inwendig vloekend en bijna buiten adem arriveerde ik even later opnieuw in het controlekamertje en in een nijdig gebaar klapte ik alle vijf de hendels omhoog. Weer beneden aangekomen zag ik dat déze actie nu in ieder geval het gewenste resultaat had opgeleverd.

Na even verpoost te hebben op de steiger, om zodoende weer op adem te kunnen komen, dook ik wederom de onderzeeër in. Nu wilde ik naar dat merkwaardige gebouwtje proberen te varen. Dat leek vrij simpel te zijn. Ik draaide de boot, voer naar de dichtstbijzijnde splitsing en hield daar links aan, om zodoende het dichtst bij het gewenste reisdoel uit te komen. Na een korte vaartocht belandde ik bij een steiger en een trap, die gelukkig ook beide waren uitgeschoven zodat ik hier kon uitstappen.

Zoals verwacht en gehoopt was ik inderdaad in het hoekje van het kratermeer aanbeland, waar het qua bouw afwijkende gebouwtje was gevestigd. Een nieuw object voor een onderzoek lag hier dus te wachten.

Oeps... ik kan de duikboot niet meer betreden!

Hoofdstuk 10: Nog wat bijleren...

Ik verliet de duikboot en wandelde de korte steiger af en belandde aldus bij het voorportaal van het gebouwtje. Een trapje, bestaande uit slechts een paar treden,

bracht mij bij de ingang van het optrekje dat net als de andere huisjes van het dorp uit een donkere kleisoort was opgetrokken en qua bouw wel iets weg had van zo'n reusachtige stenen pan die soms wordt gebruikt om gerechten langdurig in te sudderen. Die indruk werd niet alleen zo opgebouwd vanwege de min of meer ronde vorm van het gebouwtje, maar ook vanwege het feit dat de muren bovenaan een stukje vooruitsprongen, alvorens over te gaan in het dak. Dat dak leek trouwens van hier uit gezien los op de muren geplaatst te zijn, waardoor het meer op een reusachtige deksel dan op een dak leek. Een aantal

grote, vrijwel verticaal geplaatste houten spanten aan weerszijde leken het dak op zijn plaats te houden, maar er was toch een uitsparing tussen het dak en de muren zichtbaar, van een paar decimeters breed. Vermoedelijk diende dit voor lichtinval en ventilatie, want ramen kon ik, althans aan deze kant van het gebouwtje, niet ontdekken. Centraal boven op het dak ontwaarde ik ook een korte, vierkante schoorsteen die, om de gedachtegang van een reuzen pan voort te zetten, wel het handvat van het 'dekseldak' leek.

Voor de deur staand, zag ik dat het pleisterwerk van de muren wel aan een opknappertje toe was. Op diverse plaatsen was dit pleisterwerk afgebrokkeld en waren de ruwe stenen van gebakken klei zichtbaar, waarop dit cement was aangebracht. De deur zélf zag er echter zeer solide uit en was opgetrokken uit een dikke houten plaat, met daarin een zestal panelen. Ik kon geen deurkruk of slot ontdekken, maar toen ik tegen het middelste rechterpaneel duwde, zwaaide de deur met een licht gepiep, moeiteloos naar binnen open.

Daar verwijdde de ruimte zich en werd het al snel duidelijk waar dit gebouwtje voor diende. Zowel links als rechts bevonden zich een aantal lage, houten banken. Daarvoor hingen aan de wand, ook weer aan beide kanten, een tweetal grote rechthoekige borden, bestaande uit een soort leisteen. Op het bord links was met krijt een tekst geschreven, in een voor mij vreemde taal. Sterker nog, zelfs de afzonderlijke letters kon ik niet ontcijferen! Ze leken in de verste verte niet op het 'A-B-C' waarmee ik zo vertrouwd was. Als ik het ergens mee moest vergelijken, dan kwam het nog het meest in de buurt van het Arabisch schrift, maar ook dat zag er ietwat anders uit. Bij ieder bord stond op een driepoot een metalen kom met water, dat vermoedelijk werd gebruikt om het geschrevene weg te wissen.

De borden werden door een tweetal lampen verlicht. Dat was ook wel nodig, want in het raamloze vertrek was het behoorlijk schemerig. De smalle opening tussen de muren en het plafond beperkte zich tot de ruimte boven de ingang en liep slechts een

kort stukje door om aldus slechts een viertal smalle bovenlichten te vormen. Het licht dat hierdoor naar binnen viel was bij lange na niet voldoende om de duisternis in deze ruimte te verdrijven, al viel er ook door de schoorsteen een baan licht naar binnen. Op de ronde lampenkap waren – alweer! – een aantal primitieve silhouetten van een whark geschilderd.

Het is duidelijk het klasje van het dorp, met rechts een schoolbord. Op houten blokken hangt rondom het alfabet aan de muur.

Een aantal van de tekens die op het bord waren geschreven, waren ook afzonderlijk op grote vierkanten houten blokken aangebracht, alwaar ze waren ingesneden en ingekleurd met een donkerder bruine tint dan van het hout zelf. Deze blokken waren rondom het zaaltje, hoog tegen de muren bevestigd. In totaal kon ik er 26 verschillende tellen. Dat zou dan wel het alfabet in de plaatselijke taal zijn en maakte duidelijk in welk gebouwtje ik mij momenteel bevond. Dit was het schooltje van het dorp!

Het meest opvallende object in de ruimte bevond zich centraal aan de voorzijde van het klaslokaal, aan het eind van het centrale looppad dat tussen de twee rijen banken inliep. Het was een grote stenen sokkel met daarop een cirkelvormig traliewerk. Op de bodem van deze ronde ‘vogelkooi’ was een metalen platte schaal bevestigd. Wat was de functie van dit geheel? Lang zou ik daar niet naar hoeven te raden, want rechts was op de stenen sokkel een grote lier bevestigd, die ik rond kon draaien. Daarmee zou het zaakje ongetwijfeld in werking worden gesteld. Het ding leek trouwens wel ietwat op een verkleinde versie van hetzelfde toestel dat ik in de tempel op het kleinere eilandje naast het eiland met de grote gouden koepel had gezien.

Ik draaide aan de lier en werd niet teleurgesteld. Al na een kwartslag werd het mechanisme geactiveerd en draaide het grote handvat met een zacht geratel uit zichzelf nog een paar keer in de rondte. Tegelijkertijd verscheen er in de ronde kooi, boven de ovale schaal, een afbeelding van het hoofd en de schouders van een

Wie is die man in dit toestel, die mij in een onverstaanbare taal toespreekt?

man, die eerst kort links en rechts de zaal in blikte en vervolgens op een nogal plechtige toon begon te spreken: “Teraquy D’ni! Ki bayen ravat! Al royen bètiék tabom. Kabodona dayem... Am!” Voor het laatste woordje nam de spreker een relatief lange pauze, maar de speech als geheel was desondanks een zeer korte geweest. Na de toespraak doofde het beeld automatisch. Ik zwengelde het apparaat nog eens aan, om het geheel wederom te beluisteren, maar vooral om het beeld opnieuw te bewonderen. Van de tekst kon ik sowieso geen woord verstaan, alleen het woord ‘D’ni’ klonk mij bekend in de oren.

Het leek erop dat de spreker eerst het aanwezige volk begroette, maar wat hij daarna zei... gelet op de nogal “gedragen” toon waarmee de man de tekst oplepelde, leek het wel een soort gebed te zijn, hetgeen ook versterkt werd door de pauze aan het eind voor zijn laatste woord, wat wel iets weg had van ‘amen’. “tja, dat heb je ervan,” bedacht ik bij mijzelf. “Dan had ik maar

een gidsje met 'want en hoe zeg ik het in het Rivenees' mee moeten nemen!" Misschien had ik dán de tekst deels kunnen ontcijferen.

In ieder geval was het duidelijk dat hier de schoolkinderen werden toegesproken, maar door wie eigenlijk? De man was duidelijk al van gevorderde leeftijd. Nog niet echt bejaard, maar zo te zien toch al in de zestig. Zijn haar was grijs en op de kruin duidelijk dun. Verder zag ik vaag iets bekends in zijn gelaatstrekken. Het kwartje viel na een kort ogenblik. Natuurlijk! Ik had zojuist naar een filmpje van Gehn himself gekeken!

Na datgene wat Atrus mij had verteld, maar vooral na hetgeen ik in zijn rode boekje had gelezen, plaatste dat deze korte speech in het juiste perspectief. Hier zag ik opnieuw een bewijs dat Gehn zichzelf graag als een god zag, die immers deze eilanden had geschapen. Wellicht wilde hij ook dat de bevolking naar zijn pijpen zou dansen en daar kon je niet vroeg genoeg mee beginnen, middels een stichtelijk woord richting de schoolgaande jeugd. Ik was benieuwd welke strafmaatregel Gehn in de aanbieding had voor jongeren die níet in het gareel konden worden gehouden...

Na het filmpje nog een derde keer te hebben aanschouwd, liep ik door het middelste gangpad naar de achterkant van het klaslokaal, alwaar aan weerszijde ook een tweetal lampen stonden opgesteld, alsmede een tweetal lage houten tafels. Op de tafel links bevond zich een houten kom met wat fruit, waarvan het vruchtvlies wel wat weg had van een stervormige kiwi, ware het niet dat de vrucht zelf niet behaard en ook veel langwerpiger was. Qua kleur varieerde deze Rivenees kiwi van paars aan de onderkant, via wijnrood en oranje, naar donkergeel aan de top. Naast de fruitkom lag een houten lei, waarop een soort vulpen lag. Op de lei zat een vel papier bevestigd, waarop een aantal woorden onder elkaar was geschreven. Kennelijk had hier een leerling geprobeerd zich de schrijfkunst machtig te maken.

*Een fruitschaal en een houten lei.
Links een van de lampen met
silhouetten van wharks op de kap.*

Op de andere tafel stond een soort speeltoestel, gemaakt van hout. Het bestond uit een vrij groot rond plateau, waarvan aan weerszijde een tweetal soort galgen was bevestigd. Daaraan hingen aan touwtjes, vastgebonden aan hun voeten, een tweetal mensenfiguurtjes. Middenvoor was in de brede rand van het plateau een soort rechthoekig venstertje in het hout uitgesneden, waarachter een teken was te zien. En

Een leuk speeltje...?

dat teken kwam mij bekend voor! Het was een soort rechthoek, met aan de linkerzijde een soort ovaal. Ik had dit symbool bij de draairol in het waterbekken dat een kever voorstelde, al eerder gezien.

Het houten plateau was verder leeg, afgezien van de kop met opengesperde muil die onder de rechter galg was aangebracht. Het leek wel de muil van een reusachtige roofvis die als het ware zijn bek boven het wateroppervlak uitstak, dat hier quasi werd gevormd door de vlakke bovenkant van het plateau. Het beeld

werd versterkt door de vele tanden die de ontwerper van dit speeltje in de bek had aangebracht en het oog dat in de kop van het monster was aangebracht. De opengesperde muil zat recht onder het bungelende mensenfiguurtje in de hoogte.

Achter de bek, die er wel een van een whark zou zijn, daar leek het althans het meest op, zat op de zijkant van het plateau een metalen oog bevestigd. Daar kon je een vinger in haken, om zo dit oog naar de andere kant te halen. Daarmee draaide ook het hele plateau en de kop van de whark mee, die hierdoor onder de andere galg belandde. In het inwendige van het apparaat hoorde ik een knikker rollen en tegelijkertijd schoten er langs het venstertje een aantal symbolen langs. Na een aantal seconden kwam de knikker tot rust en toonde de rechthoekige uitsparing wederom een bekend teken, de 'K' en de 'I', het symbool op de draaibol met het kikkergeluid nabij het punt alwaar ik op dit eiland was gearriveerd.

Als reactie hierop klikte het linker figuurtje een drietal posities omlaag. Hmm... de opzet van het spelletje werd mij duidelijk. Ik bewoog de metalen ring terug naar zijn oorspronkelijke positie. Ook de wharkkop draaide weer mee en het rechter mensje klikte zes posities naar omlaag en toonde het venster een symbool van vier vierkanten.

Juist. Er begon mij nog meer te dagen. Het aantal klikjes dat een figuurtje maakte, kwam kennelijk overeen met het symbool in het venster. Ik draaide de ring opnieuw naar links en zag dat als reactie op het symbool van twee boven elkaar liggende rechthoeken, het hangende mensenbeeldje vijf posities naar beneden werd gestuurd. Dat betekende dat ik hier spelenderwijs in de Rivenese taal kon leren tellen! Ik stuurde de ring beurtelings naar rechts en weer naar links, en telde goed met het aantal klikjes mee dat ik hoorde, onderwijl goed nota nemend van de symbolen die onder in het venster zichtbaar waren.

Mijn pogingen werden echter al spoedig gedwarsboemd, want één ongelukkig figuurtje belandde beneden tussen de kaken van de whark, die toehapte en zijn prooi verslond. Na een ogenblik werd het toestel echter automatisch naar de begintoestand gemanoeuvreed. De bek ging weer open en beide houten mensenbeeldjes werden naar boven getakeld. Aldus kon ik het spelletje steeds weer opnieuw spelen.

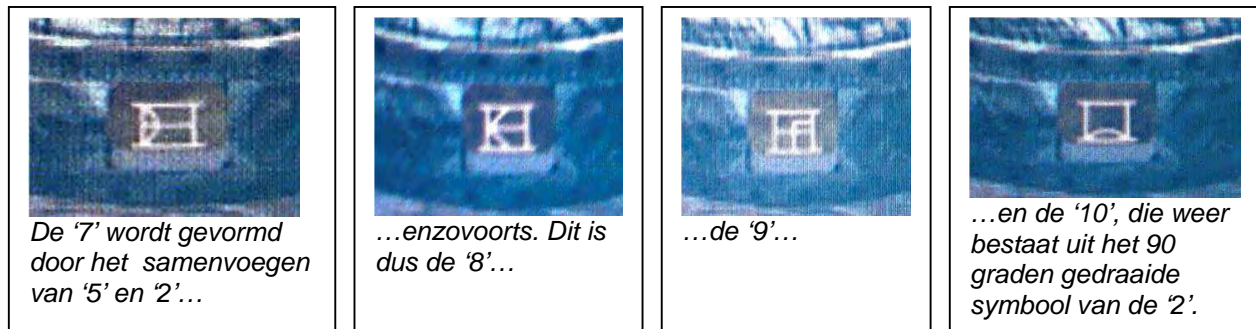
Het duurde best nog wel even alvorens ik alle beschikbare mogelijkheden had gezien en gehoord, want al snel kwamen er symbolen langs die ik al eerder had gezien. Na een aantal minuten had ik echter tien verschillende symbolen gezien en kon ik aldus in het Rivenees van '1' tot '10' tellen. De symbolen en hun corresponderende getallen had ik zorgvuldig in mijn opschrijfboekje genoteerd. Ik speelde nog enige tijd door, totdat ik ervan overtuigd was geraakt dat ik alle beschikbare symbolen in het toestel – het waren er inderdaad tien en niet meer – had gezien.

De symbolen overziend, was het al meteen duidelijk dat deze niet gelijk waren aan de getallen die wij gebruiken. In feite waren er maar vier écht verschillende symbolen, die de getallen '1' tot en met '4' representeerden. Daarna werden de symbolen gekopieerd, waarbij

tegelijkertijd het symbool voor '1', 90 graden gedraaid, werd herhaald. Zo was '1' een verticale streep in het midden, en werd het getal '5' weergegeven om deze streep dus horizontaal weer te geven. Bij de getallen '6' tot en met '9' werden daarna gewoon de eerste vier symbolen herhaald, met het symbool voor '1' er 90 graden

gedraaid doorheen. Het symbool voor '10', het laatste waarover ik de beschikking had, werd gevormd door een liggende ovaal. De logica bleef duidelijk.

Hier werd het symbool voor '2' gebruikt, ook 90 graden gedraaid. De Rivenesen maakten dus niet gebruik van het zogenaamde tientallige stelsel zoals wij, maar daarvoor in de plaats van een vijftallig stelsel. Met deze wetenschap was het niet zo moeilijk om verder te tellen. Het getal '11' zou dan wel voorgesteld worden door een liggende ovaal met een verticale streep in het midden, en '12' door twee ovalen, één liggend en de andere links...

Dat was nuttige informatie! Tijdens mijn onderzoekstocht hier op de eilanden was ik al op diverse plaatsen afbeeldingen tegengekomen die dus getallen bleken te zijn. Dankzij de kennis die ik hier had vergaard, wist ik nu dat het grote symbool op de vloer van de roterende kamer op het eerste eiland het getal '5' voorstelde. Nou, dat was logisch, gezien de vijfhoekige vorm van deze kamer!

Wellicht belangrijker was het dat ik nu ook wist wat de symbolen betekenden die de draaiende bollen op dit eiland mij hadden getoond. Op de bol die het gekwaak van een kikker liet horen, stond een '3' getekend en op de bol in het bos die het geluid van de sunners liet horen, een '4'. De bol op de rots in de vorm van een whark was getooid met een '5' en de laatste bol in het bassin met de keervorm had de '2'. Wat ik met deze informatie verder moest beginnen wist ik nog niet, maar het leek er in ieder geval op dat dankzij mijn bezoek aan dit schooltje, een puzzelstukje op zijn plaats was gevallen. Omdat het niet logisch leek om vier bollen te nummeren van '2' tot en met '5', zou het mij volstrekt niet verbazen als er elders, op een nog niet bezochte locatie op dit eiland, een vijfde draaibol aanwezig zou zijn met het getal '1'!

Ik bekeek het speeltoestel dat deze nuttige informatie had prijsgegeven, nog eens nader. Bij nader inzien was het helemaal geen leuk speeltje. Het was namelijk alles behalve een prettig vooruitzicht om aan je voeten aan een galg te hangen om misschien binnenkort in de diepte verzwolgen te worden door een whark die daar al ongeduldig rondzwemmend op zijn prooi aan het wachten was! Dit overdenkend schoot het mij te binnen dat ik in de grot, die toegang bood tot de lagune van dit dorp, op de wand een afbeelding had gezien van een man, die ook twee kinderen op zijn kop, aan hun voeten vasthield! Ik had toen de in mij opgekomen gedachte dat die locatie misschien de offerplaats was voor kinderen, meteen verworpen, maar was daar plots niet zo zeker meer van. Dit op zich onschuldige speeltje zou voor de schoolkinderen wel eens een ernstige waarschuwing kunnen inhouden, in het geval

zij zich niet netjes zouden gedragen! Dat plaatste ook meteen de korte speech van Gehn in het juiste – wrede – perspectief! Ik vond steeds meer aanwijzingen dat Atrus inderdaad gelijk had en dat deze man moest worden afgestopt. Atrus en Catherine hadden Gehn al met succes van alle andere werelden geïsoleerd, nu moest zijn verwoestende werk hier in Riven nog worden gestopt. Die taak moest ik dus zien te volbrengen, maar ik had nog steeds geen idee hoe ik dat zou moeten doen. Ik had geen idee waar Gehn hier uithing en evenmin waar hij Catherine gevangen hield. Mijn wapen, het gevangenisboek dat een schakelboek naar D'ni leek te zijn, was mij ontfutseld en ik wist evenmin waar en hoe ik dat opnieuw kon bemachtigen. Hoe moest ik dat in vredesnaam aanpakken?

De mij opgelegde taak leek even als een zware loden last op mijn schouders te rusten, maar na een ogenblik schudde ik die sombere gedachten van mij af. Met doemdenken kwam ik niets verder en het was toch de bedoeling om vroeg of laat deze eilanden weer te verlaten en terug te keren naar huis... Nee, er zat niets anders op dan de ingeslagen weg verder te vervolgen. Tot dusver had dat toch best wel iets opgeleverd.

Ik blikte in het klaslokaal nog even om mij heen, maar zag dat ik hier alles had onderzocht wat er te onderzoeken viel. Het werd hoog tijd om de les om te leren tellen te beëindigen en mijn tocht onder water voort te zetten. Ik beëindigde het klaslokaal uit en zat even later opnieuw in de onderzeeër.

Hoofdstuk 11: De vijfde halte.

Alvorens weg te varen, probeerde ik mij opnieuw de juiste route onder water voor de geest te halen. Inmiddels was ik op drie punten uit- of ingestapt, namelijk daar waar dit tochtje was begonnen, daar waar ik een heel eind omhoog tot in een rots kon klimmen en op deze plek. In die soort controlekamer in de rots had ik in totaal vijf hendels kunnen omzetten, dus leek het niet vreemd om te veronderstellen dat deze onderwatertram in totaal vijf haltes zou tellen. Meer zou ook overdreven zijn geweest, want zo groot was deze lagune nou ook weer niet.

Ook de vierde halte had ik inmiddels bezocht, al kon ik daar toen nog niet uitstappen.

Vanaf de steiger bij het schooltje heb ik goed zicht op de wigwam, mijn volgende reisdoel.

Die stopplaats was bij de vijfhoekige steiger gelegen, langs het pad dat daar vlak in de buurt uit de rotswand tevoorschijn dook, de krater van deze lagune in. Het leek mij niet zo zinnig om daar naar toe koers te zetten, ik had immers al uitgebreid op en nabij die steiger rondgeneusd. Nee, de laatste nog onbezochte plek leek van veel meer importantie te zijn! Dat was namelijk de vijfde halte bij die vreemde wigwam, die zo prominent tegenover het dorp was gesitueerd en waar ik al langs was gevaren en gestopt, maar toen ook nog niet kon uitstappen. Zou juist had ik, staand op de

steiger bij het schooltje, nog goed zicht gehad op deze vreemde constructie en zo te zien leek het een peulenschil om er vanaf hier met het bootje naar toe te varen.

Allereerst moest ik het scheepje draaien, aangezien het schooltje zich aan het eind van de route bevond, langs een doodlopend stuk rails. Ik trok de hendel van de 'koffiemolen' naar links en haalde de grote hendel rechts over, zodra het scheepje de juiste positie had ingenomen. De onderwaterketel dook omlaag, meerderde vaart, maar kwam spoedig bij een tweesprong tot stilstand. Links zag ik in de verte al de poten van de wigwam door het water schemeren en ook de wissel zelf stond al naar links, dus ik hoefde alleen maar simpelweg het scheepje nogmaals in zijn vooruit te gooien!

Het duikbootje moest een flinke helling omhoog nemen, maar met een moeizaam geratel en gepruttel slaagde het scheepje daarin. Boven aangekomen gleed het bootje al spoedig door een nieuwe luchtbel heen en kwam tot stilstand. Het zag er naar uit dat ik op de gewenste locatie was gearriveerd!

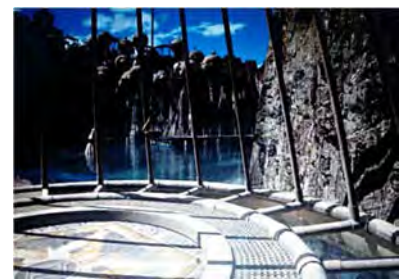

Reisdoel bereikt!

Verwachtingsvol draaide ik het ronde luik in het dak van de 'ketel' open en inderdaad, ik kon nu uitstappen, want ook hier waren de steiger en de ladder nu uitgetrokken. Ik klom omhoog en zag voor mij dat vreemde ronde wiel van die 'wigwam', dat maar een paar decimeters boven het wateroppervlak van de lagune rustte.

Zodra ik een stap op de steiger zette, klonk er vanuit het water een kortstondig, klagelijk soort gejammer op, dat mij bekend in de oren klonk! Nee toch... dat was dat walvisgezang, wat ik ook had gehoord bij die draaibol op de rots in de vorm van een whark! Hier kon dat geluid alleen maar komen uit de bek van een levend exemplaar, die hier in de buurt rondzwom! Dat zette mij aan tot haast. De steiger bevond zich immers maar een onprettig kort stukje boven de waterspiegel en ik zat alles behalve op de bek van een roofvis te wachten die naar mijn kuiten probeerde te happen! Na een paar snelle passen bevond ik mij op het ronde wiel van de wigwam.

Hier staand, kon ik de constructie van het geheel pas goed in mij opnemen. Stevig was dit bouwsel zeker. De talrijke lange metalen buizen die ver in de hoogte samenkwamen, waren stuk voor stuk bijna zo dik als de armen van een volwassen man en waren aan een cirkelvormige, nóg dikkere buis bevestigd die vlak boven de waterspiegel was gelegen en daar de buitenrand van deze hele constructie vormde die hier was opgetrokken. Vanaf daar liepen korte spaken van ongeveer anderhalve meter lengte naar een tweede, kleinere cirkel binnen de eerste. Zowel de spaken, als de omtrek van deze tweede kleinere cirkel waren van dezelfde solide buizen vervaardigd. Aan de binnenkant van deze tweede cirkel was rondom een metalen rooster aangebracht, van ongeveer driekwart meter breed. Aan de binnenzijde hier weer van was een vierkante opstaande rand aangebracht, ook van metaal, die de omtrek van een ronde schijf vormde. Op deze rand stond ik nu.

De rand van het wiel van de wigwam bestaat uit zeer stevige buizen.

Deze laatste rand omspande het ronde hart van het grote wiel, dat dus het centrum daarvan vormde. De bodem van dit hart lag iets verzonken ten opzichte van de vierkante rand en toonde een fraaie tekening in de vorm van een vijfpuntige ster. In het centrum van deze ster was een kleine bruine cirkel getekend, waarin opnieuw prominent het symbool voor het getal '5' was geschilderd. Het hele patroon toonde veel overeenkomsten met de schildering op de vloer van de roterende kamer.

Ik blikte eens omhoog, alwaar de verticale buien tezamen kwamen in een soort 'kroon', die aan vijf zijden geflankeerd werd door beelden van wharks, die naar beneden tuurden. Ik realiseerde me nu dat ik dit tafereel eerder van bovenaf had gezien, toen ik in die rare roterende stoel had gezeten en vanaf die plek een prachtig uitzicht over de hele lagune had gehad. Daar zittende en rondblikkend had ik nog gedacht dat het vier beelden waren, maar één whark zat toen kennelijk verscholen achter de grote goudkleurige bal die de échte kroon van de wigwam vormde. Aanvankelijk was het inwendige van het wiel hier beneden nog geopend geweest, maar had ik dat per ongeluk gesloten in de veronderstelling dat de desbetreffende hendel bij de draaistoel die ik toen overhaalde, mij weer beneden zou brengen, maar dat bleek de ándere hendel te zijn. Ik prees mij gelukkig dat ik die actie daarginds had uitgevoerd en niet had tenietgedaan, want daardoor kon ik hier nu staan. Scherp turend naar de tekening, zag ik met wat moeite de kieren lopen alwaar de afzonderlijke delen van de inwendige cirkel vrijwel naadloos aansloten.

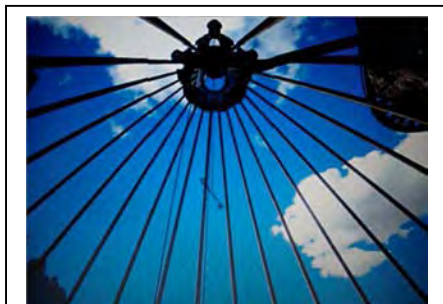

Op het cirkelvormige hart tref ik dezelfde tekening aan als in de roterende kamer.

Vanaf de hoogte liep ook een ketting naar beneden en aan het einde hiervan was een soort handgreep bevestigd. Als ik vrijwel precies in het centrum van het wiel zou gaan staan, dan kon ik hieraan trekken...

Was het verstandig om dat te doen? Misschien opende ik daarmee de hele constructie wel weer en zou ik in het water belanden! Maar dat was wellicht te pessimistisch gedacht. Zelfs als de delen van de cirkel weer vaneen zouden wijken, zou ik een nat pak gemakkelijk kunnen vermijden. Ik moest er alleen voor zorgen precies op een van die in- of uitschuivende delen van de cirkel te gaan staan. Mocht het hele zaakje dan in beweging worden gezet, dan was het devies om rustig te blijven staan en aangekomen bij de rand tijdig op het ronde rooster te springen. Ik besloot de gok te wagen, stapte op de tekening, liep naar het centrum en gaf daar een ferme ruk aan het handvat van de ketting.

De gevolgen bleken mee te vallen. Het cirkelvormige plateau bleef gesloten, maar van uit de hoogte weerklonk er wel een soort geratel. Uit het kroondak kwam een tweede ketting naar omlaag zakken, die even later vlak naast de eerste tot stilstand kwam. Het uiteinde had géén handvat, maar ditmaal was er een horizontale metalen staaf aan de ketting bevestigd, met aan de uiteinden twee metalen ogen. Erg lang kreeg ik niet de tijd om deze constructie te bekijken, want na een tiental seconden werd de tweede ketting, automatisch, terug richting het dak opgetrokken.

Vanuit de top van de constructie komt een tweede ketting naar omlaag.

Wat was hier de bedoeling van? Plots schoot een misselijk makend gevoel door mijn maag. Ik begon mij te realiseren dat ik hier op een gruwelijke constructie stond! De 'wigwam' was in werkelijkheid een reusachtige galg! De wrede eigenaar kon aan die tweede ketting een weerloos slachtoffer aan zijn beide voeten ophangen en naar beneden takelen! Als hij, boven gezeten op zijn stoel, dan het inwendige van dit wiel opende, dan kon een whark onder het wiel zwemmen en zo naar het bungelende lichaam van het ongelukkige slachtoffer happen! Ik zag hier in het groot en in werkelijkheid wat ik kort geleden in het schooltje in het klein uitgebeeld had gezien, namelijk middels dat houten speeltje dat mij had leren tellen! Zou Gehn inderdaad zo een tiran zijn dat hij zijn onderdanen op een dergelijke onmenselijke manier zou straffen indien ze hem niet zouden gehoorzamen? Helaas moest ik erkennen dat steeds meer aanwijzingen in die richting leken te gaan. Het verklaarde de offers die ik op het tempeleiland voor de koppen van de wharks had aangetroffen, de tekening in de grot vlak voor de entree in deze lagune, alsmede de geheimzinnige sfeer rondom het wharkbeeld in het bos. Via het inwendige van dat wharkbeeld kon men zowel bij de draaiende bol als bij de zetel komen, waarmee men deze galg kon bedienen. Deze buizenconstructie was niet voor niets op deze plaats in de lagune, recht tegenover het dorp geplaatst, zo vreesde ik. Alle dorpbewoners konden zo, of ze wilden of niet, getuigen zijn van de executies die zich hier voltrokken. Een afschrikwekkender voorbeeld van wat er mogelijk met rebelse bewoners kon gebeuren, kon men zich nauwelijks voorstellen!

Zo bezien was het ook logisch dat de meeste bewoners als de dood waren voor wharks en die beesten ook vereerden. Dat bij het dorp, op de rots hier tegenover een soort vereringsboog was opgesteld voor deze dieren, was dan ook geen wonder. Wellicht werden wharks ook als een soort goddelijke wezens beschouwd, die men

middels offers gunstig moest stemmen! Misschien werden in dat geval veroordeelden die in deze galg omlaag werden getakeld dan niet opgegeten en toonden die grote roofvissen genade...

Ook Gehn zou wel, gezien zijn schrikbewind, eerder gevreesd dan geliefd worden. De meeste bewoners zouden hun wrede leider wel niet durven te weerstaan en hem blindelings gehoorzamen. Het was in dat licht bezien opvallend dat alle bewoners zich nog steeds in hun huizen hadden opgesloten. Van hieruit kon ik zien dat er zelfs van de minst geringste bedrijvigheid in en nabij het dorp aan de overkant, nog steeds geen sprake was. Ze waren gewaarschuwd door de sirene van de wachttorens, wat wellicht betekende: "ga naar binnen en blijf daar, tot het sein 'veilig' weer wordt gegeven!"

Ik had de wachter die de sirene had bediend niet echt van dichtbij gezien, maar het leek er wel op dat deze dezelfde, min of meer bleke kledij aan had als de man die mij bij mijn aankomst hier in de gevangenis had aangesproken. Trouwens, ook Gehn zélf leek in het filmpje in het schooltje zo gekleed te zijn, voor zover dat te zien was. Het filmpje was immers ietwat in 'valse' kleuren geprojecteerd en ook had ik slechts de schouders van Gehn gezien, alsmede het bovenste stukje van zijn borst.

Dat plaatste de gebeurtenissen tijdens mijn eerste minuten hier op Riven in een interessant perspectief! Het leek erop dat mijn gevangenisschakelboek allereerst mij was afgenomen door een trawant van Gehn, maar dat het boek vervolgens door een tegenstander van hem was veroverd. Deze tweede man was gemaskerd en had zeer afwijkende, rode kleding aan. Dit gebeuren gaf voeding aan het idee dat niet álle bewoners zich zondermeer hadden neergelegd bij de suprematie van Gehn en dat er een opstandbeweging was opgericht. Als mijn vermoeden juist was, dan zou deze club van rebellen nu in bezit zijn van mijn gevangenisboek. Wellicht moest ik proberen met déze Rivenesen in contact te treden. Uit het feit dat één van hun leden mij uit die gevangenis had bevrijd, kon ik concluderen dat ze zich jegens mij in ieder geval niet al te vijandig zouden opstellen. Gezamenlijk zouden we misschien een plan kunnen uitstippelen over hoe we het beste Gehn konden vangen in dat valse schakelboek.

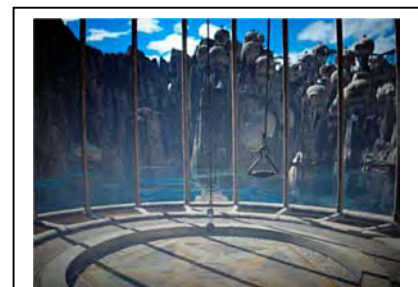
Voorlopig kon ik echter alleen nog maar dromen van deze ontwikkelingen. Hoewel ik vermoedde dat ik het wel min of meer bij het rechte eind had met al mijn vermoedens betreffende het reilen en zeilen van de woongemeenschap hier, het was hoe dan ook toch nog grotendeels op speculaties gebaseerd. En voordat ik überhaupt aan verwezenlijking van mijn plannen kon denken, moest ik toch daadwerkelijk contact met iemand zien te leggen, vriend of vijand. Zolang iedereen zich hardnekkig bij mijn komst zou blijven verstoppen, zou ik jaren op deze eilanden kunnen ronddolen zonder resultaat te boeken! Nou, totdat dat contact was gelegd, moest ik maar gewoon op het huidige pad doorgaan, namelijk met het verder op onderzoek gaan.

Het werd tijd om mijn huidige positie eens te recapitulieren. In feite had ik vrijwel alles in deze lagune wel gezien, behalve dan dat looppad in de hoogte aan deze zijde van de kraterwand, want dat was tot dusver onbereikbaar voor mij gebleken. Maar was dat ook werkelijk zo? Gezeten op die hoge draaistoel boven deze wharkgalg, was het mij opgevallen dat vanaf de top van deze constructie een smal looppad liep, dat aansloot op het grotere pad dat daar in de hoogte langs de rotsen liep. Zou ik dat pad dan via deze galg kunnen bereiken, terwijl dat elders niet mogelijk was? Ik trok nogmaals aan de ketting met het handvat en zag opnieuw de tweede ketting afdalen,

maar na enige ogenblikken wederom in de hoogte verdwijnen. Ik had die metalen dwarsbalk tijdens zijn korte verblijf hier beneden extra goed bekeken, en het geheel zag er zeer stevig uit. Dat kon ook niet anders, de ketting was immers bedoeld om een volwassen slachtoffer te kunnen dragen!

In mijn hoofd rijpte een plan. De ketting werd in ongeveer tien seconden omhoog getakeld. Met een zwaar gewicht daaraan zou dat ongetwijfeld langer duren, zeg een halve minuut. Zou ik simpelweg aan die dwarsbalk kunnen gaan hangen om mij zo omhoog te laten voeren? Een riskant plan. Eenmaal boven, ging de ketting niet vanzelf naar beneden en ik moest daarboven iets hebben om te kunnen overstappen. Bungelend aan mijn armen zou dat wel eens een moeilijke klus kunnen zijn. Hoe scherp ik ook naar boven tuurde, ik kon vanaf hier niet goed zien wat ik daarboven precies zou aantreffen. Het was een weinig aantrekkelijk vooruitzicht om, bungelend en wel bij het kroondak van de galg aangekomen, tot de ontdekking te moeten komen dat ik mij daar nergens aan kon vastgrijpen! Het zou dan nog een kwestie zijn van een minuutje, hooguit twee, alvorens de kracht in mijn armen het zou begeven, ik moest loslaten en naar beneden zou storten. Een val van die hoogte zou mij minstens zwaar gewond op deze metalen cirkel achterlaten en waarschijnlijker zou ik de klap van die smak zelfs niet overleven!

Nee, nader bezien was het een veel beter idee om op die dwarsbalk te gaan zitten. Ik had al gezien dat de dwarsbalk een stuk lager dan het handvat van de eerste ketting en dus dichterbij het plateau tot rust kwam, zodat het mogelijk moest zijn om snel op die ketting te gaan zitten, alvorens deze omhoog ging. Ik kon mij dan aan de ketting zélf vasthouden en zo boven ook makkelijker een nieuw aangrijpingspunt zoeken. Desnoods zou ik gaan schommelen om dat doel te bereiken. Ja, dat tweede plan was veel beter dan het eerste. Ik besloot het erop te wagen.

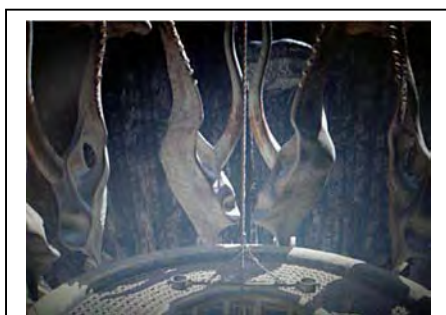

Kan ik die tweede ketting als een onverwacht, maar nuttig vervoermiddel gebruiken?

Achteraf bleek het een stuk simpeler te zijn en nog makkelijker te gaan dan ik eerst had gedacht. De balk bleek groot en stevig genoeg om op te zitten en ook kreeg ik ruim voldoende tijd om mij daarop te installeren. Sterker nog, nu mijn gewicht aan de ketting hing, leek het mechanisme aanvankelijk moeite te hebben om zich in beweging te zetten. Maar na een ogenblik werd de ketting dan toch ingehaald.

In een rustig gangetje ging het omhoog, waardoor de ketting ook redelijk stabiel, zonder al te veel schommelingen, bleef hangen. Na een korte reis belandde ik aldus boven in de constructie, temidden van de wharkbeelden die bij nader inzien een aantal schedels en de reusachtige kaken van een vijftal wharks bleken te zijn. Gelukkig werden deze kaken aan de binnenkant omzoomd door een rond plateau van roosters, vergelijkbaar met die beneden

maar dan een stuk kleiner. Hierop kon ik springen, zonder dat ik daarvoor al te veel toeren hoefde uit te halen. Daarop stond, nam ik het uitzicht rondom mij in mij op. Dat was vergelijkbaar met de weidse blik vanuit de draaistoel nog verder in de

Het alternatieve vervoer brengt mij tot de top van de galg, tussen de schedels en kaken van een vijftal wharks.

hoogte, van waaruit men de galg kon openen en sluiten. Ik zag mij hier trouwens omringd door een vijftal dezelfde kaken, als de ene kaak waarin die stoel met het bedieningspaneel was gevat. Ik bewonderde ook een moment de licht gedraaide slagrand die uit de onderkant van ieder kaakdeel ontsproot. Ja, dit waren inderdaad enorme beesten, niet om lichtzinnig mee om te gaan. Ik vroeg mij af hoe Gehn deze kaken had bemachtigd. Misschien waren ze simpelweg her en der op deze eilanden aangespoeld... Hij had er in ieder geval handig gebruik van gemaakt, dit tot verdriet van de bewoners hier.

De verbinding tussen het dak van de galg en het looppad langs de rotsen bleek van nabij toch wat minder solide te zijn dan van wat verderaf gezien vanaf die hoge zetel

De afstand naar het pad ginds moet ik overbruggen middels deze simpele houten plank!

had geleken. Het was niet meer dan een simpele houten plank! Ik zag echter geen andere mogelijkheid om op het pad ginds bij de rotsen te geraken. Mijn conclusie beneden was trouwens juist geweest. Hierboven leek een hendel te ontbreken om de kabel weer te laten zakken en als ik hier bungelend aan mijn armen zou zijn gearriveerd, dan had ik inderdaad niet kunnen afstappen of een naburig uitsteeksel kunnen grijpen en was ik zodoende na enige tijd mijn dood tegemoet gevallen!

Zeer behoedzaam liep ik over de plank naar de overkant. Gelukkig was de plank stevig en het hout tamelijk ruw en niet glad. Niettemin slaakte ik een zucht van opluchting zodra ik veilig aan de overkant was aangekomen. Poeh! Die hindernis was genomen!

De plank kwam precies daar op het metalen looppad uit, alwaar in de rotsen een groot rond, bijna manshoog rooster was aangebracht. Het dikke metalen hekwerk zag er ietwat roestig, maar toch nog zeer stevig uit en bestond uit een soort tralies, die in een vijfhoekig patroon waren gefabriceerd. 'Vijf' was

De plank eindigt bij een rond traliewerk. Rechts is ook een drukknop zichtbaar.

toch wel een getal dat men hier op Riven op veel plaatsen kon tegenkomen! Door de tralies naar de ruimte daarachter blikkend, ontwaarde ik een schemerig, rechthoekig

In de gevangenis ligt een man te slapen!

hol ter grootte van een kleine kamer. De ruimte was geheel kaal, meubilair ontbrak en de muren bestonden uit tamelijk ruwe stenen van diverse formaten, die desondanks redelijk goed passend aan en op elkaar waren gemetseld. Men zou dit lokaal geen tweede blik hoeven te gunnen, ware het niet dat rechts in de hoek een lichaam van een man lag! Van schrik wilde ik een sprong achterwaarts maken, maar besepte bijtijds dat de man niet dood was, maar simpel lag te slapen. Ik zag zijn borst op en neer gaan en nu ik goed luisterde,

hoorde ik ook een diepe ademhaling. Even later slaakte de gevangene (want deze ruimte zou wel een gevangenis zijn) een diepere zucht, waarbij zijn hoofd van links naar rechts bewoog en vervolgens krachteloos voorover knikte op zijn borst. Nou, die

lag diep in Morpheus' armen. Dat gaf mij de gelegenheid de man op mijn gemak eens terdege te bekijken.

Het was een persoon van gemiddelde lengte en tenger gebouwd. Zijn ietwat getinte huid die zo te zien dagelijks aan de elementen buiten was blootgesteld, maakte het moeilijk zijn leeftijd te schatten, maar hij leek mij nog vrij jong, achter in de twintig of net in de dertig. Hij had lang, donkerbruin, bijna zwart haar en zijn kleding had veel weg van de eerste man die ik hier in Riven had aangetroffen. Uit het feit dat deze man hier in deze gevangenis vertoefde, bij de wharkgalg, moest ik toch wel de conclusie trekken dat hij een tegenstander van Gehn moest zijn. Het enige afwijkende detail aan zijn kleding waaruit dat misschien bleek, was de rode haarband die de man droeg. Hoe kon hij trouwens zo rustig slapen, als hij mogelijk in afwachting was om als maaltijd te dienen voor een grote roofvis? Misschien wist hij dat niet of was hij gemarteld en oververmoeid, want het leek mij sowieso alles behalve comfortabel om zo half scheefgezakt tegen een stenen muur en op de harde, kale grond te slapen. Onwillekeurig kreeg ik al medelijden met deze figuur.

Zou ik hem wakker maken? Ik hief mijn vuist al op om hard op de tralies te kloppen, maar zag daar toch vanaf. Ik kon de man zijn rust maar beter niet ontnemen en zelfs als ik hem wakker zou maken, zou ik daar niet veel mee opschieten. Ook deze man zou wellicht uitsluitend die vreemde taal spreken die ik niet machtig was. Die taalbarrière vormde trouwens nog een behoorlijke extra hindernis, zodra zich vroeg of laat de mogelijkheid zou aandienen om met deze of gene een gesprek aan te knopen...

Na een ogenblikje liep ik een paar passen naar rechts, alwaar het pad al na een aantal meters doodliep. Ik had van een afstandje, staande op de loopplank, al gezien dat zich daar een grote knop bevond. Het was een grote drukknop, met daarop het getal vijf gegraveerd en gevat in een rond paneel met wederom een vijfpuntige ster. Paneel en knop waren vervaardigd van hetzelfde metaal als de tralies van de gevangenis. Ik drukte de knop voor de aardigheid eens in, half verwachtend dat er niets zou gebeuren. Maar daarin vergiste ik mij!

Als reactie op mijn actie sprong de knop, samen met de vijfpuntige ster een stukje naar buiten, draaide één slag rond en verzonk weer in het paneel. Het gevolg dáár weer van was dat met een enorm geratel de tralies van de gevangenis in vijf delen uiteenweken en in de omringende brede ronde rand werden geparkeerd. Ik had, min of meer op goed geluk, de gevangenisdeur geopend!

Nou, als de bandiet daarbinnen hiervan niet wakker zou zijn geworden, dan wist ik het niet meer. Hoewel het moment onverwacht dus een stuk eerder was aangebroken dan ik had gedacht, moest ik nu maar proberen een gesprek met deze kerel aan te knopen. Hij zou zich zeker niet onwelwillend tegenover zijn bevrijder opstellen!

Soms gaan de dingen echter niet zoals je verwacht en volgen onverwachte zaken elkaar in hoog tempo op. Met een paar passen stond ik weer voor de ingang van de gevangenis, alleen maar om daar te constateren dat de slapende gevangene kennelijk in rook was opgegaan, want de inwendige ruimte was nu leeg!

Hoofdstuk 12: In de nor...

Totaal verbouwereerd blikte ik door de ronde opening naar binnen. Hoe was dit mogelijk? Ik had met mijn eigen ogen gezien hoe het traliewerk werd geopend en het was onmogelijk dat de gevangene stiekem door de ontstane opening was gesprongen en het pad was afgelopen. Ik had hem dan móeten zien.

Maar wacht eens even! De gevangen Rivenees was natuurlijk gewekt door het kabaal van de tralies toen deze opengingen en had mij helemaal nog niet gezien! Misschien verkeerde hij wel in de veronderstelling dat zijn cipiers hem kwamen halen en zinde hij op een manier deze te verrassen om zodoende te ontsnappen! Had de man zich soms verscholen langs een van de muren naast de ronde ingang die vanaf buiten bezien uit het zicht lagen en zou ik door hem besprongen worden, zodra ik het waagde om door de ingang naar binnen te klauteren? Hij wist natuurlijk niet dat ik helemaal niet van plan was om hem aan de wharks te voeren!

Ik probeerde, nog buiten staand, langs de randen van de ronde opening naar de inwendige muren van de gevangenis te turen, maar de dode hoeken van de ruimte binnen waren te groot. Als daar iemand met snode plannen mij daar stond op te wachten, dan kon ik hem nog steeds niet zien. Wat nu? Ik kreeg een idee. Ik verliet mijn positie en wandelde de andere kant van het looppad op. Daar maakte deze een flauwe bocht, de rotswand volgend, zodat ik de entree van de gevangenis niet meer kon zien. Nog een aantal meters verder ging het pad over in een trap, die begon af te dalen. Hier hield ik halt, draaide mij om en besloot te wachten. Vroeg of laat zou die man toch ongeduldig worden, als niemand hem zou komen halen. Hij zou dan zijn gevangenis verlaten, maar vervolgens weinig keus hebben waar naar toe te gaan. Het pad de andere kant op liep al naar een paar meter dood en hetzelfde gold voor de route naar de top van de wharkgalg. Nee, de enige optie voor de gevangene was om mijn kant op te komen, waar ik hem dan zou opwachten. Alvorens hij mij zou willen aanvallen, zou ik dan door vriendelijke woorden en gebaren hem ervan moeten overtuigen dat ik geen vijand was, maar een vriend.

Een goed plan vond ik zelf, ware het niet dat de uitvoering daarvan op zich liet wachten. Er verstreken vijf minuten, tien minuten... maar wie er verscheen, géén gevangene of iemand anders, helemaal niemand! Die man moest wel over een engelengeduld beschikken, of had mijn plannetje doorzien. Of zou die vent tóch naar de top van de wharkgalg zijn gelopen om daar wellicht via die kabel met het handvat naar beneden te klauteren? Niet zo waarschijnlijk. Dat alles zou de man bepaald niet geruisloos hebben kunnen doen en zo ver weg bevond ik mij nu ook weer niet. In deze rustige en vrij diepe lagune droegen de geluiden nogal ver. Ik kon duidelijk het getjilp van de vogeltjes horen die aan de overkant van het water zaten en het geluid van gerammel van kettingen had mijn oren niet bereikt. De ketting met dat handvat zou vermoedelijk tóch niet sterk genoeg zijn om een man te dragen, daar was immers die ándere ketting voor? Toch was ik er niet gerust op en keerde daarom, na een klein kwartiertje, op mijn schreden terug.

Opnieuw bij de ronde ingang aangekomen, leek alles nog onberoerd sinds mijn vertrek. Toch nog beducht op een onverwachte aanval, nam ik een kort aanloopje en sprong snel door de opening naar binnen, alwaar ik mijn bliksemssnel omdraaide. Ik

Voor niets moeilijk gedaan... de gevangene is écht foetsie!

had mij de moeite echter kunnen besparen, want de ruimte bleek écht leeg te zijn.

Het raadsel leek nu compleet te zijn. Ik had voor niets bijna een kwartier buiten gewacht en had net zo goed metéén naar binnen kunnen gaan. Er restte mij nu niets

Een speurtocht door de cel levert weinig meer dan een afvoerputje en een bord op.

anders dan om deze ruimte aan een nauwgezet onderzoek te onderwerpen. In de hoek van de gevangenis, alwaar de man had zitten slapen, lag een metalen bord, waarop ik nog een paar broodkruimels kon ontdekken. Verder zat er in de vloer nog een rond afvoerputje, dat was al. Vervolgens speurde ik langs de wanden en daarbij viel het mij op dat het cement rondom sommige stenen in de hoek waar het etensbord lag, wel erg diep was verzonken en zodoende nogal afweek van de andere voegen tussen de stenen. Aha!

Dat riekte naar een geheime doorgang, waarmee de verdwijning van de Rivenees was verklaard. Die doorgang moest trouwens wel erg rap kunnen worden geopend en gesloten, want lang had ik bepaald niet staan dralen bij die drukknop om de tralies te openen...

Ik drukte eens tegen de stenen, maar deze bleven onwrikbaar op hun plaats. Ook op andere locaties in de ruimte probeerde ik door her en der op stenen te drukken de geheime doorgang uit te nodigen zich te openen, maar zonder resultaat. Tja, de mogelijkheden waren in deze kale en niet al te grote ruimte toch wel snel uitgeput! Een en ander had zich trouwens in een zeer kort tijdsbestek voltrokken. De man had eerst wakker moeten schrikken, vervolgens het mechanisme van de geheime doorgang moeten bedienen, wachten tot deze opening, vervolgens erdoor vluchten en daarna moest het zaakje ook weer gesloten worden, en dat alles binnen één minuut! Langer had het zeker niet geduurd alvorens ik voor de ingang verscheen en constateerde dat de man was verdwenen. Dan kon het niet anders dan dat de bediening van de verborgen doorgang zich binnen het handbereik van de gevangene had bevonden.

Ik ging eens zitten op de plaats waar ik de man had aangetroffen. Waar kon hij snel naar grijpen...? Het afvoerputje! Natuurlijk! Ik pakte de tralies van het ronde deksel

Het afvoerputje blijkt echter een metalen haak te verbergen, die...

en hoefde nauwelijks enige kracht te zetten om deze afsluiter van het putje open te klappen. Het inwendige bestond uit vies, troebel water dat vlak onder de rand stond. Ik liet mij hierdoor niet afschrikken en tastte rond in deze blubber. Al snel voelden mijn zoekende

...deze geheime doorgang open!

vingers een metalen haak, die ik omhoog kon trekken. Er klonk een "klik" en als reactie hierop schoof een stuk achterwand langs twee smalle metalen richels een eind naar achteren! De ruimte die aldus vrij kwam was niet al te hoog of breed, maar toch groot genoeg om gebukt te kunnen betreden.

In dat laatste bleek ik mij echter te vergissen. Er viel licht vanuit de nieuwe ruimte de gevangenis binnen en zodra ik door de ruwe opening in de muur deze ruimte had betreden, zag ik dat hij behoorlijk hoog was en qua lengte en breedte het formaat

had van een kleine badkamer. Ik kon dan ook gemakkelijk staan. Ik deed een paar passen langs het naar binnen geschoven stuk muur en zag dat daar rechts een doorgang in de rotsen was gehakt. Ik kreeg niet lang tijd om te overpeinzen waar deze gang naar toe zou leiden, want met een geratel schoof het stuk steen weer terug naar zijn oorspronkelijke positie in de muur van de gevangenis!

Dit alles ging zo snel, dat ik niet de tijd kreeg om door de snel kleiner wordende opening opnieuw naar buiten te springen. Oei! Zat ik hier nu opgesloten? Maar geen paniek! Mijn gevangen vriend had ongetwijfeld ook deze route genomen en zijn weg vervolgd door die duistere gang?

Boven het teruggeschoven stuk muur zag ik nu een lichtpeertje hangen die de ruimte in een zwak gelig licht deed baden. Rechts op de vloer viel mijn blik ook op een vergelijkbaar metalen oog als in het afvoerputje. De geheime doorgang kon dus ook van hieruit worden bediend? Ik trok aan het oog en inderdaad... gladjes schoof de wand opnieuw open. Ik zag dat het best knap was gefabriceerd. Op de schuivende stenen was een metalen plaat met klampen vastgezet. Haaks op deze plaat was een driehoekige metalen plaat gemonteerd en het was deze plaat die tussen de metalen

De geheime doorgang is een knappe constructie. Met de haak rechts is het geheel ook van hieruit te openen.

rails naar achteren schoof, aldus het stukje wand meenemend.

De doorgang bleef nu wél open staan en het lukte mij niet om deze middels het oog opnieuw te sluiten. Er restte mij geen keuze om opnieuw door de opening de gevangenis te betreden en als reactie op déze beweging schoof de wand nu wel dicht.

Mijn bewondering voor deze constructie steeg verder. Pottenkijkers waren bij gebruik van deze geheime doorgang uiteraard niet welkom en daarom was hij zo vervaardigd dat hij snel automatisch open en dicht schoof, na gebruik. Heel knap gedaan! Ik peuterde

nogmaals de hendel uit het putje tevoorschijn en stond inderdaad binnen een minuut aan de andere kant, terwijl het voor een argeloze bezoeker die nu voor de ronde ingang van de gevangenis zou staan, alweer leek alsof de ruimte gewoon leeg was en er verder niets aan de hand was.

Na nog een laatste blik in deze geheime kamer om te zien of ik niets belangrijks over het hoofd had gezien (dat leek niet het geval te zijn), liep ik de gang in. Helaas bleek deze niet verlicht te zijn en al na een vijftal meters werd de duisternis zo intens, dat ik bijna niets meer kon zien. Tot overmaat van ramp maakte de gang, die was uitgehakt in de rotsen, nog een flauwe bocht en hier voorbij was ik van het laatste restje licht beroofd. Waarom had ik geen zaklantaarn bij mij? Jammer, maar helaas. Op de tast ging het schuifelend verder. Behoedzaamheid was nu zeer gewenst, daar ik geen zin had om onverwacht in een diepe spleet te stappen, of zoiets.

Gelukkig bleek die vrees ongegrond. Tastend langs de wanden en de bodem van de gang trof ik alleen tamelijk gladde rots aan, die overal solide bleef aanvoelen en nergens een onaangename verrassing voor mij in petto had. De gang had een behoorlijke lengte, maakte nog een paar flauwe bochten en daalde duidelijk af. Al met al had ik toch wel een stief kwartiertje nodig om de naar schatting honderd meter te overbruggen, alvorens ik mijn pas kon versnellen omdat er, een eindje vooruit, toch opnieuw licht gloorde!

De laatste meters van de gang waren aldus snel overbrugd, maar een teleurstelling werd daar mijn deel. De gang eindigde bij een opening in de rotsen, van waaruit ik

uitkeek over zee. Sterker nog, ik was zover afgedaald, dat deze uitholling zich maar enkele meters boven het hier kalm wiegende zeeoppervlak bevond. Lopende naar de uiterste rand zag ik dat mijn route hier écht doodliep. Langs de randen was géén smal rotspad te zien, wat langs de zeekant van de rotsen verder liep. Als het de bedoeling was dat hier mijn tocht zou worden voortgezet, dan zou ik dat alleen zwemmend kunnen doen. Wél zag ik dat er links op armhoogte, helemaal aan het eind, een korte houten staak uit de zijwand van de gang omhoog stak. Er was met een soort touw een bolletje aan de onderkant van deze staak bevestigd. Zodra ik deze aanraakte, ging de bol een wittig licht verspreiden!

De gang loopt abrupt dood bij de zee.

Bij de uitgang, in het daglicht, leek dat spotje zwak, maar de bol was zo gesitueerd dat het licht dat hij in de gang liet vallen, wat verder reikte dan het daglicht en juist hierdoor zag ik dat een stukje terug de gang in, juist daar waar de duisternis weer bijna totaal was geworden, een soortgelijke tweede staak in de wand was bevestigd.

Ook deze bevatte een lichtbol die aanfloopte zodra ik hem aanraakte. Zodoende werd er wederom een stuk gang zwak verlicht, net ver genoeg om bij een derde lichtbol te geraken, die ik ook ontstak. Met het licht van deze derde lamp zag ik dat de gang hier van structuur veranderde. De weg liep duidelijk omhoog en door een soort rechthoekige tunnel, die iets smaller en lager was, maar nog steeds hoog en breed genoeg om er rechtop staand doorheen te lopen. Even dreigde ik alsnog door het duister gegrepen te worden, maar meer op de tast dan op het zicht ontdekte ik de vierde vuurbol aan een staak. Dankbaar maakte ik van die nieuwe lichtbaan gebruik en zag dat de rotsgang hier opnieuw zijn oorspronkelijke structuur aannam.

Gelukkig kan ik vanaf daar nu wel een lichtje opsteken.

Die rechthoekige tunnel moest toch een reden hebben... nadat ik mij had omgedraaid zag ik nu, dankzij het lichtschijsel, dat in de rechterwand een grote stenen deur was weggewerkt! Ik greep het grote metalen handvat, eigenlijk meer een groot oog in de vorm van een halve ovaal en probeerde de deur te openen. Met enige moeite schoof de deur met een licht geschraap over de stenen vloer en hij bleek vrijwel naadloos, nadat hij 90 graden was geopend in de open ruimte van de

Plotseling tref ik halverwege in de gang deze stenen deur aan.

Die deur sluit óf de gang rechts, óf de route rechtdoor af.

tunnel te passen. Het gevolg was dat de huidige gang nu opeens met een scherpe bocht naar rechts wegliep in plaats van recht vooruit en dat het tweede stuk gang, richting de zee nu door de deur werd

afgesloten. Het was zaak om eens te kijken waar deze nieuwe gang naar toe leidde! Er volgde wederom een lange en ietwat bochtige route, die ditmaal echter min of meer op dezelfde hoogte bleef doorlopen. Voor de verandering kon ik er de pas

inhouden, want ook dit gangdeel kon verlicht worden door vuurbollen en iemand was al zo vriendelijk geweest deze voor mijn komst te ontsteken. Na wederom zo'n vijftig tot honderd meter vernauwde de gang zich tot een smalle corridor, waarachter een duidelijk grotere ruimte gloorde, waarin ook licht brandde.

De gang eindigt bij een smalle corridor, waarachter een veel grotere ruimte gloort.

Wat ik ook gedacht had daar aan te treffen, dit in ieder geval niet. Ik betrad een grote, koepelvormige ruimte, die rondom door een aantal vuurbollen op standers werd verlicht. De ruimte was tamelijk ruw uitgehakt uit

de rotsen, met uitzondering van een aantal banen met gemetselde stenen, waarvan er een bijna op ooghoogte de hele muur rondliep, terwijl een tweetal vergelijkbare banen op wat grotere hoogte de koepel omspanden en de verbinding vormde tussen de ingang en de uitgang aan de overzijde, hoewel daar niet écht een doorgang of

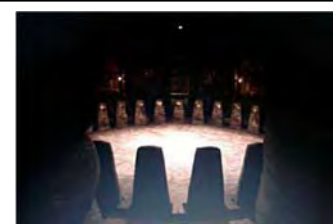

De steencirkel met dat houten luik met een dolk daarop vormt een doorgang?

een deur was te zien. Ietwat in de wand naar achteren springend was daar namelijk een grote steencirkel gemetseld, die ook een weinig verzonken was in de vloer. In het hart van deze steencirkel trok een forse rechthoekige opening de aandacht. Een soort houten luik sloot deze opening echter af. Markant was dat in het midden van dit luik een afbeelding van een dolk was aangebracht, waarvan de vorm mij bekend voorkwam! Zo een zelfde dolk had ik in reuzen uitvoering aangetroffen bij de

gevangenis alwaar ik Riven was binnengekomen. Met een vergelijkbaar klein type had mijn bevrijder de hendel van mijn gevangenis onklaar gemaakt en op nog meer plaatsen was ik deze dolk tegengekomen, onder andere als lichtje bij de draairol in het bos die dat sunnergeluid maakte.

Over dieren gesproken... het meest markante in deze ruimte waren wel de talrijke stenen zerken die hier in een grote cirkel stonden opgesteld. Op iedere zerk was, ietwat stilistisch, een afbeelding van een dier aangebracht. Iets rechts van de steencirkel met het luik zag ik trouwens de afbeelding die een sunner moest voorstellen. Staand in het centrum van de ruimte telde ik in totaal 25 zuilen met evenzoveel verschillende afbeeldingen van dieren. Ik zag vogels, vissen, maar ook een soort konijn en een nijlpaard, alsmede insecten en kikkers. Tussen deze beestenboel trof ik ook de bekende vorm aan van een whark, alsmede van de kever, die vijfvoudig en driedimensionaal op de zuilen van de roterende kamer waren aangebracht en ieder een dia bevatte. Het beestje had ik trouwens ook levend aangetroffen op de deurpost bij de hoogvlakte op dit eiland, op de grens met het bos.

De koepelvormige ruimte bevat een cirkel van 25 stenen zuilen met afbeeldingen van dieren.

Ik wreef eens over de afbeelding, om na te gaan van welk materiaal deze was gemaakt. Het bleek een dun plaatje geel koper te zijn. Verrassender was het dat als reactie op mijn aanraking, de zerk met de keverafbeelding een paar decimeters in de vloer verzonk! Wat betekende dit nu weer? Ik bekeek de afbeelding op de zerk rechts daarnaast, wat een soort olifant leek te zijn. Ook deze zerk daalde een stukje, zodra ik de beeltenis van de olifant aanraakte.

De zerk naast de olifant toonde een soort hagedis en die daarnaast een vogel, die wel wat weg had van een pelikaan. Het dier op de vijfde zerk kon ik niet precies thuisbrengen. Een wild zwijn of een varken kwam nog het dichtst in de buurt. Al deze zerken liet ik een stukje verzinken door ze aan te raken, maar het was mij nog niet geheel duidelijk wat hier de bedoeling van was. Omdat ik niets beters wist te doen, besloot ik maar verder op het rijtje af te gaan.

Afgezien van de kever, had ik de volgende vier dieren hier op Riven niet aangetroffen. Het leek mij ook sterk dat hier olifanten of wilde zwijnen zouden rondlopen, daar leken de eilanden toch niet de geschikte habitat voor te hebben. Ook een pelikaan leek mij twijfelachtig, maar vogels had ik genoeg hier gehoord en soms ook rond zien fladderen, al waren dit steeds kleine exemplaren geweest, van het formaat mus tot merel. Hoewel de zee hier alom aanwezig was, had ik typische zeevogels zoals meeuwen, hier óók niet aangetroffen. Hagedissen zouden hier natuurlijk wel kunnen zitten, al had ik er nog geen gezien.

De zesde zuil die aan de beurt was, toonde een afbeelding van een vliegende vis. Ook dit beestje had ik hier niet in levende lijve gezien, maar ze moesten hier wel voorkomen, want ik herinnerde mij dat ik, lopende door het dorp, een aantal van deze vissen te drogen had zien hangen. Ook deze zuil zond ik naar beneden, maar eerst gebeurde er wat anders! Met een wat luider schrapend geluid werden de vijf vorige zuilen tegelijk naar hun oorspronkelijke hogere standplaats terug gemanoeuvreerd en pas nadat dit was gebeurd, ging de zuil met daarop de vliegende vis naar beneden.

Dat was interessant... Kennelijk konden er precies vijf stenen iets naar onderen worden gedrukt en niet meer. Wat was hier de bedoeling van? Per slot van rekening was het een hele toer om in deze koepel met zuilen te geraken en het zou toch niet zo zijn dat de bezoeker hier alleen maar wat met die stenen kon spelen en meer niet? Nee, mijn gevangene had dit pad ook gebruikt, was hier beland en vervolgens verdwenen, dus er moest hier ergens een doorgang zijn. En die doorgang moest wel dat luik zijn, met de afbeelding van die dolk erop. Het werd mij duidelijk dat ik hier een code van vijf stenen moest indrukken, om het luik te openen. De gevangen Rivenees was kennelijk bekend met deze code en kon aldus ontsnappen.

In totaal kunnen vijf zuilen een stukje in de vloer verzonken worden, door ze aan te raken.

Er schoten nog meer gedachten door mijn hoofd. Liet Gehn zich zo foppen dat hij niet eens wist dat zijn gevangenis was gesaboteerd? De man die ik daar slapend had aangetroffen, had dat inderdaad rustig kunnen doen, want hij had, achteraf gezien, van Gehn en zijn trawanten niets te vrezen! Hij kon via deze onverwachte route pardoes ontsnappen en had dat ook gedaan. Dat deed het vermoeden rijzen dat deze kerel bij de groep van opstandelingen behoorde en wellicht helemaal niet gevangen was gezet! Misschien was hij wel doelbewust naar de gevangenis gereisd om daar een uitkijkpost te vormen! Als een van de leden van deze groep mijn schakelboek had afgepakt, dan wisten of vermoedden ze dat ik van een andere wereld kwam. Misschien had de man mij simpelweg opgewacht om te zien wat ik in mijn schild voerde om vervolgens rapport uit te brengen aan zijn superieuren! Wellicht had de man helemaal niet geslapen en maar gedaan alsof en had hij mij al lang zien stuntelen met de kettingen van de wharkgalg. Zodra ik het traliewerk van de

gevangenis opende, was voor hem de tijd angebroken om snel het hazenpad te kiezen.

Als ik dit alles juist had bedacht, dan toonde dit de urgentie aan om met deze groep in contact te komen, want in dat geval zou ik hier écht verder kunnen komen. De noodzakelijk stap hiertoe zou ik echter zélf moeten zetten, door in deze ruimte de juiste code in te stellen!

Wacht eens even... had ik hier op dit eiland daaromtrent al niet allerlei aanwijzingen toegespeeld gekregen? Die draaiende bollen met getallen en dierengeluiden! De bol met het kikkergeluid, de eerste die ik hier had aangetroffen, had het getal "3" getoond en de tweede bol, die in het bos, het getal "4". Deze had het geluid van de sunners gespeeld. De bol op de rots in de vorm van een whark had inderdaad het geluid van dit dier laten horen en was getooid met een "5". Tot slot had de bol in het bassin in de vorm van een kever een "2" laten zien. De volgorde moest dus wel zijn: "kever – kikker – sunner – whark" en de vier afbeeldingen van deze dieren kon ik inderdaad links en rechts op de zuilen ontwaren.

Dan bleef er nog één dier over, namelijk die ik als éérste zou moeten indrukken. Helaas had ik die vijfde bol nog nergens aangetroffen. Welk dier was de goede? In totaal waren hier 25 zuilen aanwezig, dus voor het eerste dier van de code waren er 21 mogelijkheden over. Ik zou alle varianten één voor één kunnen proberen, maar dat leek nogal omslachtig en tijdrovend. Ik kon toch wel een aantal zuilen bij voorbaat al elimineren?

Mijn hersenen pijnigend, liet ik alle mogelijkheden en onmogelijkheden de revue passeren. Zat er een zekere logica in het rijtje 'kever – kikker – sunner – whark'? Nou, al die vier dieren kwamen hier op Riven voor, al had ik de kikker nog niet gezien, maar wél zijn afbeelding middels de vorm van de grotopening bij het beginpunt van de kabelbaan. Het leek logisch dat het vijfde dier hier ook wel zou huizen en gezien mijn eerdere conclusies was het evenmin dwaas om alle zuilen met een afbeelding met een groot zoogdier daarop, zoals die met die olifant en het everzwijn, door te strepen. Ook de afbeeldingen die veel leken op de vier dieren die sowieso al goed waren, zouden vermoedelijk af moeten vallen. Eigenlijk bleven alleen de zuilen met afbeeldingen van vogels, vissen en een paar andere kleine beesten, zoals een krab of een konijn, over.

Ik bekeek de zuil met de vliegende vis, die ik al naar beneden had gedrukt, nog eens nader. Feit was dat ik dit dier, in gedroogde vorm weliswaar, hier bij het dorp had

Het eerste dier van de vijf die samen de juiste code vormen?

aangetroffen en dat kon niet van de andere overgebleven afbeeldingen gezegd worden. Zou ik, min of meer gelukkig, al de juiste eerste steen hebben geactiveerd? Ik plaatste in gedachten de vis vooraan in het rijtje en zag dat daar wel enige logica in zat. De vijf dieren vormden aldus een combinatie

De kever is het tweede dier van de code...

van een evolutietrap of een voedselketen, al vond ik het niet voor 100% waterdicht. Het was evenwel de moeite van het proberen waard en als het niet goed was, nou dan kon ik vervolgens toch gewoon een andere combinatie proberen?

Zo gezegd zo gedaan. Als tweede zond ik de zuil met de kever naar beneden en als derde de kikker. Er waren twee zuilen met de afbeelding van een kikker, maar ik

...de kikker is de derde...

...de sunner de vierde...

...en de whark de vijfde en laatste!

koos diegene die het meest leek op het silhouet van de grotingang. Over de zuil met de beeltenis van de sunner kon geen misverstand bestaan en hetzelfde gold voor de vijfde en laatste zuil, die van de whark, die zich bovendien recht tegenover de ingang bevond en daarmee het dichtst bij het houten luik met de dolk.

Zodra de zuil met de whark naar beneden schoof, werd het meteen duidelijk dat ik goed zat. De ruimte vulde zich met een dof gerommel dat nog iets aanzwol, maar na korte tijd opnieuw iets wegebde. De ronde steencirkel voor mij leek zich met water te vullen – maar dat kon helemaal niet! Het water stond immers verticaal en sproeide niet op de vloer van de koepel, maar leek op de stenen van de ietwat verzonken cirkel vastgeplakt te zitten. Het leek zo wel een verticaal bassin wat zich gestaag begon te vullen. Zodra deze waterplas iets dieper werd, trokken er vanuit het centrum een aantal rimpelingen en golfjes over het oppervlak naar de rand. Met open mond keek ik toe. Opnieuw zag ik dat dit water hier op Riven alle natuur- en zwaartekrachtwetten aan zijn laars lapte!

De steencirkel vult zich met klotsend water dat verticaal blijft staan!

Na enige ogenblikken was het bassin tot de rand gevuld, maar nu werd het water via de stenen banen aan weerszijde weggevoerd, die zich aldus als een soort afvoeren ontpopten! Verrast keek ik toe hoe het vocht niet alleen via de goten langs de wanden, maar ook via de drainagebanen die over de koepel naar de andere kant van de ruimte liepen, werd afgevoerd. Zelfs het water dat zich aldus vrijwel recht boven mijn hoofd bevond, stroomde in zijn goot rustig verder zonder omlaag te druppelen, alsof de hele binnenwand van de koepel een soort magische aantrekkingskracht bezat!

Veel tijd om mij hierover te verwonderen gunde ik mijzelf niet, want enige ogenblikken later was al het water weggevoerd en kwam het drooggevallen houten luik in de vierkante opening knarsend in beweging. Het kantelde om en naar achteren en daarvoor in de plaats schoof er een soort stenen lessenaar naar buiten.

Het luik wordt vervangen door een soort stenen lessenaar...

Ik liep er naar toe en zag dat er op de lessenaar een boek lag, wat ik meteen als een schakelboek herkende. Dit was dus de verdere route naar... ja, waar naar toe eigenlijk? Ik bekeek de bewegende foto op de rechter pagina van het opengeslagen boek eens nader. De afbeelding was op zich wel duidelijk,

maar thuisbrengen kon ik hem niet. Het beeld draaide op enige afstand rondom een soort grote bol, die wel op een enorme boomstronk leek te rusten. Deze leek op zijn

beurt in een soort meer of vijver te staan, ook een lagune wellicht, want rondom het water rezen overal zeer steile rotswanden op, zodat het geheel veel weg had van een met water gevulde krater. Bovenaan de foto kon ik nog net de blauwe hemel met

wat witte wolken ontwaren. Verder was het opvallend dat rond de foto een soort lijst was getekend, waardoor het geheel wel op een bewegend schilderij leek.

Niet alleen hierdoor, maar ook in andere opzichten leek het schakelboek niet hetzelfde te zijn als het gevangenis schakelboek dat ik van Atrus had gekregen, of op vergelijkbare boeken die ik op Myst-eiland had aangetroffen. Dit boek was verbrand langs de randen en de bewegende foto

leek niet écht deel uit te maken van het boek, maar leek meer op een plakkaat van meerdere, ook deels verbrande pagina's, die als één geheel op het opengeslagen boek daaronder was neergelegd. Waren dit de twee restanten van een soort 'tweedehands' schakelboeken die eigenlijk verbrand hadden moeten worden, maar aan de vlammen waren ontrukkt alvorens ze hun magische transportmogelijkheden hadden verspeeld?

Daar kon ik maar op één manier achter komen. Met de wetenschap dat mijn gevangen vriend die ik

achtervolgde ook van deze ontsnappingsmogelijkheid gebruik had gemaakt naar ik aannam, maakte dat de beslissing makkelijker om de gok van het schakelen naar een ongewisse bestemming te wagen. Ik haalde een keer diep adem en legde vervolgens mijn hand op de foto.

Hoofdstuk 13: Contact!

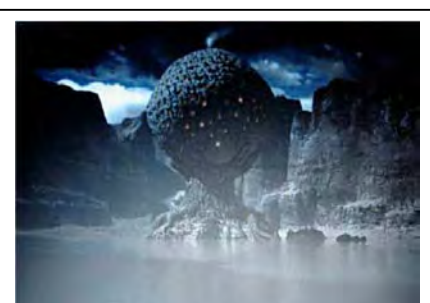
Net als al die vorige keren leek het wel of ik een donkere tunnel werd ingezogen en verloor ik even het bewustzijn. Toch bleef ik helderder van geest dan tijdens mijn vorige reisjes via een schakelboek. Min of meer weer bij kennis gekomen was ik gewaar van het feit dat ik op mijn voeten werd neergezet op een paar dunne houten stammetjes in een landschap dat wederom gedomineerd werd door een diepe krater, die grotendeels met water was gevuld. Het schakelboek had mij op een houten vlondertje aan de oever van dit meer neergezet.

Onder de indruk nam ik het uitzicht in mij op. Het was behoorlijk schemerig. Geen wonder, want de krater alwaar ik was beland, was nog dieper dan de lagune met het dorpje en de zon was al reeds ondergegaan achter de zeer steile en hoge rotswanden die mij overal omringden. Het was ook vrij fris geworden. De wind huilde door de krater en bracht het water van het meer dat iets kleiner was dan de lagune van het dorp, in een lichte rimpeling. Het stuk hemel dat boven de krater zichtbaar was toonde een paar opklaringen, maar was toch vooral gevuld met vrij veel stapelwolken, waarvan een paar met een tamelijk dreigend uiterlijk.

In deze ronde, diepe krater droegen de geluiden ver. Zo was er duidelijk het kabaal van vogels te horen. Het had wel een beetje weg van het gekras van kraaien, maar al snel zag ik dat de veroorzakers van dit geluid geen kraaien waren, maar veel grotere vogels met lange staarten, waar aan het eind een verenpluim aan vastzat. Deze vogels, die mij niet bekend voorkwamen, vlogen langzaam klapwiegend met hun enorme vleugels cirkeltjes langs de rotswanden van de krater. Verder zag alles er dor en doods uit, alsof de krater onlangs tot een uitbarsting was gekomen en de natuur sindsdien nog geen tijd had gehad om planten de kans te geven opnieuw te ontbotten en zodoende de kale, grijs tot zwarte rotsen een vriendelijker kleurtje te geven.

Dit was niet bepaald een plek voor een gezellige picknick, maar dat betekende niet dat er verder niets was te zien! Recht tegenover mij, bijna aan de overkant van het meer bevond zich een klein eiland, dat echter vrijwel volledig in beslag werd genomen door de wortels en de stam van een enorme boom! Het was vanaf hier moeilijk te schatten wat de omvang van de stam van dit plantaardige gevaarte zou zijn, maar toch minstens enkele tientallen meters. Het recente natuurgeweld had de stam niet onberoerd gelaten. Hoewel het schemerig was en alle kleuren er daarom onnatuurlijk donker uitzagen, leek het wel alsof de bast van de boom door een donkergrijs poeder was besmeurd. Aan de onderkant, recht in het midden leek wel een soort deur in de stam te zitten. Het schijnbare kleine formaat van deze doorgang maakte nog eens extra duidelijk hoe enorm deze boom wel niet moest zijn.

Was de stam al iets om van onder de indruk te raken, dat gold zéker voor de kroon van de boom. Hoewel, van een kroon was eigenlijk geen sprake. De onderste dikke takken werden al snel afgekapt en in plaats van een wirwar van takken en bladeren torste de stam en de eerste takken een reusachtige bol. Het materiaal van deze bol

In het diepe kratermeer groeit deze merkwaardige en enorme boom.

leek mij geen hout (of misschien toch wel), maar dan van een soort dat ik niet kende. Het pokdalige oppervlak van de bol was iets lichter grijs dan de stam en tot mijn verrassing zaten hierin een groot aantal kleine vensters, waardoor een oranjegelicht naar buiten scheen! Vanuit de top van de bol kringelde trouwens ook rook omhoog. Nee maar! Het leek erop dat zich in deze bol een complete leefgemeenschap had genesteld! Het dorp van de opstandelingen?

Noch op het meer, bij de ingang of achter de ramen kon ik enige activiteit bespeuren. Was men hier, net als bij het dorpje, gewaarschuwd voor mijn komst en zat iedereen binnen? Dan zou ik een probleem hebben. Vroeg of laat zou ik toch met iemand contact moeten leggen!

Na het geheel nog even in mij op te hebben genomen, draaide ik mij om en zag dat het vlondertje waarop ik stond, naar een soort van grot leidde die hier in de kraterwand was ontstaan of – waarschijnlijker – door mensenhanden was uitgehakt. De ruimte was niet al te groot en leek kaal te zijn, met uitzondering dan van een vreemdsoortig beeld, dat in een smalle nis, recht tegenover de ingang was geplaatst en van boven door een lichtbolletje werd verlicht.

Het vlondertje leidt naar een soort van grot...

Ik liep de grot in en stak de ruimte over, om het beeld nader te bekijken. Het was een vreemde opstaande figuur. De kop leek wel die van een vogel te zijn, met

een lange snavel en het beeld was duidelijk daar neergezet door de opstandelingen, want vanaf de nek tot aan de voeten was de mensvogel doorstoken door een groot aantal van die dolken, die ik elders op Riven al in zoveel variaties in vooral grootte had aangetroffen. Hierdoor kreeg het geheel de uitstraling van een soort voodoo beeld. Had dit beeld louter een ceremoniële functie of diende het een dieper doel? Ik wist het niet.

Interessant was dat de vogelman zijn beide handen naar voren had gestoken en dat daarop een boek rustte, dat ik al van enige afstand als een schakelboek herkende.

Mijn route terug naar de lagune bij het dorp? Ik liep naar het beeld toe en bukte iets, met de intentie om de afbeelding op het opengeslagen schakelboek nader te bekijken.

...alwaar dit vreemde "vogelbeeld" staat.

Zo ver kwam het niet. Zodra ik vlak voor het beeld stond, hoorde ik een gerucht achter mij. Ik draaide mij razendsnel om en zag dat er binnen de grot, stilletjes aan

Een onverwachte aanval!

weerszijde van de ingang, een tweetal wachten hadden gestaan, die elkaar nu snel, in die vreemde taal, instructies gaven. Ik kreeg geen tijd om hun mijn vreedzame bedoelingen duidelijk te maken, want de linker man had al een blaaspijp tevoorschijn gehaald en vuurde een pijltje op mij af, dat doel trof. Tijd om het pijltje uit mijn nek te trekken kreeg ik niet. Terwijl de mannen naderbij kwamen, begon de hele ruimte te draaien. Het pijltje was in een verdovend vergif gedoopt!

Mijn benen begaven het en ik was nog net helder genoeg om te bemerken dat de wachten mij ondersteunden, om zo te verhinderen dat ik op de grond van de grot zou storten. Daarna ging het licht definitief uit en werd alles zwart...

Na een onduidelijke tijdsspanne werd ik mij wederom vaag bewust van de omgeving rondom mij. Ik leek wel te schommelen en hoorde duidelijk geklots van water. Het

Half bewusteloos ben ik in een roeiboot samen met mijn twee overvallers op weg naar die reusachtige boom.

lukte mij maar niet om scherp te zien, maar na enige ogenblikken herkende ik de rug van een van mijn belagers vóór mij en werd ik mij bewust van het feit dat ik op de bodem van een roeibootje lag. Voor mij zag ik die enorme boom oprijzen, die langzaam naderbij schoof. Kennelijk roeiden we op het meer en waren we daarnaar op weg. De man voor mij keek even om en wees schuin naar voren en naar boven, onderwijl zeggend: "Kirabi bo!" Zo te zien zei hij dat tegen zijn metgezel om aan te geven dat daar onze bestemming lag. De man blikte nogmaals om en

ditmaal naar mij, daarbij ziende dat ik bij kennis begon te komen. Klaarblijkelijk was dat nog te vroeg naar zijn zin, want wederom voelde ik een prik in mijn nek en ditmaal viel ik dieper en ook langer in katzwijn.

Na een, naar mijn gevoel langere tijdsspanne sloeg ik de ogen op en zag boven mij een zwak verlicht gewelf. Ik bleek op een soort bed te liggen, al was 'bed' een groot woord. Het was meer een stenen plateau, dat uit de wand stak, op enige hoogte boven de vloer. Mijn hoofd en gezichtsvermogen werden nu snel helderder. Een korte blik door de ruimte maakte duidelijk waar ik mij bevond. Het was een klein gewelf, met wanden die niet alleen verticaal gezien naar het plafond bogen, maar ook in horizontale richting gezien verre van vlak waren. Op diverse plaatsen sprongen de wanden namelijk iets naar voren, waardoor een soort natuurlijke nisjes werden gevormd. Recht voor mij sprong een tweede plateau uit de wand naar voren, dat als een soort tafel dienst deed. Er stond een lege kom op en boven de tafel was een lichtbolletje aan de wand bevestigd.

Ik bevond mij kennelijk in een soort cel, wellicht in het dorp van de opstandelingen. Ik had immers vaag gezien dat we in een roeibootje naar die reusachtige boom op weg waren? Bij nader inzien bleken de wanden ook niet uit zandsteen te zijn opgetrokken, maar leek deze hele ruimte van vloer tot plafond van hout te zijn! Dat verklaarde meteen de ietwat grillige vorm van het geheel. Deze ruimte was gewoon een holte die op deze manier in die enorme boom was vergroeid! Mijn vermoeden werd bevestigd zodra ik met een hand op de wand klopte en erover wreef. Hout, geen twijfel mogelijk!

Naast mijn 'bed' was er een ovale nis van behoorlijke afmetingen in de houten wand aanwezig. Nou, als gevangenis kon deze ruimte eigenlijk niet echt dienst doen, gezien het feit dat er voor deze opening geen tralies aanwezig waren en de nis royaal groot genoeg was om doorheen te klimmen. Die constatering bleek

echter voorbarig te zijn, wat bleek zodra ik er door naar buiten blikte. Ik bevond mij enkele tientallen meters boven het oppervlakte van het meer en recht tegenover mijn gezichtspunt zag ik aan de oever van het meer, héél klein vanuit hier gezien, de

Wél een open doorgang, maar géén ontsnappingsroute.

vlonder en de doorgang naar de grot met het vogelmanbeeld tegen de rotswand aangeplakt zitten. Nee, via deze doorgang ontsnappen zou alleen mogelijk zijn met behulp van touwen, middels welke ik via de buitenwand van de boom zou kunnen abseilen. Mijn gevangennemers waren echter niet zo vriendelijk geweest om het benodigde klingerei voor mij hier in deze cel klaar te leggen. Sterker nog, de ruimte was verder volledig kaal, die kom op de tafel was het enige losse object in deze kamer. Ik realiseerde mij dat ik mij ergens in de grote ronde bol van die enorme boom bevond en dat deze opening een van de velen was in soortgelijke nissen en holten, waaruit ik, staande op de vlonder op mijn aankomstpunt alhier, dat gelige licht had zien schijnen.

Doorlopend langs de 'tafel' vernauwde de boomholte zich ietwat en maakte ook een bocht naar links, waardoor de ruimte hier meer leek te transformeren in een kort gangetje. Hier bevond zich de werkelijke ingang van de cel, die door een houten deur werd afgesloten. De deur was van dezelfde soort houten stammetjes gefabriceerd als soortgelijke exemplaren die ik her en der op Riven al had aangetroffen. Het verschil was nu dat er op ooghoogte een flinke rechthoekige ruimte was opengelaten, aldus een soort 'raam' vormend, hoewel deze geen glas bevatte. Min of meer tegen beter weten in duwde ik tegen de deur, maar uiteraard gaf deze maar een klein stukje mee. Een solide ketting en een hangslot hielden de deur namelijk gesloten.

Nieuwsgierig nam ik het uitzicht in mij op en mijn mond viel open van verbazing. Ik zag dat deze enorme houten bol met nissen in feite hol was, waardoor er in

het centrum van de bol een grote ronde ruimte aanwezig bleef. Leeg was deze ruimte echter allerm minst. Op diverse plaatsen groeiden in deze enorme bol zeer kleine uitvoeringen van de grote boom zelf, waardoor dit wel zaailingen leken en dat vermoedelijk ook waren. Deze peuter boomstronken torsten net als de moederboom ieder een eigen houten bol, uiteraard ook veel kleiner van formaat, maar stuk voor stuk toch nog wel zo'n vier tot acht meter groot.

Hierin waren eveneens diverse vensters aangebracht, waaruit ook een gelig licht scheen. Ook waren er in sommige stammen deuren zichtbaar en loopbruggen vormden de verbindingen tussen de diverse boombollen die ieder individueel dus groot genoeg waren om als een royale woning dienst te doen! Hier en daar zag ik schimmen bewegen achter de ramen en ook zag ik iemand over een looppad lopen, die gekleed was in een hoofdzakelijk rood gewaad. Nee maar! Nú pas had ik écht zicht op het dorp van de opstandelingen, dat zich dus zeer beschermt in de holle bol van deze reusachtige boom bevond. In de overgebleven ronde ruimte ving ik zo nu en dan een flard van een gesprek op, maar uiteraard kon ik daarvan geen woord verstaan.

Na nog een ogenblik het uitzicht in mij op te hebben genomen, keerde ik op mijn schreden terug en nam plaats op mijn 'bed'. Het werd tijd om de nieuwe ontstane situatie eens te bekijken. Uiteindelijk was ik er dus in geslaagd om het dorp van de opstandelingen te vinden, maar tot dusver was ik daar nog niet erg veel mee

De deur van mijn gevangenis is op slot, maar het raam...

...biedt wél dit fraaie uitzicht op het dorp van de rebellen in het inwendige van de grote boom.

opgeschoten. De opstandelingen hadden mij in de grot met de vogelman verrast, mij daar bedwelmd, daarna meegevoerd naar hun dorp en vervolgens gevangen gezet. Kennelijk waren ze niet overtuigd van mijn vreedzame bedoelingen en goed beschouwd hadden ze genoeg reden om wantrouwig te zijn. Van een écht contact was immers nog geen sprake geweest en voor hetzelfde geld was ik een trawant van Gehn. Wellicht wilden ze geen onnodig risico lopen en een en ander eerst terdege uitzoeken. Dat nam niet weg dat het gewenste contact nu toch wel spoedig zou moeten volgen, al bleef dat probleem van die taalbarrière onverminderd bestaan. Er zat voorlopig niets anders op dan om hier in deze boomholte rustig te blijven wachten op de dingen die gingen komen...

Dat gebeurde sneller dan ik had verwacht. Ik zat amper een paar minuten op het houten plateau te piekeren, toen er buiten gerucht van naderende voetstappen weerklonk, gevolgd door het gerammel van kettingen. De deur van mijn cel werd ontgrendeld. Ik kreeg bezoek!

Er trad een vrouw binnen die zich nogal bedeesd gedroeg, alsof ze heimelijk hier binnen was geslopen. Ze begon tegen mij te praten, maar ik verstond geen woord van wat ze zei, alleen het eerste woord herkende ik, dat luidde 'Catherine.' Ze was gekleed in een lang gewaad dat grotendeels zwart was maar er zaten ook witte en

rode tinten in verwerkt. Bovendien droeg de vrouw, die zo te zien qua leeftijd ergens tussen de 30 en de 40 was, een groot aantal kettingen. In haar armen droeg ze een forse rode doek, die ze, na een paar onbegrijpelijke

zinnen gesproken te hebben, openvouwde. Daaruit haalde ze een tweetal boeken tevoorschijn en legde deze op de 'tafel' naast de kom neer. Ze keek mij ietwat smekend aan en wees nadrukkelijk naar de boeken en zei "Dissaay!" Ze sprak nog een paar zinnen en besloot haar betoog met de woorden "Dissaay wai diffelopé..." en wees daarbij nogmaals naar de boeken die ze zojuist had neergelegd en schreed vervolgens de cel uit, nog voor ik op haar betoog had kunnen reageren.

Ik liep naar de deur en zag dat deze wederom was afgesloten. Dit alles wekte toch de indruk dat deze vrouw mij clandestien een bezoek had gebracht. Eens kijken maar wat voor leesvoer ze voor mij had meegebracht. Ik raapte de beide boeken op.

Het grootste boek herkende ik maar al te goed! Ik sloeg het open en zag op de rechter pagina een ronddraaiende foto waarin ik de grote ruimte herkende alwaar Atrus zat te schrijven. Dit was het

gevangenisboek dat hij mij had meegegeven om daarmee Gehn ten onrechte de indruk te geven dat hij met dit boek naar D'ni kon ontsnappen! Het was mij dus inderdaad hier op Riven afgenomen door een trawant van Gehn, die vervolgens door een van de opstandelingen was verschalkt. Het boek was aldus in de handen van de rebellen terechtgekomen, die kennelijk de ware aard van het boek hadden doorzien

en waren gaan beseffen dat ik wellicht in hun wereld was verschenen om aldus te

proberen Gehn te vangen. De verlegen vrouw had mij het boek, al dan niet legitiem, teruggegeven. Maar ze had ook de naam 'Catherine' duidelijk laten vallen. Dan moest zij wel een bekende van de eega van Atrus zijn. Dat bleek al spoedig zodra ik het tweede boekje ter hand nam en opensloeg. Het was een stuk dunner en kleiner dan het gevangenisboek. Dit tweede boekje bevatte een geschreven tekst, dat van Catherine zélf bleek te zijn! Nou,

die zou wellicht veel duidelijk maken! Ik nam plaats op de brits en begon te lezen.

“Een week geleden schakelde ik naar Riven. Een ogenblik voordat ik kon kijken, werd ik al overvallen door de geur op deze locatie.

Met een nog ietwat vertroebeld zicht stond ik stokstijf, recht vooruit turend door een dunne sluier die langzaam werd opgetild. Er weerklonk een hard 'kling' en tralies waren verschenen. Ik herinner mij dat ik langzaam en erg diep ademde, om de vertrouwde lucht van Riven te testen, maar dat ik verder niets herkende.

Ik moet meteen door het pijltje geraakt zijn. Eerst dacht ik nog dat het een insectenbeet was. Ik probeer het mij allemaal te herinneren wat niet meevalt, waarschijnlijk vanwege de verdoving. Er was een geluid. Er stond een man voor mij, die ik niet herkende – een Rivenees, ook al droeg hij D'ni kleren. Het leek dat hij mij aansprak, maar het vergif was al aan het werken. Er werd een schaduw over mij geworpen en ik viel in slaap.

Toen waren er deze vele stemmen, maar ik kon geen daarvan verstaan – alsof honderden mensen fluisterden terwijl ik niet wakker kon worden.

Onbelangrijk... de droom eindigde. En nu, ben ik hier met Eti, zoals al zovele jaren. Ik heb mij niet gerealiseerd hoe zeer ik haar heb gemist, alsof ik een stukje in mij was vergeten dat ik kwijt was geraakt. Ze is zo mooi en vol van warmte. Maar de jaren hebben haar ook een wond gegeven die daar nog niet was toen we nog kinderen waren...”

Het boekje van Catherine bleek dus in feite een soort dagboekje te zijn, net als het rode boekje van Atrus. Catherine's boekje was nogal langwerpige en bevatte niet meer dan zeven regels tekst per pagina. Ik moest dus regelmatig omslaan en stuitte al spoedig op een los velletje wit papier dat dubbelgevouwen tussen een van de bladzijden was geschoven. Het was met een ietwat vlekkerige inkt beschreven en ik las het volgende:

Een snel schrijfsel vanuit mijn gevangenis...

Nelah zal terugkomen met je boek dat de Moiety hebben onderschept vlak na je komst. Nadat ik haar had ondervraagd heb ik geconcludeerd dat het is geschreven door Atrus met een zeer speciale opzet.

Gehn zal er naar verlangen het te gebruiken... hoewel hij wellicht argwanend zal zijn. Als je mijn gevangenis kunt vinden, zal je nog steeds de combinatie nodig hebben om mij te bevrijden; Gehn bewaart deze in zijn kantoor. Dan, neem ik aan, moeten we Atrus een seintje geven... Ik denk dat ik weet hoe we dat moeten doen. Maar sein hem niet zolang ik nog niet bevrijd ben.

Catherine

Ik vouwde het briefje, dat persoonlijk aan mij gericht was, weer toe en stopte het terug in het opschrijfboekje. Veel was uit het voorgaande duidelijk geworden. Het boek was mij inderdaad door de opstandelingen afgenomen, die zichzelf kennelijk 'Moiety' noemden. Op de een of andere manier had één van hen (de vrouw die mij hier in mijn cel had bezocht?) het gevangenisboek naar de plek alwaar Catherine gevangen zat weten te smokkelen en die had de ware aard van dit boek weten te doorgronden. Dat Catherine niet op haar achterhoofd was gevallen bleek ook uit haar opmerkingen dat ze (juist!) had geconcludeerd dat het valse schakelboek een onderdeel van een plan was van Atrus om zowel Gehn gevangen te zetten als om haar te bevrijden. Helaas was ze kennelijk niet in de gelegenheid geweest om te onthullen waar ze precies in Riven gevangen zat, al was het wél duidelijk dat ik, om toegang te verkrijgen tot haar cel, eerst een code moest bemachtigen die Gehn in zijn kantoor verborgen hield.

Mijn volgende doelen waren in ieder geval duidelijk geworden. Zodra ik uit mijn éigen gevangenis was ontsnapt moest ik Gehn zien te vinden, hem ertoe zien te verleiden om het valse schakelboek te gebruiken, de code van Catherine's gevangenis zien te bemachtigen, die gevangenis zélf opsporen, Catherine bevrijden en dan Atrus inseinen. Dat was nog heel wat en ik had nog geen idee hoe dat allemaal te realiseren was. Toch zag alles er inmiddels een stuk rooskleuriger uit dan een paar uurtjes geleden. Ik had immers mijn gevangenisboek terug en had hier die persoonlijke boodschap van Catherine, samen met haar dagboekje, waaruit wellicht nog meer nuttige info was te peuren? Ik hervatte daarom de lezing van dit boekwerkje. Hier in mijn boomgevangenis had ik verder toch niets om handen en het boekje van Catherine mocht dan wel niet zo lijvig ogen, de bladzijden bleken van erg dun papier te zijn gemaakt, zodat ik al met al, toch behoorlijk wat leesvoer in handen had gekregen. Ik pakte de draad op waar ik was gebleven:

"...Ik wou dat ze meer belangstelling toonde, het lijkt wel alsof ik alle vragen stel. 't Is afschuwelijk, niemand vraagt waar ik gebleven ben of wat ik heb uitgespookt. Dat steekt mij, maar ik kan het begrijpen, hun geloof is opgebouwd uit negeren en verdrukking. Het zijn serieuze mensen, maar ze hebben hun thuis verwoest en nu houden ze wanhopig vast aan alles wat hen mogelijk kan sparen.

Maar waarom hebben ze gekozen om aan mij vast te klampen?

Ik ben in de war. Als kind voelde ik mij hier altijd het buitenbeentje – ik was nooit een van hen. Ze begrepen mij verkeerd en ik kon mij nooit aan hen verwant voelen. Maar nu word ik overspoeld door een intens gevoel dat ik alles verschuldigd ben aan hen en aan deze locatie. Ik dacht dat ik hen nooit meer zou weerzien en toch ben ik nu hier. Ik heb een tweede kans gekregen. Maar een tweede kans van wat? Hun redden? Hun verwachtingen vervullen? Hun redder zijn?"

Op dit punt, aan het eind van een pagina, had Catherine een eenvoudige tekening gemaakt. Het was niet meer dan een schets uit de losse pols, een paar krabbels, waarbij een verduisterde zon weer ging schijnen. Een symbolische weergave van de vervulling van de profetieën van de Moiety? Ze wist haar gedachten in ieder geval duidelijk op papier te zetten. Eigenlijk had ik nog geen idee of dit alles zich kort geleden of een veel langere tijdsspanne terug had afgespeeld. Ik sloeg de bladzijde om en las geboeid verder:

“De Moiety – Atrus zou willen dat ik alles opsomde wat ik had geleerd. Ik zou in ieder geval iets daarvan kunnen opschrijven...”

Het lijkt erop dat toen Atrus en ik jaren geleden Gehn op Riven vastzette, de meeste bewoners getuige waren van onze pogingen daartoe. Twee Rivenesen waren zelfs getuige van de confrontatie met Gehn bij de spleet toen ik terugschakelde naar Myst en waar Atrus zichzelf in de diepte stortte. Natuurlijk begrepen ze maar weinig van wat ze zagen, maar ze waren tot op zekere hoogte wel in staat om te raden dat wij hadden gewonnen... dat Gehn in het geheel geen god was, maar alleen maar een zwakke imitator – een valse god – en dat we hem hier op Riven hadden vastgezet. Ik heb steeds gehoopt dat ze deze simpele waarheid zouden reconstrueren. Maar hun verdere conclusies hebben mij verrast:

- Atrus heeft Gehn zijn kracht ontnomen, daarom moest Atrus wel een ware god zijn.
- Als god heeft hij mij, een spirituele mislukkeling uit de schoot van een Rivenese, gekozen tot zijn vrouw.
- Ik werd opgewaardeerd tot een godheid en kon daarom Riven altijd hoeden.

Dus, de Moiety, zoals ze zichzelf noemden, bleek een gemeenschap van dissidenten te worden – gezworen vijanden van Gehn.

Ik wist niets van hun geloof richting Atrus en mijzelf tot twee dagen geleden. Eti aarzelde, om wat voor reden dan ook, het aan mij te vertellen. Ik kon niet uitvinden waarom, ik weet dat ze deze dingen niet gelooft.

Natuurlijk, iedereen nam zelfs aan dat ik bewust zou zijn van mijn goddelijke status, dus namen ze niet de moeite mij daarover in te lichten. Ik realiseerde het mij alleen tijdens een onlangs gehouden samenkomst waarbij ik was uitgenodigd. Ik zat aan het hoofd van een zwak verlichte en dicht bevolkte grot, waar ze mij een mythologisch verhaal over mijn eigen leven vertelden, daarbij het gevecht tussen Atrus, mijzelf en Gehn op het randje van de spleet dramatiserend. De gebeurtenissen werden daarbij tot grandioze proporties overdreven. Het was ergerlijk, maar ik was niet in staat het te stoppen en niet in staat om de illusie te breken wat de fundering was van hun hoop en doel en wat hun de moed had gegeven om samen te spannen en te rebelleren tegen Gehn.

Sinds ik heb geleerd over ander doctrines en geloven die zich hebben ontwikkeld, is het meest verontrustende van dit hun overtuiging dat ik op zekere dag zou terugkeren naar Riven om hen te zien. Sommigen geloofden dat ik Gehn zou onderwerpen. Anderen geloofden dat ik hen naar het paradijs zou brengen.

Ik weet niet hoe hier mee om te gaan. Ik zal het zelf moeten bevechten. Ik heb deze mensen lief – maar ze zullen mij niet liefhebben als een gelijke, wat mij steekt. Ik zou liever hun slaaf zijn in plaats van een meester.”

Tja, zo had Catherine zich ongewild in een lastige positie gemanoeuvreed. Haar persoonlijke verslag las als een boeiend verhaal, dat des te spannender was omdat het zich onlangs hier had afgespeeld! Opnieuw had Catherine op dit punt aan het eind van de bladzijde een tekening gemaakt. Ik herkende duidelijk een van de dolken die de opstandelingen gebruikten, ook was er een schets van een soort mannetje te zien, dat wel wat leek op soortgelijke schetsen die ik op de rotswand had gezien in de grot vlak voordat men bij de lagune en het dorpje arriveerde. Links en onder het mannetje stonden nog een paar onduidelijke krabbels die voor een deel leken op een paar grote ogen die de lezer aanstaarden, of zoiets, maar bij nader inzien leek het meer een boosaardig gezicht, misschien wel een karikatuur van Gehn, wie zou het zeggen? Hoe dan ook, Catherine voelde kennelijk de behoefte om haar emoties en gevoelens niet alleen via woorden, maar ook via beelden te uiten, wat haar aardig lukte. Ik las verder.

Een van de tekeningen uit het dagboekje van Catherine.

“In de loop van de jaren, toen Gehn’s macht groter en groter werd en het aantal Moiety’s was gegroeid, werden ze steeds meer geslepen in het vermogen zich te verbergen. Ze leven nu in een complex netwerk van grotten, dat nog steeds niet is ontdekt.

De Moiety hebben voor het grootste gedeelte hun relaties met iedere Rivenees verbroken die had gekozen hen niet te vergezellen. Maar ik hoop dat ze niet vitale banden hebben opgeofferd in hun poging deze kanker te verwijderen. Zelfs vader en Enant zijn nog steeds aan de oppervlakte in Gehn’s domeinen en ik verlang ernaar ze te zien, maar een somberheid valt over het gezicht van Eti, iedere keer als ik ze noem.

Sinds deze afscheiding heeft plaatsgevonden hebben ze op een vluchtige manier contact gehad met de oppervlakte, soms om een van Gehn’s constructies te saboteren, of om voedsel te stelen van de dorpelingen. Ze dragen vreemde maskers en kostuums tijdens hun korte plunderingen op de grond van de eilanden en nemen dit uiterlijk vertoon zeer serieus en weigeren gezien te worden door een ieder buiten de Moiety, behalve als ze juist zijn uitgedost. Ze beleven veel genoeg uit het feit dat ze de bewoners aan de oppervlakte vanwege deze uitdossing bang hebben gemaakt en door hen ‘duivelse verschijningen’ of ‘geesten’ worden genoemd.

Het was tijdens een van deze uitstapjes dat ze mij gelukkig wisten te bevrijden van een van Gehn’s bewakers, toen ik voor het eerst verscheen op het eiland. Ik ben er zeker van dat ik anders onmiddellijk aan Gehn zou zijn uitgeleverd.

Ik hoef er niet aan te twijfelen dat hij nu naar mij op zoek is.

Natuurlijk, ik ben nu bewust van het feit dat ik voor de gek ben gehouden, Atrus is niet hier. Ik was eerst in de war gebracht door dit besef, maar nu ben ik dankbaar, hij zou hier in een extreem gevaar verkeren. Verder huist er een stil, inwendig stemmetje in mij – een echoënd restant – dat hem ver weg wenst.

Ik ben zojuist getuige geweest van een stervend tijdperk, dat hapt naar zijn laatste ademteug.

Vandaag heb ik mij naar de oppervlakte gewaagd om te zien wat er van het eiland geworden is. Ik hoopte dat het niet zo erg was als de Moiety hadden gerapporteerd. Het was erger. Ze waren geleidelijk gewend geraakt aan zijn langzame verval, maar ik was geschokt.

De lippen waarvan de kus is gewrongen, is geworden tot een vervallen wereld, met een herfstachtige koude adem. De wond waaruit de schreeuw ontsnapt, heeft veel pijn geleden en zal een doodsstrijd ondergaan.

We moesten door een complexe serie van deuren en passages reizen om aan de oppervlakte te geraken. Voor we door de laatste deur gingen, boden ze mij een wapen aan, wat ik accepteerde, en daarna een masker.

Ik hield het masker voor een ogenblik in mijn handen, mij afvragend wat voor een soort angst het wellicht zou oproepen bij die leden van mijn familie die nog steeds aan de oppervlakte leefden. Maar ik wist ook dat ik mijn identiteit verborgen moest houden voor Gehn's altijd waakzame ogen, dus accepteerde ik ook dit. Toen, gezamenlijk, zwommen we een korte afstand en verschenen we op de waterspiegel van de oceaan onder een overhangende rots. Het felle zonlicht verblindde mijn ogen, maar de frisse rijke lucht was een verademing na al deze weken in die donkere grotten.

De twee mannen die mij vergezelden, hielden zich stil en communiceerden alleen met gebaren. Gedrieën kwamen we tevoorschijn uit onze schuilplaats en zochten onze weg naar de top van het plateau. Bij de rand van een dik en overwoekerd deel van het bos stopten ze, blikten door het gebladerte en draaiden zich vervolgens om naar mij, alsof ze mijn bevelen afwachtten.

Maar ik kon niet reageren. In feite vond ik het moeilijk om te bewegen. Ik rook, hoorde en ademde mijn jeugd.

Dit trok in een paar seconden door mij heen. Maar een paar seconden later was dit gevoel weg. Het was als een verdoving.”

Op dit punt van haar betoog had Catherine opnieuw een tekening in haar dagboekje gemaakt. Het getekende beeld herkende ik onmiddellijk. Het was het gedeelte van het tweede eiland dat nog dicht bebost was en waar een slingerende weg door en langs de woudreuzen heenliep. Het was een vrij nauwkeurige schets. Zelfs de

De schets van het woud op het tweede eiland.

lantaarns aan weerszijde van het pad waren getekend, alsmede de plek waar het bospad door de stam van een van de bomen heenliep. Dit was ook de locatie alwaar ik de tweede draaiende bol met het sunner-geluid had aangetroffen. Ik sloeg de bladzijde om en las verder.

“We bleven niet lang aan de oppervlakte, maar het was lang genoeg om het ergste te zien. Riven, eens één eiland, was uiteengevallen in vijf gescheiden delen, bijna een kilometer uit elkaar. Vier van deze delen zijn door Gehn opgeëist als zijn exclusieve domein. Alleen zijn dienaars en persoonlijke lijfwacht hebben altijd toestemming deze te betreden. Vanaf mijn gunstige positie aan de rand van het woud kan ik drie van deze eilanden zien. Ze zijn beroofd van hun oorspronkelijke schoonheid en doorzeefd met Gehn's opzichtige constructies. De Moiety bezoeken deze goed bewaakte plaatsen zelden.

Er is een ander eiland wat ik niet kan zien, want het is overduidelijk tot op een verschrikkelijke afstand weggekropen. De Moiety zijn erg onzeker over wat er huist op dat eiland, afgezien van het feit dat zij het kennen als de plek waar De Grote Boom wordt geacht te groeien.

Het woud is aanwezig op het eiland dat door de oppervlaktebewoners en de Moiety nog steeds Riven wordt genoemd, maar ook hun hele wereld noemen ze nog steeds Riven. Op dit eiland is ook het dorp aanwezig (dat dramatisch veranderd is). Het is ook de enige overgebleven provincie van de mensen, hoewel de invloed van Gehn overal te zien is.”

Op de volgende bladzijde was een interessante tekening te zien. Hier had Catherine een schets gemaakt van de vier eilanden. Er was weinig fantasie voor nodig om te zien dat het eiland rechtsboven het eerste eiland met de gouden koepel moest voorstellen en het eiland rechts beneden het eiland met het bos en de krater met het dorpje. Catherine had zelfs de loopbrug getekend die leidde van het eerste naar het derde eiland, maar waarop verder vrijwel geen details waren getekend. Het eiland linksonder zag er vreemd uit. Als de schets klopte, bestond het uit een drietal niveaus, maar wat die zwarte cirkel op het tweede niveau moest voorstellen, wist ik niet en evenmin waar die grote bladerstructuren op top van het laagste plateau voor stonden. Verder leek er aan de rand van de hoogste tafelberg een vreemd apparaat bevestigd te zitten (althans, Catherine had het zo geschetst) dat uitkeek op de twee plateaus daaronder. Tot slot waren eiland twee, drie en vier door middel van stippellijnen verboden en dat zouden dan wellicht die kabelbanen zijn, waarvan ik er ééntje, die tussen eiland één en twéé, al had benut. Vooral dat eiland linksonder leek een boeiende locatie te zijn om te bezoeken en het beginpunt van de kabelbaan die waarschijnlijk daar naartoe leidde, had ik al gevonden. Dat bevond zich namelijk onder het wharkbeeld in het bos!

Zover was het echter nog lang niet. Voorlopig zat ik nog vast in deze plantaardige gevangenis, hoewel ik goede hoop had dat ik, gegeven het feit dat ik dit dagboekje en het valse schakelboek toegespeeld had gekregen, bij de opstandelingen het voordeel van de twijfel had gekregen. Zolang ik hier echter nog steeds vast zat, kon ik mijn tijd maar beter nuttig gebruiken en ik hervatte daarom de lezing van de ontboezemingen van Catherine.

“Natuurlijk ken ik de reden waarom de eilanden uiteenvallen... de Moiety niet. Gehn heeft deze plaats geschreven en de eilanden zullen sterven, net zoals uiteindelijk alle tijdperken van Gehn overliden.

Ik voel niets vandaag.

Ik ben niets.

Ik woon in een grot op een stervende wereld bewoond door mensen die ----

Ze behandelen mij zo merkwaardig. Ze weten niet hoe ze op een god moeten reageren. Ik ben nog steeds een uitgestotene hier. Ze fluisteren onder elkaar, sprekend over mijn moed tijdens mijn trip naar de oppervlakte, hoe ik over het eiland wandelde, dapper en niet bang.

Ze kennen mij niet.

Zelfs Eti gedraagt zich ongemakkelijk rondom mij. Soms is er geen ongemakkelijkheid, en ben ik alleen maar Katran voor haar. Maar op andere momenten ben ik iemand anders.

Ik ben bang – er zit zoveel verdoving in mij. Vandaag voelde ik mij niet begaan met mijn volk. Noch ben ik onder de indruk van hun verering jegens mij. Ik haat Gehn niet. Ik voel helemaal niets.”

De doorgekraste tekeningen uit het dagboekje van Catherine.

Catherine had deze woorden kennelijk neergepend toen ze zich erg onzeker voelde, hetgeen ook bleek uit de opmerkingen en de krabbels op de volgende bladzijde. De zin: “Ik ben er zelfs niet zeker van of” had ze doorgestreepd en daaronder had ze een tweetal tekeningen gemaakt, die ze ook weer had doorgekrast. Desondanks kon ik ze nog herkennen. De meest linkse tekening toonde een Moietydolk en een mensfiguur, ongeveer zoals ik ook op de

wanden in de grot nabij de ingang naar de lagune bij het dorp had gezien. De tweede schets leek een weergave te zijn van het mozaïek op de vloer van de roterende kamer op het eerste eiland. Waarom deze tekeningen Catherine bij nader inzien niet bevielen wist ik niet, misschien was ze alleen maar in een neerslachtige bui, iets wat ik mij best kon voorstellen. Er was maar één manier om er achter te komen hoe de vork in de steel stak, en dat was stug doorlezen!

“Nelah is tenminste nog steeds intiem.

Ik kook van binnen. Ik ---

Gehn maakt en schrijft boeken! Ik wou dat ze mij dat eerder hadden verteld. Atrus zou zich natuurlijk hebben gerealiseerd dat dit zou gebeuren, Gehn zou al het materiaal moeten schrijven dat nodig was voor de D’ni werktuigen om boeken te maken in dit tijdperk en waarschijnlijk voor elk ander tijdperk dat hij ooit heeft geschreven.

Hij probeert zich hier weg te schrijven. We hebben hem niet gevangen gezet, we hebben hem alleen vertraagd! Dit tijdperk is geworden tot zijn fabriek en de mensen zijn verworpen tot zijn machines – alles inpassend in zijn gekke voornemen om een god te worden. Om zijn nobele D’ni doel uit te voeren!

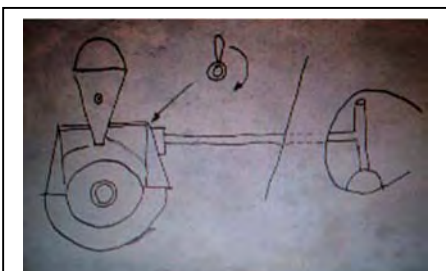
Tot dusver is hij nog niet in staat gebleken om een volledig functionerend boek te fabriceren.

Atrus heeft nooit in een lotsbestemming geloofd, maar ik weet niet hoe ik dit anders zou moeten noemen. Het is té perfect. Het is teveel toeval. Ze hingen aan mijn lippen, maar toch begrepen ze mij niet. Ik ben hun hoop.

En nu moet ik terugkeren...

Ik ben hun dit verschuldigd. Er is geen keus.”

Met het voortschrijden van het betoog van Catherine werden steeds meer zaken duidelijker. Tussen deze laatste zin en de eerstvolgende zat kennelijk een behoorlijke tijdsspanne, hetgeen Catherine ook zelf schreef: “Er is flink wat tijd verstreken sinds mijn laatste aantekeningen...” Daartussenin had ze weer een tekening gemaakt, die een hele pagina besloeg. Het was overduidelijk een schets van de telescoop

De gedetailleerde schets van de telescoop.

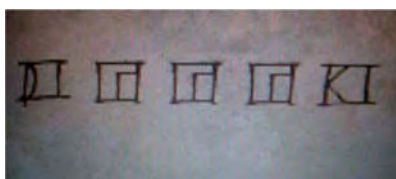
op het eerste eiland, die uitzicht bood op die zogenaamde sterrenspleet die eens een ontsnappingsroute voor Atrus en Catherine was geweest en nu ook voor mij een uitweg van hier moest vormen? Ze had in haar tekening zelfs aangegeven hoe het instrument van energie kon worden voorzien. Nog steeds vond ik dit een zeer riskant en ongewis reispad, maar de laatste geschreven woorden van Catherine op de vorige bladzijde waren misschien wel geruststellend. Schreef ze daar niet dat ze moest terugkeren? De tekening van die telescoop pal daarna gaf wellicht aan dat ze inderdaad deze route had gebruikt om terug te reizen naar D'ni, al begreep ik niet hoe dat zonder schakelboek in zijn werk zou moeten gaan. Maar eerlijk gezegd, ook het reizen mét een schakelboek, wat ik inmiddels toch ook al een flink aantal keren had gedaan, ging mij nog steeds boven mijn pet... Zo bleven er nog heel wat raadseltjes onopgelost, maar wellicht dat de nevels rondom deze en nog andere mysteries voor een deel zouden optrekken, bij de verdere lezing van dit, zoals inmiddels al duidelijk was gebleken, o zo nuttige dagboekje!

“Er is flink wat tijd verstreken sinds mijn laatste aantekeningen...

Hij was moeilijk te herkennen, maar ik heb de Sterrenspleet teruggevonden. Hij is aanwezig op het eiland dat de Rivenesen ‘Allapo’ noemen, wat ‘waterpoel’ betekent, maar de Moiety verwijzen er naar als ‘Achtwan’, wat ‘sterrenpoel’ betekent.

Sinds hij eens een ontsnappingsroute uit dit tijdperk vormde voor Atrus zonder een open deur achter ons achter te laten, is hij sindsdien afgesloten met een zware laag ijzer. Een ruwe telescoop is bevestigd boven een afgesloten kijkgat, waarvan de combinatie door de Moiety is verworven voor mijn aankomst.”

Hier onderbrak Catherine haar tekst met een hernieuwde schets van de telescoop, maar belangrijker nog, ze had hier de combinatie neergeschreven die de sleutel vormde voor het openen van het kijkgat onder de telescoop! Ik prees mij gelukkig dat ik eerder in het schooltje bij het dorp mijzelf had geleerd te tellen in het Rivenees, zodat ik de getallen moeiteloos herkende. De combinatie was 2-4-4-4-3! Mijn eerdere nog ietwat vage vermoeden werd hier nu dus door Catherine spijkerhard bevestigd; de telescoop vormde inderdaad de toegang tot die merkwaardige sterrenspleet, die ook een ontsnappingsroute was. Om dit hier nu te lezen stelde mij wat meer gerust, al wist ik nog steeds niet hoe ik te werk moest gaan, als het eenmaal zo ver was om van hier te vertrekken. Maar misschien schreef Catherine in haar boekje wel hoe zij precies van Riven was weggekomen. Ik las daarom snel verder.

De code om het luikje van het kijkvenster onder de telescoop te openen!

“In de begintijd toen de Moiety naar een vluchtroute vanuit Riven zochten, hebben ze kort overwogen om de spleet te heropenen. Ze ontdekten een kleine mechanische rem die moest verhinderen dat de telescoop het glas van het kijkgat kon rammen. Uiteindelijk besloten ze dat het beter was het kijkgat gesloten te houden. Het staat mij tegen om te bedenken wat er zou kunnen gebeuren als ze het niet ongestoord hadden gelaten. Ik heb ze op het hart gedrukt dat ze ervan weg moeten blijven. Ik ben er bijna zeker van dat, gezien de vervallen staat waarin de eilanden verkeren, het desastreus is om de spleet te openen.”

Catherine maakte mij verder ook attent op de rem die aan de telescoop zat.

Nou, gezien wat Catherine hier had neergeschreven, was mijn hoop om min of meer ongestoord van deze eilanden te kunnen vertrekken, weer aardig de grond ingeboord. Maar goed, komt tijd, komt raad en vooralsnog zat er niets anders op dan om maar gewoon door te lezen.

“Ik heb gehoord dat in de dagen onmiddellijk volgend na Gehn’s arrestatie hier op Riven, hij de mogelijkheid probeerde te onderzoeken om tussen de sterren te navigeren die in de spleet zichtbaar waren – omdat hij had gezien hoe het Myst Boek vanuit Atrus’ handen in dezelfde ruimte was gevallen. Tot op dit punt zou hij mensen – dissidenten tegen zijn wetten – in de speet hebben geworpen, zodat hij hun lot kon ontwaren. De telescoop die daar nog steeds staat, is er een die hij heeft gebouwd voor deze walgelijke experimenten.

Het moet worden gezegd dat ze niet stierven, maar wat er van hen is geworden is een mysterie gebleven; het lijkt erop dat de grenzen van Gehn’s optiek hem verhinderde waar te nemen wat hun lot werd.

Het veld met sterren onder de spleet is niet wat het lijkt; het is een vriendelijke ruimte, net zo gastvrij voor leven als een stromende rivier. Dit is zoals Atrus het uitlegde, nadat hij er in gevallen was. Maar er is veel meer dan wat wij ooit zullen begrijpen en we zullen nooit in staat zijn om zijn oorsprong te achterhalen, maar mijn visioenen vertellen mij dat het ontsproten is uit de erfenis van de Maker, mogelijk voor een groter doel dat we nu nog niet kunnen begrijpen.

Ik kan mij nog steeds de woorden herinneren die Atrus in zijn journaal schreef:

‘Zodra ik in de spleet viel, realiseerde ik mij dat het boek op deze manier niet vernietigd zou worden, zoals ik had uitgestippeld. Het bleef maar vallen in dat uitspannel van sterren...’

Er moet een groter doel achter verstopt zitten.”

En zo bleef ik heen en weer geslingerd worden tussen hoop en vrees. Het was in ieder geval een geruststelling om te lezen dat ik met een sprong in die sterrenspleet niet meteen een ongewisse dood tegemoet sprong. Maar waar ik dan terecht zou komen? Het was óók geen prettig idee om weliswaar levend, maar voor eeuwig tussen de sterren te moeten zweven. Het was in ieder geval onduidelijk waar al die Rivenesen waren gebleven die door Gehn in de spleet waren geworpen. Op Myst-eiland waren ze in ieder geval niet geland, ik had daar tijdens mijn verblijf immers geen levende ziel aangetroffen en evenmin in de vijf tijdperken die ik via Myst-eiland kon bereiken. Maar misschien liepen ze wel ergens in ons land rond! Het Myst-schakelboek was immers ook op de Veluwe geland en daar door mij gevonden?

Bijtijds besefte ik dat ik nu wel weer érg aan het fantaseren was. Het was beter om mij aan meer vaststaande feiten te houden, en, bij gebrek aan beter, kon ik die feiten uit het dagboekje van Catherine halen, waarvan de omvang toch aanzienlijk groter was dan het aanvankelijk had geleken. Zo grofweg op het oog was ik nog maar net over de helft en lag er derhalve nog heel wat leesvoer op mij te wachten. Maar eerlijk is eerlijk, dit boekje leverde mij nog meer nuttige informatie op dan het boekje dat Atrus mij had meegegeven. Ik ging even verzitten op de harde houten brits en las verder.

“Ik heb geweigerd het eerder aan te roeren...”

De aparte vorm van een van de grote dolken die tevoorschijn kwam tijdens onze ontsnapping van Riven – de dolk die verticaal staat bij een uithoek van Achtwan – is door de Moiety aangenomen als het symbool van hun vloek. Het is voor hen een

heilig symbool. Het is de weerspiegeling van al hun doctrines en hun weerspiegeling van mij. Dit symbool beschadigen is heiligschennis.

Ze hebben hun eigen mystieke verklaring om zijn plotselinge verschijning te verklaren; maar ik heb ze niet verteld dat ik hem in dit tijdperk heb geschreven, tezamen met alle andere dolken.

't Is vreemd hoe een toch zo jonge religie zo onbuigzaam kan zijn, zelfs richting hun eigen god. Ik heb geprobeerd ze af te brengen van het idee dat symbolen zoveel kracht bezitten. De vijand gebruikt deze paranoïde tegen hen; ze zijn bevreesd voor Gehn's symbool en worden geterroriseerd bij zijn symbolische gebruik van de whark. Maar dat willen ze niet van mij horen. Misschien hebben mijn pogingen daaromtrent er zelfs toe geleid dat sommige jongere leden van de Moiety zijn gaan twifelen of ik Catherine wel ben.

Mijn enkele ontmoetingen met diegenen die zeggen dat ze Gehn volgen zijn ontmoedigend. Ik had de hoop enig contact te leggen met de oppervlaktebewoners, maar ze vluchten steeds voor mij weg.

Maar ik heb nieuws gehoord over enkele van de overtuigingen van de dorpelingen aangaande Gehn...

Spoedig nadat wij Gehn op Riven hadden vastgezet, beweerde hij dat hij verantwoordelijk was voor de dolken, die hij kriskras op de eilanden plaatste, als herinnering aan hun falen. In de omgeving van het dorp is verteld dat dit een eenvoudige truc was, uitgevoerd door Gehn om het begin van een periode van restauratie te markeren. Na voltooiing hiervan, zouden ze worden afgeleverd in een nieuwe en betere leefomgeving, mits ze onderdanig aan hem zouden blijven.

Ik zal blijven proberen om hen te bereiken.

De deur is open en Gehn is vrij!

Gehn heeft de mogelijkheid om werkende boeken te maken. In feite heeft hij al een tijdperk geschreven nog voor ik hier arriveerde, maar hij heeft de voltooiing hiervan zo goed geheim weten te houden dat alleen zijn naaste dienaars daarvan bewust waren, tot nu.

Ik ben er niet geheel zeker van, omdat hij er ook anderen heeft geschreven.

Ander nieuws: een aantal jaren geleden, voordat de Moiety gedwongen waren om zich te verbergen, slaagde één van hen erin om iets wat een testboek leek, te stelen en waarvan het de bedoeling van Gehn was om het te vernietigen. Het was gedeeltelijk beschreven, maar het werkte niet.

Ze vertelde het mij niet eerder omdat ze dachten dat het nutteloos was.

Toen werkten géén van Gehn's boeken. Maar in plaats dat hij het probleem bij de wortels aanpakte, gaf hij de schuld aan het 'onzuivere' hout van het Rivenese woud en ging hij door met het fabriceren van een onhandige mechanische remedie – een ingewikkelde serie koepels – om de ingebouwde onvolkomenheden in zijn boeken aldus te herstellen. Een van de consequenties van deze ruwe oplossing was dat de koepels erg veel energie vraten en de problemen die hieruit ontsproten, vertraagde zijn succes voor nogal wat tijd.

Hoewel, uiteindelijk voltooide hij zijn werk en was hij eindelijk in staat om naar een tijdperk te schakelen. Maar hij hield zijn succes extreem goed verborgen.

Maar, om een of andere reden (oorlogzuchtige trots?) bracht hij veranderingen aan de koepels aan, wat het duidelijk maakte dat hij de koepels gebruikte om leven in zijn half dode boeken te blazen.

Misschien is het zijn opzet om ons uit te lokken de boeken in de koepels te gebruiken. Hij gelooft kennelijk dat wij ons blind begeven op een pad dat leidt tot zelfmoord?

Maar hij weet niet dat wij een van zijn boeken hebben – het gestolen verbrande boek. Er is een mogelijkheid dat...“

Dit laatste korte zinnetje had Catherine doorgestreept. Uit het voorafgaande was opnieuw veel duidelijk geworden. Die draaiende koepels, waarvan ik er twee had gezien en waarvan ik er één had stilgezet, bevatte half werkende schakelboeken die alleen werkten als daar een flinke hoeveelheid energie aan werd toegevoegd. Dat deze koepels inderdaad een schakelboek bevatte, had ik bij het exemplaar op het tweede eiland met eigen ogen gezien. Bereiken kon ik dat boek echter nog niet, daarvoor had ik de code nodig die ik in de schuif onder het venster waardoor het boek zichtbaar was, kon instellen.

Nog meer was mij duidelijk geworden. Dat rare, half zwevende apparaat in de grote gouden koepel op het eerste eiland zou wel de energie leveren die voor de boeken nodig was. Ik dacht terug aan mijn belevenissen aldaar. Het was een hele toer geweest om uiteindelijk in die koepel te geraken, maar daar aangekomen bleek ook dat het apparaat in de koepel niet in werking was. Wel had ik vandaar vijf dikke buizen zien lopen en langs de reling in de koepel was een plaquette bevestigd die een soort schema toonde waar die vijf buizen naar toe leidde. Gezien het betoog van Catherine en het feit dat zo ongeveer alles op deze eilanden met het getal ‘vijf’ verbonden was, maakte ik hieruit op dat er wellicht vijf draaiende koepels waren te vinden, op ieder eiland één. Was het trouwens nodig om hier iets mee te doen? Zelfs als ik alle koepels gevonden en stilgezet zou hebben, moest ik nog de code zien te vinden om de daarin verstopte boeken te bereiken, maar wat dan? Om daar wat aan te hebben, zou ik vervolgens het hele zaakje van energie moeten voorzien door die machinerie in de gouden koepel te starten. Dan zou ik die halfslachtige schakelboeken misschien kunnen gebruiken, ‘een pad dat leidt tot zelfmoord’ zoals Catherine had geschreven. Aan de andere kant zouden mijn activiteiten daaromtrent zeker niet onopgemerkt blijven voor Gehn en vroeg of laat zou ik toch oog in oog met hem moeten komen te staan, om hem vervolgens te kunnen uitnodigen om van het gevangenis-schakelboek dat ik bij mij had, gebruik te maken. Nee, zodra ik uit deze ruimte zou zijn bevrijd, moest ik mijn onderzoekingen maar gewoon voortzetten, zoals ik dat hiervoor ook al had gedaan. Als ik daarbij de aandacht van Gehn zou trekken – des te beter. En mocht hij tóch de kat uit de boom blijven kijken, dan was er nog een optie om hem uiteindelijk zélf op te zoeken – voor zover dat mogelijk was.

Goed, mijn plan voor de nabije toekomst had ik zo nu wel getrokken. Maar vóór ik daaraan zou beginnen, moest ik eerst maar eens verder kijken wat Catherine nog meer te vertellen had. Ik pakte de draad van het verslag opnieuw op. Kennelijk was er veel gebeurd, want vanaf dit punt bediende Catherine zich van een telegramstijl.

“Heb het verbrande boek gelezen. Beschreven tijdperk is ongeschikt als nieuw thuis voor de Moiety, moet omgevormd worden.

Ik zal dromen.

Heb om een groep verzocht die de combinatie moet vinden om de koepels te openen, zodat we het verbrande boek van energie kunnen voorzien. Ik denk niet dat Gehn ertussen zal komen. Hij zal het aas laten wat het is.”

Opnieuw had Catherine de tekst hier onderbroken door een bladzijde vol met tekeningetjes. Ik zag dat ze de locatie had getekend waar ik mij nu bevond en waar ook alle rebellen zich nu bevonden, namelijk de krater met de reusachtige boom. Ze had zelfs niet nagelaten om een simpele schets te maken van de grote vogels met

Schetsen van de grote boom met bol, alwaar ik mij nu bevind.

die pluimstaarten die hier rondcirkelden. Opeens besepte ik dat Catherine en haar bondgenoten er kennelijk in geslaagd waren om dat verbrande boek aan de praat te krijgen en voor eigen doeleinden te gebruiken. Was ik immers niet via zo'n verbrand boek naar hier gereisd? En, hoewel ik het maar even kon zien, had ook die vogelman in de grot alwaar ik was overvallen, niet een vergelijkbaar boek op zijn uitgestrekte handen liggen? Dat betekende dat men uiteindelijk méér

mislukte boeken uit Gehn's klauwen had weten te ontfutselen. Maar misschien werd gedurende de rest van het verslag in dit boekje hiervan wel melding gemaakt, dus ik las snel verder.

“Ben begonnen het Moiety tijdperk te schrijven. Nu moet ik een tweede boek van Gehn hebben.

Er is een druk – een stroom vertroebelt mijn blik – en nachtmerries.

Nelah en Eti blijven dichtbij.”

Opnieuw had Catherine een tekening aan het papier toevertrouwd. Vermoedelijk was dit een weergave van een van de nachtmerries die ze kennelijk had gehad. Wat had die vrouw allemaal te verstouwen gehad! Ik herkende een Moietydolk, de sterrenspleet, iemand die aan de dolk trok, dit onder het toezien van Gehn, die dit alles

De poging van Catherine om een van haar nachtmerries weer te geven.

vertoord opnam. Ik sloeg de pagina maar snel om, om verder te lezen.

“Veel is er gebeurd. Bijna alles is klaar.

We hebben een tweede boek gestolen. Maar ik ben bezorgd, Gehn zal het missen.

We hebben ook de code ontdekt om de koepels te betreden, maar we hebben niet de manier gevonden om ze van energie te voorzien.

Door ons verbrande boek door middel van Gehn's koepels van energie te voorzien, zijn we in staat naar dit tijdperk te schakelen. Maar we hebben maar een kort ogenblik toegang tot de koepels, totdat we ontdekt zijn. Daarom kunnen we de koepels maar één keer gebruiken. Ik moet dus een andere manier zien te vinden om deze boeken aan het werk te krijgen.

De doorgang afbeeldingen in de boeken van Gehn en ons verbrande boek lijken allemaal hetzelfde gebrek te vertonen. Als ze niet van energie zijn voorzien, zijn de afbeeldingen zwart. Het is wellicht mogelijk om de afbeelding op te helderen met alleen ---”

Opnieuw onderbrak Catherine haar geschreven verslag met een tekening. Het was een nogal complexe schets, maar voor mij was het duidelijk dat ze hiermee haar pogingen uitbeelde om een werkend schakelboek te maken. Ik begreep niet alles wat er op deze bladzijde was uitgebeeld, maar de tekeningen links refereerde duidelijk aan een schakelboek. Ik begreep nu ook

Zo is een haperend schakelboek tot een goed werkend exemplaar te maken?

waarom het boek door middel waarvan ik naar hier was gereisd deels verbrand was en waarom de foto in dat boek er daar als een los stapeltje papier op leek te liggen. Waarom het boek op deze manier wél normaal leek te werken wist ik niet, maar misschien legde Catherine dat verderop nog uit. Ik las daarom snel verder.

“Zal de hoofdzaak in het Moiety tijdperk schrijven.

Alles is gereed. Het enige wat we nu kunnen doen is wachten op een teken van de Moiety wachten, die op de uitkijk staan om te zien wanneer Gehn de koepels van energie voorziet en gebruikt. Wanneer hij dat doet, zullen we lang genoeg toegang hebben tot één van Gehn's koepels.

Nadat we naar het tijdperk zijn geschakeld dat ik geschreven heb, hoef ik alleen maar de materie voor het raam van het boek te plaatsen en te zuiveren of om te vormen. Door dit raam over de toegangsfoto te plaatsen, zou dit de boeken moeten repareren en ervoor moeten zorgen dat ze weer werken. Dit stelt mij in staat om het tweede gestolen boek te gebruiken en naar Riven terug te keren met meer boekramen. We hoeven dan niet langer te vertrouwen op Gehn's klunzige koepels.

Ik moet lachen om deze plannen – Ik lijk wel Atrus.

Ik waag mijn leven, maar ik voel geen angst – alleen bezorgdheid. Misschien is de spleet de bron van mijn nachtmerries, als een grote wond die geopend is en de bodem van Riven doordrenkt van bloed. Ik hou het Moiety mes. De stemmen worden zo luid.

Van hun kant, hebben de Moiety het volledige vertrouwen dat ik mijn taak zal voltooien en hen zal leiden naar een betere wereld; het is de vervulling van hun voorspelling. Maar ze zijn ook angstig en gespannen.

Ik weet niet wat ze zullen denken of doen, mocht ik falen.

Het is gedaan. Het lijkt te mooi om waar te zijn. Ik heb het gevoel dat dit alles nog steeds een droom is.

We hebben nu al alle Moiety naar dit nieuw tijdperk geëvacueerd.

Het is prachtig en ik ben tevreden. Eindelijk zullen mijn mensen hier veilig en comfortabel leven. Ze staan onder de blote hemel, zonder angst en duizelig vanwege hun vrijheid. Ze zijn gelukkig.

Ze noemen het 'Tay'.

Er moet nog veel worden gedaan. We zijn nog niet beschermd. De enige manier om de bewaking van deze plaats compleet te maken, is door het vernietigen van het Boek dat linkt naar hier vanaf Riven. Maar ik weet zelfs niet deels hoe ik dat bij de Moiety ter sprake moet brengen. Ze zullen er volmondig tegen zijn om hun enige schakel met Riven te vernielen.

Ik deel deze aarzeling, het zou mijn enige verbinding afkappen. Maar voor hun eigen bestwil moet het worden gedaan.

Ik ben nieuwsgierig of onze bezigheden Gehn's argwaan heeft opgewekt. Indien ja, dan moeten we snel handelen.

Aldus gedaan, voel ik dat we nu onaantastbaar zijn.

Morgen zal ik naar Riven reizen om met eigen ogen Gehn's reactie te zien.

Maar vannacht zal ik eindelijk rust vinden.”

Na deze laatste regel trof ik alleen nog maar een serie blanco pagina's in het boekje aan. Nou, door de lezing van het dagboekje van Catherine was me nu wel erg veel duidelijk geworden. Ze moest wel een meesterschrijfster zijn, om uit een tweetal half verbrande en ook nog niet eens goed werkende schakelboeken een complete nieuwe wereld voor de Moiety te scheppen en dan die boeken ook nog eens zo te

modificeren dat ze als normale, gave schakelboeken gingen werken! En in die door haar geschapen wereld, bevond ik mij nu!

Maar toch was er ergens iets misgegaan. De laatste regels uit haar dagboek spraken over haar intentie om opnieuw naar Riven te reizen, om Gehn's reactie op dit alles te observeren. Dat was wellicht een onverstandig besluit geweest. Ongetwijfeld was ze daar door Gehn opgewacht en vervolgens gevangen gezet. Dit was immers de hoofdreden waarom Atrus mij hier naar Riven had gestuurd? Om Catherine te bevrijden?

Wáár ze gevangen zat, wist ik niet. Toch moest er nog steeds contact zijn tussen haar en de opstandelingen. Die hadden haar immers het valse schakelboek toegespeeld, om de ware aard daarvan te onderzoeken. Ze had dit vervolgens, via, via en samen met haar dagboekje weer hier bij mij laten bezorgen. Haar persoonlijke briefje in dit boekje was immers aan mij gericht. Ze wist dus dat er een vreemde hier op de eilanden rondsloop die vermoedelijk door Atrus was gestuurd met als oogmerk Gehn gevangen te zetten en haar te bevrijden. En zo zat het precies. Maar als zowel zij als de Moiety dat wisten, dan zouden toch ook Gehn en zijn naaste trawanten moeten bevroeden dat er iets op til was? Nee, hoewel ik nu veel meer wist dan een tijdje terug, zou ik toch erg behoedzaam moeten zijn en op mijn tellen blijven passen.

Maar ja, zolang ik in deze gevangenis zou zitten, zou dat tellen noodgedwongen beperkt moeten blijven tot het tellen van schapjes, bedacht ik bij mijzelf. Aan de andere kant kon ik mij niet voorstellen dat men mij hier vast zou houden. De Moiety hadden mij immers niet voor niets het gevangenisboek en het dagboekje in handen gegeven, hoogstwaarschijnlijk in opdracht van Catherine zelf. Ze had terecht geconcludeerd dat ik door Atrus was gestuurd en zag dat hier een kans werd geboden deze eilanden voorgoed van Gehn te verlossen. De Moiety zouden mij de tijd gunnen om de verkregen informatie te verwerken en zodra ik daarmee klaar was, opnieuw contact met mij zoeken?

Ik stak beide boeken bij mij en wachtte rustig af. Ik dommelde zelfs wat weg na enige tijd, maar schrok klaarwakker vanwege een nieuw gerucht bij de deur. Mijn vermoeden was juist! Wederom werd de deur ontsloten en trad opnieuw de vrouw binnen, die mij eerder de twee boeken had gebracht. Ze begon net als de eerste keer een heel betoog tegen mij af te steken, al werd het haar snel duidelijk dat ik niets van haar taaltje begreep. Wederom had ze iets bij haar, in diezelfde rode doek gewikkeld. Ze haalde daar een

boek uit tevoorschijn dat ze openklapte. Ik zag dat het boek een zwarte rechthoek toonde, op de linker pagina. Ze had echter nog een min of meer rechthoekig voorwerp bij zich, dat ze op de zwarte rechthoek neerlegde. Nu verscheen er op die plaats een bewegende foto! Ik zag dat dit een schakelboek was, vergelijkbaar met de exemplaren die Catherine in haar dagboekje had beschreven en met het boek waarmee ik naar hier was gereisd. Nadat de vrouw het boek had opengeslagen en op de juiste wijze had geprepareerd, draaide ze zich naar mij om en sprak een paar zinnen die nogal smekend klonken

en waarin ook het woord “Catherine” viel. Hoewel ik haar nog steeds niet kon verstaan, klonk het in mijn oren als: “probeer alsjeblieft Catherine te bevrijden en verlos ons van die tiran...”

*De foto in het schakelboek
herkende ik meteen.*

Na dit te hebben gezegd, draaide de vrouw zich om en verliet mijn cel. Aan het gerammel van de kettingen hoorde ik dat de deur opnieuw op slot werd gedaan. Maar ditmaal gaf dat niet? Hier lag immers de ontsnappingsroute uit deze cel? Ik liep naar de ‘tafel’ en wierp een blik op de bewegende foto in het schakelboek. Ik herkende het beeld ogenblikkelijk. Dit boek leidde mij terug naar mijn uitgangspunt op het tweede eiland, de ondergrondse koepel met de 25 zuilen met dierenfiguren. Nadat ik mij ervan had overtuigd dat

ik de dagboeken van Catherine en Atrus bij mij had, alsmede het gevangenis-schakelboek, aarzelde ik niet langer en schakelde.

Hoofdstuk 14: Gehn's uitkijkpost.

Tot mijn verbazing bleef ik ditmaal vrijwel volledig bij kennis terwijl ik door middel van het schakelboek reisde. Niet dat ik daar veel aan had, want tijdens mijn tocht leek het sowieso wel alsof ik mij door een onverlichte tunnel spoedde. Ik was mij er in ieder geval van bewust dat ik al na een kort ogenblik op mijn voeten midden in de ruimte met de 25 zuilen werd neergezet.

Ik zag dat er sinds mijn vertrek wel iets was veranderd. Het luik waarachter zich het schakelboek had bevonden, was weer dichtgegaan en ook alle zuilen waren in hun oorspronkelijke positie teruggeschoven. Logisch natuurlijk, net zoals de geheime doorgang in de gevangenis was er wellicht een automatisch mechanisme gemaakt die alles in de oorspronkelijke staat terugbracht, zodra iemand het schakelboek had gebruikt. De vertrekkende persoon kon dat immers niet zelf doen!

Nou, het werd hoog tijd om een plan de campagne te maken. Maar eerst moest ik maar eens buiten zien te komen. Ik verliet de zaal met de zuilen en liep door de kronkelige en verlichte gang, totdat ik arriveerde bij de driesprong, waarvan één tak (ditmaal het stuk gang dat naar de zee liep) door de grote stenen deur werd afgesloten. Vanaf hier moest ik alleen nog een donker stuk gang overbruggen, om weer bij de geheime gevangenisdoorgang te arriveren. Helemaal waar was dit overigens niet, want nu pas zag ik dat in dit stuk tunnel ook nog een tweetal lampjes waren verstopt, die ik ontstak. Bij de ruimte aan het einde van de gang trok ik aan de roestige hendel, om zo de geheime deur te openen. Aldus stond ik binnen enkele minuten weer in de gevangenis.

Voorzichtig en op mij hoede blikte ik door de ronde ingang naar buiten. Was daar sinds mijn vertrek nog iets veranderd? Het duurde even alvorens mijn ogen aan het felle daglicht gewend waren, maar al snel zag ik dat ik mijn behoedzaamheid kon laten varen. Alles ademde nog steeds een serene rust uit en het dorp aan de overkant van de lagune leek wel in winterslaap te zijn gegaan, want nog steeds was daar geen enkele activiteit te bespeuren. Gelukkig maar, want stel dat iemand tijdens mijn afwezigheid de ronde ingang van de gevangenis weer had afgesloten? Dan had ik hier écht vast gezeten! Snel stapte ik de buitenlucht in.

Wat nu te doen? Eerst moest ik hierboven weg zien te komen. De route via de wharkgalg en de duikboot was afgesneden, ik kon immers niet op die kabel waarmee ik omhoog was gegaan, mij weer laten zakken. Een ander persoon zou dan beneden aan de tweede ketting moeten trekken, of misschien was het geheel ook vanaf die stoel aan de rand van de krater te bedienen. Daar gezeten had ik immers zelf de vloer van de galg gesloten? Hoe dan ook, die helpende handen ontbraken hier en nu. Er restte mij dus weinig anders dan het looppad te nemen en ik zou dan wel zien waar dat uitkwam.

Spoedig passeerde ik de plek waar ik eerder tevergeefs op de gevangene had gewacht en daar daalde het pad middels een trap langs de kraterwand af. Ik bevond mij hier helemaal aan de andere kant van de lagune, alwaar in de diepte de steiger in een nis in de kraterwand verdween. Op die plek had ik eerder deze lagune voor het eerst

Het pad langs de kraterwand eindigt bij een ladder die gemakkelijk is uit te schuiven.

betreden. Links zag ik die vijfhoekige vlonder liggen, van waar af ik dit pad langs de kraterwand had zien lopen. Daar had ik ook gezien dat er in de hoogte een ladder was bevestigd, die echter zat vastgeklampt, zodat dit pad vanaf beneden toen niet bereikbaar was. Omgekeerd was de route vanaf hierboven echter niet geblokkeerd, want de ingeschoven ladder kon eenvoudig worden losgehaakt. Met een luid gerammel schoof het ladderdeel naar beneden en kon ik afdalen. De ladder liep niet helemaal door tot op de vlonder en daarom moest de laatste meter middels een sprongetje worden overbrugd. Ik liet mijn blik nog even over de lagune dwalen, maar nam toen het pad dat hiervan wegleidde en betrad de grot met de nis in de vorm van een whark en de rotstekeningen. Hier gunde ik mij een moment rust om te overdenken wat mijn volgende stappen zouden zijn.

Waar en hoe zou ik nu mijn onderzoekstocht hervatten? Op drie manieren kon ik dit eiland verlaten. Via de gondel die terugleide naar het eerste eiland, maar het had weinig zin die route te nemen. Dat zou niets nieuws opleveren. Verder had ik op de kale hoogvlakte in een gat een mijnkarretje aangetroffen dat vermoedelijk het gekapte hout vervoerde naar een andere locatie alwaar dit verder verwerkt zou worden. Dat leek mij niet de meest voor de hand liggende route om te nemen, maar als alternatief moest ik het zeker onthouden. Nee, dan was die tweede gondelbaan die ik onder het wharkbeeld had aangetroffen, interessanter om als eerste te kiezen. Vanaf hier naar daar was het maar een korte wandeling. Ik vergewiste mij er nog even van dat ik de drie boeken die ik bij mij droeg, goed had weggestopt, zodat deze mij niet opnieuw onverwacht ontnomen konden worden, mocht ik een kwaadwillend persoon tegenkomen. Dat was het geval en dus ging ik snel op pad.

De route liep wederom door de kloof met de wachttorens, alwaar ik nu geen activiteit bespeurde. Via de vurige spleet en het boomtunneltje, arriveerde ik al snel bij het wharkbeeld. Ik opende de bek, trad binnen, sloot het geheel weer en riep alvast de gondel op. Vervolgens ging ik in de lift van het beeld

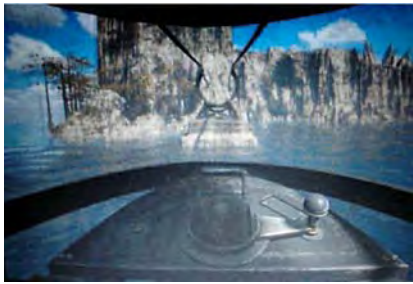
Opnieuw staat er een gondel op mij te wachten.

naar beneden. Daar aangekomen zag ik dat de gondel al op mij stond te wachten. In het scheepje gearriveerd zag ik dat het precies hetzelfde exemplaar was als de gondel waarmee ik van het eerste naar het tweede eiland was gegleden. Ik sloot de deur en roteerde het scheepje. De tweede glijvlucht kon beginnen! Ik haalde even diep adem, en duwde vervolgens de hendel van mij af, naar voren.

Het bleek achteraf mee te vallen. De eerste keer was alles natuurlijk nieuw voor mij geweest, maar de route van déze kabelbaan bleek ook wat minder 'woest' te zijn aangelegd dan de eerste en was ook iets korter. Aanvankelijk waren er maar weinig hoogteverschillen – de kabelbaan liep maar enkele meters boven het zeeoppervlak – en ook de bochten waren een stuk flauwer, waardoor het echte achtbaangevoel ditmaal goeddeels achterwege bleef. Desondanks ontwikkelde de gondel toch een behoorlijke vaart en schoof het eiland waar ik naar onderweg was, al snel naderbij. Opnieuw was dit een nogal steile en grotendeels kale rots die op twee niveaus uit zee oprees. Terwijl de

De kabelbaan is ditmaal wat minder 'achtbaanachtig' aangelegd.

Al snel nader ik het volgende eiland.

gondel vaart minderde, omdat hij een stuk naar omhoog moest klimmen om het eindpunt van de kabelbaan te bereiken, zag ik dat nabij de zeeoppervlakte, aan de voet van de steile kliffen, wel een aantal bomen kans hadden gezien om te wortelen.

Na amper een halve minuut glijden was het reisdoel al bereikt en ditmaal was ik er in geslaagd om mijn maag behoorlijk in bedwang te houden. Ik verliet het scheepje en zag dat mijn aankomstpunt

grote overeenkomsten vertoonde met de plek van waar ik was vertrokken. Een zelfde soort grot en een plateau aan weerszijde, zodat men desgewenst aan twee kanten kon in- en uitstappen.

Op wat lichtjes na, was het platform verder kaal en zo te zien gold dat ook voor de wanden van deze landingsplaats. In tegenstelling tot de aankomstplek op het tweede eiland, ontbrak hier dus de verrassing van een draaiende oogbol, of zoiets. Ik draalde dan ook niet lang en verliet het platform via de enige beschikbare route, namelijk een grote rechthoekige doorgang. Daarachter bevond zich een kort gangetje, geheel opgetrokken uit een roestbruine steensoort. Het geheel werd verlicht door kleine spotjes die een gelig licht verspreidden, waardoor alles oranjeachtig oplichtte.

Na een paar meter kwam het gangetje uit op een grotere tunnel die hier haaks op was aangebracht. De tak naar rechts maakte een paar flauwe bochten, maar verdween ginds na een behoorlijke afstand achter een wat grotere ronding, zodat het ongewis was waar deze route naar toe zou leiden. De linker tak voerde al na een korte afstand onder een versierde poort door, waarna deze zo te zien overging in een trap, die naar boven voerde. Omdat ik toch alles moest onderzoeken en de ene route net zo goed leek als de andere, besloot ik eerst maar die kant op te lopen.

Daar waar het pad overgaat in een trap, is een prachtige poort aangebracht.

Het was opvallend om hier zo'n fraai versierde poort aan te treffen. De bouwer was er kennelijk ook trots op, want aan weerszijde van het pad waren een tweetal sterkere spots aangebracht, die het geheel in een felle oranjegele gloed zette. Het bouwsel deed wel een beetje aan de entree van een Griekse tempel denken en het viel mij op dat boven het driehoekige dak kruislings een tweetal enorme slagstanden waren aangebracht. Dat waren natuurlijk wharkslagstanden!

Meteen na passage van de poort ging het pad

over in een nauwe en steile stenen trap van amper meer dan een meter breed. Gezien de stenen wanden aan weerszijde, leek dit wel op een wenteltrap in een oud kasteel, een gevoel dat versterkt werd omdat ook deze trap al stijgend, spoedig een draai naar rechts maakte en daarna naar links.

Al snel eindigde de trap hier bij een grotere ruimte, overduidelijk een grot. Hier en daar waren stalagmieten zichtbaar en aan het vrij hoog gelegen plafond hingen ook stalactieten. De trap ging hier over in een soort

De trap eindigt in een grot, alwaar een groot, rond venster uitkijkt onder water!

metalen brug, die over korte afstand horizontaal liep, maar even verderop opnieuw transformeerde in een stenen trap die verder steeg.

Waar was ik beland? In een van de wanden van de grot was een zeer groot rond venster aangebracht van vele meters in doorsnede en voorzien van dik glas. Dit keek uit op een onderwaterwereld, in feite een flink ravijn onder de zeespiegel, want zowel links als rechts rezen kale rotswanden hoog op vanuit de diepte. De trap eindigde vlak voor dit venster bij een vreemdsoortige constructie. Omgeven door een veiligheidshek bevond zich hier een soort zetel die wel enige overeenkomsten vertoonde met het exemplaar dat ik in de tempel op het eerste eiland had aangetroffen. Alleen de 'vogelkooi' ontbrak en ook was de zitting niet rozeroodachtig gekleurd. Verder bevonden zich aan weerszijde van de zetel een viertal instrumenten, waarvan het doel mij vooralsnog ontging. Het viel mij wel op dat de onderkant van het zitmeubel op een soort rond draaiplateau leek te staan. Ik nam plaats.

Gezeten op de stoel had ik goed zicht op het pad en de trap die ik zo-even genomen had. De twee hefboomen die aan het eind van de leuning links en rechts waren aangebracht, had ik nu onder handbereik. Ze zagen er hetzelfde uit, maar in de rechtse zat ook een opvallende rode knop verwerkt. Die drukte ik in en als reactie hierop draaide de hele zetel met een luid gerammel en een gesis van stoom een halve slag rond, zodat ik nu naar het venster was gedraaid en uitzicht had op de vallei onder water. Het was trouwens wel vreemd om hier dit uitzicht te hebben. Vanaf mijn aankomstpunt op dit eiland had ik immers een flink stuk moeten klimmen om hier te belanden en toch zou ik nu een stuk onder de waterspiegel zitten? Dat hield in dat het water hier minstens twintig meter hoger moest staan dan elders in Riven? Dat kon alleen maar betekenen dat ik niet uitkeek op de open oceaan, maar op een andere lagune, die niet in verbinding stond met de zee en veel hoger gelegen was. In het rustige blauwe water waren verder vrijwel geen details te zien, maar wel was het opvallend dat op enige hoogte en afstand een lamp in het water was aangebracht die, onzichtbaar voor mij, hogerop ergens aan was vastgemaakt. Dan moest ik nu maar een van de hendels overhalen en ik koos voor de rechter.

Ik kon deze van '12' naar '9' uur overhalen en schrok mij vervolgens een hoedje, want met een kabaal klapte de dikkere pilaar die rechts van de zetel overeind stond naar beneden, tot vlak voor mijn lichaam. Het was maar goed dat ik niet te veel voorover gebogen had gezeten, anders had ik het grote bolvormige geval dat aan het eind van deze pilaar was bevestigd, nog tegen mij hoofd gehad ook!

Dat zou behoorlijk pijn hebben gedaan, want het hele ding was van behoorlijk massief ijzer gefabriceerd, al was dat in deze vochtige omgeving wel wat roestig geworden. Mijn eerste indruk was dat dit een soort mobiele 'patrijspoort' was, want in het centrum van de bol was een kijkglas aangebracht van ongeveer een halve meter in doorsnede. Deze toonde ook een uitzicht onder water, maar niet hetzelfde beeld wat door het grote ronde venster was te zien. In het hart van het ronde kijkglas was een verticale constructie zichtbaar, die door middel van meerdere kabels werd

Vlak voor het glas bevindt zich deze zetel, omgeven door een viertal instrumenten.

Een soort 'patrijspoort' met daaromheen een rand met een zestal knoppen...

geborgd. In het schemerige, blauwige licht onder water konden er verder niet al te veel details worden onderscheiden.

De rand rondom de patrijspoot zag er ook opvallend uit. Op de brede rand waren op regelmatige afstanden een zestal vijfhoekige knoppen aangebracht, die ieder een symbool toonde. Het waren een soort cirkels, lijnen en ovalen, die mij op de een of andere manier vaag bekend voorkwamen. Ik had die al elders gezien...maar waar? Opeens wist ik het. Dit waren de symbolen die op die draaiende bol op het tweede eiland zichtbaar waren geweest! Als je ze snel achter elkaar zag, leek het wel een oog dat afwisselend open en dicht knipperde. Grappig om deze symbolen ook hier terug te vinden! Wat was de betekenis hiervan?

Aan de onderkant van de schuif zat een knop achter een open roodgekleurd metalen frame verstopt, als om aan te geven dat deze toets nu 'actief' was? Om dat uit te

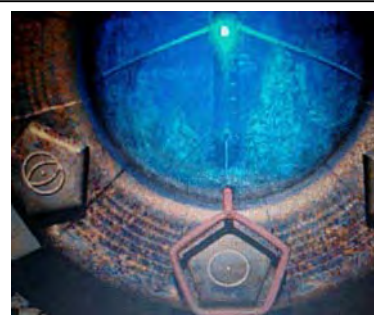

vinden, drukte ik de toets in. Als reactie hierop floepte er midden in die constructie onder water een lamp aan, die een wittig licht verspreidde. Tegelijkertijd klonk er vanuit de diepte korte tijd een walvisachtig gezang op, wat ik ook bij de wharkgalg had gehoord. Dat betekende dat die roofvissen hier rond moesten zwemmen! Onwillekeurig liep er even een rilling over mijn rug...

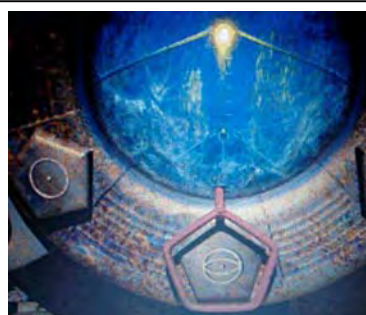
Goed, met deze knop kon er dus onder water een lamp worden ontstoken. Zou hetzelfde gebeuren als de andere vijf knoppen zouden worden ingedrukt?

Om dat uit te vinden moest eerst de schijf worden gedraaid. Langs de randen waren een zestal metalen ogen bevestigd. Ik haakte een vinger in het oog rechtsonder en probeerde daarmee het geheel door te draaien.

Dat bleek inderdaad de manier te zijn. Op mijn trekken sprong de knop weer in de 'uit'-stand, doofde de onderwaterlamp en draaide de rand vervolgens zo ver door totdat de volgende drukknop, die met een cirkel en een punt in het midden, in het vijfhoekige frame werd geparkeerd. Ook het uitzicht buiten verdraaide, maar veranderde desondanks niet drastisch. Opnieuw keek ik uit op een vergelijkbare

De volgende knop ontsteekt een lamp die een groen licht verspreidt...

De derde lamp licht geelachtig op...

...en de vierde zet de omgeving in een oranje gloed.

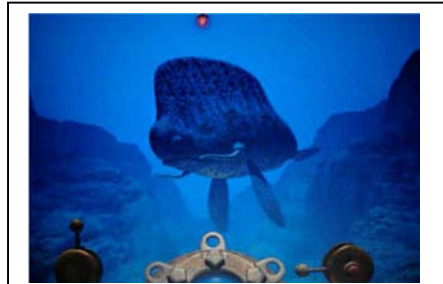
metalen constructie onder water. Ditmaal ging er een groene lamp branden en klonk wederom het gezang van de whark, nadat deze tweede knop was ingedrukt.

Bij het voordraaien van de volgende knop lette ik goed op het uitzicht buiten. Dit draaide door, maar niet zo ver en stopte voor de tweede keer bij een vergelijkbare constructie. Het leek erop dat dit kijkvenster verbonden was met een camera die op een vaste locatie elders in de rondte kon kijken. De lamp die op deze derde plek ontstoken kon worden, verspreidde duidelijk een gelig licht. De whark die hier

rondzwom, was kennelijk nogal gevoelig voor dit licht, want opnieuw klonk zijn klaaglijke gezang vanuit de mistige verten van de lagune op. Met de vierde knop wist ik een oranjekleurige lamp te activeren.

Het symbool van de vijfde knop kwam mij bekender voor dan de anderen die ik tot dusver had gezien. Het kwam namelijk overeen met de draaiende koepel op het tweede eiland, die ik al had stilgezet en geopend. Tot mijn verrassing zag ik dat het uitzicht dat in de patrijspoort verscheen ditmaal wél hetzelfde werd als mijn gezichtsveld als ik door het grote venster keek!

Na het indrukken van de knop floepte inderdaad de lamp voor mij aan, die een rood licht verspreidde. Het gezang van de whark klonk nu luider dan hiervoor en geen wonder! Na enige ogenblikken kwam vanuit de verte die roofvis aangezwommen!

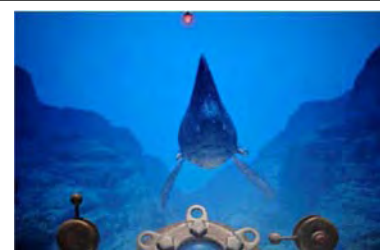

Ik krijg een whark op bezoek!

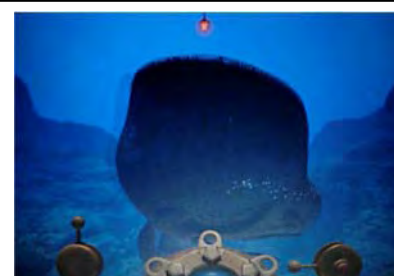
De whark zwom regelrecht richting het glas, maar remde voor die tijd sterk af en bleef op korte afstand voor het grote ronde venster dralen. Wachtte het dier op iets? Na eventjes heen en weer gezwommen te hebben, besepte de whark kennelijk dat er niet dat gebeurde wat hij had verwacht en met een paar slagen van zijn krachtige vinnen, zwom de roofvis naar links weg.

Ik prees mij gelukkig dat ik hier veilig achter dik gepantserd glas zat. Op deze plek had ik wel heel goed zicht gehad op wat wellicht het grootste dier was dat hier in Riven leefde. Hoewel de reputatie van de whark op zijn minst twijfelachtig was en hij de bewoners alhier nogal wat angst aanjoeg – iets wat door Gehn heel listig was uitgebuit – moest ik toch toegeven dat het een prachtig roofdier was, zoals dat hier in zijn element rondzwom.

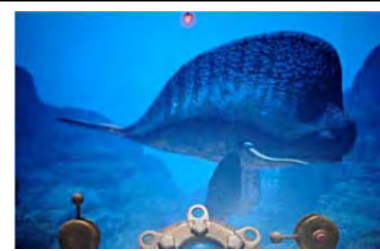
Het beest gaf het overigens nog niet op. Na enige ogenblikken kwam het nogmaals aangezwommen, maar ditmaal zwom het vrij snel langs het glas met een ontevreden geknor en verdween weer in de verte. Even later zag ik hem opnieuw, onder het slaken van een luid gebrul, op wat grotere afstand langs zwemmen. Waarom werd dit dier zo opgefokt door die brandende lampen? Misschien was hij door Gehn wel zo afgericht dat een brandende lamp betekende dat er voor hem een lekker hapje was te halen! Nou, ik was niet van plan om aan die behoefte toe te geven. Om een beetje te plagen, liet ik expres de rode lamp branden, maar kreeg bijna spijt van deze actie. De whark had kennelijk het idee opgevat om hiermee geen genoeg te nemen en liet dat duidelijk blijken ook! Na enige minuten kwam hij wederom aangezwommen, maar in tegenstelling tot de vorige keren minderde hij ditmaal géén vaart en botste met een daverende klap tegen het glas aan! Ik tuimelde bijna van de zetel door de schok, maar gelukkig bleek het glas bestand tegen dit geweld. Het kwade dier zag toen in dat zijn aanval geen effect had gehad. Teleurgesteld en nog duidelijk uit zijn hum

Een frontale aanval...

...die gestuit wordt door het – gelukkig stevige – glas!

Teleurgesteld druipt het dier af.

droop de whark af, om zich daarna niet meer te laten zien. Ik was desalniettemin behoorlijk geschrokken. Het duurde even alvorens mijn snelle hartslag weer naar een aanvaardbaar peil was teruggezakt, maar toen dat was gebeurd kon ik mijn aandacht van het grote venster naar het kijkglas voor mij verleggen. Hoewel de whark nu

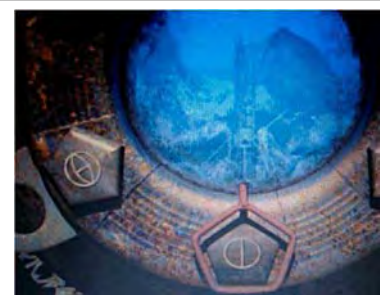

De brandende rode lamp is nog juist boven in het kijkglas te zien.

tijdelijk het hazenpad had gekozen, was het verstandig om de goden niet langer te verzoeken en doofde ik snel het rode licht. Die lamp was trouwens in het kijkglas van de 'patrijspoort' amper zichtbaar geweest, omdat deze niet zoals de andere vier in het midden van een constructie onder water bevestigd was geweest.

Dan bleef er nu nog één knop over, de zesde, die ik voordraaide. Deze toets toonde een cirkel die door een verticale lijn in twee gelijke parten

werd gedeeld. Het indrukken van deze knop resulteerde in geen enkel effect en aan het uitzicht buiten was te zien waarom niet. De constructie onder water waar de camera nu op uitkeek, was namelijk op ooghoogte afgebroken en de brokstukken lagen rechts op de bodem van de lagune. Waardóór deze constructie het had begeven wist ik niet, maar de onderwaterlamp was daarbij in ieder geval gesneuveld. Was de whark die hier rondzwom wellicht eerder ook al een beetje boos en aanvalszuchtig geweest?

Deze constructie heeft duidelijk zijn beste tijd gehad. Ook de lamp is daarbij vernield.

Daarmee waren alle knoppen aan de beurt gekomen en andere geheimen werden er door dit kijkglas niet meer onthuld. Met behulp van de rechter hendel parkeerde ik het instrument daarom terug in zijn verticale ruststand naast de zetel.

Wat de bedoeling was van die verschillende gekleurde onderwaterlampen, daarnaar kon ik slechts gissen. Het was duidelijk dat daarmee een whark werd gelokt, die kennelijk goed gedresseerd was! Maar dan konden er toch ook wel lampen van één kleurtje worden gebruikt? Of waren die beesten zo intelligent dat ze ook de verschillende kleuren konden onderscheiden? Onzin! Zelfs als dat al zo was, dan konden ze gewoon naar de locatie zwemmen alwaar er een lamp brandde, in welke kleur dan ook. En dan waren er nog die symbolen op de zes knoppen, die ook bij die draaiende bol op het tweede eiland waren te zien. Het symbool van die bol, nadat hij was stilgezet, was gekoppeld aan de rode lamp, maar met die info kon ik verder niets beginnen. Na nog enige overpeinzingen liet ik de kwestie maar rusten. Als het van belang was, dan zou ik dat elders wellicht nog wel merken.

Dan werd het nu tijd om het linker kijkglas eens te laten zakken. Na het overhalen van de linker hendel klapte dit apparaat net als zijn buurman rechts met een luid geraas om, maar ditmaal was ik daarop voorbereid geweest en leunde ik voor de zekerheid maar een eindje achteruit.

Het bleek inderdaad een zelfde soort apparaat te zijn, maar met één belangrijk verschil. De ring rondom het kijkglas bevatte slechts twee vijfhoekige knoppen, die ook geen symbool toonde. Wel zaten er langs de buitenrand ook een zestal ogen, wat suggereerde dat dit instrument eveneens gedraaid kon worden. Mijn pogingen in

die richting bleken echter vruchteloos te zijn, want het apparaat bleek tóch muurvast te zitten. Ook was de 'patrijspoort' nog donker en toonde geen beeld. Ik drukte maar eens op de rechter knop en nu kwam het glas tot leven. Het plaatje dat werd getoond was tamelijk vaag. Het uitzicht in de 'patrijspoort' liet de oppervlakte van de lagune zien met ginds een steile oever, om niet te zeggen een rotswand die uit het water omhoog rees. Het beeld kwam ietwat bekend over... keek ik hier niet naar de lagune op het tweede eiland? Nogmaals probeerde ik de ring te draaien middels de metalen ogen langs de rand en ditmaal lukte het wel! Het beeld verdraaide, maar bood eerst niet zo'n ander uitzicht, maar twee draaiingen verder wist ik het zeker. Daar schoof de vijfhoekige vlonder in beeld. Nee maar! Dat was grappig! Het beeld dat ik hier zag, werd ginds opgevangen door de telescoop op dat eilandje waarnaar ik, eerder op die vlonder staand, nog even had gezwaaid! Ik draaide de telescoop verder door en daarbij schoven nog een paar andere duidelijk herkenbare punten door het beeld, waaronder de onderkant van de wharkgalg. Al snel was een complete ronde gemaakt.

Het leek er op dat Gehn op diverse punten en op diverse eilanden instrumenten had opgesteld om de lopende zaken in het algemeen en de bewoners in het bijzonder, als een soort 'big brother' in de gaten te houden. Ieder eiland dat tot dusver was bezocht door mij, had daarvan al staaltjes opgeleverd, maar deze zetel hier vormde wel het meest fraaie en markante voorbeeld. Dit was echt dé uitkijkpost van Gehn. Met de rechterknop kon hij dus het reilen en zeilen op het tweede eiland in de gaten houden, maar welk beeld zou de linkerknop opleveren?

Opnieuw lichtte het beeld op en toonde een ruimte, die mij niet bekend voorkwam. Ditmaal was er contact gelegd met een vaste camera, want het lukte mij niet om het blikveld te verschuiven, de ogen langs de rand waren en bleven ditmaal verankerd. Waar keek ik nu naar? Het was een niet al te grote ruimte, zo te zien ergens binnen. Schuin rechtvoor leek een ingang te zitten en rechts daarvan kon ik een soort tafel ontwaren. Er waren nog meer details zichtbaar, maar richting de randen van het kijkglas vertekende het beeld zo sterk dat deze nogal vaag bleven. Daarom was er uit het plaatje verder niet al te veel op te maken. Ik stond al op het punt om de verbinding te verbreken, toen een beweging plots mijn aandacht trok. Er liep een persoon de ruimte binnen, die een rode mantel aantrok die, zoals ik nu pas zag, over een soort krukje bij de tafel lag gedrapeerd. De persoon herschikte zijn lange zwarte haarlokken over de kraag van de mantel en schreed na enige ogenblikken weer naar buiten. Wie was dat? Hoewel de projectie naar hier niet geheel scherp was, was toch wel duidelijk te zien dat deze persoon nog vrij jong en slank was. Ik wachtte geduldig af en enige ogenblikken later trad de persoon opnieuw binnen. Maar dit was een vrouw, geen twijfel mogelijk! Dat ik dat niet meteen had gezien! Nu zag ik dat ze onder de rode mantel een lang wit gewaad droeg. Ze liep naar de tafel, pakte een attribuut dat daar lag en liep weer naar

Het linker kijkglas lijkt veel op zijn rechter buurman, maar toont ook verschillen. Het uitzicht komt mij bekend voor.

Plotseling verschijnt er een persoon in beeld!

buiten. Bij nader inzien leek die tafel een soort kaptafel te zijn en links naast de ingang bleek een spiegel te hangen, de camera pikte daarin namelijk het spiegelbeeld van de vrouw op.

Dit was heel interessant. Gezien mijn belevenissen tot dusver hier in Riven, wist ik dat de opstandelingen, die zichzelf 'Moiety' noemden, dikwijls in rode kledij rondliepen, iets wat niet gezegd kon worden van de bewoners die op de oppervlakte waren achtergebleven. Dat kon alleen maar betekenen dat ik hier naar Catherine zat te kijken en dat de camera dus in haar gevangenis was aangebracht! Ze was dus

Dit moet wel Catherine zijn!

inderdaad door Gehn gevangen gezet en hier kon hij haar in de gaten houden, zonder haar ook daadwerkelijk met een bezoek te vereren (iets wat door haar hoogstwaarschijnlijk toch niet op prijs zou worden gesteld).

Terwijl ik dit alles bedacht, was Catherine opnieuw haar cel binnengegaan, die tenminste nog over een soort balkon leek te beschikken. Ditmaal liep ze onderaan, recht onder de camera uit beeld, maar daarbij kwam ze even zo dichtbij dat ik haar gezicht

een kort moment vrij goed kon opnemen. Even later pikte de camera haar wandelgangen opnieuw op. Ze nam even plaats op de vloer midden in de ruimte, waar een rond tapijt leek te liggen. De rode mantel, of wellicht was het meer een soort ochtendjas, had ze opnieuw uitgedaan. Ze vouwde het kledingstuk op, klopte er wat stof vanaf, legde het over haar arm en liep wederom naar buiten.

Wel, ik had hier genoeg gezien. Dit was inderdaad een interessante locatie geweest om even rond te neuzen en dat gold vooral voor het toetje. Dat Catherine in leven en gezond was, was een hele geruststelling. Jammer was het wel dat ik haar gevangenis alleen had gezien, maar uit niets kon opmaken wáár deze was te vinden. Hopelijk zou dat probleem zich vanzelf oplossen. Langzaam maar zeker kwam ik toch steeds verder vooruit op mijn zoektocht en zodoende ook dichtbij mijn doel. Ik kon mij niet aan de indruk onttrekken dat ik mij hier dichtbij het hol van de leeuw bevond, maar desondanks werd mij tot dusver geen strohalm in de weg gelegd. Gehn en zijn trawanten lieten zich duidelijk niet uit hun tent lokken. Maar daaruit valse hoop putten, zou onterecht zijn. Die ontmoeting met Gehn zou vroeg of laat zeker volgen, als een spin in zijn web zou hij mij opwachten! Het was zaak om, als het zover was, slimmer te zijn dan de spin en misschien kon ik hem wel tot een overhaaste, en daardoor onverstandige handeling verleiden. Ik dat geval zou ik in het voordeel zijn!

Het was verstandig om hier niet langer rond te hangen dan strikt noodzakelijk was. Misschien had Gehn op zijn basis, waar die dan ook op Riven was te vinden, ook diverse verklikkers aangebracht, waardoor hij had opgemerkt dat er iemand van zijn uitkijkpost gebruik had gemaakt. Wellicht was er hier ergens onzichtbaar in de schemerige hoogte ook wel een camera opgehangen, die beelden van mij al lang in zijn richting had geseind! Ik parkeerde dus ook het linker kijkglas in zijn ruststand, draaide de zetel, verliet deze en daalde snel af via de trappen. Al na enige ogenblikken arriveerde ik bij de driesprong waar mijn zoektocht op dit eiland ook was begonnen. Vanaf deze splitsing tot bij het uitzichtpunt achter het grote ronde venster was de route in feite een doodlopende, dus voor belagers van Gehn zou het een koud kunstje zijn geweest om mij ergens op dit pad te onderscheppen. Dat was niet

gebeurd, dus dat moest betekenen dat ze daarvoor de tijd nog niet rijp achtte, óf dat ze simpelweg niet wisten dit er hier iemand rondwaalde. Gehn móést echter weten dat er onlangs iemand op Riven was gearriveerd met een schakelboek, dat mogelijk een uitweg van hier vormde. Mij de gebeurtenissen kort na mijn aankomst op het eerste eiland voor de geest halend, besefte ik dat de trawant van Gehn die het valse schakelboek had afgepakt, vermoedelijk niet écht een kopje kleiner was gemaakt door de opstandeling die mij vervolgens kort daarna had bevrijd. Waarschijnlijker was deze dief, net als later ikzelf trouwens, door een pijtje met een verdovend middel slechts tijdelijk buiten gevecht gesteld, althans, als hij de val van over de kliffen had overleefd. Zo ja, dan had hij zonder twijfel verslag uitgebracht aan zijn baas en zo nee, dan was ik in ieder geval later opgemerkt door de persoon in de wachttorens op het tweede eiland, vlak voordat ik bij de lagune arriveerde. Uit het feit dat er überhaupt alarm werd geslagen, bleek dat Gehn en zijn handlangers toen al wisten dat er een vreemdeling met onduidelijke bedoelingen op de eilanden rondscharrelde.

Dat was mijn geluk. Gehn kon niet zeker weten of ik goede of kwade bedoelingen had en die onzekerheid bij hem moest ik verder uitbuiten. Hij zou wel de kat uit de boom blijven kijken totdat hij daaromtrent meer zekerheid zou hebben, maar die zekerheid zou hij van niemand kunnen krijgen! De Moiety zouden zich vanaf nu gedeisd houden en Catherine, die iets vermoedde (getuige haar losse briefje in haar dagboekje) zou ook niets loslaten. Nee, ik was de enige die Gehn duidelijkheid kon verschaffen!

Gehn was ongetwijfeld een verstandige en intelligente man, ook al had hij verder minder aangename karaktertrekken. Hij zou hetzelfde bedenken wat ik nu ook had bedacht en daarom was het duidelijk dat ik tot dusver met rust werd gelaten! Ik was een belangrijke pion die nog een aantal zetten moest doen! Welke zetten? Achteraf bezien had Catherine dat duidelijk in haar dagboekje beschreven. Gehn had zijn koepels, middels welke hij zijn inferieure schakelboeken kon gebruiken, zo gemanipuleerd dat ze als een lokaas zouden dienen.

Mijn zelfvertrouwen steeg met de minuut. Dat aas moest maar genuttigd worden. 'Een pad dat leidt tot zelfmoord' had Catherine geschreven. Een weinig opwekkende frase. Oppassen en behoedzaam handelen bleef dus de boodschap. Ik moest zien te verhinderen dat Gehn zou gaan geloven dat hij niets meer aan mij had. Wellicht zou hij er in dat geval geen been in zien mij aan zijn whark te voeren, of om mij op een andere manier om zeep te helpen. Nee, prioriteit moest hebben dat mijn handelen ertoe moest leiden dat ik voor Gehn een nuttige pion zou blijven, die hij voor zijn eigen verdiensten kon gebruiken. En wat dat lokaas betreft...had hij Catherine niet gevangen gezet met het oogmerk dat hij daarmee iemand, misschien Atrus zélf wel, vanuit D'ni naar hier zou lokken waardoor er voor hem een ontsnappingsroute werd gecreëerd?

Mijn doel moest nu dus zijn het opsporen van alle koepels, ze openen, van energie voorzien en ze vervolgens gebruiken. Mijn kop eraf als Gehn dan niet ten tonele zou verschijnen!

Goed, dat was dus duidelijk. Ik moest mijn onderzoek terstond maar verder voortzetten en vatte meteen de koe bij de horens door rechtdoor te lopen op dit pad. Gezien vanaf de landingsplaats belandde ik daarmee automatisch op de licht bochtige rechttertak van het pad, dat ginds in de verte verdween.

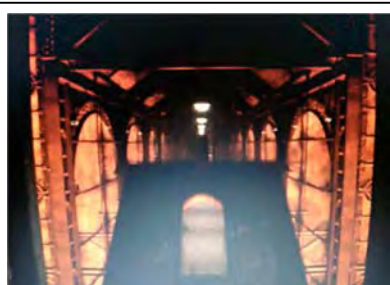
Hoofdstuk 15: De weg omhoog.

Na passage van de ronding in de verte, slingerde het pad nog een twintigtal meters verder, maar vernauwde zich daar tot een smalle corridor. Na een korte zigzag verwijdde de ruimte zich opnieuw. Een oranje, ietwat flakkerend licht straalde mij tegemoet. Ook liep de temperatuur duidelijk op en een vage zwavellucht prikkelde mijn neus. De oorzaak hiervan werd snel duidelijk. De gang eindigde hier en ging over in een metalen brug, die een kloof overspande die in de diepte gevuld was met gloeiende lava! De ruimte weerkaatste ook het doffe gebulder van opwellend en borrelend magma en het openspatten van gasblazen hierin. Door dit vulkanische geweld werd de hele ruimte voortdurend in een lichte trilling gebracht en knarste en knerpte de metalen brug af en toe. Het geheel zag er desondanks zeer stevig uit. Aan de zij- en bovenkant van de brug waren diverse solide metalen pilaren en steunen aangebracht en na een lichte aarzeling stak ik over. Ik gunde mij daarbij geen pauze om even in de vurige diepte te kijken, van waar uit golven met hete lucht opstegen.

Een stevige metalen brug overspant een kloof met hete lava!

Aan de andere kant eindigde de brug abrupt bij een rechthoekige metalen doos die aan de voorkant open was. Het leek sprekend op een lift, maar het vreemde daarvan was wel dat de toegangsdeur voorover geklapt op de brug lag en door middel van twee kettingen aan de bovenkant van de rechthoekige doos was verbonden. Waarom niet normaal van een deur met scharnieren aan de zijkant gebruik werd gemaakt, wist ik niet. Het was toch echt een deur, en de metalen doos ook zeker een lift, wat spoedig bleek zodra ik de knop indrukte die links in het zijpaneel was aangebracht.

De lift bevat een vreemde deur die niet aan de zijkant, maar aan de onderkant scharniert.

Met een ratelend gerammel werden de kettingen ingetrokken en kwam de deur omhoog, die dus aan de ónderkant met scharnieren was vastgemaakt.

Nu de lift aldus gesloten was, leek het plots een doodgewone liftdeur, waarin zelfs een venster niet ontbrak.

Enige ogenblikken later zette de lift zich rammelend in beweging, maar niet voordat er buiten eerst een hekwerk naar beneden was gekomen, die de toegang tot de brug boven de lava afsloot. Dit was overduidelijk een veiligheidshek. Zo kon niemand, indien de lift ontbrak, per ongeluk in de lavaspleet stappen. De lift ging gelukkig niet naar beneden richting magma, maar omhoog. Na aldus een aantal meters geklommen te zijn, bleef de lift stijgen, maar draaide daarbij ook horizontaal een stukje om zijn as. Tegelijkertijd ontstond de vreemde gewaarwording dat het wel leek alsof de lift hier door een laag water heen brak. Dat gevoel werd versterkt doordat het gerommel van de lava hier zwakker doorklonk en deels vervangen werd door het gerucht van stromend water. Toen de lift tot rust kwam en de deur wederom werd opengeklapt, was nog duidelijk het geluid van vallende waterdruppels te horen, die van de wanden van de lift afdropen. Niet voor het eerst hier op Riven verbaasde ik

mij over het gedrag van het water hier. Hoe was het mogelijk dat er hier op enige hoogte zomaar een waterlaag rondzweefde, zonder in de diepte te vallen? Ik moest bij thuiskomst Isaac Newton maar eens raadplegen, of misschien wel Einstein...

Bij mijn aankomst op deze plek viel te begrijpen waarom de liftdeur op zo'n rare manier was gefabriceerd. De lift was hier aan het bovenste niveau van de zwevende waterlaag tot stilstand gekomen, in een soort zaal, waarvan de vloer de waterspiegel was. De lift stond in het centrum van deze 'watervloer', waardoor hij niet aansloot op de 'oevers' rondom. De omlaag klappende liftdeur vormde zo automatisch een bruggetje om de vaste wal wél te kunnen bereiken.

De lift stopt in een ronde zaal met een vloer gemaakt van...water!

De vrij grote, min of meer ronde ruimte, werd omzoomd door pilaren en een aantal flinke nissen. De liftdeur, nu een soort brug, sloot aan op een dergelijke nis, die in feite een korte gang was. De (gelukkig!) tastbare vloer van deze gang was een stukje de open ruimte ingeschoven, zodat hij vrijwel naadloos op de liftdeur aansloot. Hoe curieus dit ook was, de architect van het geheel had ervoor gezorgd dat alles keurig netjes was afgewerkt.

Aan het begin van deze gang bevond zich een grote hefboom. Die overhalen had weinig zin. Hij diende kennelijk om de lift te roepen, als deze beneden bij de brug over de lavaspleet zou staan.

Toch bleef ik hier nog even staan en tuurde schuin naar beneden, naar de vloer die dus een waterlaag met een dikte van een paar meter bleek te zijn. Dit was uiterst merkwaardig, maar wel effectief. De 'watervloer' vormde zo een ideale buffer tegen de lava, daar verder in de diepte. De atmosfeer was hier dan ook een stuk koeler en aangenamer dan beneden en zwavel rook ik ook niet meer.

De neerklappende liftdeur vormt een bruggetje naar deze gang.

De gang zelf werd omzoomd door een aantal pilaren en was niet verlicht. Dat gaf niet, want al na een tiental meters liep de gang dood, ware het niet dat daar een deur was aangebracht. Mijn vrees dat deze wellicht was afgesloten, bleek ongegrond, want hij ging moeiteloos open.

Onverwacht stuit ik al op een landingsplatform. De gondel staat naar de andere zijde gekeerd.

Ik had geen idee wat ik achter deze deur zou aantreffen, maar dit was een verrassing. Het zag er naar uit dat mijn onderzoekingen op deze locatie nu al voltooid waren, want pardoes belandde ik opnieuw bij een landingsplateau, waar ook al een gondel hing te wachten. Betreden kon ik het scheepje echter niet, want het uitklapbare trapje en de ingang waren naar het plateau aan de overkant gericht. Daar ontwaarde ik ook een doorgang, dus bij nader inzien had ik op dit eiland toch nog niet álles bewonderd. Het was in ieder geval een koud

kunstje om het scheepje 180 graden te draaien, want aan deze kant van het landingsplatform zat de bekende grote blauwe knop. Na activering hiervan werd de

deur van de gondel gesloten, draaide het scheepje een halve cirkel rond en werd de ingang opnieuw vrijgemaakt.

Vanachter het bedieningspaneel van de gondel had ik beter zicht op de in- of uitgang van het tweede landingsplatform aan de rechterkant. Het pad leek daar meteen vrij steil omhoog te lopen. Zou ik deze tram in de positie terug manoeuvreren zoals ik hem zo-even hier had aangetroffen? Dan zou ik toch aan de andere kant uit kunnen stappen? Dat bleek een fluitje van een cent te zijn, ik hoefde alleen maar de hendel die ik net had verschoven, in zijn oorspronkelijke stand terug te zetten. Als reactie hierop klapte de trap in en werd de deur gesloten, roteerde de gondel opnieuw, de deur werd weer automatisch geopend en het trapje uitgeklast, nu aan de kant van het tweede landingsplatform. Snel verliet ik het scheepje en liep naar de in- en uitgang van dit landingsplatform, nieuwsgierig als ik was naar wat ik daar verderop zou aantreffen!

Vanaf het tweede platform leidt een hellende gang omhoog.

De stenen vloer in de gang liep hellend omhoog, wat ik vanuit de cockpit van de tram al had opgemerkt. Al vrij snel arriveerde ik opnieuw in de open lucht, zodat de gang bij nader inzien meer op een tunneltje leek. Bij de uitgang werd de route vervolgd middels een ijzeren trap, die langs de kliffen van dit eiland was aangelegd en verder naar boven

Zelfs onderaan de trap staand, is de kabelbaan duidelijk te zien die van hier naar het volgende eiland leidt.

voerde.

Zelfs nog beneden staand, was het uitzicht over zee al de moeite waard. Duidelijk was de kabelbaan te zien die van vlak hiernaast in een grote, flauwe 'S'-bocht naar een ander eiland voerde. Vanaf een platformje wat hogerop werd het zicht nog weidser en slaagde ik er beter in mij te oriënteren. Het gindse, meest linkse eiland, dat dus vanaf hier per gondel bereikbaar was, was zo te zien door middel van een loopbrug verbonden met een ander eiland dat zich daar rechts van bevond. Dit was het eiland alwaar mijn speurtocht hier op Riven was begonnen. De contouren van onder andere

Het uitzicht over de eilanden is schitterend met uiterst links het eerste en rechts het tweede eiland dat ik heb bezocht.

de gouden koepel waren duidelijk te zien, al zag het er door de grotere afstand een beetje nevelig uit. De loopbrug tussen beide eilanden had ik ook al van dichtbij gezien, maar kon deze toen niet bereiken. Wél had ik het laatste stukje van deze brug dat beweegbaar was, van stoomenergie voorzien.

Het tweede, wat kleinere eilandje met de tempel daarop en dichtbij het hoofdeiland gelegen, leek van hieruit gezien daar wel aan vast te zitten. In werkelijkheid zat er een smalle strook water tussen, die door een korte loopbrug werd overbrugd. Ik kon nog juist de kabelbaan ontwaren

die vanaf dit tweede eilandje naar het veel grotere eiland liep, daar verder rechts gelegen. Op dit eiland, met onder andere het bos en de lagune met het dorpje, had ik

een behoorlijke tijd doorgebracht. Tot slot was vanaf daar ook nog de kabelbaan te zien die vanaf onder het wharkbeeld naar hier leidde.

Al met al had ik vanaf dit punt dus een behoorlijk goed uitzicht op vrijwel het hele eilandenrijk dat nu Riven vormde. Ik pakte het dagboekje van Catherine er maar eens even bij en bladerde daarin, tot ik op de bladzijde stuitte alwaar ze een schets van het eilandenrijk had gemaakt. Daaruit viel op te maken dat ik vanaf hier bezien het meest linkse eiland nog niet had bezocht en dat ik mij nu wel op het eiland moest bevinden dat volgens Catherine's schets uit meerdere plateaus bestond en waarop ze ook een paar vreemde staketsels en andere zaken had getekend die ik niet kon thuisbrengen. Ik borg het boekje weer op en besteeg de trap verder, benieuwd hoe het er daar boven zou uitzien!

Na overbrugging van de laatste paar treden viel mijn mond open van verbazing. Vanaf beneden had ik al gezien dat ik naar een soort kraterwand onderweg was, maar wat ik ook verwacht had daar aan te treffen, dit zeker niet! Het was inderdaad een soort ovalen krater, tot zover klopte mijn vermoeden, maar de rand was slechts enkele decimeters breed. Het aldus gevormde bekken was vrijwel tot aan de nok gevuld met water dat vrij helder was, al waren de rotsen onder water wel bedekt met een laagje groene algen, of zoiets. Het windje hierboven veroorzaakte een lichte rimpeling op het water. Opvallend was ook dat er langs de binnenrand, daar waar de lagune overging in de smalle kraterwand, vele kleine en wat grotere slagstanden omhoogstaken. Waren dit een soort planten die zo groeide, of échte slagstanden die hier doelbewust neergezet waren? Het waren er in ieder geval vele tientallen, die een halve tot bijna twee meter boven de rand uitstaken en optisch wel een natuurlijk hek leken te vormen. Alles zag er echter bijzonder broos uit, juist omdat die rand zo dun leek in verhouding tot de diepte van het water en de hoogte van de krater, want deze stak wel een dikke twintig meter boven de omgeving uit. Er hoefde zich maar een redelijke aardschok voor te doen en het hele zaakje zou kunnen openbreken, waardoor deze lagune zich middels een waterval in de omringende oceaan zou legen. Gezien het instabiele karakter van deze eilanden en het actieve vulkanisme dat ik al op meerdere locaties had geconstateerd, was dat een gebeurtenis die zich hier in de nabije toekomst zeer wel zou kunnen voltrekken! Maar nu was dit nog een vredige plek. Ondanks de hoge ligging, zorgde het zonnetje, en wellicht ook het magma in de diepte ervoor dat het water lauw was. Het gekwaak van vele kikkers liet er geen twijfel over bestaan dat zij zich in dit water van deze temperatuur, prima thuis voelden. Verder zoemde er ook een aantal insecten rond.

De rand van de lagune oogt bijna griezelig broos en wordt omzoomd door een 'hekwerk' van slagstanden.

Op de rand van deze tot aan de nok gevulde krater liep mijn route niet dood, want een serie aan elkaar gelaste metalen platen die een kruising vormden tussen een brug, steiger of pad, liep vlak boven het water richting het centrum van deze erg natte hoogvlakte. Daar leek het water een stuk ondieper te zijn met hier en daar zelfs een paar droge stukjes. Aan de overzijde van de lagune rees een volgend plateau dat opvallend rechthoekig van vorm was, nog verder in de hoogte. In het midden daarvan, een stukje onder de bovenste rand zat een...ja, wat eigenlijk? Het leek nog

het meest op de loop van een enorm kanon, maar ik kon mij niet voorstellen dat het dat ook werkelijk was. Zo snel kon ik echter niet een ander voorwerp bedenken waarmee het te vergelijken was.

Het drogere deel van de lagune dat zich voor de voet van het rechthoekige stuk rots bevond, was op zichzelf al bijzonder genoeg. Hier rezen een aantal reusachtige stenen zuilen uit het water omhoog, die wel iets weg hadden van enorme versteende

Vreemde stenen zuilen omzomen het pad in het centrum van de lagune. Daarachter rijst een nieuw plateau op met een 'kanonsloop'.

kristallen. Het looppad slingerde in een paar flauwe bochten door deze galerij van stenen zuilen heen. Vlak naast het pad staken de staketsels hun punten nog vrijwel verticaal de lucht in, maar verder naar links en rechts waren ze steeds schever weggezakt. Het geheel wekte zo wel de indruk van een gigantische bloeiende bloem van steen.

Het pad vervolgens, arriveerde ik al spoedig temidden de merkwaardige stenen zuilen. Welk geologisch proces deze constructies zo had geschapen, wist ik niet. Misschien waren het wel kleine lavakoepels die deels geërodeerd waren, al

leek het gesteente behoorlijk hard te zijn, doorgroefd en donkerbruin van kleur. Ik wreef er eens over met mijn hand. Of was het misschien vulkanisch glas? Maar daarvoor leken de zuilen juist weer te zacht te zijn en niet glad genoeg...

In ieder geval had Catherine in haar dagboekje deze speling van de natuur ook

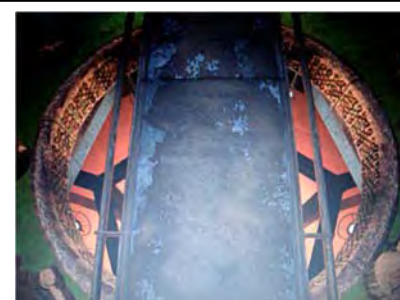

Die zuilen zijn een vreemde speling van de natuur.

geschetst, op het eerste niveau van het eiland. Al doorlopend, en tussen de scheefstaande zuilen doorturend, zag ik nu dat er wat verderop, maar nog vóór de hoge rechthoekige rots met die grote 'kanonsloop', een lager en breder niveau opdoemde. Ook dat was in overeenstemming met Catherine's schets van dit eiland.

Daar waar het pad het veld met de steenpunten al begon te verlaten, viel het mij op dat de metalen vlonder een groot rond gat in de grond

overspande, waaruit een roodachtige gloed scheen. Langs het pad naar beneden glurend, kon ik in dit gat nog juist een paar lampen en enkele metalen balken ontwaren. Kijk eens aan... ik bevond mij hier precies boven de zaal met de watervloer waar de lift mij eerder had afgezet! Was het water daar afkomstig uit deze lagune en via dit gat naar beneden gestroomd? Wie weet...

Hier overspant het pad een gat waarin zich de zaal met de lift bevindt!

Voorbij dit punt liet ik de stenen kristallen al snel achter mij. Na een paar laatste, sterk scheefgezakte exemplaren, volgde er nog een strook water van een meter of tien breed, waarna de metalen weg overging in een stenen trap. Het viel te betwijfelen of de stenen constructie waarin deze trap was uitgehakt, wel natuurlijk was. Hij stak namelijk glad, strak en verticaal boven het water van de lagune uit. De bovenkant liep bijna messcherp horizontaal. Daar zouden dus wel mensenhanden aan te pas zijn gekomen.

Na een strook water gaat het pad over in een trap, op weg naar het tweede niveau.

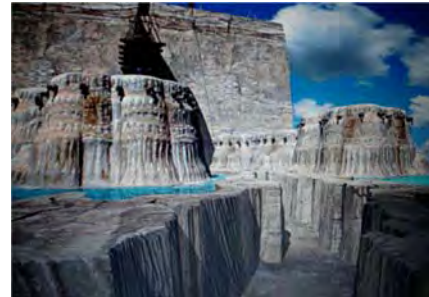
Boven aan de korte trap aangekomen, wachtte mij een volgende verrassing. Op dit hogere niveau bevond zich een tweede lagune, ditmaal met helder blauwachtig water, zonder algen. Net als een niveau lager stond het water slechts een paar decimeter onder de rand. Langs deze oever verder naar links en rechts, was ook een 'hekwerk' met slagstanden zichtbaar.

Dat was echter nog lang niet alles. Het stenen pad lag duidelijk lager dan het waterpeil van de lagune, maar een ruwe, ietwat grillig gevormde rand van steen aan weerszijde van het pad hield het water

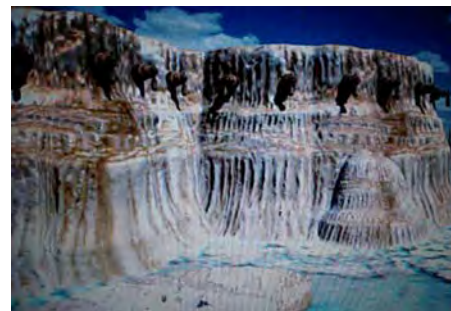
efficiënt tegen.

Hier, nabij de oever van de lagune was het pad nogal diep verzonken, maar naarmate dit dwars door het midden van de lagune regelrecht richting de voet van het derde en verreweg hoogste plateau liep, steeg het pad langzaam maar zeker, terwijl de rand op hetzelfde niveau bleef. Zodoende kon ik steeds gemakkelijker over de stenen rand naar het water aan weerszijde turen, iets wat aanvankelijk maar nét lukte.

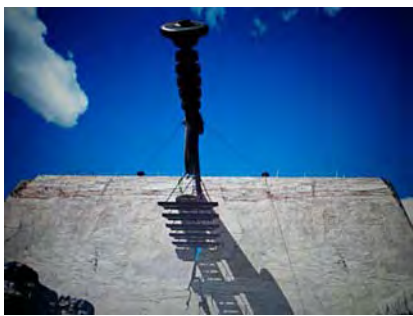
Uit het water van de lagune rezen ook een aantal stenen vormen omhoog, met vlakke bovenkanten, maar met steile, sterk doorgroefde zijkanten. Deze stenen vormen, die stuk voor stuk meer dan een vijftal meters boven het water uitstaken, waren wittig, gelig en bruinig van kleur, maar in het algemeen licht getint. Ze bevonden zich zowel links als rechts van het pad, aan iedere kant twee, maar aan de linkerkant ontdekte ik op wat grotere afstand van het pad, nog een derde, veel kleiner en lager exemplaar. Het geheel zag er indrukwekkend uit en leek nog het meest wat ik eerder eens in Turkije had gezien, bij Pammúkalé. Daar waren terrassen van versteende kalk te bezichtigen, die ook vrijwel allemaal tot aan de rand met blauwig water waren gevuld en doorgroefde wanden hadden die wittig van kleur waren. Wat dáár echter niet te zien was geweest, maar hier wél, waren de metalen buisjes die op ieder eiland op regelmatige afstanden van ruim een meter en op meer dan een halve meter onder de bovenrand waren aangebracht. Dat maakte een storende inbreuk op het geheel en waarom dat was gedaan, wist ik niet. Ieder buisje leek ook wel voorzien van een kraantje, aan de onderkant. Storend was verder ook de gladde, onnatuurlijke wand van het derde plateau dat langzaam naderbij kwam, naarmate ik vorderde over het pad. Dan waren die kalkterrassen in Turkije in een natuurlijkere omgeving gelegen, al bevonden zich ook daar storende elementen in de nabijheid, namelijk enkele hotels.

Het pad ligt diep verzonken tussen grillige stenen randen en slingert richting een paar vreemde eilandjes.

Het fraaie beeld wordt ietwat ontsierd omdat aan de bovenkant van ieder eilandje buisjes zijn aangebracht, die wel kraantjes lijken te zijn.

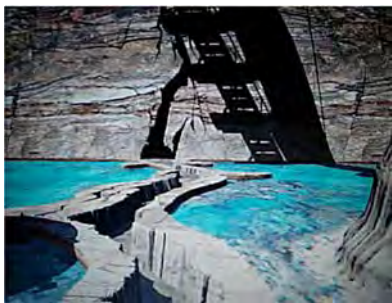

Tussen de eilandjes lopend heb ik goed zicht op de 'kanonsloop' daar verder in de hoogte.

Terwijl ik tussen de kalkstenen eilandjes doorliep, kreeg ik steeds beter zicht op die 'kanonsloop' die hoog, in het midden van dit derde plateau was aangebracht. Ik moest mijn hoofd bijna in mijn nek gooien om het geheel goed te aanschouwen. Nou, de loop van een wapen was het zeker niet, maar het bleef een hele vreemde constructie. Misschien diende het wel als contragewicht voor het kortere metalen plateautje dat enkele meters lager uit dezelfde verticale wand naar voren stak. Maar waar diende dan al die ronde schijven voor? Ik zag dat er in ieder geval diverse borgkabels van

het plateautje naar die 'loop' gespannen waren, terwijl de 'loop' zelf door een tweetal langere tuidraden in bedwang werd gehouden. Deze waren iets voorbij de bovenrand van het derde plateau ergens aan vastgemaakt, wat vanaf hier nog nét was te zien.

Er viel mij nóg iets op. Vlak onder het plateautje was een brede barst in het gesteente zichtbaar, waarachter blauwe lucht schemerde. Die barst liep helemaal

Vanaf het plateautje loopt er een spleet in de rotswand naar beneden, die eindigt bij het pad.

door naar beneden en leek daar zelfs verder te verbreden, om uit te komen op dit pad! Nou, dit was misschien niet het grootste, maar wel het meest wonderlijke eiland wat ik hier op Riven tot dusver had bezocht! Snel doorlopen maar om te zien wat er nog meer zou opdoemen...

Het licht kronkelige pad kwam, naarmate ik de rotswand naderde, steeds hoger te liggen. Daalde de stenen rand ter hoogte van de kalkstenen eilandjes van borst- naar bovenbeenhoogte, gedurende de laatste twintigtal meters van het pad

kwam de rand tot kniehoogte en zelfs nog daaronder. Aan de voet van de rotswand aangekomen, was er slechts een hoogteverschil van enkele centimeters overgebleven. Vanaf hier nam ik het uitzicht over de lagune nog even in mij op, waarna ik mijn aandacht naar de spleet in de rotswand verlegde.

Zie je wel! Daar bevond zich een plateau met kabels, die naar boven liepen. Dit was een lift om de bezoeker naar het hoogste niveau te tillen! Dan zou die constructie hierboven ook wel voor het torsen van deze lift daar zijn aangebracht.

De spleet herbergt een nogal Spartaans uitgevoerde lift.

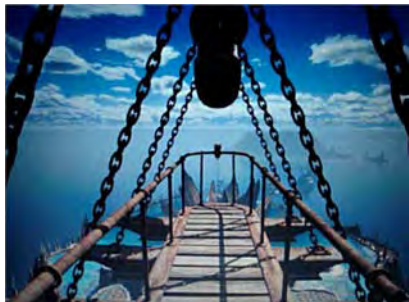
De lift was trouwens erg Spartaans uitgevoerd. Een voor- of achterwand ontbrak, evenals een plafond trouwens. Sterker nog, ook zijwanden schitterden door afwezigheid. De lift was niet meer dan een metalen vloer met kabels, een vierkant van ruim één bij één meter. De rotswanden links, rechts en achter vormden de liftschacht, waarlangs verticale rails waren aangebracht. De vloer zou hierlangs wel

omhoog en omlaag worden getrokken. Hmm... als ik keuze had, zou ik liever een andere route naar boven nemen, maar die keus was er niet. Links zat een knop, die het hele zaakje wel in beweging zou zetten. Wellicht deed ik er goed aan om snel op

de vloer te gaan zitten, vóór de lift zich in beweging zou zetten, dat zou de meest veilige houding zijn.

Zo gezegd, zo gedaan. Ik drukte op de knop en kreeg vervolgens nauwelijks de tijd een stabiele houding op het vloervierkant in te nemen, want deze zette zich onmiddellijk in beweging en begaf zich in een flink gangetje naar boven. De rotswanden aan de zijanten en achter mij schoven in rap tempo naar beneden. Vóór mij bleef ik redelijk zicht houden op de buitenwereld. De provisorische liftschacht liep namelijk min of meer parallel aan de spleet in de rotswand, zodat ik tijdens de tocht naar boven bijna voortdurend tussen deze opening in de rotsen heen kon gluren en mij aldus kon verlustigen aan een steeds weidser wordend uitzicht.

Het snelle ritje naar boven was spoedig voorbij en ik prees mij gelukkig dat er tussen het plateau en de rotsen vrijwel geen speling had gezeten en dat ook de kabels zeer gelijkmatig waren ingetrokken. Hierdoor was het hele vierkante vloeroppervlak tijdens zijn tocht naar boven niet gekiept en had het zelfs niet noemenswaardig gewiebel. Bij nader inzien was de hele constructie dus minder wankel dan het op het eerste gezicht had geleken.

Het uitzichtplateau waar de lift mij afzet, wordt geborgd door een aantal zeer stevige kettingen.

De lift was aan het begin van het uitstekende plateau, een paar meter onder de 'kanonsloop', tot stilstand gekomen. Ik zag nu dat de tuidraden, die van beneden bezien dun leken, in werkelijkheid een aantal zeer stevige metalen kettingen waren waarmee het hele zaakje werd geborgd. Het uitstekende plateau zou hierdoor niet alleen mijn gewicht, maar vermoedelijk ook van dat van een olifant erbij, makkelijk kunnen dragen. Nadat ik overeind was gekrabbeld, liep ik naar het einde van het uitzichtplateau, dat – niet onwelkom – rondom

van een stevige reling was voorzien.

Maar wat een uitzicht! Ik was vrijwel op het allerhoogste punt gearriveerd, niet alleen van dit eiland, maar ook van de andere eilanden. Ik keek vrijwel neer op de top van het eiland recht voor mij, want daarachter doemde nu de grens van de oceaan en de hemel op. De hoogste toppen van de overige eilanden bevonden zich ongeveer op ooghoogte.

Maar ook het zicht op dít eiland was magnifiek. De lager gelegen lagune met de versteende kristallen was opnieuw tevoorschijn gekomen en ook de lagune op het tweede niveau kon ik vanaf hier vanuit een hoog perspectief aanschouwen.

Ik bevind mij bijna op het hoogst mogelijke niveau en het uitzicht is dan ook magnifiek.

En dat leverde een verrassend uitzicht op! Vanaf mijn huidige hoge standpunt waren nu de platte bovenkanten van de vijf eilandjes in deze lagune goed zichtbaar. Verwacht mocht worden dat ook deze grotendeels met water waren gevuld, net zoals de kalkstenen terrassen bij Pammúkalé in Turkije, maar dat was niet het geval! In plaats daarvan waren ze afgedekt door vreemdsoortige metaalachtige platen, waarin op regelmatige afstanden putjes waren aangebracht. Deze waren op hun beurt onderverdeeld in vierkanten van vijf bij vijf. Wat was hiervan de betekenis?

Aan het einde van het plateau zat een vierkante plaquette bevestigd dat was ingelegd met een vijftal, ietwat roestige metalen plaatjes. Ze hadden allemaal een verschillende vorm, maar pasten precies in het vierkant. Ik blikte een aantal ogenblikken afwisselend naar het uitzicht beneden en naar de plaatjes van de plaquette en toen viel het kwartje. De eilandjes beneden toonden als het ware een landkaart van Riven, kijk maar! Het eiland rechtsboven moest het eiland met de gouden koepel voorstellen, waarbij ook het naburige eiland met de tempel niet was vergeten, al was dat eiland hier voor het gemak aan het hoofdeiland vastgemaakt. Het grootste eiland rechtsonder representeerde duidelijk het eiland met het dorpje bij de lagune, die hier door middel van een groot gat was uitgebeeld. Dan moest het eiland dat ik recht vooruit turend in de verte zag liggen, hier beneden wel het eiland linksachter zijn, en het eiland linksvoor moest dan wel deze plek zijn.

Een vreemde groep eilanden, met die rare metalen platen met putjes...

Het kleinste en laagste eilandje dat rechtsachter wat verder weg lag van de overige vier, kon ik in werkelijkheid niet ontdekken om mij heen. Ik meende dat Catherine in haar dagboekje over dit geheimzinnige vijfde eiland had geschreven. Ik bladerde het boekwerkje door en na even zoeken trof ik de bewuste passage aan: "Er is een ander eiland wat ik niet kan zien, want het is overduidelijk tot op een verschrikkelijke afstand weggekropen. De Moiety zijn erg onzeker over wat er huist op dat eiland, afgezien van het feit dat zij het kennen als de plek waar De Grote Boom wordt geacht te groeien..."

Ik borg het boekje weer op en liet mijn gedachten over dit alles gaan. Was het mogelijk dat dit geheimzinnige eiland in werkelijkheid de thuisbasis van Gehn was? Mogelijk. Of misschien was het wel de locatie waar Catherine gevangen zat? Dat kon ook. Allemaal vragen waarop ik het antwoord niet wist...

Ik richtte mijn aandacht opnieuw op de plaquette. De vijf eilanden werden hierop nog simpeler, door middel van rechthoekige vormen weergegeven. Ik had dat toch ook ergens anders gezien? O ja, in de gouden koepel, bij die vreemde machinerie had langs de reling eveneens een plaquette gezeten die deze vijf figuren toonde. Ik had mij daar en toen al afgevraagd waar dit alles voor diende. Inmiddels wist ik al veel meer en het leek erop dat de instrumenten in de gouden koepel iets met de energiehuishouding van de eilanden van doen hadden. Als de tijd rijp was, zou ik daar mijn licht maar weer eens moeten opsteken, maar zo ver was het nu nog niet. Met mijn hand wreef ik eens over de grootste vorm linksonder. Toen bleek dat het een drukknop was, want met een zachte klik verzank de hele figuur een centimeter in het vierkant!

Mijn onbedoelde actie bleef niet zonder gevolgen. Bij het geluid van wind en branding voegde zich nu een dof metaalachtig gerommel, gevolgd door een geklater van water. Tot mijn niet geringe verbazing zag ik dat uit alle putjes van het grootste eiland beneden water omhoog welde, en dat het hele plateau daarmee gevuld werd. Maar daarbij bleef het niet. Riven had wat dat betreft al heel wat gekke staaltjes getoond en ook dit was

De plaquette is het bedieningspaneel om water op de eilanden te laten verschijnen!

er weer één. Het water kwam niet horizontaal te staan, maar rees op de ene plek duidelijk hoger dan op de andere. Na enkele ogenblikken kwam de watertoevoer tot staan en was er daar beneden een soort driedimensionaal ‘waterlandschap’ ontstaan! Nadat ik de knop op de plaquette opnieuw indrukte, werd het water door dezelfde putjes weer afgevoerd.

Al snel bleek dat hetzelfde truckje ook bij de andere eilanden uitgehaald kon worden, door op de corresponderende knoppen te drukken. Een leuk speeltje hoor, maar het zou toch wel een bedoeling hebben? Ik blikte eens naar het water op het rooster van het eerste eiland, dat ik tevoorschijn had getoverd en nog niet had laten zakken. Op het hoofdeiland rees het water wel érg hoog op, en min of meer in een bolvorm! Maar natuurlijk! Het water vormde aldus een driedimensionale weergave van hoe het bewuste eiland er in werkelijkheid uitzag! Ik keek hier naar de watervorm van de berg met daarop de gouden koepel! Heel vernuftig, maar ook erg onpraktisch. Nee, als ik wilde weten hoe de eilanden van Riven er uitzagen, dan leek een zakatlasje toch een stuk handiger. Sterker nog, zelfs de vrij ruwe tekening die Catherine van het eilandenrijk had gemaakt in haar dagboekje, had zijn praktische nut al bewezen.

Na het schouwspel nog even te hebben bewonderd, haalde ik mijn schouders op. Wat ik hier verder mee moest, wist ik niet. Ik draaide mij om, met de intentie om via de lift maar weer naar beneden af te dalen, toen een tweede verrassing zich aandiende! Bij het naar boven gaan met de vloerlift had ik voortdurend recht voor mij uit gekeken; mijn blik was gefixeerd geweest op die spleet in de rotsen. Ook bij aankomst hierboven had ik niet de moeite genomen om achterom te kijken, maar was ik meteen dit uitzichtplateau opgewandeld. Daardoor had ik niet gezien dat hierboven de rots ook aan de áchterkant van de liftschacht uiteen was geweken en dat daarmee een nog onbezocht plekje van dit eiland toegankelijk werd gemaakt!

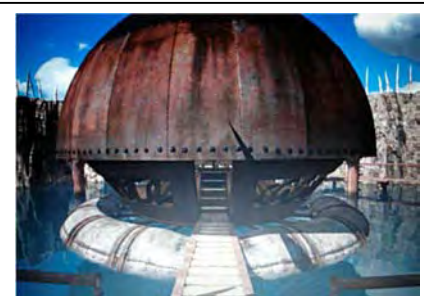
Deze onverwachte opening bood doorgang tot wat de hoogst gelegen krater van dit eiland bleek te zijn. Net als beide plateaus beneden was deze voor een groot gedeelte gevuld met water, maar daar hield de vergelijking op. Oevers ontbraken, de rotsen van de kraterrand rezen vrijwel loodrecht vanuit het water op. Toch was de lagune begaanbaar, want langs de randen van de krater was een metalen looppad aangelegd, op een metertje boven de waterspiegel.

De rand van de krater lag zo’n vijf tot tien meter boven de waterspiegel, maar werd desondanks, net

als bij de veel lager gelegen randen beneden, omzoomd door die vreemde slagstanden, waarvan ik nog steeds niet wist of ze daar doelbewust waren neergezet, of daar op natuurlijke wijze uit de rotsen waren ontsproten. Erg lang liet ik mijn gedachten daarover niet de vrije loop, want mijn blik, en wellicht van iedere bezoeker die hier zou binnenwandelen, werd vrijwel meteen getrokken naar het vreemde bouwsel dat in het midden van de lagune dreef. Het leek nog het meest op een enorme metalen paddenstoel, die werd omgeven door een brede, ronde metalen ‘zwemband’ die half boven het water uitstak. Mede door deze laatste constructie werd de indruk versterkt dat het geheel dreef, maar het leek logischer dat de hele constructie vanwege de stabiliteit wel ergens onder water

Onverwacht blijkt de spleet ook áchter de lift door te lopen!

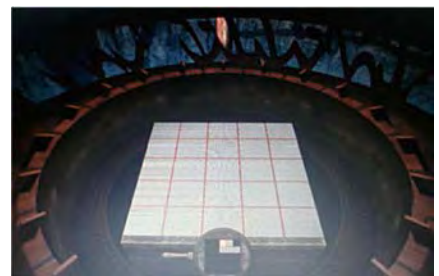
In de lagune drijft deze metalen ‘paddenstoel’.

aan de bodem van de lagune of aan de wanden rondom vastgeklampt zou zitten. Onder de 'hoed' van de 'paddenstoel' waren een aantal ramen aangebracht die zo te zien geen glas bevatte, maar gewoon 'open' waren. In plaats van spijlen bevatten deze ramen een aantal ingewikkeld gebogen metalen stangen. Ze hadden wel iets bekends. Het leken reusachtige letters te zijn, want de vormen vertoonden overeenkomsten met de tekens die ik in het schooltje op het tweede eiland had gezien. Wellicht dat de Rivenesen, indien zij langs het looppad rondom dit metalen bouwwerk zouden lopen, in deze ramen een boodschap konden lezen. Aangezien ik het Rivenese schrift niet machtig was, bleven het voor mij alleen maar vreemd gebogen vormen, zonder enige betekenis.

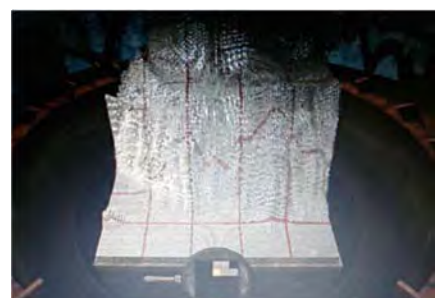
Vanaf het looppad leidde een soort vlonder uitnodigend naar het bouwsel, alwaar deze betreden kon worden. Een kort trapje leidde naar het hart van de 'paddenstoel'. Deze uitnodiging kon natuurlijk niet worden afgeslagen.

In het bouwwerk aangekomen, bleek deze goeddeels hol te zijn. De ramen aan de onderkant van het ronde dak bleken bij nader inzien zonder onderbreking rondom door te lopen. De letters en woorden die in deze open rand waren geschreven en die hier en daar van onder tot boven doorliepen, zorgden ervoor dat het geheel op zijn plaats bleef. In het centrum van de 'paddenstoel', op een verhoog, was wederom een vreemde constructie bevestigd. Een grote ronde metalen bak, voorzien van een rand met uitsteeksels met een doorsnede van bijna twee meter, vulde een groot deel van de centrale ruimte. Onwillekeurig deed dit voorwerp mij ietwat denken aan de verbeelding die ik op Myst-eiland had aangetroffen. Ook hier bevatte de metalen kom een afbeelding van een voorwerp, namelijk een vrij groot vierkant, dat op zijn beurt door middel van dunne rode lijntjes in kleinere vierkantjes was opgedeeld in een patroon van vijf bij vijf, wat 25 vierkantjes in totaal opleverde. Aan de voorkant van de constructie was een bedieningspaneel bevestigd dat op het eerste gezicht op een loep leek. Het 'glas' toonde ook een ruitjespatroon van vijf bij vijf. Hiervan waren vijf ruitjes uitgelicht en daarvan brandde er één, namelijk het exemplaar dat het meest linksboven gelegen was, met een feller oranje licht.

De vijf ruitjes hadden dezelfde vorm als het eiland dat ik op de plaquette op het uitzichtplateau had geactiveerd. De link tussen beide werd hier dus gelegd. Het grote vierkant in de bak toonde klaarblijkelijk de 25 kleinere vierkantjes van het oranje vakje. Dat ruitvormige patroon had ik ook op de eilanden beneden gezien. Ieder klein vierkantje hier stond zo te zien synoniem voor een aan- of afvoerputje daarbuiten op het metalen rooster op de bovenkant van het eiland. Maar wat moest ik met die informatie? Dat het apparaat in werking was, bleek duidelijk uit het doffe machinegestamp dat uit de diepte opsteeg. Ik drukte maar eens op het oranje vierkantje en met een metaalachtig gepiep rees nu op het vierkant een vorm omhoog, dat ik onmiddellijk herkende. Een driedimensionale afdruk van de gouden koepel van het eerste eiland werd zichtbaar, al werd deze door de rand van het vierkant wel ruw doormidden gesneden. Nu bleek dat het handvat van de 'loep' in werkelijkheid een hendel was waarmee het hele vierkant geroteerd

Het inwendige van de 'paddenstoel' bevat dit merkwaardige apparaat waarmee...

...een driedimensionaal beeld van het eiland kan worden opgeroepen!

kon worden om het geheel vanuit een ander perspectief te kunnen bekijken. Ik draaide het beeld in vier halen een hele slag rond en activeerde daarna in het glas het tweede vierkantje dat onder de eerste zat. Zoals verwacht verscheen nu de tweede helft van de gouden koepel in beeld, alsmede een deel van de rotsen waarop deze gebouwd was. Na nog even wat geëxperimenteerd te hebben, was de functie van dit apparaat mij duidelijk. Nadat de gebruiker buiten het gewenste eiland had geselecteerd, kon hij hierbinnen het waterpatroon dat buiten op het eiland was verschenen, hier in meer detail bekijken. Desgewenst kon hij met behulp van het ruitjespatroon een gewenste locatie precies lokaliseren en coördinaten meegeven, min of meer zoals dat ook bij het spel 'zeeslagje' gebeurt. Handig hoor, maar aan de andere kant ook weer niet. Waarom was dit alles zo omslachtig gemaakt, hoe knap dat ook was gedaan? Voor de tweede keer in korte tijd vroeg ik mij af waarom er niet simpelweg een atlas was gemaakt van de eilanden? Gehn's wegen waren kennelijk ondoorgrondelijk...

Dit apparaat was kennelijk de enige reden waarom deze 'paddenstoel' in de lagune was gebouwd, want verder was het inwendige van de metalen constructie leeg. Het werd derhalve hoog tijd om buiten eens te kijken wat er hier nog meer was te zien. Ik verliet het bolvormige ding en stond spoedig op het looppad.

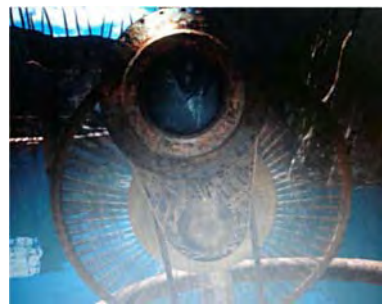
De linker tak van de route slingerde wat verderop rondom een rotspunt, maar nog net was te zien dat zich daarachter een bewegend object bevond. Het zou toch niet... maar ja hoor! Het was opnieuw zo'n ronddraaiende bol! Het pad leidde er regelrecht naar toe, zodat ik het draaiing van dichtbij kon bewonderen. Dit exemplaar zag er een tikje roestig uit en hoewel het geluid steeds na een aantal seconden haperde, alsof het inwendige mechaniek door een aanlopend radarwiel dreigde te stokken, draaide het geheel toch redelijk soepel rond. Ook ditmaal waren er op de metalen buitenkant talrijke symbolen aangebracht, waarvan er één gelig was gekleurd. Omdat deze bol wat langzamer leek rond te draaien dan die op het tweede eiland die ik al had stilgezet, kon ik dit symbool, terwijl het voorbijschoot, wel al herkennen. Het was een cirkel die door een horizontale lijn in precies twee gelijke delen werd opgesplitst.

Bij de bol liep ook het looppad dood. Dan moest ik maar naar de andere kant van het kratermeer lopen, in de hoop daar het bedieningspaneel aan te treffen, waarmee het geheel was stil te zetten. Ik keerde op mijn schreden terug en volgde het pad naar de andere kant van de lagune. Daar liep het pad eveneens dood, maar trof ik inderdaad de kijker aan die op de draaiende bol was gericht.

Maar er was iets mis. De kijker stond duidelijk wat uit het lood en de lenzen waren gebarsten. Hoewel het licht nog wel door de lenzen naar binnen viel, werd hierin geen scherp beeld meer gevormd. Sterker nog, veel meer dan een paar vage lichtflitsen viel er niet meer te ontwaren. Dat maakte het een stuk problematischer om de koepel stil te

zetten, vooropgesteld dat het apparaat überhaupt nog werkte! Op het tweede eiland

De kijker staat uit het lood en de lenzen zijn gebarsten...

moest ik op de knop drukken zodra het gele beeldje in de zoeker verscheen. Het was daar al een hele toer geweest om op het juiste moment te drukken, maar hier was het dus helemaal een gok. Op goed geluk drukte ik de knop boven op de kijker maar snel achter elkaar een groot aantal keren in en dat bleek de juiste tactiek te zijn. De stroboscoop onderaan de kijker vertraagde na een paar pogingen en kwam tot stilstand. Ook de bol in de

verte remde af, kwam tot stilstand en klapte vervolgens open. Het

kabaal van het openklappende omhulsel van de bol werd door de wanden van de krater als een rommelende donder weerkaatst.

Teruglopend langs het pad maakte ik van de gelegenheid gebruik mijn blik verder over de omgeving te laten dwalen. In tegenstelling tot de beide lagunes op de lagere niveaus hier op dit eiland, leek déze waterplas erg diep te zijn. Afgezien van het looppad langs de rand en de

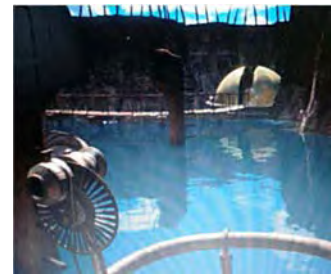
ronde constructie met de driedimensionale landkaarten in het midden van de lagune, stonden er in de baai nog een viertal dikke houten palen opgesteld. Aan de achterkanten, die zonder uitzondering naar het looppad waren gericht, waren op regelmatige afstanden ronde houten dwarsbalkjes aangebracht. Of dit een soort sporten waren om langs de beelden te kunnen afdalen of dat ze simpelweg dienden om op een ruwe manier de hoogte van het waterpeil aan te geven, wist ik niet. De bovenkant van de palen, die wel zo dik waren als een forse boomstam, waren nog breder en daar waren ietwat stilistisch, koppen van gemaakt. Het was duidelijk wat deze koppen verbeeldden.

In de lagune staan ook een viertal beelden opgesteld, die een whark uitbeelden.

Opnieuw keek ik hier naar de kunstzinnige uitbeelding van een whark, compleet met slagstanden en ogen en dat dan in viervoud. Aan de achterkant van de koppen waren ook een soort vinnen geschilderd, in diverse kleuren. Vreemd was wel dat er hier maar vier beelden stonden, terwijl verder vrijwel alles hier op Riven in vijfvoud aanwezig was. De vier beelden stonden ook op regelmatige afstanden, terwijl er juist ter hoogte van de kijker een gat gaapte, waar denkbeeldig precies een vijfde beeld had gepast!

Maar wacht eens even... die kijker was niet voor niets verbogen en deels kaduuk. Was dat vijfde beeld gesneuveld en had het in zijn val ook de kijker beschadigd? Ik realiseerde mij opeens dat ik dit hele schouwspel onder water had aanschouwd, vanaf die zetel in de grot met dat grote ronde raam. Dan was deze lagune inderdaad zeer diep en zwom er daar ergens ook een échte whark rond. Hoe dat beest hier in deze lagune terecht was gekomen was mij een raadsel, of dit water moest ergens in verbinding staan met de omringende oceaan. Hoe het in dat geval kwam dat het water hier een slordige vijftig meter hoger stond dan elders rondom dit eiland, daar verbaasde ik mij maar niet meer over. Ik was er aan gewend geraakt dat op Riven het water zich lokaal maar bar weinig van de zwaartekracht aantrok!

Maar toch lukt het mij om daarmee de bol ginds te openen.

De betekenis van de lichtjes onder water werd mij nu ook duidelijk. De kleuren correspondeerden kennelijk met de kleuren van de vinnen van deze wharkbeelden, al werden deze door het blauwige water wel soms wat vals weergegeven. De kleuren groen, geel en oranje waren duidelijk genoeg geweest en de lamp waarmee de whark werd opgeroepen, was rood. Een wharkbeeld met witte vinnen kon ik niet ontdekken, maar er was er wél een met blauwe vinnen. Natuurlijk! Stuur een blauw licht door blauwig water en het licht lijkt wit. In werkelijkheid zou de witte lamp dus een blauw licht verspreiden. Zo vielen de puzzelstukjes geleidelijk op hun plaats, al was het voor mij nog volstrekt onduidelijk welk plaatje deze puzzel uiteindelijk zou opleveren. De symbolen van de draaiende bollen waren kennelijk gekoppeld aan een kleur. Het symbool van de bol die ik hier had stilgezet was gekoppeld aan de oranje lamp en de rode lamp paste bij de bol op het tweede eiland. De overige bollen en kleuren kon ik nog niet aan elkaar koppelen. De bol op het eerste eiland had ik al gelokaliseerd, maar kon ik nog niet bereiken en op twee eilanden was ik sowieso nog niet geweest. Dan was er natuurlijk nog dat gebroken beeld, waardoor de kleur daarvan onbekend was en bleef. Bijkomend probleem was dat er maar vijf eilanden waren, maar in totaal zés kleuren en symbolen. Nee, de raadseltjes waren duidelijk nog niet geheel opgelost. Bovendien had ik nog niets ontdekt waar ik deze verkregen info nuttig kon gebruiken.

Zodra ik de viersprong in het pad passeerde met de splitsingen richting de lift en de drijvende 'paddenstoel', zag ik dat boven de tak die naar het landkaartengebouw leidde, een enorm lemmet bevestigd zat. Het leek zomaar uit de rotsen te ontspruiten en de punt reikte bijna tot de ronde metalen constructie. Was dit weer zo'n reuzendolk die Catherine vlak voor haar vertrek in deze wereld had geschreven? Dat zou wel. Ik liep verder en arriveerde spoedig bij de geopende koepel. Het inwendige was vergelijkbaar met dat van de bol op het tweede eiland. Een rond venster met dik glas waarachter een boek schemerde, daaronder een rail met een schaalverdeling, voorzien van een vijftal schuifjes en daar weer onder een ronde knop. Net als toen stelde ik op goed geluk een code in en drukte ik op de knop, maar wederom had ik geen succes; dat was ook niet te verwachten. Het zag er naar uit dat ik nu toch écht alles op dit eiland had gezien en ik was in ieder geval blij dat het gelukt was om ook déze bol te openen, net als die op het tweede eiland.

Het inwendige van de bol ziet er vertrouwd uit.

Het is vreemd, zo'n reusachtig lemmet dat uit de rotsen steekt.

Terugwandeland over het pad kreeg ik nu zicht op de zonbeschenen kant van het lemmet van die reuzendolk dat hier uit de rotsen stak. Het was toch wel een merkwaardig ding en ik kon mij voorstellen dat Gehr er behoorlijk mee in zijn maag zat, nadat Atrus en Catherine waren vertrokken en hij gedwongen vastzat hier op Riven. Hij bezat kennelijk niet de vermogens om die dolken hier weer weg te schrijven. Maar dat kon sowieso niet. Het boek waarin Riven beschreven stond, was immers ook niet meer in zijn bezit, maar in handen van Atrus, die vanuit D'ni daar krampachtig passages aan

probeerde toe te voegen, om zo te verhinderen dat het eilandenrijk verder uiteen zou vallen. Uit mijn ontmoeting met hem, alsmede uit de verhalen die zowel Atrus als Catherine aan hun dagboekjes hadden toevertrouwd, kon ik opmaken dat zijn pogingen op zijn best een status-quo hadden bewerkstelligd. Het was in ieder geval duidelijk dat Gehn, die Riven geschapen had, de schrijfkunst die deze werelden kon creëren, inderdaad veel minder goed beheerste dan hij zelf deed voorkomen. Ik liep onder de dolk door, sloeg rechtsaf, nam plaats op het liftplateau en daalde af.

Vanaf beneden heb ik een heel ander zicht op die vreemde waterberg op het eerste eiland.

Via het kronkelpad liep ik opnieuw tussen de eilanden door. Al van een afstand zag ik dat het uitzicht op het verste eiland rechts veranderd was. Duidelijk was de waterberg te zien die op de platte top van dit eiland was ontstaan. De ronde vorm van de berg met daarop de gouden koepel, was onmiskenbaar. Ik nam even de tijd om dit merkwaardige natte berglandschap vanaf dit perspectief te bezien en verwonderde mij voor de zoveelste keer over het curieuze gedrag van het

water hier, alvorens ik via de stenen trap naar het eerste plateau afdaalde en dat overstak. Van daar leidde de metalen trap verder naar beneden.

Het was duidelijk wat mijn volgende stap zou zijn. Het werd tijd om het beschikbare vervoer te nemen en af te reizen naar het (voorlopig?) laatste eiland dat te bereiken was. Mijn bezoek aan dit eiland had weer vele wonderlijke zaken aan het licht gebracht en wie weet wat het vierde eiland nog allemaal zou opleveren!

De gondel hing nog op mij te wachten. Ik trad binnen en roteerde het scheepje. Vanaf de trappen had ik al gezien dat de geplande overtocht een rustige zou worden. Niet alleen was het een korte route, hij verliep ook slechts via een tweetal flauwe bochten, eerst naar rechts en dan naar links. Dat vermoeden bleek te kloppen. In minder dan een halve minuut was de overtocht volbracht en arriveerde de tram al bij het landingsplatform van het vierde eiland.

Het is slechts een kort ritje, op weg naar het vierde eiland.

Hoofdstuk 16: Gesloten deuren...

Voor de verandering bevond het landingplateau zich ditmaal volledig in de open lucht. Het geluid van de branding klonk vrij luid, en ook was hier het gekrijs van zeemeeuwen te horen. Die vogels zaten hier dus wél, al was ik ze op de vorige eilanden nog niet tegen het lijf gelopen.

Vanaf het metalen platform lag slechts één route voor mij open, een ijzeren trap leidde naar omhoog. Na een behoorlijk aantal treden ging de trap over in een horizontaal platform dat naar rechts afboog. Vandaar leidde de trap verder omhoog, zo te zien naar een flink rechthoekig gebouw dat nog hoger op de rotsen was gebouwd.

Dat dit eiland, net als de anderen vulkanisch was, was aan het gesteente duidelijk te zien. Het bestond uit grijszwarte, aan elkaar gekitte sintels en lavabrokken. Van een afstand was trouwens al aan de vorm te zien geweest dat ook dit eiland een oude vulkaankegel was die vanuit de zee oprees. Ik achtte de kans behoorlijk groot dat het hart van het eiland opnieuw een krater zou zijn, al dan niet gevuld met water.

Aan het eind van het platform, alwaar de trap verder omhoog ging, had ik een fraai uitzicht over de omgeving. Ik stond hier recht boven het platform met de gondel en zag vanaf hier de kabelbaan richting het derde eiland lopen waar ik vandaan kwam. De drie verschillende niveaus waren duidelijk te zien, ondanks het feit dat de zon verkeerd stond en ik er een beetje tegen het licht in moest kijken. Met enige moeite kon ik zelfs het uitzichtplatform met daarboven de 'kanonsloop' onderscheiden. Op de voorgrond was de bovenkant van de versteende bloeiende reuzenbloem te zien in de laagst gelegen lagune en op het middelste niveau de toppen van een paar van de eilandjes. Aan de linkerkant was ook de tweede kabelbaan zichtbaar die leidde naar het tweede eiland. Vanaf dit punt had ik vooral goed zicht op het bos dat daar groeide, de ronde kraterwand met daarin de lagune en het dorpje werd door dit bos aan het oog onttrokken. Ook de kabelbaan die vanaf daar naar het eerste eiland leidde, was vanaf hier zichtbaar. Vooral het uitzicht op de gouden koepel op het eerste eiland was bijzonder fraai. In het geel glimmende oppervlak werden de lucht en de wolken weerspiegeld. Nu viel het mij op dat de bol overlangs door een smalle reet werd doorsneden. Het geheel wekte daardoor de indruk de koepel van een sterrenwacht te zijn, die op het punt stond om geopend te worden. Vanaf de koepel liepen ook een aantal dikke buizen schuin naar beneden langs de steile rotsen, waar deze in het water verdwenen. Ook was de loopbrug zichtbaar die van daar naar hier leidde. Hij liep een behoorlijk eind boven het water en stond op zeer dunne pilaren, waardoor het geheel nogal fragiel leek. Iedere pilaar was echter voorzien van diverse tuidraden, als extra versteviging en balans.

Het uitzicht naar het derde eiland, gezien vanaf het platform.

De pilaren van de loopbrug die naar het eerste eiland leidden, zien er nogal fragiel uit.

Goed beschouwd hoefde de brug ook niet veel meer dan zijn eigen gewicht te torsen. Hele mensenmenigten zouden er niet overheen lopen, hooguit een paar volwassenen tegelijk.

Bovenaan de trap leidde een metalen looppad verder, regelrecht naar het grote gebouw. Na een haakse bocht naar links en een kort stenen trappetje, belandde ik op een stenen pad van ruim twee meter breed. Dit pad stak nogal af tegenover de omgeving, want het was uitgevoerd in een lichte, bijna witte steensoort, wellicht kalksteen. Dit trottoir leidde naar de ingang van het gebouw, dat uit nogal wat glas was opgetrokken. Desondanks kon ik van het inwendige niet al te veel onderscheiden, want het glas was getint en tamelijk vuil. Bovendien brandde er binnen nergens licht. Maar goed, geen probleem. Ik tastte naar de rijk versierde deurkruk met de intentie het gebouw te betreden, maar dat viel tegen! De deur zat op slot! Ik rammelde de deurkruk nog een paar keer stevig heen en weer, maar de deur

De deur van het gebouw is en blijft gesloten...

gaf geen krimp en bleek hermetisch afgesloten te zijn. In de deurpost kon ik ook geen bel ontdekken of zoiets, dus aanbellen kon ik ook wel vergeten. Sterker nog, ook een slot en een sleutelgat kon ik nergens ontdekken. Het leek er dus op dat deze deur uitsluitend vanaf de binnenkant geopend kon worden.

Wat nu? Ik zou rondom het gebouw kunnen lopen om te kijken of er misschien elders een andere ingang was te vinden, maar dat was een niet ongevaarlijke onderneming. Het gebouw was als het ware in de rotsen gebouwd en afgezien van dit toegangspad was er alleen rondom een smalle richel van steen aanwezig en verder alleen die steile rotsen van vermoedelijk deels losliggend vulkanisch puim. Nee, alleen als ik solliciteerde naar een snelle route, roetsj van de rotsen af, het water in, dan moest ik dit proberen. Bovendien had ik nergens een andere deur of een raam gezien, dat opengedaan kon worden. Een van de glasplaten aan weerszijde van de deur intikken, was ook al geen optie. Het glas zag er zeer dik en stevig uit, het leek wel gewapend te zijn. In dat geval zou zelfs een moker weinig uithalen.

Het was toch een bittere teleurstelling dat mijn route zo pardoes en zo snel al dood liep! Opmerkelijk ook dat dit gebouw op slot zat, terwijl op de andere eilanden alles verder vrij toegankelijk was geweest. Hield dit bouwsel soms een paar belangrijke geheimen verborgen die niet voor ieders ogen geschikt waren? In dat geval moest ik zéker proberen binnen te komen. Kon ik nog een list verzinnen?

Teruglopend naar het platform bovenaan de trap realiseerde ik mij dat met het toegankelijk worden van dit gebouw, ik natuurlijk nog lang niet alles van dit eiland had gezien, in feite zelfs nog bijna niets. Er móest gewoon nog een andere route zijn, getuige de loopbrug die vanaf het eerste eiland naar hier leidde. Die loopbrug was vanaf het eerste eiland onbereikbaar geweest, dus moest hij wel vanaf hiér te nemen zijn. Maar hoe? Staand aan de reling liet ik het uitzicht nogmaals op mij inwerken. Beneden mij daalden de rotsen steil af, maar niet helemaal tot aan de zee. Een paar meter boven de waterspiegel gingen zij over in een min of meer vlak zwart tot donkerbruin strand, bestaande uit fijnere sintels, as en zand. Geen wonder dat hier de branding van de oceaan zo kon beuken. Vlak voor de kust bevond zich nog een klein eilandje, waarop een ronde stenen pilaar was neergezet. Op het strand stond een tweede pilaar. Deze pilaren dienden als ondersteuning van een soort rails, die verder links in de rotsen verdween en – aanzienlijk vreemder – aan de zeekant van

het eilandje scherp naar beneden boog en daar onder water verdween. Althans... scherp turend zag ik dat het wel leek alsof deze spoorbaan in werkelijkheid in zo'n 'watergat' verdween, te vergelijken met de gaten in de waterspiegel van de lagune op het tweede eiland. Over dat tweede eiland gesproken... dit stuk rail leek regelrecht daar naar toe te lopen...

Maar natuurlijk! Nu begreep ik alles! Ik bevond mij hier op het eiland alwaar het hout van de bomen verder werd verwerkt en vermalen tot pulp, om aldus als grondstof te dienen voor de schakelboeken die Gehn hier vervaardigde! Hoe ik dat zo zeker kon weten? Wel, had ik in de roterende kamer op het eerste eiland niet een dia in een van de kevers gezien die dit verwerkingsproces uitbeeldde? En had ik op de hoogvlakte van het tweede eiland niet een mijnkarretje aangetroffen dat het materiaal naar hier vervoerde? Dat betekende dat mijn mogelijkheden nog niet uitgeput waren en dat ik dus nog niet vast zat! Eerst had het mij geen aantrekkelijk middel van vervoer geleken, maar nu zag het er naar uit dat deze alternatieve route de enige overgebleven mogelijkheid was om elders op dit eiland te geraken. Ik moest dus teruggaan naar het tweede eiland, daar in het mijnkarretje springen en wegrijden, om zo uit te vinden of deze mij naar hier zou brengen.

De blik op eiland 'een' en 'twee' is prachtig. Biedt dat stuk rails op de voorgrond uitzicht op een alternatieve route?

Gelukkig was het tweede eiland vanaf hier betrekkelijk gemakkelijk te bereiken. Ik nam de gondel die mij terugleidde naar het derde eiland. Daar aangekomen moest ik de tram weer draaien, om aan de juiste kant van het platform uit te kunnen stappen. Van daar had ik toegang tot de lift, die mij naar de brug over de lavaspleet zou brengen, maar tot mijn verrassing stond de lift er niet meer! Mijn route werd gestuit door de watervloer in de zaal, die van onderen uit door de lava oranjeachtig werd verlicht. Geen paniek, met de hendel links kon ik de lift toch oproepen? Ik haalde de

De lift is weg...

hefboom over en was vervolgens getuige van een spectaculair verschijnsel. De kettingen aan weerszijde van het looppad dat als een soort vlondertje een stukje de zaal in stak, begonnen ratelend te lopen en na enige ogenblikken klonk er een steeds luider wordend geklater van water op. Daar brak de bovenkant van de lift al door de waterspiegel heen en ik keek toe, ietwat onder de indruk, hoe de lift, terwijl hij langzaam om zijn as draaide, op de juiste plek werd gemanoeuvreerd. Nu pas werd ik gewaar van het feit hoe fraai deze vreemde lift was bewerkt aan de buitenkant. Dat gold ook voor de deur, die kort nadat de lift tot stilstand was gekomen, openklapte om mij toegang tot het inwendige te verlenen.

Ik daalde af naar beneden, stak de spleet met magma over en liep door de onderaardse gang, regelrecht naar het tweede landingsplatform, waar

...maar komt tevoorschijn!

de andere gondel nog stond te wachten om mij terug te brengen naar het tweede eiland.

Daar aangekomen kroop ik via het wharkbeeld weer naar buiten en vervolgens was het nog maar een korte wandeling naar de ontboste hoogvlakte, waar zich ook het gat met het mijnkarretje bevond.

Ik haal de hendel links over. De rit kan beginnen...

Toch wel met een bonzend hart liet ik mij in het gat en het mijnkarretje zakken. De lorrie was gelukkig toch wat groter dan het eerst had geleken en de randen zagen er vrij stevig uit. Mijn gewicht zou hij wel kunnen dragen. Ik moest het er maar op wagen. Vooruit met de geit! Ik haalde de kleine hendel over die links uit de muur van het begin van de mijnschacht stak. Recht vooruit zag ik dat

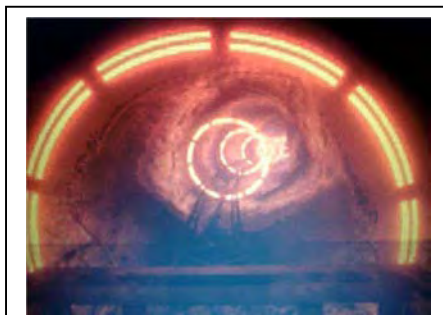
het spoor al snel in een donkere grot schuin naar de diepte verdween. Langzaam, met piepende wielen zette het mijnkarretje zich in beweging...

Hoofdstuk 17: Tussen vermalen en koken.

Piepend en knarsend legde het mijnkarretje de eerste meters af, om daarna op het naar beneden hellende stuk van het spoor te belanden. Het wagentje won daar snel vaart en spoedig werd duidelijk dat ik mij goed moest vasthouden, want het bonkte en schudde behoorlijk. Gelukkig was de grot waardoor de rails was aangelegd aan de ruime kant, zodat ik mijn handen veilig over de bovenranden van de lorrie kon vastklemmen, zonder dat ik bang hoefde te zijn dat de knokkels van mijn vingers langs de voorbijschietende rotswanden zouden schuren, of zelfs bekneld zouden komen te zitten.

Want hard ging het! In een wijde bocht naar rechts ging de route nog steeds verder omlaag, waardoor de snelheid gestaag verder opliep. Aanvankelijk verliep de rit in vrijwel totale duisternis, hoewel er een enkel, spaarzaam lichtspotje in het dak van de grot was aangebracht. Na enige ogenblikken was de bocht echter genomen, ging het spoor horizontaal lopen en daalde ook niet meer. Verderop in de tunnel gloorde er licht en al spoedig schoot het spoor midden tussen lichtcirkels door, die op regelmatige afstanden waren aangelegd en een oranjeachtig licht verspreidde.

Dankzij deze lichtcirkels kon ik voortdurend de eerste tien tot twintig meter van de komende route in de gaten houden, en dat was niet onwelkom! Het vermoeden dat dit een niet al te lang ritje zou worden, bleek namelijk een onjuiste te zijn! Er volgde

Dankzij deze lichtcirkels is te zien hoe deze tamelijk woeste tocht verder verloopt.

nu juist een lang stuk, waarbij het spoor in een aantal bochten naar links en naar rechts afwisselend wat daalde en steeg, maar netto bezien qua hoogteverschil weinig progressie boekte. Het wagentje wist dan ook een forse snelheid vast te houden, terwijl de langsschietende rotswanden rondom maar weinig variatie lieten zien. Mijn maag begon opnieuw een beetje op te spelen, want dit was verreweg de langste en woeste rit die ik tot dusver hier op Riven had gemaakt.

Waarom dit pad zo kronkelig en met zoveel hoogteverschillen was aangelegd wist ik niet, maar blij was ik er niet mee, zeker niet toen de lorrie in

grote vaart een tweetal vrij scherpe bochten en bulten nam. Hierdoor belandde mijn maag ongeveer in mijn keel, maar daarna leek de vaart van het wagentje toch wat te verminderen, waardoor ik de opkomende misselijkheid kon onderdrukken.

Dat het karretje begon af te remmen was geen wonder, want het spoor liep nu overwegend omhoog. Ook leken de rotswanden rondom wat uiteen te wijken en daarvoor in de plaats verschenen er blauwachtige kleuren, terwijl het mijnkarretje nog steeds door oranje lichtcirkels heen schoot. Het gerammel en gebonk van de wielen werd ook minder hol in de ruimte weerkaatst en deels vervangen door het geklots van water.

Natuurlijk! Geleidelijk was de grot hier aan het overgaan in zo'n 'watergat', hoewel er in dit geval beter van een 'waterbuis' gesproken kon worden. Het spoor begon nu steiler omhoog te lopen en de lorrie minderde sterker vaart. Spoedig doemde de laatste lichtcirkel op, ongeveer op de plek waar ook het water leek op te houden en de rails de open lucht in dook.

Het mijnkarretje hipte door de laatste lichtcirkel heen en remde nog steeds verder af, omdat het spoor steil bleef stijgen. Net als bij de kabelbanen had de ontwerper van dit spoor het echter goed uitgekiend. Juist toen de vaart er bijna uit was gegaan, gingen de rails horizontaal lopen en zo kon het karretje het laatste stuk van de route relatief rustig en freewheelend afleggen.

Daar waar het spoor horizontaal ging lopen, werd een pilaar gepasseerd en vooruit blikkend was te zien dat ik goed zat. Daar was inderdaad het vierde eiland te zien, met rechts de loopbrug en links de kabelbaan met daarboven het afgesloten gebouw. De lorrie schoof nu met een matige snelheid boven het sintelstrand richting de rotswand. Het stuk spoor waarover de kar nu bewoog, had ik daarstraks vanaf het platform nabij het gebouw kritisch gezien en daarbij dus de juiste conclusie getrokken. Dit was dé manier om elders op het vierde eiland te belanden, al wist ik nog niet wáár precies deze rit zou eindigen. De mijnkar passeerde de tweede pilaar die op het strand stond en nu schoof de rotswand snel naderbij. Daarin was een gat gemaakt, waardoor het spoor verder liep, de rotswand in. Opnieuw dook de lorrie hier

Via de 'waterbuis' schiet de lorrie de open lucht in.

Ik ben inderdaad op het juiste eiland aangekomen, maar de rit is nog niet voorbij...

een grot binnen, die ditmaal onverlicht was en bleef. Na een kort bochtje naar rechts kon ik dan ook geen hand meer voor ogen zien en was het gokken hoelang deze tocht nog door zou gaan. Na een 15-tal seconden gloorde er vooruit toch weer enig licht. Na een bijna haakse bocht naar links, werd de rails plots afgekapt. Met een zachte bons kwam de lorrie tegen een stootblok tot stilstand. Ik kreeg net voldoende tijd om te zien dat ik mij nog steeds in een soort grot bevond en dat er vooruit géén opening aanwezig was, maar daarin vergiste ik mij! Onverwacht werd de bodem van de mijnwagen opengeklapt. Hola! Daar was ik niet op

verdacht geweest! Met een plof belandde ik op een soort metalen glijbaan die onder de lorrie was aangebracht en gleeed ik naar beneden. Nog voor ik kon proberen om mij ergens aan vast te grijpen, was de glijpartij alweer voorbij. Aan de voorkant klapte een soort klep open en werd ik zonder pardon, alsof ik een lading hout was, in een metalen opvangbak gekieperd, maar wél in de open lucht aan de andere kant van de rotsen. Het leek erop dat ik het eindpunt van deze enerverende rit had bereikt.

Ik krabbelde overeind, stapte uit de opvangbak en blikte om mij heen. Mijn eerdere inschattingen waren goeddeels juist geweest. Zoals verwacht bevond ik mij hier in een grote krater met steile wanden en ook deze was grotendeels gevuld met water. Omdat het vulkanische materiaal op dit eiland nogal verbrokkelde, waren hier echter, net als aan de zee kant, een aantal strandjes langs deze steile wanden ontstaan door vallend puin. Op het breedste strand waren een tweetal apparaten neergezet. In één van deze toestellen was ik zojuist gedeponneerd.

In deze opvangbak eindigt de tocht naar het vierde eiland.

Staand op een soort rooster voor de opvangbak zag ik het laatste stuk van de glijbaan uit de rotswand komen. Rechts zat ook een hendel, vermoedelijk om dit stuk machinerie in bedrijf te stellen. Toen ik deze hendel overhaalde, gebeurde er echter niets. Links ontsproot er vanuit de onderkant van de machine een grote buis, die duidelijk een afvoerbuis was voor het versnipperde hout. Onder het einde van deze afvoerpijp lag nog een flinke berg houtsnippers van ruim twee meter hoog. Waarom de werkzaamheden tijdelijk waren gestaakt was onbekend, maar rouwig was ik er niet om. Stel je voor dat deze houtversnipperaar nog vol in bedrijf was? Dan had ik nu misschien in duizenden bebloede stukjes gehakt en wel, bovenop die berg houtsnippers gelegen en waren mijn avonturen hier abrupt tot een einde gekomen!

Zover was het gelukkig niet gekomen. Ik nam nog even de tijd om vanaf dit relatief hoge standpunt de omgeving in mij op te nemen. Een stukje verder op het strand stond een groot rond apparaat, wat wel iets weg had van een enorm voorraadvat of een ketel. Verder was het opvallend dat er halverwege tussen beide apparaten een lange vlonder was aangebracht, die van de oever naar min of meer het midden van de lagune leidde, die bestond uit vrij helder, blauwachtig water. Aan het eind van

Tussen beide apparaten leidt een lange vlonder naar een soort pilaar midden in de lagune.

deze vlonder zat een soort ronde,

halfhoge pilaar. Wat het precies was kon ik vanaf hier net niet zien, maar wat wél was te zien dat vanaf daar een drietal buizen liepen, die leidden naar deze en de andere machine op het strand, alsmede richting de oever verder rechts. Daar leek deze buis langs de rotswand omhoog te lopen, richting een gebouwtje dat daar hoog in de rotsen was gebouwd. Het leek niet meer dan een in- of uitgang te zijn, omzoomd door een balkon. Links van dit bouwsel was nog een soort van loopbrug

tegen de rotsen aangebouwd en aan deze kant van de lagune liep er nog een dikke buis langs de bovenkant van de krater. Voor de rest waren de steile wanden kaal en ook de kleinere strandjes aan de overkant van het water waren leeg.

Na deze verkenningsblik werd het tijd om naar het strandje af te dalen. Gelukkig was aan het eind van het rooster een mangat en een ijzeren trapje aangebracht.

Het strand zelf was verder niets bijzonders. Een mengsel van fijn gruis, verpulverde sintels, as en zand, in diverse bruine tinten. Hier was ik snel uitgekeken. Achter de machine die het hout verpulverde, was in de rotswand een ijzeren ladder aangebracht. Deze beklom ik en kwam daarbij vlak naast de plek uit, alwaar de glijbaan uit de rotsen tevoorschijn kwam. Daar bevond zich een rond metalen luik, dat gemakkelijk was te openen. Daarbinnen liep een ijzeren trap verder omhoog en een ogenblikje later stond ik op een klein platform, naast de mijnwagen die mij hier had gebracht. Aan de andere kant van de rotswand zat een hendel. Dit alles was zeer vanzelfsprekend. Uiteraard moest het mogelijk zijn om de lorrie, nadat hij hier zijn lading had gedropt, weer terug te sturen naar de hoogvlakte op het tweede eiland om daar een nieuwe voorraad hout op te halen. Dat betekende dat ik, mocht hier de route uiteindelijk opnieuw doodlopen, in ieder geval niet vast zou zitten. Toch

Achter de houtversnipperaar staat nog een tweede apparaat op het strand.

hoopte ik de gewenste andere doortocht op dit eiland uiteindelijk aan te treffen, want eerlijk gezegd zat ik er niet op te wachten om wéér een ritje met die mijnkar te moeten maken, daarvoor was het tochtje toch wat te woest geweest... Toch was het

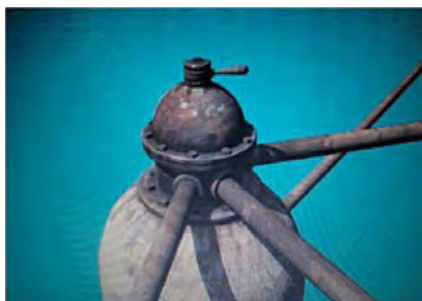

Door het ronde luik bij de mijnkar kijkend, heb ik fraai zicht op de stapel houtsplinters en de vlonder.

fijn om te weten dat deze alternatieve route zowel heen als terug tussen beide eilanden beschikbaar was.

Ik daalde opnieuw af, duwde het ijzeren luik dat achter mij was dichtgevallen opnieuw open en zag dat ik nu een nog mooier uitzicht had over dit stukje strand met de hakselmachine en de vlonder daarnaast. Ik moest mijn licht daar nu maar eens opsteken.

Beneden aangekomen begaf ik mij naar die vlonder en liep naar het eind. Vlak voor ik daar was aanbeland vingen mijn oren al een vaag rommelend geluid op, dat bij het eindpunt, waar die pilaar in het water stond, het sterkst was. Bij nader inzien leek deze sokkel een soort bedieningspaneel te zijn, want de drie buizen die ik vanaf de kant al had gezien, ontsproten vanuit de bovenkant van deze ronde stenen pilaar. Ook was nu nog een vierde, dunnere buis zichtbaar, die vanuit een lager punt uit de ronde sokkel tevoorschijn kwam. Deze buis overstak de lagune, kroop langs de rotsen omhoog, om daar ongeveer halverwege in de hoogte te eindigen, bij het

De ronde sokkel is een soort bedieningspaneel.

looppad.

Bovenop het geheel zat een hendel. Deze wees in de richting van de buis, die min of meer naar het gebouw liep, daar ginds hoog in de rotsen. Nog juist was vanaf hier te zien dat een andere metalen ladder vanaf het strand omhoog liep naar het balkon dat

Zicht op de oever met de dikke buis en de ladder die leidt naar het balkon van het gebouw in de hoogte.

dit gebouw omzoomde. Dat was mooi, want daarmee was dit gebouw dus te bereiken! Verder zag ik nog een zeer dikke buis lopen, die wat verder naar rechts vanaf het strand langs de rotswand omhoog liep, om vlak onder de bovenrand daar in te verdwijnen.

Gezien het geluid leek het mij dat deze buizen, alsmede de constructie hier, voor de energie hier op het eiland zouden zorgdragen. Het zou, zo te horen wel weer stoom zijn of zoiets, maar in ieder geval thermische energie, die hier op het sterk vulkanische Riven immers in ruime mate beschikbaar was. Waarom was dit alles zo ver

van het strand, in het midden van de lagune aangebracht? Wellicht uit veiligheidsoverwegingen, of omdat in het hart van de krater die energie het makkelijkst was af te tappen. Ik verschoof de hendel in de richting van de buis die terugleidde naar de machine die het hout verpulverde en wandelde terug.

Puur uit nieuwsgierigheid om te testen of mijn theorie klopte, beklom ik de hakselmachine en haalde daarboven de hendel nogmaals over. Met een getril en een geraas kwam het apparaat tot leven. Na een ogenblik veranderde de bodem van

de opvangbak in een ronddraaide rotor met messen! Kennelijk bevatte het instrument een veiligheidsmechanisme, want toen bleek dat de bak leeg was en er dus niets te hakselen was, kwam het mechaniek weer tot rust. Nogmaals prees ik mij gelukkig dat het hele zaakje hier niet in bedrijf was op het moment dat ik in deze bak werd gedeponereerd.

In ieder geval wist ik nu zeker dat de diverse buizen de benodigde energie vervoerde en dat met de hendel op de ronde sokkel deze in de gewenste richting kon worden geleid. Aangezien het nu tijd werd om het volgende grote apparaat op dit strandje aan een nader onderzoek te onderwerpen, leek het nuttig om de energie nu naar dát apparaat te leiden.

Zo gezegd, zo gedaan. Een ogenblik later stond ik weer op het strand en bij het tweede apparaat. Een metalen trap leidde naar een soort omgang rond het stenen gevaarte, dat inderdaad een ketel bleek te zijn die, in tegenstelling tot de verpulveringmachine, nog volop in bedrijf leek te zijn. De ketel stond op een aantal massieve stenen voeten op een kleine twee meter boven de grond en onder, rondom de ketel zag en hoorde ik duidelijk blauwe gasvlammen branden. Ik besteede de trap.

Bij de rondgang aangekomen, zag ik dat de trap nog een paar treden verder doorliep, om daar te eindigen bij iets wat wel een deur leek zijn. Het

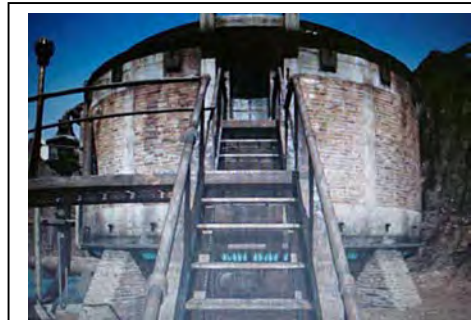
was een zeer massief ogend metalen geval, die gesloten was en bleef. Een deurkruk of iets dergelijks ontbrak, wel was rechts een soort peilglas zichtbaar, dat rood was

gekleurd. Was dit een extra seintje richting de bezoeker om deze te waarschuwen dat het momenteel onverstandig was om de ketel te betreden omdat deze in bedrijf was? Iets wat overbodig, want je moest wel doof, blind en gevoelloos zijn om dat al niet gemerkt te hebben.

Waarom was het überhaupt nodig om deze ketel te betreden? Hierin zouden ongetwijfeld de houtsnippers worden gekookt tot pulp, waarna deze tot papier konden worden geperst. Van dit

papier maakte Gehn zijn schakelboeken. Via de aantekeningen uit Catherine's dagboekje had ik al begrepen dat dit proces Gehn niet makkelijk afging. Hoeveel bomen had hij al niet gekapt om daarvan slechts een klein aantal redelijk werkende schakelboeken te fabriceren? Catherine had al fijntjes opgemerkt dat dit niet aan het 'inferieure hout' hier op Riven lag, maar aan Gehn's onkunde...

Ik daalde het trapje weer af en liep via de omgang naar de kant van de ketel die naar het water was gekeerd. Vlak boven het water liep hier een buis, die vlak voordat deze bij de ketel was gearriveerd, in twee delen splitste. Boven het T-stuk zat een hendel, waarmee naar wens de voorste, of achterste tak gekozen kon worden. Ik zag dat de achterste nu actief was. Deze buis liep langs de wand van de ketel omhoog naar een groot apparaat dat daar aan de zijkant was aangebracht. De grote flexibele buis aan de onderkant hiervan, bestaande uit 'harmonica rubber' in combinatie met het grote draaiwiel links van het looppad, deed mij vermoeden dat dit alles met de

Het tweede apparaat op het strand is een ketel die in vol bedrijf is, getuige het eronder brandende vuur.

De deur van de ketel blijft gesloten, het peilglas is rood.

watertoevoer en –afvoer te maken had. De andere buis leidde naar ergens onder de ketel.

Daar waar het pad stuitte op de wand van de ketel was een smal, langwerpige kijkvenster aangebracht. Hierdoor was te zien dat de ketel gevuld was met kokend water, maar dat zag er helder uit. Houtsnippers of pulp zag ik niet rondrijven. Rechts naast het kijkvenster zat een schuif die in twee standen kon worden gezet, maar nu in de onderste stand stond. Verder liep er nog een buis onder het looppad door, om aan de rechterkant weer tevoorschijn te komen. Daar kwam deze buis op borsthoogte uit op een verticaal lopend exemplaar. Ook dit T-stuk werd getooid met een hendel, die naar de ketel wees. Ik liet mijn blik langs de verticale buis omhoog glijden en zag dat dit een soort affakkelingsinstallatie was. Aha! Dat betekende dat ik het gas kon wegleiden naar boven? Ik haalde de hendel een kwartslag over, zodat hij nu naar boven wees.

Na het overhalen van de rechter hendel dooft het vuur...

Eerst gebeurde er niets, maar even later lichtten er bovenin de installatie blauwige gasvlammen op. Hier beneden stierf het flauwe gerommel geleidelijk weg en weer wat later toonde het kijkvenster dat het water daarachter van het kookpunt

...en stopt het water met koken.

was afgeraakt. Goed hoor, maar veel meer dan dit constateren, kon ik niet. Ik moest deze ketel maar mooi een ketel laten en verder gaan met mijn onderzoek. Dat gebouw ginds daarboven zou zonder twijfel veel interessantere zaken opleveren!

Teruglopend langs de omgang kon ik het niet nalaten toch even een kijkje te nemen bij de ingang van de ketel. Het peilglas was nu leeg en tot mijn verrassing schoof de deur van de ketel, zodra ik het trapje beklom, automatisch open! Een aantal metalen krammen in de post van de deur, die ik aanvankelijk geen aandacht had geschonken, schoten namelijk een stukje naar buiten, waarna de deur openschoof. Op de drempel staand, kon ik een blik op het inwendige van de ketel werpen. Het was nog behoorlijk heet, en van het water steeg een lichte damp op. Hol klonk het getik van condensdruppels, die weer terugvielen in het water. Het heldere water lag er rimpelloos bij en ik kon helemaal tot op de bodem kijken. Daarop lag een soort metalen roosterwerk, die in het centrum van de ruimte in een soort koker omhoogkwam. Langs deze koker kon men desgewenst afdalen, tenminste als het water weg was en dit rooster opgehaald. De ketel zou natuurlijk eens in de zoveel tijd moeten worden schoongemaakt, om vastzittend houtpulp te verwijderen en verstoppingen te vermijden.

Nu is het inwendige van de ketel wél te betreden.

Mooi, dan had ik alles hier nu wel gezien. Ik keerde de ingang mijn rug toe, maar alvorens af te dalen naar het strand, leek het mij toch wel verstandig om de gastoevoer opnieuw te herstellen. Het was namelijk niet raadzaam om onnodig de aandacht op mij te vestigen. Ik wachtte even tot het water opnieuw kookte, en begaf

mij vervolgens opnieuw naar het bedieningspaneel midden op het meer om de hendel aldaar om te zetten richting het gebouw.

Zo. Alles was nu precies zo ingesteld als voordat ik hier arriveerde. Een waarnemer zou nu geen verschil kunnen zien, tenzij hij had opgemerkt dat de mijnkar op de hoogvlakte op het tweede eiland verdwenen was...

Mijn volgende doel was niet ver weg. Lopende achter de ketel om, alwaar de gasvlammen van de branders weer loeiden, belandde ik al snel aan het andere einde van het strand. Ik moest eerst wel over die enorme buis heen klimmen die hier over

het strand liep van het water naar de rotswand, en daarlangs omhoog. Vlak daarachter belandde ik min of meer onder het balkon van het gebouw in de hoogte en achterin een kleine nis in de rotswand bevond zich de ladder die eindigde bij een rond luik in de vloer van het balkon.

Het was een hele klim naar boven, maar al snel kon ik het genoeg smaken om via dit luik op het balkon te klimmen...dacht ik!

Maar dat viel zwaar tegen. Boven aangekomen zag ik dat het metalen deksel dat het luik afsloot, geen handvat bevatte en hoe hard ik mijn schouders ook

tegen dit luik afzette, het weigerde open te gaan. Na nog een paar vergeefse pogingen zag ik uiteindelijk in dat ik mijn gezwoeg beter kon staken en even later stond ik, zwaar teleurgesteld, weer beneden op het strand bij het begin van de ladder.

Dat was ook wat! Dat luik was kennelijk alleen vanaf de balkonkant te openen en hoewel het mogelijk moest zijn om vanaf daar naar dit strand af te dalen, was de omgekeerde route dus niet toegankelijk! Gehn leek zijn zaakjes op dit eiland aldus wel érg goed te beschermen. Liep deze alternatieve route nu óók dood? Of zag ik nog iets over het hoofd? Er móest toch wel een doorgang te vinden zijn, tenzij Gehn de beschikking had over een helikopter om zo bij zijn gebouwen op dit eiland te arriveren.

Peinzend liep ik langzaam terug over het strand, waarbij ik opnieuw een bijna halsbrekende toer moest uithalen om over die buis heen te komen die daar de route versperde. Deze was zeker een meter in doorsnee, zo niet meer. Ik keek nog eens waar die buis naartoe liep en zag dat deze, niet eens zo ver van het gebouw af en ongeveer op dezelfde hoogte, in de rotswand verdween. Aan de andere kant was te zien dat deze, na het strand te hebben verlaten, boven de lagune een scherpe bocht maakte en evenwijdig aan de oever regelrecht naar de grote ketel liep, om daar in het midden aan de onderkant aan gekoppeld te zijn. De houtpulp die in de ketel was gefabriceerd, zou wel via deze buis naar elders worden vervoerd om daar tot papier geperst te worden. Omdat dit een ietwat stroperige en plakkerige substantie zou zijn en de boel niet verstopt mocht raken, maakte men voor de zekerheid gebruik van zo'n buis met een dergelijke omvang. Ik kon mij herinneren dat ik als kind wel eens in een dergelijk stuk buis had gespeeld, die bij

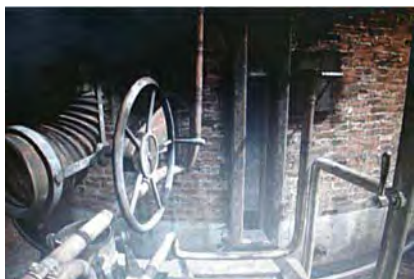
een terrein had gelegen dat men aan het opspuiten was. Ik kon er toen bijna rechtop in lopen en in feite zou zelfs een volwassene gemakkelijk door een dergelijke buis kunnen kruipen.

...Wat dacht ik daar? Een volwassene zou door zo'n buis kunnen kruipen? Eureka! Hier was mijn alternatieve route om daarboven te geraken! Het was zaak om het water uit de ketel te verwijderen, deze te betreden en vervolgens te zien of deze buis toegankelijk was! Makkelijk zou het niet zijn; een donkere en tamelijk vieze route. Ook moest maar worden bezien of het steile stuk omhoog langs de rotswand te nemen was, maar bij gebrek aan een beter alternatief, moest ik dit maar eens proberen.

Ik stond al op het punt om het trapje van de ketel te bestijgen, toen ik bijtijds bedacht dat ik eerst weer de energie, die naar het gebouw in de hoogte stroomde, weer terug moest leiden naar de ketel. Dat was in een tweetal minuutjes gebeurd.

Terug bij de ketel, sloot ik eerst de gastoevoer af en wachtte tot het water niet meer kookte. Vervolgens draaide ik aan het grote wiel links en met een ietwat krakend geluid werd de onderkant van de grote rubberen buis van het voorraadvat afgekoppeld. Het beoogde effect werd onmiddellijk bereikt. Met klokkende geluiden leegde de ketel zichzelf. Bij de ingang van de ketel naar binnen turend, zag ik dat al het water inderdaad verdwenen was. Het centrum van de ketel kon ik echter niet bereiken, maar dat zou wel mogelijk moeten zijn als het rooster op de bodem zou worden opgeheven.

Weer bij het bedieningspaneel aangekomen, was het duidelijk dat er, om dit te bewerkstelligen, geen heksentoeren hoefden worden uitgehaald. Eerst moest de hendel bij de T-splitsing van de buizen links beneden worden overgehaald en daarna moest de schuif naast het kijkvenster simpelweg in de bovenste stand worden gezet. Met een gerammel schoof nu het rooster omhoog.

Het water is weggelopen en het rooster opgetild.

Een ezel stoot zich niet tweemaal aan dezelfde steen, dus voor ik enthousiast de ketel binnenstruinde, begaf ik mij eerst voor de zoveelste keer naar de vlonder, om daar de energie opnieuw naar het gebouw te leiden. Het

zou namelijk erg zuur zijn als ik na een moeizame kruippartij door een lange, donkere buis eindelijk daarboven aan de goede kant van dat luik zou arriveren, om daar dan tot de ontdekking te komen dat ik energie nodig had om het daadwerkelijk te openen! Nee, hier beneden had ik in feite niets meer te zoeken, dus uit voorzorg gooide ik de hendel van de ronde sokkel in de gewenste richting.

Het mangat in de ketel is nu toegankelijk.

In de ketel was het rooster nu op gelijke hoogte met de ingang gekomen, zodat ik er overheen naar het centrum kon lopen. Daar bleek dat ik inderdaad via het mangat langs een aantal metalen sporten naar beneden kon afdalen. Niet voor de eerste keer bedacht ik dat het jammer was dat ik geen

zaklantaarn bij mij had, want al snel werd het daar beneden behoorlijk donker. In eerste instantie speelde er nog genoeg licht naar binnen om te kunnen zien dat het mangat, zoals verwacht, op die lange, dikke buis was aangesloten. Tot zover ik kon kijken zag ik een tamelijk gladde binnenkant, die gelukkig niet al te smerig was. Op regelmatige afstanden was er een richel te zien, daar waar twee stukken buis aan elkaar waren gekoppeld. De binnenomtrek van de buis was zelfs zo groot dat ik niet eens écht hoefde te kruipen. Door diep te bukken en een beetje door de knieën te zakken kon ik toch nog redelijk vlot vooruit schuifelen en bijkomend voordeel hiervan was dat ik zo mijn kleren nog min of meer schoon kon houden. Spoedig passeerde ik de eerste richel van de buis. Hierna werd de duisternis al snel totaal. Wat voorzichtiger schoof ik verder. Na een tijdje was te voelen dat ik een tweede richel passeerde. Dan moest ik nu spoedig bij een haakse bocht arriveren, daar waar de buis richting de rotswand afboog. Na een paar meter voelden mijn uitgestrekte handen dat hier de bocht begon. Ik wurmde mij daar doorheen en moest bekennen dat het tot dusver nog redelijk eenvoudig ging. Maar hoe zou het bij het stuk zijn dat steil langs de rotswand omhoog liep? Als de buis daar net zo glad was als hier, zou ik kansloos zijn om daar tegenop te klimmen. In volslagen duisternis ging de tocht verder, waarbij ik na enige tijd nog een tweetal richels passeerde. Juist toen ik schatte dat ik nu wel ongeveer het punt bereikt moest hebben waar de buis begon te stijgen, ontwaarde ik vóór mij een beetje licht. Mijn ogen waren inmiddels geheel aan het duister gewend geraakt zodat ik in dit zeer zwakke licht, dat van ergens ver boven mij kwam, net wat details kon onderscheiden. Inderdaad begon de buis voor mij te klimmen, maar was er ook een soort metalen ladder aan de binnenkant aangebracht. Kwam dat even goed uit! In plaats dat nu het moeilijkste stuk begon, was het juist het makkelijkste traject! Langs de ladder omhoog klimmend door de buis, schoot ik meer dan twee maal zo snel op dan daar beneden. Gaandeweg werd het licht sterker en de reden zag ik zodra ik bovenaan de ladder was gearriveerd. Hier liep de buis in een haakse bocht weer een paar meter horizontaal, om daar abrupt te eindigen. Recht vooruit zag ik een lichtcirkel, waarin een stuk hemel schemerde.

Gelukkig gloort er weer wat licht en ook die ladder is niet onwelkom.

Het eindpunt van de buis, bovenaan de kraterwand.

De laatste paar meters waren snel afgelegd. Spoedig stak ik mijn hoofd uit het einde van de buis en meteen hoorde ik weer luid het breken van golven. Voor mij zag ik de rotsen steil afdalen naar een smal sintelstrand en daarachter lag de zee. Recht naar beneden turend zag ik dat onder het uiteinde van de buis, enkele meters lager, gelukkig een soort plateau aanwezig was. Ik draaide mij, zo goed en zo kwaad als het ging om, liet mijn benen uit de buis glijden en door eerst het uiteinde van de buis vast te grijpen, kon ik zo de hoogte van de sprong beperken. Ziezo! Ik klopte wat roest van mijn kleren, strekte even mijn rug en keek om mij heen. Het uitzicht over zee was groots, al was er verder niet al te veel te zien. Links zag ik nog net het derde eiland liggen en ook aan de linkerkant leidde een vaag rotspad weg van dit plateau'tje. In die richting moest ook het gebouw met het balkon zich bevinden, dus werd het hoog tijd daar mijn onderzoekingen voort te zetten.

Hoofdstuk 18: Het balkon en verder...

Het rotspad boog flauw naar links af en steeg nog iets verder. Al na een kort stukje lopen belandde ik op de bovenste rand van de krater en had ik een vrijwel onbelemmerd zicht op zowel de omringende oceaan als op de lagune in het hart van het eiland. Schuin in de diepte lag de ketel waar mijn kruiptocht door de buis was begonnen en min of meer recht vooruit had ik goed zicht op het eerste eiland, dat hier niet zo heel ver vandaan lag. Duidelijk was te zien dat het eiland waar ik mij nu bevond minder hoog was dan de andere drie. De gouden koepel op het eerste eiland toonde ruim boven alles uit en gezien de positie van de horizon waar de zee overging in de hemel, bevond ik mij nu ongeveer op gelijke hoogte of zelfs nog iets beneden de onderrand van deze koepel.

Evenwijdig langs de kraterrand naar rechts turend, zag ik in de verte het dak van het gebouw waar ik eerder voor een dichte deur had gestaan. Er waren op dit eiland dus minstens twee gebouwen. Vanaf beneden had ik een loopbrug gezien die hier ontsprong en in de richting van dat eerste gebouw liep, dus wellicht liep mijn alternatieve route daarlangs verder. Maar eerst moest ik maar eens op dat balkon zien te komen.

Aan de lagunekant versmalde het pad zich en boog naar rechts. Gelukkig was het maar een stukje van een paar meter, want ik vertrouwde dat losse rotsspul niet zo. Zoals al verwacht, eindigde het paadje bij het balkon. Ik beklom het bordes en nam even plaats aan de balustrade. Het moest gezegd worden, de bezoeker stond hier eerste rang voor wat betreft het uitzicht over de lagune. Toch bewonderde ik dit fraaie uitzicht niet lang, want al snel verlegde ik mijn aandacht naar het grote ronde luik dat links in de vloer van het balkon was aangebracht. Geen wonder dat ik dat luik

Het uitzicht hierboven is prachtig.

Spoedig arriveer ik bij het balkon...

vanaf de ladder niet open had gekregen! Het ding zag er nogal zwaar uit en het scharnierde juist op het punt waar van onderen af de meeste kracht gezet kon worden, dus dat schoot niet op. Aan deze kant was wél een handvat bevestigd,

...alwaar ik het ronde luik in de vloer openmaak.

maar desalniettemin moest ik toch nog behoorlijk sjorren om het gevaarte open te klappen. Het resultaat was in ieder geval dat ik, als het nodig was om terug te keren naar het strand beneden, nu gewoon van de ladder gebruik kon maken en vice versa natuurlijk. Meerdere kruiptochten door die dikke buis hoefde gelukkig dus niet meer worden gemaakt.

Dan werd het nu hoog tijd om maar eens naar binnen te gaan. Ik duwde tegen de twee dubbele deuren, die er ook zeer solide uitzagen. Even was ik bang dat ook

deze op slot zaten, maar tot mijn opluchting draaiden ze, nadat ik iets harder duwde, naar binnen open.

Er ontvouwde zich daar een behoorlijk donkere ruimte. Geen wonder, want deze was geheel in de rotsen ingebouwd en buiten had ik geen raam gezien of iets anders waardoor het buitenlicht naar binnen kon vallen. Nu de deuren geopend waren, viel er tenminste een baan zonlicht naar binnen, zodat ik niet geheel in het duister hoefde rond te tasten.

Ik belandde trouwens niet in een gebouw wat ik eerst had vermoed, maar in een soort grot. Een metalen looppad slingerde weg van de ingang. In de verte was een vaag ritmisch geluid te horen, dat luider werd naarmate ik doorliep op het pad. Dit overspande een deel van de grot waarin geen verlichting was aangebracht, zodat ik vrijwel geen details kon onderscheiden. De wanden van de grot zagen er niet ongewoon uit, voor zover dat in het schemerige licht was te zien. In de diepte drong er al helemaal geen licht door. Gelukkig was er aan het einde van het pad, na een slordige 25 meter, wél een lichtje aangebracht.

Dat lichtje scheen op een vreemde metalen bol, maar eerst richtte ik mijn aandacht op het voorwerp daarboven, wat het ritmische geluid veroorzaakte. Het was een enorme ventilator. Het ronde veiligheidsrooster voor de rotor was opengeklapt, waardoor ik vrij uitzicht had op de snel ronddraaiende propeller. Daarachter bevond zich een zeer fors uitgevallen luchtkoker. De luchtstroom stroomde hier voelbaar de koker in. Wellicht diende dit als ventilatie voor het afgesloten gebouw ginds. De lucht in deze grot was inderdaad aangenaam koel en niet al te droog.

Onder de ventilator was een soort lier bevestigd, waaraan de vreemde metalen bol hing en links zat een hendel. Bovenaan de bol zat een handvat, waarmee het geheel overlans was open te klappen. Het inwendige vertoonde een metalen rooster met een rond schijfje in het midden. Daarin was een putje aangebracht. Opvallend was

De vreemde metalen bol...

... is een val!

verder dat de bol zelf diverse gaatjes vertoonde. Rondom de bol zat een metalen band en aan de rechterkant hiervan was een bakje aangebracht, dat gevuld was met bruinige korrels. Dat leken wel het soort korrels te zijn die men aan goudvissen kon voeren. Ik snoof eens aan zo'n korrel. Voedsel, geen twijfel mogelijk. Een voedselkorrel paste precies in het holletje op het schijfje...

Wacht eens even? Was dit een soort val? Het viel mij op dat het schijfje een klein stukje boven het metalen rooster rustte en dat het, indien daar een gewicht op zou worden geplaatst, zou verzinken tot op het rooster. Het werd tijd voor een klein experiment. Van buiten haalde ik een los brokje steen en liet dat op het schijfje vallen. Met een klap klapte de bol dicht!

Ik opende de bol opnieuw. Welk diertje zou hiermee gevangen kunnen worden? Ik keilde het steentje over

de rand en legde daarvoor in de plaats een voedselkorrel op het midden van het plateautje. Vervolgens haalde ik links de hendel over. Wat ik verwachtte, gebeurde. De val werd naar beneden getakeld en verdween in de duisternis in de diepte.

Erg lang hoefde ik vervolgens niet te wachten. Kennelijk krioelde het daar beneden van de beestjes die zo'n korrel wel een lekkernij vonden! Al na amper twee minuten

weerklonk hol vanaf beneden het geluid van de dichtklappende val. Met behulp van de hendel takelde ik het hele zaakje weer naar boven.

Inderdaad was de val dicht en na het openmaken van de bol ontwaarde ik een luid kwakende kikker op het rooster, die in felle rode en oranje kleuren was gehuld. Het beestje had gelige pootjes en een zwart gestreept patroon op zijn rug. Het keek half verschrikt om zich heen, schuifelde voorzichtig van het plateautje af, om vervolgens

met een forse sprong uit de val te verdwijnen, over de reling in de diepte. Na een paar seconden hoorde ik zacht 'plons'. Daar beneden bevonden zich dus kennelijk poelen, waarin deze kikkers zich ophielden.

Maar waarom zouden ze eigenlijk gevangen worden? Het viel mij op dat de kikker zo fel gekleurd was. Dit soort kleuren dienden, zo wist ik, om richting mogelijke rovers aan te geven dat het onverstandig was om dit dier als prooi uit te kiezen, omdat hij giftig was. Aha! Zou het gif dat de Moiety voor hun pijtjes gebruikten, misschien van deze kikkers afkomstig zijn? Maar dat verklaarde niet de aanwezigheid van deze vanginstallatie hier. Gehn was kennelijk ook geïnteresseerd in deze kikkers. Wilde hij de aard van dit gif onderzoeken om een tegengif te brouwen? Voorlopig leek mij dat de meest waarschijnlijke verklaring.

Ik kon het niet nalaten om de val nog een keertje te laten zakken, en wederom kreeg ik erg snel beet. Opnieuw bleek de val een soortgelijke kikker te bevatten, die snel het hazenpad koos, zodra ik de metalen bol had geopend.

Dan was het nu zaak om mijn onderzoeken hier verder voort te zetten, maar terugwandelen over de metalen brug, bleek al snel dat mijn route voor de zoveelste keer doodliep. Op het balkon aangekomen, bleek namelijk dat de loopbrug die naar het eerste gebouw in de verte liep, vanaf hier onbereikbaar was! Hoe kon ik dat nu

weer oplossen? Zo te zien moest dat looppad wel ergens hier in de rotsen beginnen en zodoende zijn startpunt wel zo ongeveer in deze grot hebben!

Opnieuw wandelde ik de grot in en blikte nauwkeurig om mij heen, voor zover het invallende licht van buiten dat toeliet. Ik zag echter niet hoe mijn route hier verder zou moeten lopen, hoewel... naast het ritmische gedraai van die ventilator in de verte, was er toch ook nog ander machinegestamp te horen, ditmaal een meer monotoon schurend geluid dat wat aanzwol en vervolgens weer wat wegstierf. Dit geluid leek wel meer vanaf links beneden

te komen, van achter de deuren die nog openstonden...

Wat zijn sommige dingen toch stom eenvoudig, zó simpel zelfs dat men de oplossing in eerste instantie over het hoofd ziet. Een deur die opengaat, kan een ingang vrijmaken, maar daarmee ook een andere versperren! Had ik dat al niet ondervonden

in de gang op het tweede eiland, die naar de koepelzaal met de 25 zuilen met dieren leidde? Ik sloot de beide toegangsdeuren. Nu bleek dat het binnen toch niet volslagen donker was en dat iedere deurhelpt inderdaad een zijgang had afgesloten! Het monotone schurende geluid dat van links kwam, klonk meteen een stuk luider, nu de deur was gesloten en de linker ingang was vrijgekomen. Ik aarzelde niet en nam deze nieuwe route, waarmee ik tevens dieper in de grot belandde.

Een metalen trap daalde af in de gang, die in de rotsen was uitgehakt. Gelukkig was hier wél verlichting aangebracht, zodat ik tenminste kon zien waar de treden liepen. Terwijl ik afdaalde, weerklonk het afwisselend schurende en sissende geluid steeds luider.

De trap liep al langzaam slingerend een behoorlijk stuk naar beneden en eindigde daar bij een deur, die naar buiten openschoof. Ik belandde in een niet al te grote ronde ruimte, die grotendeels in beslag werd genomen door een grote, ronddraaide bol. Het geluid waarmee dit gepaard ging, werd in de kleine ruimte bijna oorverdovend weerkaatst. Onmiddellijk zag ik dat ik hier opnieuw op zo'n koepel was gestuit, waarin Gehn een van zijn schakelboeken bewaarde. Het oppervlak van de bol was al net zo roestig als het vorige exemplaar op het derde eiland en ook de vele symbolen aan de buitenkant waren hier aangebracht. Net als bij de vorige koepels zag ik dat één symbool geel was gekleurd, maar ditmaal draaide de bol zo snel rond, dat het niet lukte goed te zien hoe dat symbool er precies uitzag.

Dat het hier niet donker was, kwam niet alleen vanwege de paar spotjes die in het looppad rondom de bol waren aangebracht, maar ook vanwege het feit dat in het plafond van deze ruimte een flink gat was gevallen, waardoor een stukje van de hemel was te zien.

In tegenstelling tot de andere bollen, die allemaal in de open lucht hun rondjes draaiden, zat deze dus aardig goed verborgen in een grot. Waar zou zich dan de stroboscoop bevinden waarmee ik deze bol kon stilzetten? Ik liep langs het pad rondom de koepel en speurde langs de wanden. Al vrij snel trof ik daarin een rond kijkgat aan. Nou, dan zou daarachter wel een ruimte zijn waar dit instrument stond opgesteld.

Teruglopend zag ik dat ik de gang die naar deze ruimte zou moeten leiden, kennelijk over het hoofd had gezien. Hier was echter hetzelfde truckje uitgehaald als bij de hoofdingang. De deur die toegang bood tot deze ruimte, blokkeerde nu hij open stond de zij-ingang, zodat ik de deur moest sluiten om deze gang te kunnen betreden. Na dit gedaan te hebben, sloeg ik de behoorlijk smalle zijgang in. Na een paar flauwe bochten en een aantal meter verwijdde

deze zich tot een kleine kamer, waarin zoals verwacht de kijker stond opgesteld.

Gelukkig werkte deze stroboscoop nog prima en in de zoeker zag ik het beeld van het knipperende oog, zoals ik dat ook op het tweede eiland had gezien. Het apparaat piepte nogal, zodat ik, nadat ik het gele beeldje een paar keer voorbij had zien schieten, door middel van dit gepiep vrij nauwkeurig kon bepalen op welk punt ik moest drukken om het geheel stil te zetten. Bij de tweede poging was het al raak. Vlak

Het gele teken van déze koepel.

voordat de koepel openklapte, zag ik even het symbool in het kijkglas; een cirkel die door een verticale lijn precies in twee helften werd gedeeld. Teruglopend was te zien dat ook deze bol hetzelfde toonde als de andere twee die ik op eiland 'twee' en 'drie' had stilgezet. Het schakelboek zag ik duidelijk liggen achter het ronde kijkglas en ook de meetlat met de vijf schuifjes en de knop daaronder ontbraken niet. Omdat ik nog steeds niet wist met welke code het schakelboek vrij was te maken, liet ik het verder maar zo.

Het viel mij overigens op dat met het stilzetten van de bol, het machinegestamp nog niet was weggestorven, integendeel! Regelmatig klonk er nog geronk en gesis, dat hol in de ruimte werd weerkaatst. Zo langzamerhand begon dat geluid mij te irriteren en ook was de atmosfeer in dit deel van de grot aan de bedompte kant, ondanks het gat in het dak. Aangezien ik hier alles had gedaan wat mogelijk was, haastte ik mij terug naar boven en liep, bij de dubbele toegangsdeuren aanbeland, meteen rechtdoor de rechtertak in, die mij middels een kort gangetje opnieuw in de buitenlucht bracht.

De lucht in de grot die ik achter mij had gelaten mocht dan in eerste instantie aangenaam koel aanvoelen, nu was ik blij dat ik de warmere, heldere buitenlucht weer kon inademen. Ik was op het metalen looppad terechtgekomen dat ik vanaf beneden had gezien en dat hier in de hoogte langs de kraterwanden regelrecht in de richting van het eerste gebouw leek te lopen. Ik wandelde vlot in die richting, onderwijl genietend van het uitzicht.

Ik was al een eindweegs gevorderd langs het pad, toen mijn oren, tussen het rustgevende geruis van de branding door, opnieuw dat irritante machinegestamp opvingen dat ook voortdurend in de grot was te horen. Ik had al gezien dat er langs de rotswand een kabel liep, die hier vlak naast het pad over een soort katrol van een machine gespannen zat. Een pijp leek van deze machine terug te leiden naar de grot. Aan de bovenkant zat een hendel, die ik overhaalde. Meteen kwam het apparaat tot stilstand. Mooi zo! Dat was het einde van dat hinderlijke geluid. Dat door deze actie in de grot wellicht ook één of meerdere machines zouden uitvallen, zou mij verder worst zijn. Ik had daar toch verder niets nuttigs meer te doen.

Even deze hendel overhalen en wég is dat nare geluid.

Vanaf dit punt was het nog maar een kleine honderd meter alvorens ik bij het gebouw zou arriveren. Kort daarvoor bewoog de kraterwand al wat naar links en in de bovenkant had zich hier een ondiep ravijn gevormd, waarin links van het pad een langgerekte poel was ontstaan met niet al te diep, helderblauw water. Het looppad liep daar als een soort brug overheen en hier bevond zich ook een tweede ingang van het gebouw. Het pad eindigde hier overigens niet en liep door langs het gebouw, om een twintigtal meters verderop opnieuw bij een tunneltje te belanden.

Aan de entree van het gebouw kon ik zien dat ik nu bij de achteringang was aangekomen. De deur en de glaspanelen waren hetzelfde als aan de voorkant. Ook vanaf deze kant waren er door de smoezelige ruiten maar weinig details van het interieur te ontwaren. De deur vertoonde een zelfde soort kruk – of eigenlijk een soort wiel – als de ingang aan de voorkant en wát ik ook probeerde, ook déze deur bleek hermetisch gesloten te zijn! Potverdikke! Kon ik dan nergens dit gebouw betreden? Ik rammelde nog eens extra hard aan de deurkruk, maar deze gaf net als zijn collega aan de voorkant van het gebouw, niet de minste krimp.

De loopbrug loopt hier door een ondiep ravijn langs het gebouw en belandt ginds bij een tunneltje.

Goede raad was duur. Wat nu? Het was echter nog niet zo ver om al bij de pakken neer te gaan zitten. Mijn kruit was nog niet helemaal verschoten. Deze metalen loopbrug liep immers nog verder door, wie weet bracht deze mij op een onverwachte plek alwaar ik inspiratie op kon doen om als een ware inbreker (zo ik vreesde) tóch dit gebouw binnen te komen.

Ik volgde het pad verder en belandde bij het tweede tunneltje, dat in de rotsen uitgehakt bleek te zijn. Deze doorgang maakte eerst een draai naar links en na een paar meter weer naar rechts. Voordat ik daar was aanbeland, was het al duidelijk dat ik daar bij een hoog gelegen open plek zou uitkomen, want de wind huilde hier behoorlijk en zodra ik de hoek omsloeg kreeg ik de forse bries recht in mijn gezicht. De rotsgang eindigde niet opnieuw bij het gebouw. Dat kon ook niet, gezien de richting waarin zowel deze gang als de loopbrug waren gelopen, maar toch was ik zeer tevreden over de plek waar deze mij hadden gebracht! Ik had hem al vaak vanaf diverse afstanden en standpunten gezien, maar nu stond ik werkelijk aan het begin ervan, de loopbrug die terugleidde naar het eerste eiland! Dit was een interessante route die mij zo te zien precies op dat deel van het eerste eiland zou brengen waar ik tijdens mijn aankomst aldaar, nog niet kon komen. Vanaf hier zag ik duidelijk dat de gouden koepel inderdaad uit twee helften bestond, gescheiden door een smalle kier. Daar onderaan leek ook wel een vreemd instrument te zitten van een behoorlijke afmeting, maar de afstand was veel te groot om te kunnen zien wat het precies voor toestel was. De loopbrug leek er echter regelrecht naar toe te leiden, en ook niet onbelangrijk, op deze manier kon ik wellicht ook op de bovenste omloop aldaar belanden en dus ook bij de draaiende bol op het eerste eiland die ik vanaf hier duidelijk aan de linkerkant, op de top van zijn eigen rots, zag zitten.

Het pad en de rotsgang komen uit op de loopbrug die leidt naar het eerste eiland!

Het leek geen slecht idee om mijn route hier meteen te vervolgen, maar een licht katterig gevoel hield mij tegen. Nee, het zat mij nog steeds niet lekker dat ik dat gebouw hier nog steeds niet kon betreden. Er moest toch een manier zijn om, als het niet op een gewone manier kon, dan maar op een ongewone manier hier binnen te komen? Ik was toch niet alleen door die dikke buis gekropen om hier met een kikkerval te spelen en een draaiende bol stil te zetten?

Wacht eens even... had ik bij die kikkerval niet die belachelijk grote ventilatieschacht gezien? Ik had toen al geconcludeerd dat deze wellicht dit gebouw van verse lucht voorzag. Zo op het oog was de doorsnede van die schacht vrijwel vergelijkbaar met de dikke buis, die ook al een onverwachte route had opgeleverd. Probleem was echter wel die draaiende propeller en ook aan de andere kant zou er wel zo eentje zitten. Die zou ik sowieso moeten saboteren, anders kon ik een kruiptocht door die ventilatieschacht al bij voorbaat op mijn buik schrijven. Hoe dan ook, het kon geen kwaad om even terug te lopen, om dat apparaat aan een nader onderzoek te onderwerpen. Misschien was de ventilator wel met een steen of zoiets te blokkeren...

Enkele minuten later betrad ik opnieuw de grot. Tot mijn teleurstelling had het overhalen van die hendel daarbuiten halverwege langs het pad nauwelijks enig effect gehad. Nog steeds stonden meerdere machines te stampen en te sissen, maar ik moest maar even door de zure appel heen bijten. Maar wat heet zuur! Bij nader inzien was het een heerlijk, sappig appeltje, want mijn actie buiten had een nog beter effect gehad dan ik had durven dromen! Daarmee had ik niet de machines, maar wél de ventilator stilgezet!

Op mijn gemak kon ik nu de eerste twee meter van de ronde ventilatorschacht bewonderen, die naar links afboog. Het kon toch niet anders dan dat deze naar het gebouw zou lopen? Er was hier immers geen andere plek waar men eventueel behoefte zou hebben aan frisse lucht? En wat had dat ding een enorme doorsnede! Ook hier zou een volwassen vent makkelijk doorheen kunnen kruipen.

Ik voegde meteen de daad bij het woord. Door voorzichtig op de reling te stappen slaagde ik er met enige moeite in mij in de schacht te hijsen. Ditmaal zat er niets anders op dan om te kruipen. De buis waarin ik terecht was gekomen, was gelukkig schoon en stevig. Langzaam maar zeker kroop ik voort, maar wist toch een redelijke snelheid te ontwikkelen. Een bijkomend geluk was dat deze buis min of meer horizontaal en ook, voor zover ik dat kon bepalen, in de gewenste richting bleef lopen.

Na een onduidelijke tijdsspanne ontwaarde ik vooruit een klein lichtje. Ik kroop naderbij en zag dat het een rond gat was. Even later zat ik bij dat gat. Ja hoor! Een stilstaande ventilator met daarachter een dichtzittend veiligheidsrooster. Even sloeg de schrik mij om het hart. Dat rooster was toch wel te openen? Anders was het een kwestie van 'close, but no cigar' en zou ik vlak bij mijn doel, tóch nog vast zitten!

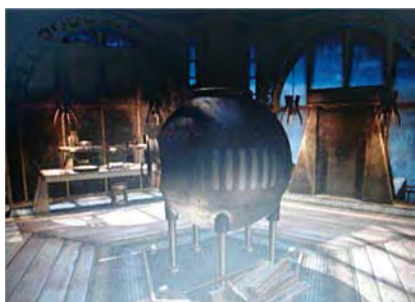
Gelukkig bleek mijn vrees ongegrond. Zo goed en zo kwaad als het ging zette ik mij met mijn rug schrap tegen de zij- en bovenkant van de buis en gaf een trap tegen het luik, dat meteen openschoot. Mocht ik door die actie iemand in het gebouw in zijn werkzaamheden hebben gestoord, dan was dat jammer. De verrassing is de beste aanval en om de eventuele aanwezigen in het gebouw niet de gelegenheid te geven het luik weer, en nu góed vast te zetten, liet ik mij snel door het ventilatiegat heen vallen.

Hoofdstuk 19: Het laboratorium van Gehn.

Van boven door het gat turend had ik gezien dat de ventilatieopening precies boven een werktafel zat, die bovendien vol stond met spullen. Wonderwel was ik er in geslaagd om dankzij een vreemde buiteling de voorwerpen op tafel omberoerd te laten. In een soort koprol belandde ik op de vloer, maar stond razendsnel weer op mijn voeten om aan eventuele aanwezigen weerstand te kunnen bieden.

Deze voorzorgmaatregel bleek echter overbodig te zijn, want de ruimte was en bleef leeg. Gelukkig maar! Opgelucht haalde ik adem. Een vechtjas was ik nooit geweest en nu kon ik ongestoord hier rondneuzen. Van buiten had het geleken dat het gebouw rechthoekig was, maar nu ik hierbinnen stond zag ik dat dit optrekje in werkelijk vijfhoekig was. Tja, ik had het kunnen weten... als dit een belangrijk gebouw was voor Gehn, dan lag deze bouwvorm het meest voor de hand. De vloer bestond uit houten planken, die ook al in een regelmatige vijfhoek waren gelegd. In het centrum van deze vijfhoek, die tevens het hart van de gehele ruimte vormde, stond een ronde kachel op pootjes opgesteld. Op de vloer bij de kachel lag een

De vijfhoekige ruimte bevat drie tafels, twee deuren en één kachel.

stapeltje houtblokken. Verder was de ruimte simpel ingedeeld. Ieder van de vijf muren bestond voor een groot gedeelte uit een hoog, half rond raam. Voor drie van deze ramen stond een vrij smalle, langwerpige tafel terwijl de twee andere muren voor een groot gedeelte door de afgesloten deuren in beslag werden genomen. Bij één deur stond zo'n paal met een blauw licht om een gondel op te roepen. Dat was de deur waar ik de eerste keer tevergeefs voor had gestaan om hier binnen te treden. Inderdaad bleek de deur aan de

binnenkant vergrendeld te zijn, maar door middel van een simpele draai aan de wielvormige kruk sprong deze van het slot. De deur ging open en ik zag dat vanaf hier de route inderdaad leidde richting de kabelbaan die naar het derde eiland voerde. De tweede deur ontgrendelde ik ook en die kwam uit op de loopbrug in de ondiepe vallei waar ik daarstraks nog had gelopen. Ik liet beide deuren van het slot af. Het zou wel nuttig zijn als ik hier later makkelijk naar binnen kon gaan, mocht die noodzaak zich aandienen. Met het opnieuw vergrendelen van de deuren zou ik Gehn niet tegenhouden, mocht hij hier willen binnenvallen. Hij zou wellicht een soort elektronische sleutel bezitten om de deuren van buiten te kunnen openen of vergrendelen. Maar ik had het gevoel dat ik Gehn hier niet tegen het lijf zou lopen. Hij zou rustig afwachten tot ik in het door hem uitgezette aas zou bijten, namelijk door één van zijn schakelboeken te gebruiken...

Zover was het echter nu nog niet. Ik was nog steeds onbekend met de code om de stilgezette koepels te kunnen openen en ook had ik nog geen idee hoe ik vervolgens het hele zaakje van energie kon voorzien, om überhaupt het gebruiken van de schakelboeken te kunnen overwegen. Maar goed, eerst maar eens hier terdege rondneuzen, want het feit alleen al dat dit gebouw zo zorgvuldig afgesloten was geweest, maakte dat hier naar verwachting zeer interessante zaken op mij lagen te wachten!

En dat interessante trof ik al meteen op de eerste tafel aan. Op het eenvoudige houten tafelblad stond rechts een tweede exemplaar van de kikkerval en midden op

het tafelblad een distilleerkolf. Verder stonden en lagen hier enkele tangen, fileermesjes en stonden er diverse piepkleine flesjes. Op het plankje dat achter de tafel was aangebracht, stonden een paar flessen, met daarin kikkers op sterk water. Zie je wel! Gehn was hier die kikkers aan het onderzoeken, met het doel om een serum tegen het kikkergif te brouwen, zeker weten! Aan de rechterkant op het plankje stonden diverse potjes en flessen met een onbekende, vloeibare inhoud. Ik ging er tenminste niet vanuit dat de doorzichtige heldere vloeistoffen daarin gewoon water zou blijken te zijn.

De uitstalling op de eerste tafel dient duidelijk voor het onderzoeken en ontleden van de kikkers.

Verder prijkte er op de tafel nog een ladenkastje met vijf laatjes, maar alleen de bovenste kon ik openen. De la bevatte een groot aantal uitgeblazen vogeleieren, al waren de exemplaren rechtsboven wel héél erg klein. Hierin zou zelfs geen kolibriekuiken passen. Echt van belang leek het niet. Ik sloot de la weer.

Naast dit kastje stond nog een glazen bol op een voetje en met een handvat. De functie van dit apparaatje ontging mij eerst, totdat ik ontdekte dat ik in het voetje een brandertje kon ontsteken. Het bodempje water in de bol werd aldus al snel aan de kook gebracht en wat voor effect dit had op het Rivenese water werd mij snel duidelijk. Het is volstrekt normaal dat water dat wordt verhit uitzet, maar de uitzetting die hier plaats vond was bepaald níet normaal. Het water steeg schikbarend snel en begon ook heftig te golven. Na een kort ogenblik was de bol van onder tot boven met het vocht gevuld. Kennelijk was het kooktoestelletje van een relais voorzien die de brander afsloot, voor de druk in de bol te groot werd. Na het doven van het vuurtje koelde het water snel weer af. Het golfde nog even heftig op en neer, maar zakte vervolgens als een plumpudding in tot er opnieuw niet meer dan een miezerig bodempje vocht was overgebleven.

Dat was een klein, maar belanghebbend proefje geweest! Kennelijk had het water hier een zo sterke uitzettingscoëfficiënt, dat het zeer heftig reageerde op temperatuurveranderingen. Meteen had ik hierdoor de verklaring gekregen voor veel

Een bodempje Rivenees water zet als het verhit wordt...

van het vreemde gedrag van het water hier op Riven. De lichtcirkels, waardoor ik met de mijnkar naar dit eiland was gereden, gaven zoveel hitte af, dat daardoor kunstmatig een 'waterbuis' werd gevormd en de reiziger (of het hout) de tocht droog kon afleggen. De zwevende watervloer op het derde eiland werd door de gloeiende lava daaronder in stand gehouden. Om

... tot dit bijna gigantische volume uit!

dezelfde reden zou vermoedelijk het waterpeil in de lagune waar de whark in zwom, zoveel hoger staan dan in de omringende, veel koelere oceaan en daar tóch mee in verbinding staan! Dezelfde vulkanische hitte zou, mits gedoseerd toegepast, ook de 'waterlandschappen' op de eilandjes wel veroorzaken. En zelfs de watergaten bij de halteplaatsen van de duikboot in de lagune op het tweede eiland zouden bij nader inzien wel door warmte zijn gecreëerd. Nu pas realiseerde ik mij wat de functie was

van die vierkante platen met een zwarte “H” die ik daar onder de watergaten had gezien. Dat waren natuurlijk de warmte-elementen die de watergaten in de gewenste afmetingen maakten! En nog wat... nu pas viel het mij op dat het ‘tuitje’ van de bol aan de rechterkant wel op een zeer verkleinde uitgave leek van die ‘kanonsloop’ op het hoogste niveau van het derde eiland. Dus het was niet vuur en hitte alléén die deze waterkunstjes veroorzaakten. Niet alles was mij nog duidelijk, maar zo leerde en begreep ik gaandeweg toch steeds meer van de vreemde, maar mooie wereld die Riven heette...

De eerste werktafel van de drie had dus al heel wat nuttige zaken opgeleverd. Ik doorkruiste de ruimte om de tweede werktafel met een bezoek te vereren, maar stuitte daarmee automatisch op de ronde kachel die zich in het midden van het vertrek bevond. Uiteraard brandde het ding nu niet, want de temperatuur was aangenaam genoeg. Ik had trouwens geen idee of Riven ook seizoenen kende met een zomer of een winter. Zelfs een indirecte aanwijzing daarover had ik hier nergens gelezen of gezien, maar gezien de alom aanwezigheid van de zee en het feit dat er hier en daar op de eilanden palmachtige bomen groeiden, deed vermoeden dat de eilanden een behoorlijk constant subtropisch klimaat kenden, of in ieder geval een

weerbeeld zonder of vrijwel zonder vorst, maar wel met regelmatig een regenbuitje. Dat hier een kachel aanwezig was, diende dus wellicht een ander doel dan om de eventuele koelte van een kille avond te verdrijven. Aan een kant zat een ronde deur met daarin een vrij groot kijkvenster, zodat ik een blik in het inwendige kon werpen. Dat was leeg, of toch niet! Achterin de kachel lag een rechthoekig voorwerp, dat wel wat weg had van een boek. Ik opende de deur en haalde het tevoorschijn. Maar dat was een deels verbrand schakelboek! De bruin-

roodachtige lederen omslag was vooral aan de randen deels zwart verschroeid, maar de vlammen hadden bij lange na niet de gelegenheid gekregen hun verwoestende werk te voltooien. De maagdelijk witte bladzijden waren vooral aan de hoeken verbrand, maar meer naar de zijranden en het midden nog in tact. Spoedig stuitte ik op een zwarte rechthoek op een rechter pagina.

Naar wat ik vooral in Catherine's dagboekje had gelezen, wist ik dat ik hier een zogenaamd ‘mislukt’ schakelboek dat niet wilde werken in handen hield.

Toch besloot ik geen risico te nemen en vermeed zorgvuldig de zwarte foto aan te raken. Stel je voor dat ik hierdoor tóch onverwacht naar een ongewisse bestemming zou schakelen? Ik zou dan reddeloos verloren zijn! Ik deed het boek maar snel weer dicht en legde het terug op de asla in de kachel en sloot het ronde deurtje.

Zo... dus hier verbrande Gehn de schakelboeken die hem niet bevielen. Nu begreep ik ook waarom hij deze ruimte zo zorgvuldig had afgesloten. Mij het relaas van Catherine voor de geest halend, vermoedde ik dat dít de locatie was alwaar de Moiety de twee schakelboeken hadden gestolen. Wat Catherine daarna vreesde, was kennelijk gebeurd. Gehn had gemerkt dat zijn boeken ontvreemd waren en had daarom, om toekomstige diefstallen te vermijden, dit gebouw moeilijker toegankelijk gemaakt. Maar ik had het mooi klaargespeeld om hier tóch binnen te komen!

Dat Gehn in deze ruimte ook daadwerkelijk zijn schakelboeken fabriceerde, zag ik duidelijk, zodra ik voor de tweede werktafel stond. Logisch dat hij dat hier deed natuurlijk, want op dit eiland werd immers ook het hout verwerkt tot papier. Links lag een plak van een boomstam, die Gehn met een vergrootglas nader kon onderzoeken. Kennelijk was hij serieus van mening dat het feilen van zijn boeken aan de kwaliteit van het hout lag, en níet aan zijn eigen onkunde. Catherine had daar al ietwat smalend een opmerking over gemaakt in haar dagboekje, ze wist wel beter...

De overige attributen op tafel dienden om het verkregen papier tot een boek in te binden. Rechts stond een soort persje en midden op tafel stond een toestelletje om een stapel pagina's daadwerkelijk in te binden. Ik zag in totaal nog een vijftal onafgemaakte boeken links en rechts liggen en op het plankje achter de tafel stonden zes boeken die zo te zien wel al klaar waren om hun leven als schakelboek te beginnen, of misschien zelfs wel als basis van een geheel nieuw tijdperk! Voor de rest stonden er ook nog een aantal flesjes, ook weer gevuld met een heldere vloeistof. Misschien was dit wel lijm, of anders een ingrediënt voor de speciale inkt waarmee de boeken beschreven moesten worden. Na nog een ogenblik het totaalplaatje in mij op te hebben genomen, richtte ik mijn aandacht op de derde werktafel. Dit was het exemplaar waarboven de ventilatorschacht zat, waardoor ik tevoorschijn was gekukeld. Gezien de positie van deze schacht zou dit dan wel de tafel zijn waaraan Gehn het vaakst vertoefde.

De tweede werktafel gebruikt Gehn overduidelijk voor het fabriceren van zijn schakelboeken.

Toch was dit het exemplaar wat het meest karig met spullen was ingericht. Het houten plankje achter de werktafel was geheel leeg en dat gold ook voor de rechterkant van de tafel zelf. Midden voor lag een schrift met een houten omslag. Hierop was ik terechtgekomen toen ik uit de ventilatieschacht schoot. Omdat zowel het tafelblad als deze omslag een tikje ruw waren, was het schrift ondanks deze brute behandeling niet eens verschoven! Rechts van het schrift lag een kroontjespen en stond er een inktpotje. Zou dit een soort dagboek van Gehn zijn? Dat zou écht interessante lectuur zijn! Tijdens het schrijven bediende Gehn zich van een natje en een droogje, getuige het theepotje en -kopje dat hier stond en ook lagen er een drietal noten, nog in de dop. Ze leken wel een beetje op walnoten, maar waren dat natuurlijk niet. Onbekend met de Rivenese flora, besloot ik dit voedsel links te laten liggen.

Op deze tafel was ik gekukeld toen ik uit de ventilatieschacht schoot.

Naast het boek, verder naar links stond een vreemdsoortig toestel. Het was een metalen bol op een voet. Rondom de bol waren een aantal dunne metalen draden gespannen, waaraan weer een aantal oogjes zaten. Na enige ogenblikken begreep ik waarnaar ik keek. Op de bol waren sterrenbeelden getekend en onderin de voet

zaten een tweetal schaalverdelingen. Dit was een soort miniplanetarium, bijna in zakformaat. Boeiend! Toonde deze wellicht de sterrenconfiguraties van de sterrenspeet zoals die door de telescoop op het eerste eiland waren te zien? Best mogelijk.

Maar wat daar links van het planetarium op de tafel lag, was nóg meer belanghebbend! Hier lag een houten bol, die ik maar al

Deze bol ken ik maar al te goed! Het is het exemplaar dat ik nog miste...

te goed herkende! Dit was een zo'n bol die de Moiety hadden gebruikt om mij hun geheime code in te seinen! Ik had op het tweede eiland slechts vier van de vijf bollen gevonden. Zou dit de laatste zijn? Ik verrolde de bol en zag dat aan de andere kant inderdaad het

... en dat getooid is met het Rivenese symbool voor het getal "1".

Rivenese symbool voor het getal "1" was getekend. Ik zag ook dat de bol aan beide zijdkanten van twee kleine uitstekende pinnetjes was voorzien, zodat het wel leek alsof deze met geweld uit zijn holte waarin hij diende rond te draaien, was losgerukt.

Het was trouwens riskant geweest van de opstandelingen om van deze bollen gebruik te maken. Ze gaven zo de oplettende bezoeker wel de nodige hints welke vijf stenen met dierafbeeldingen deze in de verborgen koepelzaal moest indrukken om het schakelboek dat toegang bood tot hun verblijfplaats tevoorschijn te toveren, maar die hints konden natuurlijk door iederéén worden opgepakt, óók door trawanten van Gehn, of door Gehn zélf.

Bij de bol lag ook een notitie, die als volgt luidde: "28.7.87. Tijdens het observeren van het reilen en zeilen van de dorpelingen via het kijkglas in mijn onderzoekskamer, nam ik waar dat een van de inheemsen naar een klein voorwerp zwom dat leek te drijven bij de toegang tot de baai, maar toch verankerd was. Ik gaf opdracht dit voorwerp uit het water te halen voor inspectie. Maar enkele dagen later was ik verrast om te zien dat er daar een andere dreef. Het missende object was klaarblijkelijk in de nacht daarvoor, en nogal mysterieus, vervangen door een nieuw exemplaar. Ik ben er al lang van bewust dat er vergelijkbare voorwerpen bestaan op het eiland van de dorpelingen, maar tot nu heb ik daar weinig aandacht aan geschonken. Morgen zal ik onderzoekers sturen om de anderen vast te leggen."

De brief was, zo suggereerde de datum in de aanhef, ongeveer tien jaar geleden geschreven. Dat kon ik mij nauwelijks voorstellen. Misschien hield men hier op Riven een geheel eigen jaartelling aan en was de datum van deze notitie helemaal niet 28 juli 1987. Het leek mij eerder dat dit briefje nog behoorlijk recent was, want anders had Gehn al lang de verblijfplaats van de Moiety weten op te sporen. Maar misschien was hij inmiddels wel achter de betekenis van de vijf bollen gekomen, maar wist hij met die info niets te beginnen, omdat hij de koepelzaal met de 25 zuilen nog niet had ontdekt. Hoe dan ook, opnieuw bleek hier wel uit dat de opstandelingen slechts een schijnveiligheid genoten op hun wereld, zolang niet alle verbindingen met de eilanden hier waren verbroken. Dat had Catherine goed gezien. Snel handelen was dus geboden, om deze man te stoppen. Maar het was mij nog steeds niet geheel duidelijk hoe ik dat moest aanpakken. Hoe kon ik Gehn een stapje voorblijven? Wel, wellicht was het een onaangename verrassing voor hem als hij erachter kwam dat

het mij was gelukt zijn laboratorium binnen te dringen. Iets van zijn motieven en beweegredenen kon ik wellicht peuren uit het schrift met de houten kaft dat hier op tafel werkelijk schréeuwde om door mij geopend te worden? Aan die schreeuw gaf ik gehoor, maar niet alvorens ik het symbool op de kaft even had bekeken. Opnieuw zo'n vijfpuntige ster, die ik al op verschillende andere plekken had aangetroffen, zoals op de vloer van de roterende kamer op het eerste eiland en op de bodem van de wharkgalg. Ik sloeg het boek open.

Het was inderdaad een handgeschreven verslag in hetzelfde handschrift als de notitie over de houten bol die ik daarnet had gelezen. Ik ging er maar eens goed voor zitten. Na de visies van Atrus en Catherine, kon ik nu Gehn's kijk op de zaken vernemen. Gehn kwam meteen ter zake:

“13.2.82 De laatste inksamenstelling is een mislukking gebleken. Zelfs als ik ermee in mijn meest veelbelovende boeken schrijf, verkrijg ik alleen maar de vaagste glimp van een verbinding. Het is frustrerend om zoveel energie te besteden aan het maken van een onbeschreven boek, om vervolgens alleen maar te eindigen met het vernietigen ervan, als hij niet blijkt te werken! Er zijn dagen dat het hier in het lab onaangenaam warm is vanwege de vlammen van deze falende pogingen. Hoe verder ik ieder element tracht te verfijnen – de samenstellingen van de inkt en de papieren, de fysische afmetingen van de boeken – hoe meer ik mij realiseer dat de lijst van potentiële combinaties bijna oneindig is. Het is tijdens momenten als deze dat ik wanhoop: zonder toegang tot D'ni zullen mijn uiteindelijke doelen wellicht nooit worden gerealiseerd. Hoewel, er zijn nog onderzoekswegen over die ontgonnen moeten worden.”

Het dagboek van Gehn.

Uit het geschrevene op deze eerste pagina van het dagboek van Gehn proefde ik al duidelijk de wanhoop van een man die probeerde zich hier van Riven weg te schrijven. Ik moest toegeven dat zijn doelen niet eens onloyaal waren. Maar Gehn had kennelijk niet door dat hij met delicate zaken omging die hem klaarblijkelijk net boven de pet gingen en dat het eindresultaat was dat hij zich gedroeg als een olifant in een porseleinkast. Ik sloeg de bladzijde om en las verder:

“8.5.82 Ik heb mijn regelmatige waarnemingen van de sterren onder de Spleet onderbroken. Hoewel ik in staat ben om de donkere wolkachtige formaties te volgen die zich door het veld met sterren verplaatsen en ik heb bewezen dat hun banen regelmatig zijn, is het zinloos om zo door te gaan zonder geschikt instrumentarium. Mijn algemene theorie betreffende de aard van de Spleet is onveranderd gebleven sinds hij voor het eerst verscheen. Het lijkt erop dat het weefsel van dit Tijdperk op zo een manier is vertakt dat materie die tussen de beide gescheiden, maar overlappende ruimtes wordt uitgewisseld, in stand blijft – zoals een Schakel, maar de optredende fysische tegenstellingen die de splitsing omringen missen een logische reden: de grote windzuil die werd gevormd toen de Spleet voor het eerst verscheen suggereerde de aanwezigheid van een vacuüm, zoals een ieder in de ruimte verwacht, hoewel mijn eerdere proefnemingen toen de aanwezigheid van een adembare atmosfeer onthulden. Dat Atrus en Catherine zichzelf in de scheur wierpen

was een verder bewijs dat het wellicht veilig was om in te reizen, maar zonder zijn ware aard te weten, kan ik zelf het risico niet nemen. Het is ook moeilijk om te zeggen wat er zou gebeuren als ik hem na zo een lange tijd zou heropenen – maar het is waarschijnlijk dat het resultaat rampzalig zou zijn, gezien de veranderingen die zich sindsdien in dit Tijdperk hebben voltrokken.”

Opnieuw las ik hier – net als in het dagboekje van Catherine – dat de sterrenspleet voor levende wezens zonder verdere bescherming begaanbaar moest zijn, maar ook dat het openen van de spleet wel eens de doodsteek voor Riven zou kunnen betekenen. Als niet alleen Catherine, maar zelfs Gehn dat vermoedde, dan zou het helaas wel waar zijn. Dat betekende ook dat zodra Gehn gevangen, en Catherine bevrijd was, er na het openen van de sterrenspleet vermoedelijk zeer weinig tijd zou overschieten voor Atrus om naar hier te komen en alle bewoners van Riven te redden. Nee, deze missie die ik op mij had genomen, zou tot het bittere einde een zeer gevaarlijke blijven, met een twijfelachtige uitkomst... Vooralsnog zat er niets anders op dan om gewoon maar door te lezen.

“Onderhoud aan de kapjes van de stoomuitlaten afgerond. – 10.2.83 Ik ben zeer tevreden met het aanhoudende succes van dit systeem. Ik denk dat de constructie eer aan doet aan de D’ni ontwerpen zoals ik die onthouden heb – een ander voorbeeld van de voortreffelijkheid van de technologie van de D’ni. ‘t Is ironisch dat Atrus en Catherine mij onbewust van een zo betrouwbare bron van energie hebben voorzien.”

Op dit punt had Gehn een schets toegevoegd, waarop was te zien hoe hij de stoomenergie gebruikte. Het was mij nog niet helemaal duidelijk wélk apparaat op deze schets getoond werd. Het was weliswaar een (halve) koepel, maar het leken mij niet de ronddraaiende bollen te zijn waarin de schakelboeken verstopt zaten. Wellicht dat ik verderop in dit geschreven verslag wijzer zou worden gemaakt. Ik sloeg de bladzijde om en las verder.

De schets van Gehn om te laten zien hoe hij de stoomenergie heeft gebruikt.

“Zoals zoveel van mijn waarnemingen gedurende de jaren, zijn mijn gedachten betreffende de oorsprong van de spleet, veranderd – onlangs begon ik mij af te vragen om het misschien in feite een bijproduct was van de veranderingen die Catherine en Atrus in dit tijdperk hebben geschreven tijdens hun ontsnapping. Natuurlijk, door hun schakelboek in de kloof te gooien hebben ze mij hier behoorlijk effectief vastgezet, maar ik geloof niet dat het Atrus’ bedoeling was dat het boek op deze manier verloren zou gaan: het zou veel beter zijn om het te vernietigen dan het risico te

lopen dat het in verkeerde handen zou vallen. Ook zouden zij, als ze het ontstaan van de scheur hadden voorzien, zeker hebben gedacht dat het vacuüm dat het zou creëren, uiteindelijk de atmosfeer van deze planeet zou consumeren, een lot waarover Catherine zonder twijfel zou oordelen als onaanvaardbaar voor haar thuiswereld. Als ik daar niet was geweest om toezicht te houden op het vervaardigen van de verzegeling, zou dit ongetwijfeld zijn gebeurd, omdat de dorpelingen veel te bang waren om de wervel zelfs maar te benaderen zonder mijn aandringen. Ik blijf bij mijn geloof dat dit een onbedoeld gevolg was van hun geschrijf voor ook een andere

reden: ik geef er de voorkeur aan te geloven dat mijn zoon de bedoeling had dit tijdperk meer als een gevangenis voor mij te maken, dan een doodvonnis.

14.5.83 Het vervaardigen van de afbeeldingen vordert zonder fouten. Het is boeiend om te zien hoe makkelijk ik in staat ben om de technologie van de D'ni om te zetten in een uitdrukking van de Amad; in bepaalde opzichten zijn de overeenkomsten tussen beide beschavingen frappant. Ik vraag mij af of er misschien in vroeger tijden contact of vermenging tussen beide culturen heeft plaatsgevonden; misschien waren Kata's mensen zelfs afstammelingen van de D'ni. Het behaagt mij om dat te denken.”

Op dit punt had Gehn opnieuw een tekening aan het papier toevertrouwd. De schets van dit apparaat herkende ik ditmaal wel. Het was het toestelletje dat ik in het schooltje op het tweede eiland had aangetroffen. Hiermee kon de bezoeker desgewenst een korte speech van Gehn bewonderen en ook zijn gezicht zien. Verder was het interessant om zijn visie op de gebeurtenissen te vernemen. Het leek erop dat de D'ni uit verschillende subrassen of subculturen bestonden en dat twee van die groepen 'Amad' en 'Kata' heetten. Het fijne wist ik er niet van. Het verslag was echter nog lang niet uit en snel las ik verder, ik zou ongetwijfeld nog meer informatie uit dit dagboek kunnen peuren!

De ontwerpschets van het toestelletje dat ik in het schooltje op het tweede eiland heb aangetroffen.

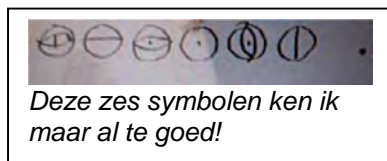
“Opmerking: het is mogelijk dat als ik op een op andere manier in staat zou zijn de boeken van een voldoende hoeveelheid energie te voorzien, ik de variatie genoeg zou kunnen bedwingen om zo een solide link te verkrijgen. Het is twijfelachtig dat de geothermische kap generator zo'n enorme stroom zou kunnen opwekken – wellicht moet ik de vuurknijpers aanpassen –

Ik heb de 'natuurlijke' elementen van dit tijdperk nu al bijna dertig jaar lang in kaart gebracht, en nog steeds vind ik bewijzen voor het feit dat de D'ni geheel vervuld waren van Vijf. Als kind was het al zeer duidelijk voor mij dat het getal vijf een speciale betekenis had voor de D'ni gemeenschap – van de heroïsche oude emblemen van de besturende elite tot de eenvoudige huizen van het gewone volk, het was alomtegenwoordig. Zijn aanwezigheid hier is overduidelijk een directe weerspiegeling van de geesten die de teksten hebben geschapen die ik heb gebruikt om dit tijdperk samen te stellen – opnieuw een bewijs dat door hun Kunst de D'ni Meesters inderdaad de schitterende werelden schiepen die ze beschreven, en niet, zoals velen onjuist hebben gedacht, alleen maar verbindingen schreven naar al bestaande werelden.

Daar waar de meeste van mijn constructies zijn gebaseerd op de ontwerpen van de D'ni, zie ik nu dat degene die zijn ingebed door de kracht van Vijf, duidelijk de mooiste en, naar ik geloof, ook het stevigst zijn.

Ik ben nog steeds bezig uit te dokteren hoe de kleurensymboliek van de D'ni het principe van hun superieure ontwerp weergeeft. Hoewel het oppervlakkig gezien gebaseerd is op een systeem van zes kleuren, ben ik ervan overtuigd dat er een diepere verbinding tot Vijf bestaat. Ik zal dit blijven onderzoeken.”

Op dit punt had Gehn een zestal tekeningetjes toegevoegd, die mij maar al te bekend voorkwamen! Dit waren de zes symbolen die op de buitenkanten van de

draaiende bollen waren gegraveerd en waarvan er telkens één bij een specifieke bol hoorde. Het eerste symbool was gekoppeld aan de bol op het tweede eiland, het tweede symbool hoorde bij de bol op het derde eiland en de bol op deze locatie was verbonden met het laatste symbool. Uit wat hij daarvoor had

geschreven bleek inderdaad dat alles een diepere betekenis had, net als de kleuren trouwens die ik bij de onderwaterlampen op het derde eiland had aanschouwd, alsmede op de rugvinnen van de houten wharkbeelden. Kennelijk had Gehn de betekenis van de kleuren en symbolen later ontdekt en onder andere bij zijn observatiezetel onder water op het derde eiland toegepast. Ik had zelf nog geen idee wat ik met deze wetenschap moest beginnen en net als Gehn op dit punt vroeg ik mij af waarom er sprake was van ZES kleuren en symbolen, terwijl vijf toch het sleutelgetal was hier op Riven. Wellicht zou ik de oplossing van dit raadseltje verderop nog lezen, dus nam ik het dagboek opnieuw ter hand.

“11.9.83 Ik heb uiteindelijk een doorbraak gemaakt. Het is mij gelukt de vuurknikers zo om te vormen dat ze genoeg energie opwekken om een Beschrijvend schakelboek in een stabiele matrix te houden: ik ben naar een nieuwe wereld geschakeld! Het is een ruw en verlaten tijdperk – maar het is desalniettemin goed geschikt voor mijn doeleinden en dus heb ik het mijn ... gedoopt.”

Op dat ‘...’ stond een heel ingewikkeld D’ni getal, alhoewel, achteraf viel het mee. Ik had de getallen “1” tot en met “10” in mijn opschrijfboekje genoteerd en hier had Gehn de getallen “9” en “8” achter elkaar gezet, “98” dus. Maar in werkelijkheid maakten de D’ni gebruik van een vijftalig stelsel, waarbij dit in één symbool, door dit steeds 90 graden te draaien, steeds vijf maal herhaald kon worden. Het voorste teken gaf dus geen tientallen, maar eerder 25-tallen weer. Dan was dit getal in werkelijkheid dus $25 \times 9 = 225 + 8 = 233!$ Had Gehn inderdaad al zoveel tijdperken gemaakt en deels verprutst? Ik las verder.

“Door het nauwkeurig te bestuderen denk ik dat ik uiteindelijk in staat zal zijn om dit tot een meer geschikt tijdperk voor ons te maken om opnieuw te koloniseren. Voor dit moment wil ik hier mijn kantoor bouwen en hier ook mijn woonvertrekken opzetten, zodat ik hier mijn experimenten veilig en in alle rust kan uitvoeren.”

De verdere pagina was gevuld met een tekening die wel een schets moest zijn van dat geheimzinnige 233^e tijdperk, dat Gehn dus zelf geschreven had. Het maakte nog meer duidelijk. Gehn's kantoor was momenteel dus helemáál niet hier op Riven te vinden! De ruimte waar ik mij nu bevond was hoogstens een dependance, of het oude kantoor van Gehn, vóórdát hij in staat was geweest zich hier van Riven weg te schrijven. Het zag er dus naar uit dat indien Gehn niet het plan was om mij op te

zoeken, ik een manier zou moeten vinden om naar zijn eigen tijdperk te reizen. Maar dat was een probleem wat ik dan maar later moest zien op te lossen. Eerst maar verder lezen.

“Ik moet toegeven dat ik trots ben op mijn werk – te bedenken dat ik onder zulke primitieve omstandigheden in 29 jaren heb bereikt wat de oorspronkelijke D’ni eeuwen heeft gekost.

(Opmerking: repareer buiten kledij om op deze wereld te kunnen werken; de veiligheidsbrillen moeten allemaal opnieuw ontworpen worden).”

Zo, zo, er was dus al een enorme tijdspanne verstreken sinds Gehn hier door Atrus en Catherine was vastgezet. Achteraf niet zo vreemd, want pas nadat dit was gebeurd, hadden Atrus en Catherine op Myst een gezinnetje gesticht. Toen ik op Myst met zowel Cirrus als Achenar moest afrekenen, waren dat al jongemannen geweest van ruim in de 20, dus dat klopte. Verder was die nieuwe wereld van Gehn dus niet zo heel gastvrij, zodat er beschermende kleding nodig was. Maar natuurlijk moest ik in dat opzicht niet te snel oordelen. Het dagboek was nog niet uit en hoewel Gehn duidelijk niet de schrijftalenten had die zijn zoon en Catherine wél bezaten, was hij misschien in staat gebleken aanpassingen in zijn nieuwe wereld aan te brengen die het milieu wat gastvrijer voor bezoekers maakte. Ik besloot door te lezen.

“13.4.84 Ik ben begonnen aan de vervaardiging van een stel schakelplekken op ieder eiland dat Riven zal verbinden met mijn nieuwe kantoor op 233. Het Onderzoeks Gilde heeft uiteindelijk de locatie op ieder eiland voltooid – aan de hand van mijn precieze specificaties – en het installeren van de koepels is eindelijk gaande.

Het werk aan een centrale energiebron lijkt een beetje een slechte start te maken ben ik bang – maar sindsdien is de snelheid flink opgevoerd en ik zal verdere vertragingen zien te voorkomen. Ik kijk er naar uit om spoedig een beschaafd middel van vervoer te bezitten.”

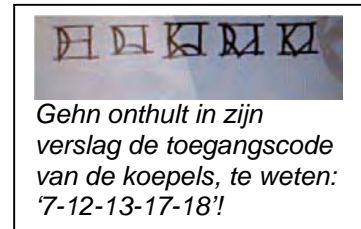
Dit laatste stukje tekst in combinatie met de tekening die Gehn op dit punt aan zijn verslag had toegevoegd, maakte veel duidelijk. Ik zag een schets van de grote gouden koepel op het eerste eiland en tussen de beide halve bollen dat vreemde apparaat dat ik hier van een grote afstand had zien zitten, maar ook op deze tekening kon ik niet zien wat dat moest voorstellen. Het had in ieder geval alles te maken met het reguleren van de energie die nodig was om de diverse schakelboeken tot stabiele en goed werkende exemplaren te maken. Aan de linkerkant was een bekend schema getekend. Het kwam overeen met de plaquette die ik in de gouden bol aan de reling bevestigd had zien zitten. Verder was ook de opmerking van belang dat de diverse schakelboeken allemaal een verbinding vormde naar het kantoor van Gehn in het 233^e Tijdperk. Uiteindelijk waren mijn eerdere gissingen dus goeddeels in de roos geweest en zou het, als ik eenmaal de draaiende koepels had stilgezet, geopend en van energie voorzien, niet moeilijk zijn om in het kantoor van Gehn te arriveren. Het was heel plezierig dit van tevoren te weten, dan kon ik alvast voorzorgsmaatregelen nemen. Het was in ieder

geval duidelijk wat ik na lezing van dit dagboek zou moeten doen. Via de loopbrug afreizen naar het eerste eiland! Ik las snel verder.

“Vanwege de aanhoudende verstoringen door de rebellen heb ik besloten een toegangscode in iedere koepel te installeren –”

Kijk eens aan! Zo werden al mijn vragen één voor één en mijn problemen steeds verder opgelost! Hier stond de code waarin de vijf schuifjes gezet moesten worden neergepend! Eens even kijken... Het eerste symbool stond voor '7'. Het tweede symbool met een liggende en staande ovaal moest wel '12' zijn en het symbool daarnaast '13'. Met de laatste twee symbolen had ik wat meer moeite, maar de vierde moest wel het getal '17' voorstellen (de '3' lag nu gekanteld aan de onderkant, dus dat was '15', plus de '2' aan de linkerzijde) en dan moest de laatste wel $15+3=18$ zijn. Dit was zeer nuttige informatie! Snel las ik verder, om te ontdekken of dit dagboek wellicht nog meer geheimen zou onthullen of raadsels ontrafelen.

“7.6.85 Vandaag betrapte ik een van mijn assistenten die dit journaal doorkeek; ik ben blij dat ik ervoor heb gekozen het in een taal te schrijven die zij niet kunnen ontcijferen.

Opmerking: bespreek veiligheid met iedere Bewaak Meester – er worden geen problemen verwacht van de Instandhouders, de Leraren en de Onderzoekers, zal de Boekmakers en Bouwers nauwkeuriger ondervragen.

24.10.86 Vandaag heb ik meerdere verslagen gehoord van 'geesten' die door sommige dorpelingen zouden zijn gezien. Het lijkt erop dat onder leiding van Catherine, de rebellen (of 'De Zwarte Moiety' zoals de dorpelingen hardnekkig naar hen blijven verwijzen) een nieuw niveau van geraffineerdheid hebben verkregen in hun tactiek van vrees aanjagen, en ze hebben hun campagne vernieuwd om de dorpelingen te overreden zich bij hen aan te sluiten, inspelend op hun gezamenlijke bijgeloof. De dorpelingen zijn duidelijk ontvankelijk voor deze manier van dwang – vooral ingegeven vanwege het onlangs toegenomen vandalisme en diefstal door de rebellen.

15.1.87 De Ytram vallen zijn dit jaar aanhoudend vruchtbaar gebleken: kennelijk heeft het uiteenvallen van de eilanden het ondergrondse ecosysteem niet ongunstig beïnvloed.

Helaas heb ik ontdekt dat de rebellen een vergelijkbare ruime oogst hebben binnengehaald – geen tekort aan gif voor hun pijlen dit seizoen. Afgezien van dit sombere aspect, de plotselinge aanwezigheid heeft mij in de gelegenheid gesteld om een speciaal prettig extract af te scheiden voor mijn pijp, een die zuiverder is dan welke andere dan ook gedurende de laatste jaren.

29.3.87 Een chemische analyse van een van de messen van de rebellen heeft opvallende resultaten opgeleverd: zijn samenstelling bevat elementen die afwijken van alles wat ik hier op de eilanden ben tegengekomen. Het lijkt erop dat ze toegang

hebben tot een bron waar ik geen weet van heb: misschien een mijn, of een eiland dat nog niet in kaart is gebracht.

Opmerking: de meeste messen zijn gevonden aan de zuidkant van het dorp. Dit is hetzelfde gebied vanwaar er meldingen zijn gekomen van mensen die 'mysterieus verdwijnen'. Ik denk dat een nader onderzoek van dat gebied hard nodig is."

Op deze bladzijde had Gehn een schets gemaakt van het mes dat hij had onderzocht, een Moietydolk, zonder twijfel. Verder had hij in het voorafgaande iets geschreven wat mij een lichte huiver opleverde. Kennelijk onderzocht hij hier die gevangen kikkers (die Ytrams werden genoemd)

niet om een tegengif te brouwen, maar ontleedde hij hier die beestjes om een soort tabak voor zijn pijp te verkrijgen! Je moest toch wel een ziekelijke geest hebben om kikkers op te willen roken... Verder was het duidelijk dat Gehn ook vorderde met het onderzoek richting de rebellen. Een verontrustende ontwikkeling, al had ik zelf onlangs kunnen ervaren dat de Moiety nog steeds veilig en wel in het hart van hun grote boom zaten. Toch gaven deze notities aan dat Gehn in zijn zoektocht gestaag vorderde en dat nu talmen geen verstandige actie was. Ik had de indruk dat ik zo langzamerhand dichterbij het heden begon te komen, een beeld dat werd versterkt gezien het feit dat het dagboek nog maar ruim vier bladzijden telde. Ik moest dat staartje maar snel uitlezen en daarna verder actie ondernemen.

"Het feit dat ze deze messen achterlaten als een teken van hun aanwezigheid, baart mij zorgen: ze worden sterker en lijken niet langer meer bevreesd te zijn dat hun schuilplaats wordt ontdekt.

27.6.87 De laatste metingen suggereren dat de huidige trend zich voortzet: de beweging van de eilanden is ontzettend vertraagd. Mijn eerdere berekeningen voorspelden een totale ineenstorting in ongeveer drie maanden, maar met deze nieuwe getallen verkeer ik in onzekerheid. Ik ben bijna klaar met het schrijven van het 233^e Tijdperk en ik heb er alle vertrouwen in dat het inderdaad een veilige plek is voor ons allen om naar te verhuizen; maar nu zou het nuttig zijn om te weten wat de oorzaak is van het stoppen van het uiteenvallen van dit tijdperk. Is het mogelijk dat het uiteindelijk toch stabiel blijkt te zijn? Als dat het geval is, dan moet ik onderzoeken in welk opzicht het verschilt van mijn minder succesvolle pogingen – mijn waarnemingen van het 233^e Tijdperk hebben tot dusver bewezen nog niet afdoende te zijn.

Of is iemand soms bezig met het repareren van de schade aan het Vijfde Tijdperk? Zo ja, dan moet het bijna zeker wel Atrus' werk zijn.

Ik heb met tegenzin besloten om mijn experimenten betreffende het gedrag van het water van dit tijdperk te staken, aangezien er meer dringende zaken zijn waarop ik mij nu moet concentreren, zodat er maar weinig tijd overschiet voor zulke speculatieve onderzoeken. Hoewel, om later op terug te vallen, mijn onderzoekingen op dit punt hebben het volgende opgeleverd:

Ik denk dat de opmerkelijke eigenschappen van het water worden veroorzaakt door een levensvorm dat erin huist – om precies te zijn, een bacteriesoort. Ik vermoed een

beweegbaar ééncellig organisme, maar een met structuren die in staat zijn een beetje water vast te houden, wat als gecombineerd effect heeft, (via oppervlaktespanning? Een sterkere kracht?) dat de aldus gevormde hoeveelheid water beweegt als reactie op warmte. Langdurige blootstelling aan grote hitte – bijvoorbeeld een tijdje flink koken – lijkt de bacterie te doden – wat zijn enorme hekel aan warmtebronnen verklaart. Helaas zijn deze theorieën nog steeds niet volledig getest en blijf ik onwetend over zowel zijn diepere natuur en zijn mogelijke nut.”

Mooi, dan was hiermee alweer een volgend raadsel opgelost. Het gedrag van het water hier op Riven had dus een biologische oorzaak. Ik had nu nog ruim één pagina leesvoer tegoed en die moest ik nu maar snel wegwerken.

“6.7.87 Een opwindende ontwikkeling: afgelopen nacht stuitte een groep Instandhouders op een eenzame verkenners van de rebellen en bemachtigde van hem een uiterst ongelofelijk toestel – het is een kristal dat op de een of andere manier de zogenaamde foute schakelboeken ‘van energie voorziet’ zoals ook mijn eigen systeem doet, maar met een overduidelijk voordeel; het is klein en het weegt maar een paar pond, zodat het volledig draagbaar is. Catherine moet dit bedieningspaneel gemaakt hebben voor ik haar gevangen heb gezet, ongetwijfeld met een expliciet D’ni schema dat ze meegenomen moet hebben naar dit Tijdperk. Als ik in al die jaren de beschikking had gehad over zo’n document! Onbekommerd kan ik mij nu helemaal storten op het schrijven van Tijdperken, en hoef ik mij niet langer zorgen te maken over het bouwen van nauwkeurige krachtvoorzieningen voor ieder nieuw boek dat ik schrijf. Hoewel, dit is een nuchtere herinnering aan het feit dat ik door moet gaan naar het zoeken van een weg naar D’ni – om toegang tot de voorraden te herwinnen wat wellicht vitaal is om mijn missie te voltooien.”

Hier eindigde het verslag van Gehn. Aan de vage schets op de laatste pagina kon ik zien dat hij er in geslaagd was om zo’n ‘raam’ te bemachtigen dat over een zwarte, niet werkende foto van een schakelboek gelegd kon worden, om deze aldus aan het werken te krijgen. Hoe was het mogelijk dat een rebel met zo’n zeer kostbaar raam aan de wandel was gegaan aan de oppervlakte van Riven? Misschien waren ze in paniek geraakt toen hun godin niet van haar missie was teruggekeerd. Mogelijk hadden ze de verblijfplaats van Catherine gelokaliseerd, ontdekt dat ze gevangen werd gehouden en probeerde ze haar een werkend schakelboek toe te spelen. Waren ze zó naïef dat ze dachten dat ze bij deze pogingen niet door Gehn of zijn helpers in de gaten zouden worden gehouden? Kennelijk niet. In ieder geval was het nu zonneklaar dat Gehn Catherine inderdaad had vastgezet en dat de Moiety Gehn een machtig gebruiksvoorwerp in handen hadden gespeeld, waarmee hij nu zonder al te veel poespas naar diverse tijdperken kon schakelen.

Ik kon mij niet aan de indruk onttrekken dat deze laatste notitie nog niet zo lang geleden was neergeschreven. De datum luidde ‘6 juli 87’. Ik vergeleek dat eens met de datum die boven de losse notitie stond die over de houten bol handelde. Daar zat nog geen drie weken tussen, althans volgens de Rivenese tijd. Nou, dat betekende wellicht dat de laatste gebeurtenissen zich in een betrekkelijk kort tijdsbestek hadden afgespeeld en dat Gehn inderdaad de woonplaats van de Moiety niet had ontdekt en/of deze nog niet kon bereiken. Toch was het zaak om nu maar snel verder te

gaan met mijn onderzoekingen. Eerst zou ik naar de stilgezette bol op dit eiland lopen om daar de nu verkregen toegangscode uit te proberen, en daarna wachtte de loopbrug naar het eerste eiland.

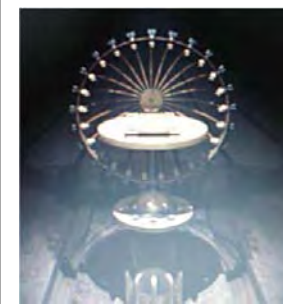
Voor de zekerheid keek ik nog even goed om mij heen, om ervan overtuigd te zijn dat ik niets belangrijks over het hoofd had gezien. Dat leek niet het geval te zijn en via de zij-ingang verliet ik het laboratorium.

Via het metalen looppad langs de kraterwand liep ik snel terug naar de grot waarin zich de draaiende bol bevond. Met kloppend hart verschoof ik de vijf schuifjes onder het ronde kijkglas naar de streepjes op de schaalverdeling die correspondeerde met de getallen 7-12-13-17 en 18. Vervolgens drukte ik op de ronde knop daaronder. Na een kort ogenblik schoven de schuifjes terug naar hun oorspronkelijke positie. Even was ik bang dat er toch iets mis was en dat Gehn de code inmiddels in een andere had veranderd, maar mijn vrees bleek

De vijf schuifjes staan nu op de juiste plaats...

ongegrond te zijn. Na een paar seconden kwam de bol rammelend en rommelend in beweging. De bol zélf schoof naar voren weg en verzonk hiermee grotendeels in de grond, terwijl het middenstuk met het kijkglas, de rail met de vijf schuifjes en de drukknop, naar achteren wegdraaiden. Het eindresultaat was dat ik op een cirkelvormige vloer kwam te staan. In het centrum hiervan rees langzaam een vreemdsoortig toestel omhoog. Het leek nog het meest op een merkwaardige sokkel. Aan de bovenkant was een cirkelvormig plateautje bevestigd, waarop een boek lag. Het plateau werd omgeven door een halve bolvormige 'kooi' die in verticale richting een kwartslag gekanteld was, zodat de ontbrekende onderste helft nu naar voren was gericht. De straal van de halve bol werd gevormd door een groot aantal... ja, wat waren dat eigenlijk? Ze leken nog het meest op oude transistorbuizen. Wellicht zouden de ronde kooi en die buizen de energie transporteren die nodig was om het schakelboek werkbaar te maken. Ik bekeek het boek eens nader. Op de kaft prijkte het D'ni getal '98', om op deze manier duidelijk te maken dat het boek naar het kantoor van Gehn schakelde, in zijn 233^e tijdperk. Verder viel het op dat het ronde plateautje waar het boek op lag, nabij de rand van diverse gaten was voorzien. Of dit een versiersel was, of omdat dat nodig was om de energie op de juiste wijze te verdelen, kon ik zo niet bepalen. Ik sloeg het boek open

Deze vreemde sokkel rijst uit het inwendige van de bol omhoog.

Op het ronde plateau rust het schakelboek...

en trof daar op de tweede rechter pagina een grote zwarte foto aan. Maar natuurlijk! Ik kon de bol nu dan wel openen middels de juiste code die ik had verkregen, maar daarmee had ik nog niet de beschikking

... dat echter nog de benodigde energie ontbeert.

over de benodigde energie om het hele zaakje werkend te krijgen. Nóg een reden dus om nu maar snel terug te keren naar het eerste eiland, want uit het dagboek van Gehn bleek overduidelijk dat de gouden koepel aldaar de centrale energiebron van alle eilanden was, hetgeen ik trouwens tijdens mijn eerste bezoek op dat eiland al had geconcludeerd. Het leek erop dat mijn einddoel aardig naderbij kwam. Alleen dit energievraagstuk moest nu nog worden opgelost en dan zou niets een tripje naar het 233^e tijdperk meer in de weg staan.

Alhoewel... ik bemerkte dat ik het ronde vloeroppervlak niet kon verlaten. De bol was namelijk niet helemaal in de grond verzonken en van alle kanten was het looppad rondom de bol nu versperd. Hoe kwam ik hier weg? Gelukkig ontdekte ik rechts in de vloer, vlak naast de sokkel, een grote drukknop. Door hier op te drukken verzonk de sokkel weer in de vloer en keerde ook de bol in zijn oorspronkelijke positie terug. Het looppad kwam aldus weer vrij.

Achteraf bezien was dit alles zeer logisch. Als Gehn van hier naar het 233^e tijdperk schakelde, wilde hij daar geen pottenkijkers bij hebben en evenmin zou hij de bol zo open en onbeheerd achter willen laten. Het was zelfs waarschijnlijk dat indien alles van energie was voorzien en iemand daadwerkelijk van het boek gebruik zou maken, de bol na deze actie automatisch weer zou sluiten.

Ik haastte mij opnieuw naar buiten (dat hinderlijke geluid galmde nog steeds door de grot) en na een korte wandeling stond ik wederom aan het begin van de hoge, smalle loopbrug die voerde naar het eerste eiland.

Hoofdstuk 20: Terug op het eerste eiland.

De brug mocht dan smal zijn en op dunne pilaren hoog boven het water gesitueerd zijn, het geheel zag er wel stevig uit. Ik begon aan mijn wandeling naar de overkant, onderwijl genietend van het uitzicht en de zuivere zeelucht. De heuveltop met daarop de gouden koepel kwam langzaam nader, maar toch was de afstand groter dan het op het eerste gezicht had geleken. Pas na ruim vijf minuten lopen was de afstand tot het eerste eiland duidelijk kleiner geworden dan de route die toen achter mij lag. Staand op de kraterrand van het vierde eiland had ik al gezien dat de gouden koepel nog duidelijk boven deze rand gelegen was en het verbaasde mij dan ook niet dat de loopbrug uiteindelijk overging in een soort trap, die behoorlijk steil omhoog liep naar de onderkant van de gouden koepel, waarvan het bladgoud van hieruit gezien bijna verblindend de zon weerspiegelde.

Ik verwachtte via dit steile stuk regelrecht in de gouden koepel uit te komen, maar daarin vergiste ik mij toch. Het laatste stukje van de route verliep wederom via een horizontale loopbrug, maar hiervan was het eindeel omhoog geklapt, dat de uiteindelijke verbinding met de gouden koepel vormde. Ik prees mij gelukkig dat ik dit omhoog geklapt deel van de brug

Het laatste stuk van de loopbrug is omhoog geklapt...

... maar kan ik gelukkig omlaag klappen, zodat de ingang vrij komt.

vanaf het pad bij de gouden koepel had gezien toen ik op het eerste eiland was en daar vervolgens een hendel had overgehaald om de loopbrug van stoomenergie te voorzien. Het nut bewees zich hier en nu. Rechts zat een hendel en toen ik die overhaalde, scharnierde het stuk loopbrug sissend en rammelend naar beneden en kwam er zodoende een pad vrij dat leidde naar een ingang in de gouden koepel. Zelfs hier buiten staand zag ik dat dit de hoger gelegen ingang was die ik eerst, van de eilandkant komend, niet kon bereiken. Alvorens de gouden koepel opnieuw te betreden, keek ik nog even terug richting het eiland vanwaar ik kwam. Het uitzicht over het vierde eiland was vanaf dit punt inderdaad zeer de moeite waard! Ik gunde mij de tijd om dit beeld in mij op te nemen, maar betrad vervolgens de gouden koepel.

Gedurende het laatste stukje naar het eerste eiland gaat de loopbrug over in een soort trap.

Vanaf dit hoge punt heb ik een fraai uitzicht op het eiland vanwaar ik kwam.

Daar was sinds mijn laatste bezoek niets veranderd. Ik bevond mij inderdaad nu op het hooggelegen looppad aan de overzijde van de binnenkant van de koepel. De route die ik eerder had gelopen zag ik nu rechts afdalen tot iets boven de

waterspiegel en verdwijnen door de uitgang beneden. Dit pad bleef op dezelfde hoogte doorlopen.

Vanuit dit gezichtspunt had ik nog wat beter zicht op die rare machinerie die hier in het centrum van de koepel zweefde. Nu zag ik duidelijk de vijf buizen lopen die uit de onderkant van het schotelvormige apparaat ontsproten en op regelmatige afstanden de koepel verlieten. Het pad volgend, dat ook hier langs de binnenrand van de koepel bleef lopen, stuitte ik al snel op een volgende uitgang. Ik liep echter eerst nog een stukje door, want ik had al tijdens mijn eerste bezoek gezien dat daar een soort draaiwiel zat. Ongetwijfeld zou dat dienen om dit pad op de route aan de overkant aan te sluiten, zodat alle vier de in- of uitgangen met elkaar verbonden zouden worden. Ik draaide aan het wiel en inderdaad schoof er van onder dit pad een ander stuk gebogen loopbrug tevoorschijn dat het gat tussen beide paden vrijwel naadloos overbrugde. Mooi zo! Ik kon nu desgewenst gemakkelijk terugkeren naar de roterende kamer, of naar de route beneden, mocht dat nodig zijn. Voorlopig had ik

die behoefte nog niet, eerst maar eens uitzoeken waar dit hooggelegen pad naartoe leidde. Er was immers op dit eiland ook nog een draaiende bol die ik moest stilzetten en ook wilde ik graag in

die spleet tussen beide gouden koepels zien uit te komen. Uit het dagboek van Gehn was immers duidelijk gebleken dat zich daar een apparaat moest bevinden dat gebruikt werd voor de energievoorziening van de eilanden in het algemeen en van de schakelboeken in de draaibollen in het bijzonder. Tijdens mijn wandeling daarnet naar het eerste eiland had het even geleken dat ik al meteen in die spleet tussen de beide halve gouden bollen zou uitkomen, maar uiteindelijk had het neerklappende stukje brug mij dus gebracht bij een doorgang in de koepel zélf, die daar nog een aantal meters onder was aangebracht.

Ik keerde op mijn schreden terug, met de intentie de gouden koepel door de tweede ingang die ik zojuist gepasseerd was, weer te verlaten. Buiten werd mijn doorgang echter al na een tweetal meters versperd. De hoog gelegen loopbrug liep hier eerst een stukje van de gouden koepel weg, maar maakte toen een bocht naar rechts.

Vlak voor deze bocht was er echter een stuk van de loopbrug verdwenen! Het ontbrekende stuk was niet groot en het gapende gat zou zelfs ik, als anti-atleet, wel middels een sprong kunnen overbruggen. Ik keek eens naar beneden. Het was toch wel behoorlijk diep... Ver beneden liep het andere pad waar ik eerder al had gelopen en dat op dit punt juist in een klein rotstunneltje verdween. Het leek echter wel dat het pad, vlak voor het in dit tunneltje verdween, overging in een vierkant plateau, een beetje vergelijkbaar met de vloerlift op het derde eiland. Ik kon mij herinneren dat ik daar beneden op dat plateau had gestaan en dat ik langs de rotswand ook een soort van drukknop had ontdekt, die toen echter niet werkte.

Ik speurde hier in het rond. Naast de ingang van de koepel, aan de rechterkant, ontwaarde ik een vergelijkbare knop. Deze drukte ik in en dat had nu wel het gewenste effect. Vanuit de diepte klonk een steeds luider wordend geratel en ik zag dat het plateau'tje, dat zelfs van een tweetal korte leuningen was voorzien, omhoog werd getakeld en uiteindelijk keurig het gat in het looppad opvulde. Ik zag dat het nu complete looppad, min of meer evenwijdig aan de gouden koepel, nog een eind doorliep en in de verte achter de ronding van de gouden koepel verdween. Het was duidelijk dat dit pad, in tegenstelling tot wat ik half verwacht had, mij niet bij de draaiende bol zou brengen. Die bevond zich namelijk een stuk lager en ik zag dat de loopbrug die naar dáár leidde, scherp naar beneden afboog. De toegang tot de draaiende bol moest zich dus daar ergens in de diepte bevinden, via een route die ik nog niet had ontdekt. Dat was echter het volgende punt van zorg. Eerst maar eens kijken waar dít pad mij zou brengen.

Het nu complete looppad brengt mij niet bij de draaiende bol...

... want die zie ik duidelijk in de diepte liggen.

Op mijn route via deze loopbrug passeerde ik inderdaad de draaiende bol op enige afstand, die apart op zijn eilandje in zee lag. Vanuit deze hoogte had ik fraai zicht op het draaiende gevaarte, maar de afstand was te groot om te kunnen zien aan welk teken deze bol gekoppeld was. Ik zag wel dat de kijker, waarmee de bol stil kon worden gezet, zich op het looppad bevond dat naar de bol liep. Eenmaal ter plekke gearriveerd,

zou ik daar dus niet naar hoeven te zoeken! Ik liep verder.

Na een tweede bocht liep de loopbrug nu in rechte lijn verder en stuitte even verder op een vooruitstekende rotskaap, waarlangs aan de zeezijde een aantal prachtige palmbomen groeide. Het pad liep hier echter niet dood, want in de rotsen was een doorgang aangebracht die weliswaar afgesloten was, maar die ik middels de hendel die aan de rechter zijde was aangebracht, kon openen. Ik schoof de hendel in de bovenste stand en het resultaat was dat de metalen plaat die de doorgang afsloot, ook naar boven openschoof.

De loopbrug leidt naar een doorgang die is afgesloten.

Het was ietwat verrassend, maar misschien ook wel teleurstellend om te zien waar ik uitkwam. Ik stuitte hier opnieuw op een van de uitgangen van de roterende kamer! Destijds had ik behoorlijk zitten knoeien met die verschillende doorgangen en inderdaad was er één deur geweest – degene die ik zojuist had geopend – die ik toen niet kon open krijgen. Dat was nu dus wel gelukt, maar had het enig nut? Voorlopig had ik hier alleen maar een extra in- en uitgang van de roterende kamer vrijgemaakt, althans als ik een opening naar deze locatie zou draaien. Ik drukte op de ronde knop in de

Daarachter blijkt zich de roterende kamer op te houden!

rechter zijmuur en rommelend draaide de kamer een positie verder. Nu kon ik inderdaad de roterende kamer betreden, maar de andere opening bevond zich nu bij de kleine grot alwaar ik de telescoop van stoomenergie kon voorzien. Dat had ik al lang gedaan, dus liep ik terug en roteerde de kamer net zo lang totdat die doorgang hier arriveerde. Na twee slagen was dat gebeurd en in deze stand van de kamer was de andere doorgang nu bij de hoofdingang gearriveerd. Ik liep via de roterende kamer door deze ingang naar buiten en bleef even mijmerend bij het voorportaal staan. Wat was er veel gebeurd sinds het moment dat ik hier voor de eerste keer stond! Toen was ik onwetend over vrijwel alles, ik had alleen de – nogal beknopte – notities van Atrus gelezen en verder moest ik alles nog uitzoeken. En nu gloorde bij wijze van spreken het einddoel al vrij nabij!

Maar nu moest ik opnieuw terug naar de gouden koepel, om op zoek te gaan naar de route die mij bij de draaiende bol zou brengen. Ik kon helemaal omlopen, maar was het niet makkelijker om vanaf hier de kamer in de gewenste positie te roteren zodat ik een heel stuk kon afsnijden? Zo gezegd zo gedaan. Na twee slagen was het gewenste doel bereikt en stak ik via de veel kortere loopbrug over naar de gouden koepel.

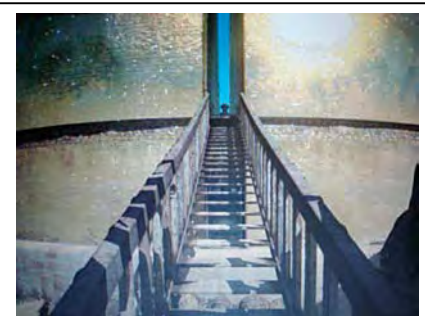

Vanaf de loopbrug heb ik duidelijk zicht op de nis tussen beide gouden bollen. Hoe kan ik die spleet bereiken?

Al lopende over deze brug zag ik op een vijftal meters hoogte duidelijk die spleet tussen de beide gouden koepels zitten, maar ik zag nog meer. De bakstenen rand met ietwat afbladderende verf bedekte alleen de onderste vijf meter van de hele koepel. De eigenlijke gouden koepel was écht van goud, althans, de goudkleurige verf was hier in een zeer dikke laag op het oppervlak aangebracht en het geheel blonk en glom dat het een lieve lust was. De eigenlijke twee bollen versprongen een stukje naar voren en aan de bovenrand van de bakstenen rand was een geschrift in D'ni tekens aangebracht. Hoe zou ik die spleet daarboven kunnen bereiken? Ja! Het schoot mij te

binnen! In de koepel, aan de andere kant van deze loopbrug was toch een hendel aanwezig waarmee deze brug naar boven kon worden gescharnierd? Destijds had dat geen zin gehad, omdat ik daarmee mijn eigen route afsneed, maar nu niet meer! Ik kon nu immers omlopen om via de andere ingang opnieuw in de roterende kamer te geraken en vervolgens kon ik via de opgetakelde brug naar die spleet tussen beide gouden bollen lopen!

Dat had ik goed bedacht, vond ik zelf. In de bol aangekomen haalde ik de hendel over en met genoeg zag ik hoe de brug langs de rail aan deze kant van de bol omhoog schoof en ergens boven in een vergrendeling klikte. Zo! Ook dat pad was vrijgekomen! Maar eerst wilde ik op zoek gaan naar de route die leidde naar de draaiende bol en daarvoor moest ik hier het onderste looppad volgen.

Door vanuit de gouden koepel de loopbrug omhoog te takelen!

Spoedig stond ik opnieuw buiten en volgde het stenen pad aldaar, totdat ik op het punt arriveerde waar eerder het liftplateautje had gezeten, maar wat ik nu omhoog had getakeld.

Tot mijn verbazing was hier beneden nog steeds een plateautje aanwezig! Ik blikte omhoog, maar zag dat het pad daarboven nog steeds in tact was. Wat zou er gebeuren als ik nú de knop in de wand zou indrukken? Als dat plateautje daar in de hoogte dan opnieuw naar beneden zou komen, dan moest ik wel snel wegspringen om niet door dat hele geval geplet te worden!

Zover kwam het niet. Nadat ik, behoedzaam, de knop had ingedrukt, kwam het vierkante grondvlak waarop ik stond in beweging, om een drietal meters te dalen! Pas op het moment dat ik bijna beneden was aangekomen, kwam pas het hoge plateau in beweging, om uiteindelijk het ontstane gat in het stenen pad hier beneden weer op te vullen. Voor mij liep een rechthoekige tunnel van een kleine tien meter lengte, die eindigde in de open lucht. Daar zag ik een trap omhoog lopen. Het zag er naar uit dat ik de route die leidde naar de draaibol, had blootgelegd.

Al onder aan de trap staande, zag en hoorde ik dat ik goed zat. Enige ogenblikken later stond ik voor de stroboscoop die keek in de richting van de draaiende bol. Ook ditmaal draaide de bol te snel om te kunnen zien hoe het gele teken er precies uitzag, maar dat gaf niet. Nadat ik even naar het ritmische geluid van de draaiende bol had geluisterd en het voorbijflitsende beeldje in de zoeker had gezien, wist ik het juiste moment te kiezen om op de knop boven op de kijker te drukken om het geheel tot stilstand te brengen. Vlak voor de bol openklapte, zag ik het juiste symbool, een cirkel met een punt in het centrum.

Puur uit nieuwsgierigheid liep ik naar de geopende bol en stelde daar op de schuif met de schaalverdeling de juiste code in. Het resultaat was hetzelfde als op het vierde eiland. Ook hier verdraaide de bol naar voren en achteren en verscheen er een vergelijkbare sokkel met daarop een schakelboek met een embleem dat verwees naar het 233^e tijdperk. Uiteraard werkte ook dit boek nog niet en toonde een zwarte foto. Ik herschikte de bol opnieuw in zijn oorspronkelijke stand en liep terug naar het tunneltje en de lift. Nadat ik het vloerliftje had geactiveerd, schoof eerst het plateautje boven mijn hoofd terug richting het hiaat in de loopbrug in de hoogte en enkele seconden later schoof ook het plateau waar ik op stond terug omhoog naar het stenen pad.

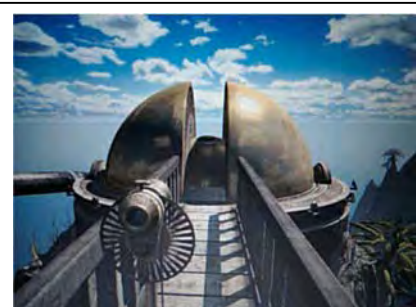
Dan moest ik nu maar in de spleet tussen beide gouden bollen zien te komen. Als ik het goed had uitgedokterd, moest dat nu geen heksentoer meer zijn. Het was simpelweg een kwestie van omlopen via de routes in de gouden bol en bij de nieuw

Spoedig sta ik bij de bol en de stroboscoop.

Het symbool van deze draaibol.

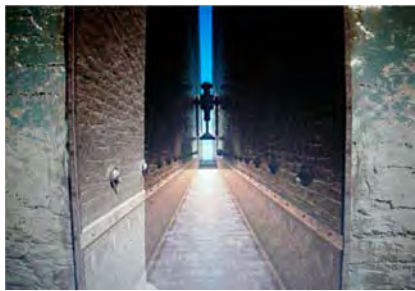

Ook dít schakelboek is nu bereikbaar.

gecreëerde ingang van de roterende kamer deze weer een tweetal, of hooguit drie slagjes draaien.

Uiteindelijk bleken het vijf slagen te worden. Eerst een drietal om de doorgangen zowel bij de nieuwe ingang als bij de hoofdingang te krijgen en vervolgens moest ik bij de hoofdingang de kamer nog een tweetal slagen verder doordraaien om de andere doorgang weer bij de brug te krijgen die nu schuin naar omhoog liep.

Vol verwachting beklom ik deze brug, om inderdaad aan het begin van de nis tussen beide bollen uit te komen. Hier staande, kreeg ik een goede indruk van de omvang van de gouden koepel. Hij was meer dan twintig meter breed en hoog! Het smalle

Een smalle corridor leidt naar een apparaat dat nog het meest op een verticale stofzuiger lijkt.

pad, maar iets meer dan een meter breed, werd links en rechts door kleine spotjes verlicht, die op regelmatige afstanden in de beide koepelwanden waren aangebracht. Deze smalle corridor diende er zo te zien alleen maar voor om de bezoeker bij het toestel te brengen dat halverwege het pad, dus ongeveer in het centrum van beide koepels, was bevestigd. Zo van een afstand leek het nog het meest op een steelstofzuiger, die verticaal tussen beide wanden was opgehangen. Een paar meter alvorens ik bij deze 'stofzuiger' arriveerde, ontwaarde ik in de rechterwand een hendel. Deze

liet ik nog maar even met rust, eerst dat apparaat maar eens van dichtbij bekijken.

De onderkant van de 'stofzuiger' bestond uit een raatvormig vierkant plateau dat op ruim twee meter boven een soortgelijk grondvlak was geparkeerd. Dat grondvlak was ook een vierkant, dat bestond uit 25 kleinere vierkantjes, gerangschikt in een patroon van vijf bij vijf. Ieder kleiner vierkantje op zijn beurt bestond ook weer uit een patroon van vijf bij vijf putjes. De grensvlakken van deze

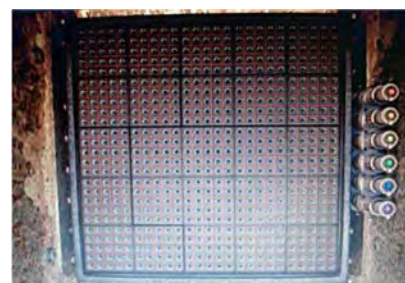

De onderkant van het toestel wordt gevormd door een vierkant grondvlak met 25 vierkantjes...

kleinere vierkantjes werden hier en daar door een zwarte lijn geaccentueerd, waardoor de indruk werd gewekt dat sommige vierkantjes bij elkaar hoorden. Erg duidelijk was het niet, maar na even uren herkende ik toch het patroon dat aldus ontstond. Ik zag hier opnieuw een kubistische uitbeelding van het eilandenrijk van Riven, net zoals ik dat op het derde eiland had gezien.

Aan de rechterkant van het vierkante grondvlak staken een zestal metalen buisjes

omhoog. Op de top van ieder buisje lag een gekleurd balletje. Deze knikkers waren gerangschikt volgens de kleuren van de regenboog. Beginnend bij rood boven, ging het via oranje, geel, groen en blauw naar violet beneden. Ik kon de balletjes een voor een oppakken en op een willekeurige plek op het rooster neerleggen. Het aantal mogelijkheden waarop ik dat kon doen, mocht dan wel niet oneindig zijn, maar het waren in ieder geval wel héél, héél veel mogelijkheden. Als het nodig was om de juiste kleurcode op dit grondvlak neer te leggen om dit apparaat in werking te krijgen, dan

... dat een razend moeilijke puzzel blijkt te herbergen!

Als het nodig was om de juiste kleurcode op dit grondvlak neer te leggen om dit apparaat in werking te krijgen, dan

was het onbegonnen werk om dat op de gok te proberen. De code van een bankkluis op goed geluk kraken zou wellicht nog simpeler zijn! Ik had een paar knikers experimenteel ergens op het rooster gedropt, maar legde deze uit arren moede maar weer terug op hun corresponderende buisjes.

Ik liep een stukje terug en schoof, hoewel ik er niets van verwachtte, de hendel in de zijmuur toch maar naar de onderste stand. Tot mijn verrassing kwam het apparaat voor mij als reactie hierop wel degelijk tot leven. De 'stofzuiger' schoof naar beneden, klikte vast op het onderste plateau en daar schoten nu ook een aantal veiligheidsspennen uit de muur. Vanuit het dikkere gedeelte van het toestel schoof vervolgens ook nog een soort zuiger een stuk naar beneden. Dat alles gebeurde met een luid geratel, maar nadat de 'stofzuiger' in deze nieuwe positie was gemaneuvreerd, werd het stil. Het apparaat was kennelijk nu pas in de 'startklaar' positie gezet, maar verder nog niet geactiveerd.

Aan de bovenkant van de hendel was een witte knop verschenen. Met het indrukken van deze knop zou het geheel pas écht in werking worden gesteld, maar, zoals ik al vreesde, dat gebeurde niet zodra ik die knop had ingedrukt. Ik bekeek het naar beneden afgedaalde toestel nog even van dichtbij, maar daarna kon ik weinig anders meer doen dan het geheel opnieuw naar de bovenste stand terugzetten.

Een beetje mistroostig liep ik terug door de spleet en zette mij neder aan het begin van de hellende loopbrug die terugleidde naar de roterende kamer. Vanaf hier had ik ook een mooi zicht op de rotspartij met de palmbomen achter deze kamer, als ook op de blauwe hemel die nog steeds doorspekt werd met vriendelijke stapelwolken. De temperatuur van de lucht was aangenaam warm en het zwakke tot matige zeebriesje voerde soms een prettige koelte aan. De combinatie van dit alles maakte dat mijn ietwat sombere gemoed weer ophelderde. Dit energievraagstuk, zo leek het, was de laatste taaie puzzel die ik moest zien op te lossen. Met alle informatie die ik tot dusver had vergaard moest het toch te doen zijn? Eens kijken... alleen op het derde eiland had ik een patroon gezien dat veel leek op wat ik hier had aangetroffen.

Sterker nog, op het bovenste niveau aldaar kon ik in die metalen 'paddenstoel' van ieder eiland een driedimensionaal beeld bezien dat bovendien óók voorzien was van een ruitjespatroon. Ik had toen al geconcludeerd dat men daarmee vrij precies een willekeurige locatie kon aangeven, al zag ik aanvankelijk niet in wat het nut daarvan was. Dat nut werd nu langzaam duidelijker. Maar wat kon ik met die verschillende kleurtjes doen? Óók op dat eiland, in die grot onder water waar Gehn zijn observatiezetel had bevestigd, was ik met kleurtjes in de weer geweest. Hadden die onderwaterlampen niet in diverse kleuren geschienen? Op het display

waarmee ik die verschillende lampen aan en uit kon zetten, had ik dezelfde symbolen gezien als op de draaiende bollen op de eilanden. Aha! Daarmee kon ik zien welk symbool bij welke kleur hoorde en aangezien ik had genoteerd welk symbool bij

welke draaibol hoorde, wist ik aldus via een omweggetje welke kleur bij welke bol hoorde en dus op welk eiland deze gesitueerd moest worden! Helaas had ik niet genoteerd welke kleur bij welk symbool paste. Geen nood, dat kon ik wederom checken op het derde eiland. Ik moest daar sowieso naar afreizen om ook opnieuw een kijkje te nemen op het hoogste niveau, met uitzicht op de eilanden en in de 'paddenstoel' met de driedimensionale landkaarten van het eilandenrijk.

Want er bleef natuurlijk nog één vraagstuk over. Zelfs als ik wist welke knikker bij welk eiland hoorde, had ik nog het probleem dat ik nog niet wist wáár op de plattegrond van het corresponderende eiland ik die knikker vervolgens moest plaatsen. Dat zou toch een duidelijk herkenbaar punt moeten zijn. Wat was een markant punt op ieder eiland?

"Wat ben ik dom bezig", bedacht ik even later bij mijzelf. Die kleuren waren gekoppeld aan symbolen die op de draaiende bollen waren terug te vinden. Ieder eiland had zijn eigen draaibol, kleur en symbool en de bijpassende knikker moest hier op de grondplaat die een weergave van het eilandenrijk Riven voorstelde, op de juiste positie worden neergelegd. Daarmee zou een apparaat in werking worden gesteld die vervolgens de schakelboeken in die draaibollen van energie zou voorzien. Wat was er dan logischer dan dat die knikkers precies op die plekken moesten komen te liggen waar zich zo'n draaibol bevond?

Mooi, dit kleine intermezzo was dus nuttig geweest om de gedachten te ordenen. Hoog tijd om af te reizen naar het derde eiland, om daar dit energieprobleem te tackelen. Welke route zou ik nemen? Ik zou via die achtbaanachtige gondelroute naar het tweede eiland kunnen reizen en vervolgens via de tweede gondel onder het wharkbeeld naar het derde eiland, maar dan prefereerde ik toch een rustige wandeling terug over de lange loopbrug, gevolgd door slechts een kort gondelritje van eiland 'vier' naar 'drie'. Ik besloot onmiddellijk op pad te gaan.

Hoofdstuk 21: Energie!

Nadat ik via de hellende trap was afgedaald en weer in de roterende kamer stond, was het nodig om deze bij de hoofdingang een drietal slagen door te draaien. Daarmee kwam de volgende doorgang weer bij de hoofdingang uit en de ander bij de laatste ingang die ik had gevonden. Alleen op deze manier kon ik een route creëren om weer in de gouden koepel te komen om zodoende de lange loopbrug te kunnen bereiken die mij naar het derde eiland zou brengen.

Ik kan niet anders zeggen dan dat ik genoot van de wandeling over de hoge en lange loopbrug, terug naar het vierde eiland. De weergoden deden er ook alles aan om deze tocht tot een aangename te maken. De wind was juist sterk genoeg om de temperatuur draaglijk te houden en brandde de zon net wat te lang op mijn hoofd, dan verdween hij even achter een vriendelijke stapelwolk. Nu het er naar uitzag dat ik de oplossing van het energieprobleem op het derde eiland kon vinden, was er van mijn sombere stemming van zo-even niets meer over. Ik haastte mij dan ook niet echt. Zo kwam het dat ik pas na een kwartier aan de overkant arriveerde.

Via het laboratorium van Gehn kwam ik bij het platform uit met de gondel die mij naar het derde eiland zou moeten brengen. Inderdaad... 'zou moeten', want het landingsplatform was leeg, de gondel was verdwenen! Hoe kon dat nou? Dat kon niet anders betekenen dan dat de gondel door iemand anders was gebruikt, of dat er nu iemand aanwezig was op het derde eiland die de tram had opgeroepen. Geen nood, ik kon teruglopen naar het gebouw en daar op de blauwe knop drukken om het vervoermiddel opnieuw naar hier terug te sturen.

Binnen een tweetal minuten was dat gebeurd en terwijl ik opnieuw de trappen afdaalde, zag ik al dat de gondel inmiddels was gearriveerd. Het betekende wel dat ik, eenmaal gearriveerd op het derde eiland, op mijn hoede moest zijn, omdat ik daar nu wellicht niet alleen zou zijn.

Ik betrad de gondel, nam plaats, roteerde het scheepje en gooide de hendel in zijn vooruit. Na een korte glijvlucht arriveerde ik op het derde eiland en stapte uit. Via het gangetje en de trap belandde ik al snel op het eerste niveau met de stenen kristallen, maar gunde mij weinig tijd om van dit fraaie uitzicht te genieten. Vlot liep ik door dit merkwaardige landschap naar het tweede plateau en daar naar de vloerlift, want ik wilde nu wel snel die energiepuzzel oplossen. Bovendien voelde ik mij hier niet helemaal op mijn gemak, in de wetenschap dat ik misschien door iemand zou worden bespied.

Op het bovenste niveau aangekomen, stond alles nog net zo ingesteld zoals ik dat tijdens mijn laatste bezoek had gedaan en achtergelaten. Wandelend op het tweede plateau was de waterberg op het eerste eiland aldaar mij al opgevallen. Ik stak door naar de kaartenkamer.

Daar liet ik de driedimensionale vorm van het eerste eiland omhoog komen en keek daarbij tegen een halve gouden koepel aan. Ik probeerde het vakje daarnaast en nu zag ik inderdaad de contouren van de draaibol. Als ik nu deze 25 kleine vierkantjes

horizontaal van '1' naar '5' nummerde, en verticaal de letters 'A' tot en met 'E' meegaf, dan bevond de draaiende bol op het eerste eiland zich op positie 'A1'.

De eerste draaiende bol bevindt zich op positie 'A1' op het tweede vierkant rechtsboven.

Mooi zo! Ik wandelde terug naar het uitzichtplatform en activeerde daar het tweede, grootste eiland. Met een dof gerommel werd eerst het water op het eerste eiland weggepompt, alvorens dit op het tweede tevoorschijn kwam. Nadat dit was gebeurd, ging ik opnieuw een kijkje in de 'paddenstoel' nemen.

Dit was het grootste eiland van allemaal, het was opgedeeld in maar liefst elf grotere vierkanten met in totaal dus 275 kleinere vierkantjes. Gelukkig wist ik nog wel ongeveer waar

ik het moest zoeken, en na even proberen zag ik dat ik in ieder geval het meest linkse vierkantje van de middelste rij moest hebben. Op positie 'B4' sprong de draaiende bol in beeld.

De tweede bol zit verstopt op 'B4' op het meest linkse vierkant van de middelste rij.

Dat ging best wel vlot zo! Even later had ik het waterlandschap op het derde (dit eiland dus) opgeroepen.

De derde bol zit op het meest rechtse vierkant op 'B1'.

Weer staand in de 'paddenstoel' was het wederom geen probleem om het juiste grote vierkant te vinden, de bol bevond zich immers hier vlakbij, op het hoogste niveau en ik zag dan ook dat het ruitpatroon op het vierkant in de imager bijna tot boven mijn hoofd omhoog rees. Gelukkig herkende ik in de krater daarboven nog net de bekende ronde vorm, die ik kon toekennen aan positie 'B1', op het meest rechtse vierkant onderaan.

Dezelfde procedure herhaalde zich voor het vierde eiland.

Hierbij deed zich wel het probleem voor dat dit eiland

nogal symmetrisch van vorm was, zodat alle vier de blokjes een deel van de kraterwand lieten zien. Ook zat op dit eiland die draaiende bol in een grot verstopt en stak hij dus niet boven de omgeving uit. Toch bleek het gemakkelijk om de locatie van de bol te vinden. Het dak van de grot was immers ingestort en het gat wat hierdoor in de kraterwand was ontstaan, was in het beeld van de imager duidelijk te zien. De knikker van dit eiland moest dan wel in het vierkant linksboven terechtkomen, op de positie 'D2'.

Bol 'vier' bevindt zich onder het gat op 'D2' op het vierkant linksboven.

Bol 'vijf' is snel gevonden op positie 'A2'.

Dan was nu het vijfde, en laatste eiland nog over, en tevens het enige eiland dat ik hier nog niet had bezocht, omdat het tot dusver onbereikbaar voor mij was geweest. Gelukkig bestond het slechts uit één vierkant en toen het beeld uit de verbeelders omhoog rees, was onmiskenbaar op 'A2' de draaiende bol te vinden.

Ik nam even de tijd om het beeld verder te bekijken en liet het ook even roteren, om het van alle kanten te kunnen bekijken. Tja, wat moest ik ervan denken... het had een platte bovenkant en vandaar uit liepen allemaal grillige vormen weg naar de randen en naar omlaag. Het geheel wekte aldus de indruk alsof dit de stomp was van een gigantische boom. Maar dat had Catherine ook in haar dagboekje geschreven. Dat ver afgedreven eiland werd het eiland van 'De Grote Boom' genoemd. Nou, daar was dan niet veel meer van over! Had Gehn in zijn onstilbare honger naar hout om daarvan zijn vele schakelboeken te maken, deze boom in zijn geheel geconsumeerd? Dat zou een bijna barbaarse daad zijn! Misschien was dit oorspronkelijk wel net zo'n boom geweest als het exemplaar waar de Moiety nu in huisden. Het was toch een misdaad om een dergelijk plantaardig wonder tot een prooi van bijlen en zagen te maken? Gehn had kennelijk weinig last van gewetenswroeging gehad.

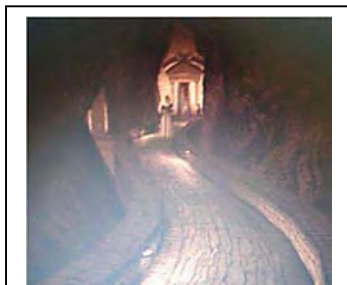
Hoe dan ook, die boom kon niet worden teruggetoverd en met het analyseren van deze afbeelding zag het er naar uit dat ik hier nu klaar was. Ik resette het toestel en daalde met de lift weer af naar het tweede plateau. Ik wandelde over het grillige stenen pad tussen de eilanden door en keek met verwondering naar de kleine, meer zeer hoog oprijzende waterbel op het kleinste eilandje. Kennelijk was die boomstronk nog een stuk hoger dan zoals het boven in de imager werd geprojecteerd, of gaf één van beide vormen het werkelijke beeld toch niet goed weer? Ik wist het niet.

Ik blijf mij verbazen over dat water hier op Riven...

Wandelend over het eerste platform bedacht ik dat ik nu de vijf posities van de draaibollen op de eilanden kende, maar dat ik nu nog de juiste kleuren aan de juiste symbolen moest koppelen. Die informatie kon ik, gezeten op de uitkijktel van Gehn, dáár vergaren. Zodoende moest ik hier beneden opnieuw in het scheepje stappen, dit roteren en aan de andere kant van het landingsplatform weer uitstappen.

Aankomend bij de ronde zaal met de watervloer bleek de lift verdwenen, wat wederom de suggestie gaf dat iemand deze gebruikt had na mijn bezoek hier. Ik riep de lift opnieuw op, en enige ogenblikken later stond ik voor de derde keer op de loopbrug boven de lavaspleet, die ik snel overstak. Via de bochtige, smalle gang belandde ik al snel op het brede stenen pad, dat door de langgerekte grot slingerde.

Verderop loopt een soort monnik op het pad, die meer van mij schrikt dan ik van hem.

Na een paar flauwe bochten doemde in de verte de poort op die leidde naar de grot onder water en daarvoor rechts de zijgang die toegang bood tot het tweede landingsplatform met de gondel...

Ik zag de persoon eerder dan hij mij. Het leek wel een monnik, gekleed in een lange wittige habijt. De man had een groot opengeslagen boek in zijn handen en schreed op het pad langzaam in mijn richting. Kennelijk had hij toch iets gehoord of was het puur toevallig dat hij vanuit zijn boek opkeek en in mijn richting blikte. Hij leek meer van mij te schrikken dan ik van hem. Haastig sloeg hij het

grote, zwarte boek dicht en sprintte de zijgang in.

Na een korte aarzeling besloot ik hem te volgen. Van zo'n angsthaas was immers weinig gevaar te duchten. In snelle draf arriveerde ik ook bij de zijgang en op het landingsplateau. Ik was juist op tijd om te zien dat de man in behoorlijke paniek het bedieningspaneel van de gondel bespeelde, het scheepje roteerde en er als de bliksem vandoor ging. Mooi was te zien hoe de gondel aan de bovenkant aan beide kabels geborgd werd. Beide klampen werden daar in hun 'vrij' gezet en puur door de

De klerk vlucht de gondel in...

zwaartekracht gleed het scheepje vervolgens langzaam de grot uit. Daar liepen de kabels wat omlaag en won de gondel snel vaart, om spoedig uit het zicht te verdwijnen.

Op de keper beschouwd was ik wel blij met deze ontwikkeling. Mijn pottenkijker had het hazenpad gekozen, zodat ik

... en gaat er als een haas vandoor.

hier nu in alle rust bij die uitkijzetel van Gehn kon

rondneuzen. De gondel kon ik desgewenst opnieuw terug naar deze plek sturen door op de blauwe knop te drukken. Dat deze brave klerk wellicht Gehn zou brieven dat er hier een vreemdeling rondliep, och, dat gaf niet veel. Gehn was er toch al van op de hoogte dat ik hier vertoefde. Ik had het gevoel dat ik zo langzamerhand bijna alle troeven in handen had gekregen en hij mocht best voorbereid worden op mijn komst. Ik zou alleen een slim plannetje moeten bedenken om Gehn te verleiden het valse schakelboek te gebruiken...

Maar zover was het nog niet. Eerst moest ik die kleurencode verder ontrafelen. Ondertussen kon het geen kwaad de gondel alvast terug te roepen. Misschien werd onze monnik daar wel extra zenuwachtig van! Wellicht dacht hij dat ik de achtervolging wilde inzetten! Ik drukte op de knop en na een tijdje wachten hoorde en zag ik dat het scheepje eraan kwam. De gondel werd keurig langs het plateau geparkeerd en de deur ging uitnodigend open. Nog even geduld, eerst moest ik nog even met de knoppen van de zetel op de uitkijkpost van Gehn gaan spelen.

Even later was ik daar gearriveerd. Het bedieningspaneel stond bij het symbool van een cirkel die door een verticale lijn in tweeën werd gedeeld. De corresponderende draaibol had ik aangetroffen op het vierde eiland. Helaas zag ik dat het kijkglas uitkeek op de afgebroken paal onder water, zodat ik niet kon achterhalen welke kleur aan dit symbool was gekoppeld.

Dat begon al goed... Ik draaide het bedieningspaneel door en stuitte nu op de onderwaterlamp die een wittig licht verspreidde, maar in werkelijkheid dus 'blauw' was. Om het moeilijk te maken, zag ik ditmaal een symbool dat ik niet op een draaibol had gezien. Dat was sowieso nog een probleem. Ik had op de vier eilanden evenzovele bollen stilgezet en hun symbolen bekeken, maar de bol op het vijfde eiland was nog de grote onbekende. Bovendien waren er zés knikkers, kleuren en symbolen. Nee, het puzzeltje hier even oplossen, was bij nader inzien een toch iets te optimistische gedachte geweest.

Doordraaien maar... De volgende kleur en het volgende symbool waren in ieder geval duidelijk. De cirkel met de stip en de groene kleur hoorden bij de bol op het eerste eiland, die ik als laatste had stilgezet.

De derde kleur die oplichtte was geel, maar wederom trof ik een symbool aan dat ik verder nergens had gezien. Kleur en symbool nummer 'vier' kon ik gelukkig wél weer plaatsen. De cirkel, doorsneden door een horizontale lijn had ik op de bol op dit eiland gezien en de corresponderende kleur was oranje. Dan bleef er nu nog één kleur en symbool over. Het was niet nodig om dit laatste symbool voor te draaien en de lamp te ontsteken, want dít kon ik mij nog wel herinneren. Het symbool was gekoppeld aan de bol op het tweede eiland en de bijhorende kleur was rood, waarmee ik een boze whark naar hier kon lokken! Ik nam even de tijd om al mijn bevindingen zorgvuldig te noteren, roteerde vervolgens de zetel en daalde af.

Dan was het nu zaak om af te reizen naar het eerste eiland, om daar mijn ontdekkingen te toetsen. Ik bedacht dat, gezien de plek waar ik mij nu bevond, het een veel kortere en snellere route zou zijn om via het tweede eiland te reizen. De gondel daar naartoe hing hier immers vlakbij al op mij te wachten!

Via het looppad in de grot was ik inderdaad in een mum van tijd bij de gondel gearriveerd, stapte in en reisde af naar het tweede eiland, alwaar ik op de landingsplaats arriveerde onder het wharkbeeld. Er wachtte mij daar nog een aardige, maar niet al te lange wandeling, maar voor ik op pad ging, zorgde ik er wel voor het wharkbeeld weer zorgvuldig te sluiten.

Via het woud, de kale hoogvlakte en de grot arriveerde ik al spoedig bij de gondel, die ik bij het binnengaan van de grot alvast had opgeroepen.

Het zou een aardig tochtje worden, maar de rit met de mijnkar had ik ook overleefd, in vergelijking daarmee moest dit wel meevallen.

Nog steeds bleek dat de overtocht van eiland 'een' naar 'twee' en vice versa van alle tochtjes per gondel de langste en woeste was, maar óf ik was er al wat aan gewend geraakt, óf de tocht terug was minder heftig dan de route heen, want ditmaal wist ik mijn maag goed in bedwang te houden. Toch was ik blij opnieuw vaste grond onder de voeten te hebben.

Via de trap begaf ik mij naar de tempel. Tot mijn verrassing was de toegangsdeur nu echter afgesloten! Gelukkig schoof deze automatisch naar boven open, zodra ik de bovenste treden van de trap bereikte. Zodra ik een blik op het interieur van de tempel kon werpen, wachtte mij een tweede verrassing.

In de grote 'vogelkooi' die aan de andere korte zijde van de tempel was aangebracht en die werd geflankeerd door twee opgezette wharks, lichtte levensgroot het hoofd van Gehn op! Hij keek zwijgend in mijn richting, maar zodra de deur geheel geopend was, doofde dit beeld en was alleen de oplichtende vijfpuntige ster te zien. Zat Gehn soms in het kamertje hiernaast en zond hij zijn beeld naar hier? Dat zou toch niet? Waarschijnlijk was het een beeld dat automatisch even werd getoond, op het moment dat de deur werd geopend.

Eventuele bezoekers werden er aldus nog even fijntjes op gewezen dat Gehn hier de baas was.

Toch ietwat op mijn hoede nam ik de zij-ingang en schuifde het gangetje in. Ik kon het niet nalaten om even verderop de andere deur te openen en een blik naar binnen

te werpen. Zie je wel, alleen de roze zetel omringd door die gekke vogelkooi was er te zien en verder was de ruimte verlaten. Ik verspilde verder geen tijd, stak de loopbrug over en stond even later bij het voorportaal van de roterende kamer.

Ditmaal moest ik de kamer twee slagen roteren om zowel hier naar binnen te kunnen stappen als ook de andere ingang voor de omhoog getakelde loopbrug te manoeuvreren.

Via de roterende kamer en deze loopbrug stond ik al snel in de spleet tussen beide gouden bollen en voor het vierkanten grondvlak met in totaal 625 verschillende putjes, waarin ik in zes gekleurde knikers kon leggen. Hiervoor waren – ik rekende het even snel grofweg uit – er ongeveer 50 biljard mogelijkheden. Gelukkig kon ik al meer dan 99% van al die mogelijkheden elimineren, want de positie van een aantal knikers wist ik al zeker. Om met dit eiland te beginnen, daar hoorde de kleur groen bij en die moest in het vierde vierkant van de bovenste rij op positie 'A1' worden neergelegd. Ook de knikker van het tweede eiland kon ik al precies plaatsen. Deze was rood en kwam in het tweede vierkant van de één na onderste rij op positie 'B4' terecht. De oranje knikker paste bij het derde eiland en die moest in het tweede vierkant van de onderste rij op plek 'B1' worden geplaatst.

Tot dit punt was alles duidelijk, maar nu begonnen de problemen. De gele knikker was aan een symbool gekoppeld wat ik nog niet had gezien, maar dat gold ook voor de blauwe knikker en het bijhorende symbool. Ik kon mij niet aan de indruk onttrekken dat één van beide knikers bij het vijfde, nog onbezochte eiland hoorde, en dus op het meest rechtsboven gelegen vierkant in het putje 'A2' geplaatst moest worden. Maar wat moest ik dan met de andere knikker doen?

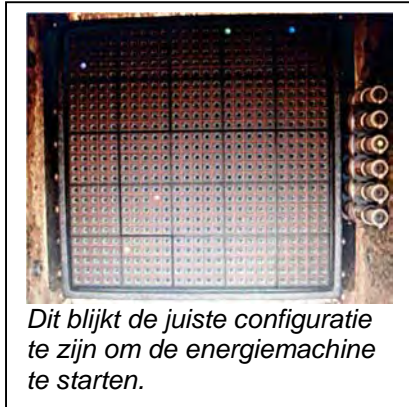
Dan had ik ook nog de paarse knikker over, maar achteraf gezien veroorzaakte die helemaal geen probleem. Die paste natuurlijk bij het vierde eiland, waarvan ik het licht niet had kunnen zien omdat de paal afgebroken was, maar het symbool was mij wél getoond bij de uitkijkpost van Gehn. De bol op het vierde eiland draaide op de locatie 'D2', dus op die plek op het rooster legde ik de paarse knikker.

Ik bekeek de vier knikers die op het rooster lagen en de twee die zich nog langs de zijkant bevonden. Was er wellicht sprake van een valstrik? Zelfs als ik goed wist te gokken (50% kans) en de juiste knikker op het rooster rechtsboven zou neerleggen, dan bleven er voor de laatste knikker nog 620 mogelijkheden over en in feite waren er nu dus twee maal zoveel, oftewel 1240 verschillende mogelijke configuraties over. Inderdaad, ik had méér dan 99% van alle mogelijkheden geëlimineerd, afgerond zelfs bijna 100%, maar er waren er toch nog genoeg over. De knikers één voor één neerleggen, de machine op het rooster laten zakken om te zien of er wat gebeurde, was dermate tijdrovend, dat ik dan dagen bezig zou zijn om alle mogelijkheden uit te proberen. Ik moest eerst eens goed nadenken en liep terug naar het begin van de hellende loopbrug aan het einde van de spleet. Opnieuw ging ik daar zitten. De vorige keer had dat vruchtbare gedachtenspinsels opgeleverd en wie weet wat er nu omhoog zou borrelen?

Na enige tijd moest ik toegeven dat inspirerende plannen nog niet tevoorschijn waren gekomen. Wel was het zo dat ik op het bovenste niveau van het derde eiland een aantal wharkbeelden met beschilderde rugvinnen had gezien. Daar had ik in ieder geval wél een beeld met blauwe vinnen aangetroffen en niet met gele. Daarmee groeide de kans dat de blauwe knikker bij het vijfde eiland paste.

Uit Gehn's verslag, dat ik mij voor de geest had gehaald, was al gebleken dat hij met dezelfde materie had geworsteld. Vijf was het belangrijke getal, maar waarom waren er dan zes kleuren en symbolen? Op de een of andere manier moest ik van 'zes' 'vijf' zien te maken. Iets dergelijks had Gehn ook geschreven. Vijf kleuren moesten in de zesde worden ingepast, die dan als een soort 'overkoepelende' kleur zou fungeren.

Overkoepelend? Waar bevond die verticale 'stofzuiger' zich, die de energie moest gaan leveren? In het hart van de gouden koepel! Zeker van een afstand bezien was dat toch een enorme grote gele knikker? Zou géél dan de overkoepelende kleur zijn en zou dat betekenen dat er inderdaad sprake was van een valstrik? De zesde – gele – knikker zou wellicht helemaal niet gebruikt hoeven te worden! Het was het proberen waard. Ik liep terug naar het vierkante plateau en legde als laatste de blauwe knikker op "A2" in het vierkant rechtsboven en liet de gele knikker met rust.

Ik stapte terug naar het bedieningspaneel, schoof de schuif naar beneden en wachtte tot de machine in de 'startklaar' positie was gemanoeuvreerd. Toen het kabaal van de dalende machine en het vastklinken aan het grondvierkant was verstorven, drukte ik met een kloppend hart op de witte knop.

Vrijwel onmiddellijk werd de stilte verscheurd door een geluid dat wel wat weg had van een donderslag. Nadat ook de echo's van deze explosie waren weggeëbd, vingen mijn oren een dof ritmisch gedreun op, wat er eerst niet was geweest. Ik liep terug naar het apparaat en zag dat het lichtjes trilde. Het zaakje leek te werken! Dat wilde ik in de gouden koepel wel eens aanschouwen. Daartoe moest ik het bekende draaikunstje met de roterende kamer uithalen, omdat ik opnieuw buitenom moest lopen.

Aankomend in de gouden koepel was er visueel niets veranderd, maar alle loopbruggen vibreerden zachtjes op het diepe, monotone gedreun dat steeds om de twee seconden aanzwol en weer wegstierf. De machine in het hart van de koepel was in volle arbeid, dat was wel duidelijk! Ik liep langs het looppad naar de ingang, alwaar ik de loopbrug tussen de spleet en de roterende kamer weer naar beneden kon takelen en dat ook deed. Het was nu immers niet meer nodig om die spleet te bezoeken en ik had liever een tweede makkelijke route naar de roterende kamer, zonder steeds een eind te hoeven omlopen. Ik daalde af naar beneden om buitenom bij het liftje te arriveren, die mij bij de draaiende bol zou brengen. Het moment van de waarheid was nu namelijk wel aangebroken! Als de diverse bollen op de eilanden nu hun energie kregen, dan was het nu mogelijk om naar het 233^e Tijdperk van Gehn te schakelen!

Voor de bol staand, stelde ik de code in en wachtte tot de sokkel met het schakelboek omhoog waren gekomen. Ogenschoonlijk leek er weinig veranderd te zijn en zodra ik het boek opensloeg, lachte nog steeds een zwarte foto mij tegemoet. De teleurstelling die in mij omhoog dreigde te komen, verdween echter als sneeuw voor de zon toen na een aantal seconden, als bij een omgekeerde verbranding er opeens een beeld in de foto verscheen!

En wat voor een beeld! Een prachtige wereld ontvouwde zich daar voor mijn ogen! Alles was in vreemde paarse, roze, oranje en gele tinten gedompeld, alsof ik getuige

Het 233^e Tijdperk lijkt een woeste, maar prachtige wereld te zijn.

was van de mooiste zonsondergang of –opkomst die ik ooit had gezien. De wereld waar ik naar blikte, was wel een woeste. Uit een kalme zee staken overal zeer ruige en kale rotspieken omhoog, die er op de een of andere manier toch ietwat ‘boomachtig’ uitzagen. Dat kwam omdat ze allemaal, zonder uitzondering een brede basis hadden, die naar de hoogte in een veel smallere zuil transformeerde, maar, op enkele tientallen meters hoogte eindigde in een soort kruin van rots, een beetje zoals een ietwat plumpe naaldboom. Het beeld in de foto cirkelde eerst wat rond, maar

zoomde toen in op een vrij groot rond gebouw op een van de toppen van zo’n ‘naaldboom’. Het geheel leek wel een beetje op een radiotelescoop die recht omhoog, naar het zenit was gericht, maar uit het verslag van Gehn in het laboratorium wist ik dat dit zijn woning en kantoor was, waarvan hij ook een ruwe schets aan zijn dagboek had toegevoegd.

Hier heeft Gehn zijn kantoor en zijn woonvertrekken gesitueerd.

Zou ik het wagen om nu te linken? Gehn zou ik dan ongetwijfeld tegen het lijf lopen. Ik moest hem duidelijk maken dat ik een schakelboek bij mij had, maar tegelijkertijd niet te gretig zijn, maar genoeg aarzeling in mijn gedrag leggen. Hij mocht niet de indruk krijgen dat ik graag wilde dat hij een schakelpoging zou ondernemen. Nee, het best was het om de indruk te wekken dat het schakelboek gewoon voor mij bedoeld was om terug te keren naar D’ni en dat het niet de bedoeling was dat hij er gebruik van zou maken. Ik was slechts uit pure nieuwsgierigheid naar het 233e Tijdperk geschakeld.

Om dezelfde reden leek het zinloos om een wapen mee te nemen. Ik zou vermoedelijk, zelfs mét wapen geen partij voor Gehn zijn, ondanks zijn al gevorderde leeftijd. Nee, alleen puur door list zou ik mijn doel kunnen bereiken. Ik herschikte het valse schakelboek op een manier dat ik het bij mij bleef dragen, maar zó dat een omstander het zou kunnen opmerken. Het was natuurlijk het beste dat Géhn het gesprek op dit boek zou brengen en niet ik.

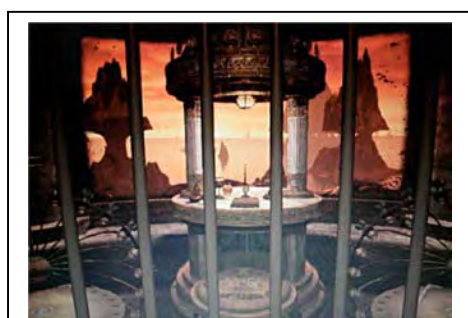
Nadat ik zodoende tot de conclusie was gekomen dat mijn voorbereidingen ten behoeve van het bezoekje aan Gehn tot een minimum beperkt konden blijven, haalde ik een paar maal diep adem en legde vervolgens mijn hand op het draaiende beeld van de foto.

Hoofdstuk 22: Op visite bij Gehn.

Hoewel dit schakelboek op een alternatieve manier van energie werd voorzien, verliep het schakelen vergelijkbaar met de keren dat ik eerder op deze manier tussen twee werelden had gereisd. Toch had ik het idee dat ik nu het meest helder bleef in vergelijking met alle voorgaande keren. Misschien kwam het hierdoor dat de indruk bestond dat de reis ditmaal langer duurde dan anders. Ik werd als het ware een donkere tunnel ingezogen, maar het leek nu wel dat ik, hoewel oriëntatiepunten onzichtbaar bleven in de totale duisternis, na enige tijd eventjes tot stilstand kwam, waarna, na een korte pauze, mijn snelheid weer toenam.

Hoe dan ook, na enige tijd belandde ik midden in een ronde ruimte. Deze was behoorlijk qua omvang, maar ook weer niet belachelijk groot, kortom, van het formaat van een ruime woonkamer. Mijn bewegingsvrijheid in deze kamer was echter zeer beperkt, want ik was in een cirkelvormige gevangenis terechtgekomen met een diameter van amper twee meter, meer een kooi dus, die precies in het midden van de cirkelvormige ruimte was opgetrokken. De dikke metalen tralies liepen van het plafond tot de vloer.

De ruimtes tussen de tralies waren echter groot genoeg om de ruimte hier goed in mij op te nemen en zelfs kon ik gemakkelijk mijn armen tussen de tralies doorsteken, om eventueel iets te pakken wat binnen mijn bereik lag. Dat gold bijvoorbeeld voor de vijf schakelboeken die, ieder op hun eigen plateautje en gevat in een halve open kooi met aan de uiteinden die 'transistorbuizen' hier regelmatig rondom de kooi waren gedrapeerd. De opstelling deed sterk denken aan die in de draaiende bollen. Ik zag dat de voorkant van de boeken getooid waren met vierkantjes, in dezelfde patronen als bij de energiepuzzel, en de plaquettes in de gouden koepel en op het derde eiland. Dit waren dus de schakelboeken om weer terug te keren naar de eilanden van Riven! Vooral het boek dat getooid was met slechts één vierkantje, bekeek ik belangstellend. Dit schakelboek zou de bezoeker wellicht naar het geheimzinnige vijfde eiland brengen! Maar dat was nu nog niet aan de orde. Eerst blikte ik verder om mij heen.

Het uitzicht op deze wereld, gezien vanuit de kooi waarin ik gevangen zit.

Recht vooruit was een groot raam aanwezig, dat een wijds uitzicht bood over de omgeving. Ik zag dat deze wereld er ook in werkelijkheid prachtig uitzag. Het raam bood een blik op een oceaan, waarin het water rustig kabbelde. Op regelmatige afstanden rezen er zeer woeste en kale rotspieken uit zee op, die allemaal zonder uitzondering die pijnboomachtige vorm bezaten. Misschien waren deze vormen simpelweg ontstaan door erosie, bedacht ik. Wellicht had het zeeoppervlak in vroeger tijden een stuk hoger gestaan, tot tegen de onderkant van de 'kruin', en was het water

sindsdien een twintigtal meters gezakt. Of zou er hier een enorm verschil tussen eb en vloed zijn en was het nu laag water? Misschien had Gehn het wel op deze manier ontworpen alleen omdat hij het zo mooi vond.

Alles werd in een merkwaardig oranjeachtig licht gedompeld. De zon stond net op het punt om onder te gaan (of op te komen, ik wist immers niet hoe laat het was op deze wereld) en de hemel werd doorspekt door een gelaagd, maar ook iets gebroken

wolkendek, dat in tinten geel, oranje en rood werd aangelicht. Wat men ook verder van deze wereld kon denken, qua zonsop- en ondergangen verdiende deze de eerste prijs! Het viel mij verder op dat het raam, vooral langs de randen, erg vuil was. Er zaten nogal wat zwarte klodders tegen het dikke glas geplakt. Was dat aarde, vulkanische as of iets anders? Van deze afstand kon ik dat niet zeggen. Gehn had in zijn dagboek geschreven dat er beschermende kledij nodig was voor de bezoekers die deze wereld wilde betreden. Achteraf zag zijn woning er van buitenaf bezien, zoals ik op de foto in het schakelboek op Riven had kunnen bewonderen, er ook een beetje als een overlevingscapsule uit. Wellicht was deze wereld toch iets minder gastvrij dan hij op het eerste gezicht leek...

Voor het raam bevond zich een ronde stenen tafel, maar gezien de twee zuilen aan weerszijde en het rijkelijk versierde koepeltje dat boven het ronde tafelblad was aangebracht, leek het geheel ook wel op een altaartje. In het koepeltje was een lamp verwerkt die de tafel verlichtte. Rondom de buitenrand was iets in het D'ni schrift geschreven en daarboven zag ik meerdere emblemen, met daarin een vijfpuntige ster. Ook de stoffen zitting van het krukje voor de tafel toonde in meerdere kleuren deze vijfpuntige ster.

Op het tafelblad waren meerdere voorwerpen uitgestald. Ik zag een pen in een houder, een boek, een wijnglas wat nog deels gevuld was en nog een paar andere voorwerpen waarvan ik de functie niet direct kon bepalen.

Het met de ronding van de ruimte meelopende raam werd geflankeerd door een tweetal brede zuilen, die uit bakstenen waren opgetrokken. In iedere zuil was ook een lamp aangebracht, die een zacht geelwittig licht verspreidde. Links stond nog een vreemdsoortig instrument dat ik niet herkende.

Nog verder naar links bevond zich een tweede gebogen raam, dat echter in het centrum werd onderbroken door een deur die zo te zien rechtstreeks naar buiten leidde. Het uitzicht was niet veel anders dan wat het eerste raam had getoond, alleen was de lucht meer paarsig gekleurd en bevonden zich hier een paar rotsbomen wat dichterbij.

De ruimte was verder zeer regelmatig opgebouwd. Het was niet verrassend dat er in totaal vijf ramen waren, die door gelijkvormige zuilen werden gescheiden. Ook voor Gehn zélf was 'vijf' dus kennelijk een belangrijk getal. Onder één raam bevond zich een soort put, waarlangs een metalen ladder afdaalde. Vanuit mijn gezichtspunt kon ik niet zien waar deze naar toe zou leiden, maar onderin dit gebouw zouden zich wellicht nog andere vertrekken bevinden. Gehn zou toch ergens ook moeten slapen?

Het raam achter dit mangat bood het meest fraaie uitzicht op het landschap buiten. De diverse eilanden werden door de laagstaande zon in een oranje gloed gedompeld en de hemel daarachter had een kleur die aarzelde tussen roze en paars.

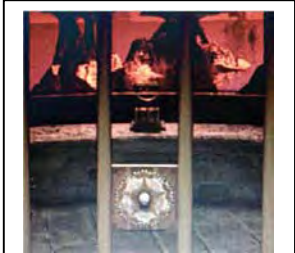
Bij een ander raam bevond zich een groot metalen voorwerp, wat gezien zijn uiterlijk, wel een kachel moest zijn. Ik meende dat ik in het kleine kijkvenster onderaan een waakvlam zag branden.

Het uitzicht bezien door het vijfde raam, was vergelijkbaar met dat van het raam met het mangat. Ditmaal was de ruimte voor het raam vrij van meubilair. Wel bevond zich op de brede stenen rand die op bijna kniehoogte de hele ruimte rondliep en als een

Het raam bij het mangat biedt wel een zéér fraai uitzicht op de buitenwereld.

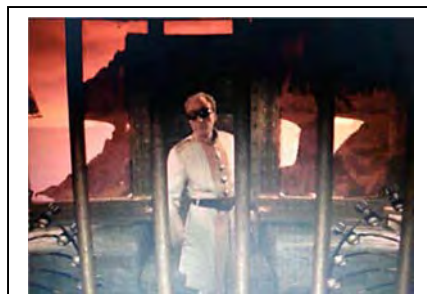
soort vensterbank dienst deed, een voorwerp. Het was een sokkel met een hendel. Ook deze was onbereikbaar voor mij, maar hier was tussen de tralies een vierkante plaquette bevestigd, die ook getooid was met een vijfpuntige ster. Het hart van de ster bevatte overduidelijk een drukknop. Ik hief mijn hand al op, maar hield tijdig in. Wat zou er gebeuren als ik hierop zou drukken? Ik moest niet zo naïef zijn om te denken dat ik hiermee de kooi waarin ik zat opgesloten, kon openen. Het was waarschijnlijker dat het een soort bel of alarm was, net zoals die in een échte gevangenis aanwezig was en waarmee een opgesloten boef de cipier kon oproepen. Nadat ik nog even alle mogelijkheden en onmogelijkheden had doorgenomen, kwam ik tot de conclusie dat het geen gevaar kon om op deze knop te drukken. Ik zat hier immers vast en alleen met behulp van Gehn kon ik hier weer weggkomen. Goed beschouwd had ik mijzelf toch wel in een lastige positie gemanoeuvreerd. Als Gehn onwillig was, of sterker nog, mij ronduit vijandig gezind, dan was ik nu geheel aan zijn nukken overgeleverd. Ik besepte echter dat ik nu geen andere keuze meer had. Ik drukte op de knop.

De ster lichtte op nadat ik op de knop had gedrukt.

Als reactie lichtte de ster in de plaquette op. Verder leek er niets te gebeuren, een schel, bel of ander akoestisch alarm hoorde ik in ieder geval niet. Vanuit mijn gevangen positie hield ik zowel het mangat als de buitendeur in het oog. Het was mogelijk dat Gehn zich in zijn slaapkamer ophield, of buiten aan het werk was. Zo verstreken er een paar minuten, totdat ik in het raam bij de deur een beweging zag. Daar klom een gestalte over de rotsen buiten omhoog en liep richting de deur. Gehn kwam eraan!

De persoon arriveerde bij de deur, ontsloot deze en trad binnen. Duidelijk hoorde ik nu het gieren van de wind, die hierbinnen, toen de deur nog gesloten was, gedempt doordrong. Een windvlaag kwam naar binnen, de lucht was fris en zuiver. Wel zag ik door de deuropening dat het licht buiten een stuk feller was dan het, gezien door de ramen, had geleken. Het verbaasde mij dan ook niet dat de persoon een veiligheidsbril op had met zeer donkere glazen.

De man die binnentreedt – ongetwijfeld Gehn – is in nogal saaie kledij gehuld.

De man die was binnengekomen, ongetwijfeld Gehn, was duidelijk op leeftijd. Ik schatte hem op begin in de 70, maar hij zag er nog zeer vitaal uit. Zijn gestalte was slank en pezig en zo te zien was zijn lichaam nog goed in staat om stevige arbeid te verrichten. Zijn haar was grotendeels grijs en hij was gehuld in een ietwat nauw zittend pak, in dezelfde saaie kleur als zijn trawanten op Riven, namelijk iets dat het midden hield tussen wit, lichtgrijs en zeer licht

crème. Wel had hij zijn kostuum opgeleukt door middel van een aantal koperkleurige knopen, een zwarte riem met een fraaie gesp en waren boven de schouders en langs de revers stroken stof bevestigd in een wat donkerder kleur. De broek en de laarzen waren in vrijwel dezelfde kleur uitgevoerd als de lange jas en ook droeg Gehn een tweetal grote handschoenen, die doorliepen tot halverwege de hand en de elleboog. Het klimaat buiten was kennelijk van dien aard dat deze kledingstukken nodig waren. Verder droeg Gehn nog een wandelstok, al deed het ingewikkelde handvat vermoeden dat deze wandelstok nog één of meer nevenfuncties had.

Nadat Gehn de deur had gesloten, blikte hij even richting de kooi en zette vervolgens zijn veiligheidsbril af. Hij liep naar rechts, richting de ronde tafel, onderwijl zeggend: "Ik bied mijn excuses aan vanwege de kooi." Hij zette zijn wandelstok tegen het tafelblad aan en legde zijn bril op de tafel. Hij keerde zich weer naar mij en sprak verder. "Ik ben bang dat deze voorzorgsmaatregel dikwijls nodig is. Het is een primitievere vorm van contact dan waar ik eigenlijk voor zou hebben willen kiezen."

Hij liep een paar stappen naar het centrum van de ruimte, wat hem vlak voor de tralies bracht. "Ik ben Gehn," sprak hij. "Ik ga er vanuit dat je van mij hebt gehoord." Terwijl hij onderwijl zijn handschoenen begon af te pellen, vervolgde Gehn: "Tja... wel, ik verwacht dat je enige valse informatie hebt verkregen over hoe ik nu ben. Niet dat mijn zoon over mij zou hebben gelogen, nee, Atrus niet. Het is meer dat... wel, ik weet zeker dat hij nog steeds gelooft dat ik de verdorven vader ben die ik eens was." Ondertussen was Gehn teruggewandeld naar de ronde tafel en legde daar zijn uitgetrokken handschoenen neer.

Kennelijk verwachtte hij niet dat ik reageerde op zijn betoog. Terwijl hij begon te ijsberen door de kamer, vervolgde hij ietwat peinzend: "Tja... ik probeerde hem zelfs eens te vermoorden. God! Als ik daarin was geslaagd, wie zou dan weten wat er nu van mij geworden zou zijn! Inderdaad, een 'prachtige' vader, die zijn zoon trachtte om te brengen! In werkelijkheid heeft hij mij gevangen gezet in het Vijfde Tijdperk, dat ik zelf had gecreëerd. Geen boeken, geen waardevolle schakels, geen tijdperken om naartoe te schakelen... niets dan mijn eigen domme ambities! Dat was dertig jaar geleden... dertig jaar... dertig levens, wat maakt het uit! Geen vonnis kon zwaar genoeg zijn voor de man die ik was!"

Gehn maakte hier een verslagen indruk, als een gebroken man, die wanhopig trachtte vast te houden aan zijn toekomstbeeld dat grotendeels in duigen was gevallen, maar ook als iemand die berouw scheen te tonen. Hij maakte een wegwerpgebaar in de lucht en kwam opnieuw vlak voor de tralies staan. "Maar... ik ben veranderd!" Zei hij met veel nadruk. Hij kuierde terug naar de ronde tafel. "Wees er van overtuigd dat mijn daden uit het verleden niet bepaald totaal smettenloos waren, maar mijn missie was wel een oprechte." Hier nam Gehn even een spreekpauze, die hij gebruikte om een pijp op te steken, die op de tafel lag. Hij inhaleerde diep, om na het uitblazen van een wolk rook, zijn betoog, en zijn geijsbeer te hervatten. Hij draaide zich weer om naar mij en zei verontschuldigend: "Het spijt mij, dit alles is... nogal vervelend, ik... het is lang geleden dat ik iemand heb geprobeerd te overtuigen van mijn bedoelingen, de meeste mensen hier hebben al lang hun mening over mij gevormd, op de een of andere manier. Ik zelf vertrouw het meeste niet van wat mijn mannen mij vertellen, dus ik verwacht ook niet dat je mij gelooft. Aan het eind zul je ontdekken dat ik je meer heb te bieden dan woorden alleen. Atrus zijn keuze hoe mij te straffen is hard geweest voor de bewoners van Riven. Velen moesten lijden vanwege deze straf. Het eiland valt al decades lang langzaam uiteen en volgens mijn meest recente metingen lijkt het erop dat het Vijfde Tijdperk zijn laatste dagen nadert. Tenzij de bewoners snel elders kunnen worden ondergebracht, zal het eiland totaal ineenstorten en iedereen zal sterven! Het heeft mij veel tijd gekost om het klaar te spelen, maar het heeft er alle schijn van dat ik uiteindelijk flinke vorderingen heb gemaakt met mijn beschrijvingen uit het verleden,

speciaal...” Hier aarzelde Gehn een ogenblik, beseffende dat hij wellicht te loslippig werd tegenover een persoon waarvan hij niet wist of dit een vriend of een vijand was. Na een korte pauze besloot hij met zijn betoog een ander richting in te slaan. “...Wel, ik ben bang dat ik enige... problemen had met Catherine en de Moiety. Iedere levensgemeenschap heeft wel een klein percentage bewoners die een zekere mate van opstandig gedrag vertonen. Voordat Catherine opdook, had ik van de Moiety, zoals ze zichzelf noemen, niet zoveel last. Je moet weten dat de inheemsens hier van zichzelf een tamelijk gewelddadige inborst bezitten. Ik begon hun aanwezigheid al bijna te accepteren! Het leek onvermijdelijk gezien de omstandigheden. Maar toen Catherine terugkeerde, namen hun gewelddadigheden duidelijk toe. Het leek alsof ze voor hen een soort religieuze redder werd. Voor zover ik dat kan weten, ging ze dat ook zelf geloven! Zodoende had ik geen alternatief. Ik moest haar scheiden van haar volk!” Gehn sprak deze woorden nogal grimmig uit, terwijl hij opnieuw post had gevat vlak voor de tralies. Hij bleef hier staan om ook zijn volgende woorden extra overtuigingskracht mee te geven:

“Ik moet toegeven dat mijn zorgen niet louter haar welzijn betroffen. De acties van Catherine en de Moiety legden ook mijn eigen leven in de waagschaal bij meerdere gelegenheden, en als gevolg ook het leven van alle bewoners hier! Daarom moet je verzoeken om af te zien van iedere poging om haar te bevrijden, hoewel ik zeker weet dat Atrus dat verlangt. Inderdaad... hij zal het met heel zijn hart verlangen. Maar hij is totaal onwetend van haar huidige toestand.”

Hier deed Gehn er even het zwijgen toe en wandelde door de ronde kamer naar het punt waar de kachel stond. Hij posteerde zich opnieuw voor de kooi en ik zag dat zijn blik naar de plek op mijn lichaam gleden alwaar ik – expres niet geheel onzichtbaar – het valse schakelboek verstopt hield. Wat ik hoopte, gebeurde. Het was Gehn die het gesprek op dit onderwerp bracht. Hij merkte op: “Wat mij brengt op het punt van dit alles. Het schakelboek dat je mee hebt genomen. Je hebt erg veel geluk gehad dat je het terug wist te krijgen.” Hoorde ik daar enige ironie in Gehn’s stem? Vermoedde hij dat ik met de opstandelingen onder een hoedje speelde? Of dacht hij werkelijk dat ik het boek middels een list uit de handen van de Moiety had ontfutseld? “Sta mij toe,” zei Gehn, terwijl hij door het traliwerk heen reikte. Ik liet toe dat hij het schakelboek pakte. “Dank je wel,” zei Gehn, terwijl hij zijn pijp op een richel van de kachel

Gehn probeert door middel van een krachtig betoog mij te overtuigen.

Een schakelboek naar D'ni? Dat kan niet waar zijn...

neerlegde en vervolgens rechts voor de kachel ging staan om daar het boek nader te bekijken.

Hij sloeg het boek open en was zichtbaar verrast toen hij daar de afbeelding uit D'ni zag, alwaar Atrus zat te schrijven. Ik zág hem als het ware denken: “dit kan niet waar zijn...” Hij sloeg een bladzijde om en nog een, en liet zijn ogen vluchtig over de geschreven woorden gaan als om te checken of dit inderdaad de juiste tekst was die hem van hier terug naar D'ni zou kunnen voeren.

Uit het boekje van Atrus dat hij mij had meegegeven had ik al begrepen dat zelfs een geoefend lezer bij een vluchtige blik niet zou kunnen zien dat er iets mis was. Alleen bij een gedegen en nauwkeurige bestudering van het geschrevene was dat mogelijk.

Die tijd gunde Gehn zich niet. Hij sloeg de bladzijden vrij snel om en belandde aldus vlot aan het eind van het boek. Nog steeds nadenkend en ietwat verwonderd sloeg hij het boek dicht, maar vervolgens bij de eerste bladzijde weer open. Hij hief zijn hand al op en ik hield mijn adem in. Zou hij gaan schakelen? Gehn aarzelde, hief na enige ogenblikken meer vastberaden zijn hand, maar hield toen voor de tweede keer in. Hij scheen een besluit genomen te hebben. Hij sloeg het boek dicht, keek even schuin in mijn richting en nam mij even schattend op. Vervolgens liep hij in vaste

Zou Gehn het wagen om te schakelen?

Nee, hij laat de eer aan mij!

tred naar de kooi, deed het boek opnieuw open op de pagina met de foto en hield deze half omhoog, vlak voor de tralies, daarbij opmerkend: “Wellicht is het beter als jij er als eerste doorheen gaat.”

Die duivelse Gehn! Dat was een zeer slim plannetje wat hij had bedacht! Hij vertrouwde kennelijk (terecht!) het zaakje niet helemaal en zocht naar een bewijs dat dit schakelboek echt was, en geen valstrik. Nou, het mocht duidelijk zijn dat ik aan zijn verzoek géén

gevolg kon geven, ook niet toen Gehn het boek nog iets nadrukkelijker bij de tralies omhoog hield.

Na een tiental seconden besepte Gehn dat ik niet van zins was om als eerste te schakelen. Niet écht teleurgesteld, maar meer met een peinzende blik op zijn gezicht, deed hij langzaam het boek weer dicht. Terwijl hij zich omdraaide en rustig naar de kachel liep, zei hij: “Kennelijk heb je meer bedenktijd nodig om te beslissen. Dat is redelijk. Tot die tijd, om je mijn goede wil te tonen, geef ik je vrije toegang tot mijn schakelboeken, waar deze zich ook mogen bevinden, en tot de rest van het Vijfde Tijdperk.”

Bij de kachel had Gehn een schakelaar overgehaald, waardoor het vuur in de haard oplaaide. Deze hitte leverde wellicht de benodigde energie aan de vijf schakelboeken rondom de kooi, want de ‘transistorbuizen’ gloeiden even later oranjeachtig op. Gehn wees met een wijds gebaar op zijn schakelboeken om zo aan te geven dat hij het beste met mij voor had en er alle begrip voor had dat ik de door hem opgediste informatie eerst rustig wilde verwerken en afwegen.

Gehn pakte zijn pijp en legde het valse schakelboek op de ronde tafel, onderwijl zeggend: “Alsjeblieft, begrijp dat ik niets liever wil dan het krijgen van een kans om de kwesties die gerezen zijn tussen Atrus en mijzelf, op te lossen, vooral in het licht van wat er geworden is van Catherine. Maar tenzij je genegen bent om mij te tonen dat je bedoelingen oprecht zijn, kan ik het niet riskeren. Het toevluchtsoord dat ik nu schrijf voor de eilanders, is bijna voltooid. Na al die jaren zou het een schande zijn als ik niet in staat was het werk af te maken.”

Als gebaar van goede wil geeft Gehn mij vrije toegang tot alle schakelboeken!

Onderwijl had Gehn zijn veiligheidsbril weer opgezet en zijn handschoenen aangetrokken. Terwijl hij zijn wandelstok pakte, zei hij, een beetje op een toon die geen tegenspraak duldde: "De arbeid die ik verricht, is nogal veeleisend! Roep mij alsjeblieft niet opnieuw op, tenzij je besloten hebt om het boek te gebruiken. De schakelaar zal zichzelf resetten, zodra je van hier wegschakelt."

Na dit gezegd te hebben, schoof Gehn de bril voor zijn ogen, draaide zich om en beende zonder verder te dralen het vertrek uit. Ik hoorde hoe hij de deur buiten weer afsloot en zag hem door het raam over een rotsig pad afdalen en snel uit het zicht verdwijnen. Ik was weer alleen.

Hoofdstuk 23: Het vijfde eiland.

Toch een beetje beduusd was ik in de kooi achtergebleven. Vooral de gebeurtenissen van de laatste paar minuten hadden mij ietwat overvallen. Achteraf kon ik mij zeer gelukkig prijzen dat Gehn niet meteen van het gevangenis schakelboek gebruik had gemaakt. Stel dat het wel zo was gegaan! Dan had dat valse schakelboek daar ergens naast die kachel op de grond gelegen, maar had ik hier als een rat in de val gezeten! Mijn kooi was dan nog steeds gesloten geweest en de schakelboeken waren in dat geval ook nog gespeend geweest van energie. Ik kon dan geen kant op en letterlijk wegrotten in deze ronde kooi. Nee, achteraf gezien had ik een groot risico gelopen en terugkijkend kon ik zeer opgelucht zijn dat de zaken tot op dit moment niet op dié manier waren gelopen.

Gehn had mij achteraf behoorlijk verbaasd, vooral zijn laatste daden die hij zo-even had verricht. Zijn verzoek of ik als eerste wilde schakelen, was natuurlijk een sterke zet geweest. Het was duidelijk dat hij dolgraag van het schakelboek gebruik wilde maken, maar dat hij, ondanks dat verlangen, niet zijn verstand had verloren. Toch kon ik dit nu tégen hem gaan gebruiken. Als ik bij de volgende gelegenheid nu wél vlot schakelde, daarbij de indruk wekkend dat ik zijn woorden geloofde en een 'vriend' was, was de kans groot dat hij mij achterna zou komen met de bekende fatale gevolgen.

Maar wat zou een omstander zien als iemand van het valse schakelboek gebruik zou maken? Van de boeken op Myst waarin SIRRUS en ACHENAR gevangen zaten, wist ik dat zij zichtbaar waren in de foto's van de schakelboeken. Een waarnemer die van de hoed en rand wist, zou hieruit de juiste conclusies kunnen trekken. Dat was een probleem. Als Gehn mij in de foto van het valse schakelboek zou zien zitten, zou hij dan ook niet tot de conclusie komen dat het verstandiger was mij maar in mijn sop gaar te laten koken, het boek weg te gooien en over te gaan tot de orde van de dag? Dat was een serieus probleem, maar was het niet logisch dat ATRUS, die dit boek, als ook de beide gevangenisboeken voor zijn zoons had gemaakt, dit ook bedacht had? Ik liet in gedachten mijn belevenissen op Myst nogmaals de revue passeren en concludeerde dat er belangrijke verschillen waren tussen dié twee boeken en het exemplaar hier op RIVEN. In de boeken op Myst ontbraken enkele pagina's en zodra deze boeken compleet werden gemaakt, kwam het schakelboek automatisch in actie, met het bekende vervelende resultaat.

Nee, dan leek het valse schakelboek dat ik had meegekregen om Gehn te vangen, veel meer op een 'echt' schakelboek. Wellicht was de foto ook een vals plaatje dat, ongeacht wat er gebeurde en wie er ook in het boek vast zat, steeds het beeld van D'ni zou blijven tonen. In dat geval zou Gehn, als ik in het boek zat, niets ongewoons zien als hij naar de foto keek.

Maar ook wat deze kwestie betreft, had ik simpelweg geen keus. Gehn móest gevangen worden gezet en de enige manier om dat voor elkaar te krijgen was kennelijk om zélf eerst te schakelen. Ik was letterlijk en figuurlijk het aas geworden, waarin Gehn zou moeten bijten!

Wat viel er verder te concluderen uit deze tête-à-tête met Gehn? Hij wekte de indruk sterk berouw te tonen voor zijn daden uit het verleden, en hij had Catherine alleen maar voor haar eigen bestwil vastgezet. Ook suggereerde hij dat hij wel in het reine met zijn zoon ATRUS wilde komen. Allemaal mooie woorden, maar eerlijk gezegd

geloofde ik er niet veel van. 'Zaken rechtzetten met Atrus', dat zou wel! Ik vermoedde dat Gehn zijn zoon eerder een kopje kleiner wilde maken, vanwege de loer die hij hem dertig jaar geleden had gedraaid. Uit andere meningen en gebeurtenissen op dit eiland kon ik immers opmaken dat Gehn weinig vergevingsgezind was en met ijzeren vuist regeerde. Ik hoefde alleen maar aan de wharkgalg te denken en aan het toestelletje in het schooltje. Ook zou zijn leven diverse keren in gevaar zijn geweest vanwege de acties van de Moiety? Ook dat was vermoedelijk een leugen. Uit niets was tot dusver gebleken dat de opstandelingen zo rancuneus waren, al moest ik toegeven dat ze de trawant van Gehn, die mij tijdens mijn aankomst op het eerste eiland het valse schakelboek had ontnomen, niet erg zachtzinnig hadden behandeld. Duidelijk was in ieder geval dat het gif dat de Moiety voor hun pijltjes gebruikten, níet dodelijk was, maar slechts een tijdelijke verdoving veroorzaakte. Verder had ik de indruk dat het Gehn tot dusver nog niet was gelukt de huidige woonplaats van de Moiety te ontdekken. In zijn optiek had hij wellicht belangrijkere zaken aan zijn hoofd, zoals het voltooiën van het 233^e Tijdperk.

Dat was dan ook het enige positieve dat ik van Gehn kon vertellen. Hij was druk doende om voor de bewoners van Riven een 'vluchtwereld' – dit oord dus - te fabriceren, als veilige haven om naartoe te reizen voordat Riven definitief uiteenviel. Maar die actie was natuurlijk ook voor een belangrijk deel eigenbelang, Gehn wilde letterlijk ook zijn eigen vege lijf redden!

Tot slot was het erg prettig dat Gehn mij inderdaad als een zeer belangrijke pion zag, die hij (voorlopig nog?) moest koesteren. Hij wilde mij zó graag als het bewijs zien dat hem inderdaad een vluchtroute terug naar D'ni werd aangeboden, dat hij besloot dat er een ruim gebaar gemaakt moest worden. Ik moest immers verleid worden dit bewijs te leveren! Het was schitterend dat dit gebaar bestond uit de vrije toegang tot alle schakelboeken hier op Riven waarover Gehn beschikte. Daar moest ik dan maar nuttig gebruik van maken.

Ondertussen was mijn algemene indruk betreffende Gehn ongewijzigd gebleven. Het was een gewiekste schurk, die, voor het welzijn van alles en iedereen hier, maar beter veilig kon worden opgesloten.

Maar vóór ik dat kon proberen, moest ik van hier weg schakelen, naar een van de vijf eilanden. Het was niet zo moeilijk welk boek ik daarvoor het best kon uitkiezen. Het boek dat mij naar het nog onbezochte vijfde eiland zou brengen! Ik bekeek het boek eerst nader, voor ik het opensloeg. Op het bruine omslag was onderaan het midden een donkerbruin vierkantje aangebracht, terwijl op het centrum van de kaft een dun rond koperen beslag was aangebracht, waarin het D'ni getal 'vijf' prijkte. In combinatie met het koperen beslag dat langs de hoeken van het boek was aangebracht, gaf dit het geheel een oude, kostbare en waardevolle uitstraling. Waardevol was dit boek zeker, vermoedelijk de enige verbinding met het vijfde eiland hier op Riven!

Voorzichtig sloeg ik het boek open en daarbij stuitte ik meteen op een zwarte foto op de rechter pagina. Na enkele seconden werd er echter een blauwachtig beeld in de foto ingebrand en zag ik hoe het beeld op de grens van water en land vrij snel voorbyschoot, op weg naar een korte, licht bochtige loopbrug vlak boven het water. Deze loopbrug eindigde bij een draaibol, waar het beeld vervolgens omheen bleef

Dit schakelboek brengt mij op het vijfde eiland!

cirkelen. Het was logisch dat dit boek een verbinding had naar het schakelboek in deze bol, die daartoe dan wel automatisch geopend moest worden. Ik aarzelde niet al te lang en stak mijn hand door de opening door de tralies heen en tastte naar de afbeelding.

De foto in het schakelboek toont ditmaal een blauwachtig beeld.

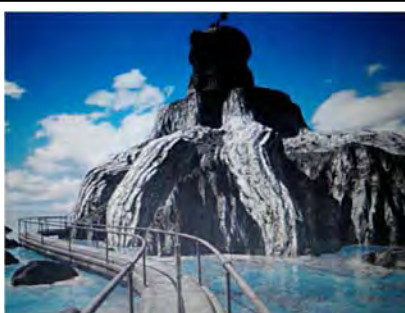
Het beeld van de donkere tunnel kwam mij inmiddels bekend voor. Ook ditmaal leek de reis halverwege even te stokken, alvorens hij voortgang vond. Was dat misschien het punt waar de reiziger werd 'overgedragen' van het ene schakelboek naar het andere? Dat was misschien niet eens zo'n gekke gedachte. Wellicht verklaarde dit ook de

werking van het valse schakelboek. Als er simpelweg géén boek aan de andere kant aanwezig was, dan zou de reiziger misschien op dat overstappunt eeuwig blijven zweven totdat de link aan de andere zijde beschikbaar kwam? Het zou mij niet verbazen als de vork inderdaad ongeveer zó in de steel stak.

Hoe dan ook, het viel ditmaal op dat de reis van het 233^e Tijdperk naar het vijfde eiland duidelijk minder tijd in beslag nam dan de reis van het eerste eiland naar de residentie van Gehn. Of dat betekende dat de afstand tussen het nieuwe verblijf van Gehn en het vijfde eiland ook dáádwerkelijk veel kleiner was, of dat iets anders de precieze tijdsduur van het schakelen bepaalde, wist ik niet. Het was in ieder geval interessante materie om over na te denken, al kreeg ik daar nu weinig gelegenheid voor. Al na korte tijd werd ik, zoals verwacht in het inwendige van de draaiende bol geparkeerd en zag ik voor mij de bekende sokkel met daarop het schakelboek dat ik kon gebruiken om mij opnieuw in het 233^e Tijdperk te brengen.

Met behulp van de knop op de vloer liet ik de sokkel zakken en opende ik de bol, zodat ik kon uitstappen. Ik knipperde even met mijn ogen tegen het felle licht, maar zag de vertrouwde blauwe lucht van Riven met zijn grijswitte stapelwolken.

Het looppad leidde naar een zeer klein eiland, niet meer dan een rots met een

Het kleine eiland is niet meer dan een rotspuist met daarop de stonk van een enorme boom.

omvang van slechts enkele tientallen meters. Op de top van de rots was inderdaad de stronk van een eens gigantische boom zichtbaar en een aantal metersdikke wortels liep langs de randen van de rotspuist regelrecht het water in. Dit blauwe water kabbelde rustig en was hier nabij het eilandje nog behoorlijk ondiep. Links en rechts staken nog een paar losse keien en rotsen net boven het water uit. De rots was verder kaal, al leek er hier en daar wat mos te groeien tussen de stenen en in de groeven van het hout van de boomwortels.

Als dat alles was, dan was een bezoek aan dit rotsje nauwelijks de moeite waard, maar op de boomstronk in de hoogte was een merkwaardig rond gebouw neergezet. Het bouwsel had wel iets weg van een molen, maar in plaats van wieken draaide er bovenop het koepelvormige dak iets rond, wat wel leek op een reusachtige windmeter met twee cupjes, maar het zou eerder wel een soort radarinstallatie zijn. Ik liep over het bochtige looppad naar het eiland en passeerde daarbij de stroboscoop, die ik ditmaal niet zou hoeven te gebruiken.

Het metalen looppad eindigde bij een trap die omhoogliep naar een soort bordes. Vanaf beneden de trap naar boven turend zag ik nu pas werkelijk wat een enorm plantaardig gevaarte deze boom wel niet geweest moest zijn. Eén enkele wortel van deze boom was al dikker dan de grootste woudreuzen die ik ooit had gezien, afgezien dan van de boom waarin de Moiety huisden.

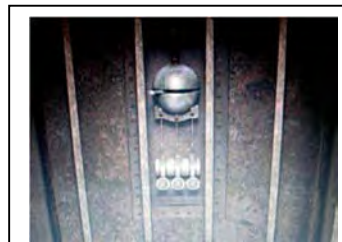
Nadat ik de trap was opgelopen, gunde ik mij even tijd om langs de reling van het ronde bordes van het uitzicht te genieten, maar na enige ogenblikken betrad ik dan toch de halfronde tunnel aan de andere kant van het balkon. Daar ging de tunnel, die eigenlijk meer een voorportaal was, over in een smalle korte gang, die al na een paar meter doodliep in een halve ronding, met tralies langs de wand. Gezien de structuur van de vloer zou dit wel weer een lift zijn, die de bezoeker naar boven kon brengen. Tegen de achterwand zat inderdaad een bedieningspaneel bevestigd.

Een trap leidt naar een rond bordes en naar de toegang van het gebouw op de boomstronk.

Bovenaan zat een halve metalen bol, die door een spleet in tweeën werd gedeeld. De hendel in deze spleet stond naar links, maar kon ik naar rechts overhalen. Met een licht gepiep en een klik schoof de hendel echter weer naar zijn oorspronkelijke stand terug en verder gebeurde er niets.

Onder de bol zaten een drietal knoppen die wel iets weg hadden van de ventielen van een trompet. Wellicht moest ik deze eerst indrukken. De eerste gaf een scherp tikkend geluid, de tweede liet een 'prrrt' als van een belletje horen en het indrukken van het derde ventiel ontlokte het meer heldere geluid van een bel, dat iets langer nagalmde. In ieder geval lukte het mij niet om de lift middels deze drie ventielen en de schuif daarboven in beweging te krijgen, en na enige pogingen gaf ik het op.

Dit bedieningspaneel weet ik niet aan de praat te krijgen.

Ik deed een stap achteruit en bekeek het geheel iets meer van afstand. Het was toch wel vreemd dat die tralies juist aan de muurkant zaten. Bij de vloer zag ik dat ze net buiten het ronde vloervlak van het liftje vielen en in de hoogte... Mijn blik ging omhoog en viel nu pas op de hendel die daar bungelde. Die had ik in eerste instantie helemaal over het hoofd gezien!

Ik haalde de hendel over en ja hoor! Juiste code of niet, de lift kwam nu toch in beweging. Na enige ogenblikken was de bestemming hoog daar in dat vreemde gebouw op de stronk bereikt. Nu werd ook duidelijk waarom die tralies aanvankelijk aan de muurkant zaten. De opening was nu aan de andere kant van de lift verschenen en aldus verhinderden ze nu dat ik deze ruimte kon binnenstappen. Het was een niet al te grote ronde kamer. Links zag ik een tafel staan met daarop een schaal met fruit en andere attributen. Achter de tafel bevond zich een raam, waarvan de houten luiken op een kier na waren dichtgedaan, vanwege het felle zonlicht buiten. Naast de tafel stond een krukje en daarnaast bevond zich een uitgang, althans de ruimte leidde naar buiten, naar een balkonnetje zo het leek. Juist toen het mij begon te dagen en het mij te binnenschoot waar ik deze ruimte eerder had

Uiteindelijk ontmoet ik hier dan Catherine in levende lijve.

gezien, werd de stilte onderbroken door een vrouwenstem die zei: “Ya féya diek...” Op hetzelfde moment verscheen er in de opening naar het balkon een vrouw die kennelijk de lift had horen komen en nu abrupt zweeg omdat ze zag dat ze niet tegen een bekende bezoeker sprak, maar tegen een vreemde, die zo te zien van een andere wereld kwam. Meteen schakelde ze over in de taal die ik verstond. “Je hebt het klaargespeeld,” zei ze met een mengeling van ongeloof en verbazing. “Maar hoe ben je langs Gehn gekomen?” De vrouw liep de ruimte binnen tot ze beter zicht had op haar bezoeker. Ik herkende haar

meteen, ook had ik haar eerder slechts in het klein en min of meer in zwart-wit op een onscherp plaatje gezien. Dit was Catherine! Ze droeg een lang wittig gewaad met lange mouwen, waarover ze een ander lang en rood kledingstuk had aangetrokken met korte mouwen. Ze liep nog wat dichterbij de tralies toe en wist zich duidelijk met haar houding geen raad. Half bedachtzaam maar ook een tikje angstig merkte ze op: “Hij moet werkelijk denken dat ik gek ben geworden...” Besluiteloos bleef ze even voor de tralies dralen, maar toen leek het dat ze door angst overmand werd, want langzaam deinsde ze achteruit en sprak bevreesd: “Ik weet wat hij doet. Hij kijkt naar jou. Hij wacht tot je een fout maakt! Hij hoopt dat je hem terugleidt naar D’ni! Je kunt Gehn niet toestaan...” Door emoties overmand stormde Catherine weer naar voren, maar wist zich tegelijkertijd opnieuw te hervinden, waarbij ze de rest wat ze wilde zeggen, inslikte. Na een korte pauze sprak

Fluisterend geeft Catherine mij tips hoe verder te handelen.

ze iets kalmer en met meer nadruk: “Atrus heeft je gestuurd om mij te redden, maar als Gehn terugkeert naar D’ni zal hij hem vermoorden!”

Na een ogenblik bracht Catherine haar gezicht tegen de tralies vlak bij mijn gezicht. Haastig fluisterde ze: “Ik denk dat ik weet hoe Atrus in te seinen, maar we zullen het samen moeten doen. Je zult eerst Gehn moeten vangen voordat je aan de combinatie kunt komen. Wees voorzichtig.”

Nadat ze dit gezegd had, trad ze onmiddellijk achteruit, trok een koel gezicht en bekeek mij met enige minachting. Ze maakte een soort

afweergebaar met haar handen en zei met stemverheffing: “Ga dan maar! Als je me niet wilt helpen, dan heb ik je ook niets meer te zeggen!” Licht beledigend gooide ze haar hoofd in haar nek, gunde me geen blik meer waardig en beende de ruimte uit.

Die laatste act van Catherine was duidelijk in scène gezet. Ze was kennelijk bevreesd (en wellicht niet geheel onterecht) dat Gehn mijn handel en wandel in de gaten hield en mijn rendez-vous met Catherine wellicht niet alleen kon zien, maar ook horen. In dat geval was het inderdaad heel slim van haar om Gehn de indruk te geven dat ik puur uit nieuwsgierigheid naar hier was gekomen, maar niet van plan was om zaken met haar

Quasi beledigd beent Catherine de ruimte uit.

te doen, laat staan pogingen te ondernemen haar te bevrijden. Ze liet haar teleurstelling hierover voor hem duidelijk blijken!

Ik daalde weer af met de lift, liep terug naar het ronde bordes, ging daar even bovenaan de trap zitten om te bedenken wat mijn volgende stappen zouden zijn. Dat draaiende geval boven op de gevangenis van Catherine zou inderdaad wel een soort radar zijn die een beeld van het inwendige naar de uitkijkpost van Gehn op het derde eiland zou zenden. Uit niets was daar gebleken dat er ook een geluidsverbinding bestond, maar het was verstandig van Catherine om op dat punt geen risico's te nemen. Ze had me toegefluisterd dat ik éérs Gehn gevangen moest zetten en dat ik dan de combinatie moest zoeken. Hoe had ze dat op het losse briefje dat ze in haar dagboekje had verstoppt, ook alweer geschreven? Ik haalde het tevoorschijn en las: '...als je mijn gevangenis kunt vinden, zal je nog steeds de combinatie nodig hebben om mij te bevrijden; Gehn bewaart deze in zijn kantoor...' Ik borg het losse velletje en het dagboekje weer op. Alles overwegende, mocht ik Gehn toch wel dankbaar zijn dat hij alle schakelboeken slechts 'aan' of 'uit' kon zetten en dat niet individueel per boek kon regelen. In dat laatste geval had hij mij vast de toegang tot dit vijfde eiland ontzegd. Hij had mij namelijk op het hart gedrukt dat ik niet moest proberen Catherine te bevrijden, maar kennelijk had het idee bij hem postgevat dat ik, zelfs nu ik naar hier kon reizen, weinig kwaad kon aanrichten. Voor een willekeurige bezoeker was het volstrekt niet duidelijk dat dit een gevangenis zou kunnen zijn en dan was er nog die code van de lift. Maar iedereen kon hier toch, indien gewenst met de gevangene spreken? Nee, ik hield er toch een onprettig gevoel aan over. Misschien hield Gehn mij inderdaad in de gaten en was dit een test voor hem om te kijken of ik integer was of niet. Wellicht was ik nu voor deze test gezakt, al had Catherine gepoogd de zaak te redden...

Gedane zaken nemen echter geen keer en voor mij was het in ieder geval duidelijk dat het moment suprême was aangebroken. Ik moest terugschakelen naar het 233e Tijdperk, Gehn opnieuw oproepen en dan vlot aan zijn hernieuwde verzoek tot schakelen voldoen. Dan was het meest spannende moment van mijn missie hier aangebroken. Zou Gehn in het aas bijten of niet? Het antwoord op die vraag moest toch wel "ja" zijn? Méér dan dat verlangde Gehn toch niet van mij? Ik zou voor hem dan toch het benodigde bewijs hebben geleverd...?

Ik merkte dat ik mijzelf op allerlei manieren gerust probeerde te stellen. Toch was dit een zinloze bezigheid. De ontwikkelingen waren het 'point of no return' al lang gepasseerd en ik had die ontwikkelingen niet meer in eigen hand. Hoewel het leek dat ik langzaam maar zeker alle troeven had bemachtigd, lag de bal nu bij Gehn. Zijn beslissing om al dan niet te schakelen nadat ik dat vóór hem had gedaan, bepaalde het lot van Riven en haar bewoners.

Zo peinzend was ik opgestaan, vervolgens de loopbrug afgelopen en bij de stilstaande bol gearriveerd. Ik stelde de code in om het schakelboek dat daarin lag weer bereikbaar te maken en bekeek nog steeds met een onzeker gemoed hoe de sokkel met het boek omhoogkwam. Ik opende het schakelboek, bekeek het fraaie uitzicht op de foto een ogenblik en besloot toen te schakelen.

Hoofdstuk 24: De tweede schakelpoging.

En zo belandde ik na een kort reisje opnieuw in de ronde kooi midden in de woonkamer van Gehn's residentie in het 233^e Tijdperk. Mijn hart bonsde behoorlijk, al was er op dit moment nog weinig aan de hand. Ik had Gehn immers nog niet opgeroepen en als het mij te heet onder de voeten werd, kon ik altijd snel wegschakelen naar een eiland naar keuze. Dat zou dan echter wel uitstel van executie zijn, want vroeg of laat zou ik toch Gehn moeten seinen...

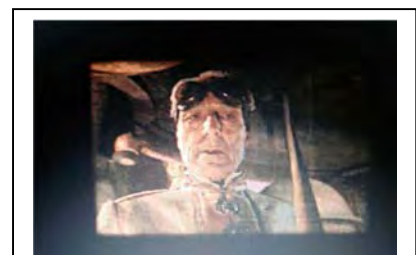
"Dan liever vroeg dan laat," bedacht ik. Het besluit had ik eigenlijk al lang genomen, hoe spannend de uitvoering dan ook mocht worden! Ik raapte al mijn moed bijeen en drukte op de knop. Opnieuw lichtte de ster op en net als de vorige keer duurde het een paar minuten alvorens ik Gehn over het rotspad zag naderen.

Gehn ontsloot de deur, trad binnen en kwam meteen ter zake. Mocht hij al weten van mijn bezoekje aan Catherine, dan liet hij daarvan in ieder geval niets merken. Hij keek mij even schuin aan, terwijl hij naar de ronde tafel liep. "Ik ben opgelucht dat je bent teruggekeerd," sprak hij onderwijl. "Ik dacht dat je wellicht een negatieve beslissing zou hebben genomen." Hij zette zijn wandelstuk opnieuw tegen het tafelblad aan, maar nam vervolgens niet de moeite zijn handschoenen uit te trekken. Meteen liep hij naar de andere kant van de tafel, pakte het valse schakelboek en sloeg het, terwijl hij vervolgens naar de kooi liep, alvast op de juiste bladzijde open. "Hier", zei Gehn, terwijl het boek vlak bij de tralies omhoog hield. "Ik zal je direct volgen."

Die laatste woorden klonken in ieder geval bemoedigend, al had ik nog steeds moeite de benodigde lef bijeen te rapen om te doen wat er van mij werd verlangd. "Alsjeblieft..." zei Gehn met een bemoedigend hoofdknikje. Hij had kennelijk mijn lichte aarzeling opgemerkt.

Dit was het juiste moment! Nu! Nu! Nu! Ik beet op mijn tanden en legde mijn hand op de afbeelding, terwijl ik zeker wist dat deze mij niet naar het getoonde beeld zou brengen.

Het gevoel dat over mijn kwam toen ik het valse schakelboek werd ingezogen, verschilde niet merkbaar van het begin van mijn eerdere reisjes middels een schakelboek. Het leek alsof ik een donkere tunnel in gleeed, maar het idee dat bij mij had postgevat terwijl ik reisde van het 233^e Tijdperk naar het vijfde eiland op Riven, leek aardig met de realiteit overeen te komen. Hoewel ik niets kon zien, had ik het gevoel dat mijn snelheid vertraagde en dat ik tenslotte tot stilstand kwam. Daar waarin alle vorige gevallen de vaart er vervolgens weer in kwam, bleef nu het gevoel van stilstand bestaan. Ik zat gevangen in de schakel van het boek!

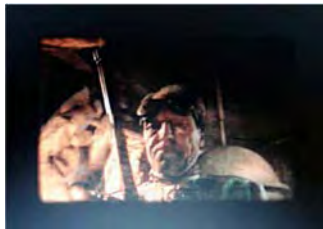

Gehn wikt en weegt... is dit schakelboek echt of niet?

De duisternis bleef echter niet totaal. Na een ogenblik leek het wel alsof er een gordijn werd weggeschoven en zag ik opeens een lichtende rechthoek voor mij, met daarin het gezicht van Gehn die mij met een mengelmoes van achterdocht, verbazing en blijdschap aankeek. Het 'gordijn' was in werkelijkheid de kaft van het valse schakelboek geweest, dat Gehn weer had opengeslagen, nadat ik in het boek verdwenen was. Aan zijn blik kon ik echter zien dat hij mij niet opmerkte, maar wellicht alleen de draaiende foto van

D'ni zag. Hij bleef even besluiteloos naar de afbeelding staren, duidelijk niet wetend wat te doen. Na een ogenblik wendde hij zijn blik af en draaide zelfs zijn lichaam wat. Ik was al bang dat hij daarmee de beslissing had genomen om niét te schakelen, maar dat bleek hij alleen maar te doen om zodoende beter zijn gedachten te ordenen om tot een juiste beslissing te komen, want hij sloeg het boek niet dicht.

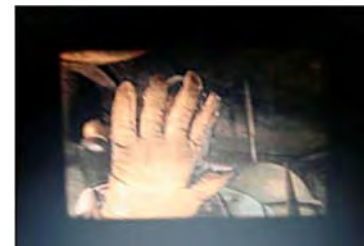
Een moment later was die beslissing kennelijk een feit. Hij keerde zich opnieuw naar de foto en had nu een vastberaden, of zelfs grimmig gezichtsmasker aangemeten. Hij frutselde wat aan zijn wandelstok en nu zag ik wat de nevenfunctie van deze wandelstok was! Ik blikte even in de loop van een wapen! 'In het reine komen met Atrus?' Laat me niet lachen! Ik zag hier de blik van een vastberaden man die zijn plannen gedurende een tijdsspanne van dertig jaar gedwarsboemd wist en nu van plan was bloedig wraak te nemen op de veroorzaker hiervan, ook al was dat zijn eigen zoon! Catherine's vrees omtrent dat punt was terecht geweest! Gehn hief zijn hand, nog gestoken in

Ik zie hier een vastberaden man met een wapen, belust op wraak!

die lange handschoenen en bracht deze naar de afbeelding, totdat deze vrijwel het hele beeld vulde. Ja! Het ging gebeuren! Gehn beet in het aas! Hij schakelde, maar zou spoedig bemerken van een koude kermis thuis te komen! Sterker nog, Gehn zou helemáál niet meer thuis komen! Niet in D'ni, niet in Riven en zelfs niet in het door hemzelf opgebouwde 233^e Tijdperk!

Deze gedachten schoten in een fractie van een seconde door mij heen, terwijl de handschoenen van Gehn neerdaalde op de afbeelding en het beeld vervolgens opnieuw volmaakt zwart werd. Een kort moment later kreeg ik het gevoel opnieuw te bewegen, sneller...nog sneller...

Ja! Gehn gaat schakelen!

Plotsklaps stond ik opnieuw in de ronde woonkamer in het 233^e Tijdperk, maar niet in de ronde kooi. Ik bevond mij nu op de plek waar Gehn zojuist nog had gestaan. Het valse schakelboek lag dichtgeslagen op de vloer. Haastig raapte ik het boek op en sloeg het open. Daar zag ik wederom de ronddraaiende foto van D'ni. Van Gehn was geen spoor te bekennen. Ik sloot het boek opnieuw en stak het bij mij.

De ontlading kwam even later. Yes! Het was gelukt! Gehn was gevangen! Ik voelde een golf van blijdschap door mijn lichaam golven. Mijn missie was bijna volbracht! Nu moest ik Catherine zien te bevrijden en vervolgens Atrus inseinen. Zou alles dan toch goed gaan aflopen?

Eerst moest ik echter achter de code van Catherine's gevangenis zien te komen. Volgens Catherine zou Gehn deze code hier ergens in zijn kantoor bewaren. Nou, het was sowieso een goed idee om de ruimte van dit bouwsel nu maar eens op mijn gemak door te kammen.

Hoofdstuk 25: Op zoek naar de code.

Door het valse schakelboek was ik buiten de ronde kooi en vlakbij de ronde tafel neergezet, dus het was logisch dat ik daar eerst een kijkje ging nemen. Het tafelblad

Plotseling sta ik nu buiten de kooi in Gehn's kamer in het 233^e Tijdperk.

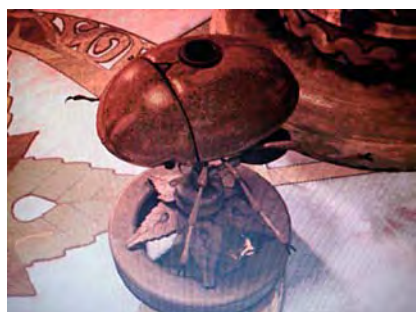
was ingelegd met prachtig wit marmer, waarbij de taartvormige stukken ook nog eens gescheiden werden door stroken geel koper, die blonken in het licht. Misschien was het zelfs wel bladgoud, wie zou het zeggen! Ook de pilaren die aan weerszijde, maar toch net achter het midden van het tafelblad waren aangebracht, toonde een rijkelijke versiering in geel koper of bladgoud. In het centrum van het ronde tafelblad was met hetzelfde metaal een vijfpuntig blad ingelegd, en in het hart daarvan prijkte het D'ni

getal vijf. Zeker ook in combinatie met het koepelvormige dakje dat boven de tafel was aangebracht, had het geheel overduidelijk de uitstraling van een altaartje, wat ik al eerder had opgemerkt. Gehn had hier duidelijk kosten noch moeite gespaard en aan de attributen die hij op de tafel had uitgesteld kon ik zien dat hij deze plek als een bijzondere werklocatie gebruikte. Voor mij lag overduidelijk een schakelboek, al verraadde de omslag niet waar dit boek eventueel naar zou linken. Dat bleef voor mij een mysterie, want toen ik het boek opensloeg, zag ik niets anders dan een zwarte foto. Wellicht was Gehn nog aan het werken aan dit boek. Hoopte hij, door op een gewijde plek aan zijn schakelboeken te werken, dat de goden van D'ni gunstig werden gestemd en zijn inkten en boeken aldus van extra kracht zouden voorzien? Puur giswerk van mijn kant, want ik wist helemaal niet óf en in welke mate de D'ni gemeenschap en ook Gehn religieus waren ingesteld.

De ronde tafel is ingelegd met wit marmer en stroken geel edelmetaal.

Rondom dit nog onvoltooide schakelboek zag ik de bekende attributen, die ik ook in zijn laboratorium op het vierde eiland had gezien, namelijk de flesjes met licht rode en kleurloze vloeistoffen, alsmede een kroontjespen, die verticaal in het potje met de

Een bijzondere inktpot!

kleurloze vloeistof was gestoken. De andere inktpot die Gehn gebruikte, was wel een heel bijzondere. Deze was gemaakt in de vorm van zo'n kever, die ik op het tweede eiland had zien rondfladderen en die ook in de pilaren van de roterende kamer op het eerste eiland waren verwerkt. Ik moest toegeven dat Gehn, ondanks zijn hardvochtige karakter, toch wel oog voor schoonheid had! In de voet van de inktpot kwam ook weer dat vijfpuntige blad terug, die ook in de voetjes van de andere inktpot en het wijnglas links

daarvan waren verwerkt. Bij nader inzien bevatte dat glas géén wijn, maar een andere vloeistof, waarin Gehn om onduidelijke redenen een kleine roestige

steeksleutel had gestoken. Wellicht wilde hij óf die steeksleutel van roest ontdoen, of juist de vloeistof van enige metaalatomen voorzien.

Tot slot stond links op het tafelblad nog de pijp van Gehn, die ik hem had zien gebruiken en daarnaast nog een klein rond potje, waarin hij vermoedelijk zijn tabak bewaarde.

Nadat ik nog even, onbelemmerd door tralies, het fraaie uitzicht door het raam achter het altaartje had bewonderd, stuitte ik op een vreemd apparaat dat voor de pilaar tussen dit en het volgende raam stond. Ik wist niet

waar dit gebruiksvoorwerp voor zou dienen. Het bestond uit twee schijven boven elkaar op een smalle voet met daartussen een zwart rooster. Aan de voorkant zat een vijfpuntig kraantje, maar dat zat muurvast. In het centrum van de bovenste schuif zat een dikke metalen staaf van geel koper, die wel wat weg had van een capsule, waar medicijn in zit. Deze 'capsule' vertoonde twee richels en ik kon hem tot de eerste richel in het apparaat duwen. Eerst leek er niets te gebeuren, maar vervolgens weerklonk er muziek in de ruimte! Ik hoorde een klassiek aandoend stuk, wat werd uitgevoerd door een blaasinstrument, wat het midden hield tussen een klarinet en een saxofoon. Het was een traag stuk, wat nogal melancholiek klonk, maar zeker het beluisteren waard was. Na eventjes geluisterd te hebben, schakelde ik de muzikspeler weer uit.

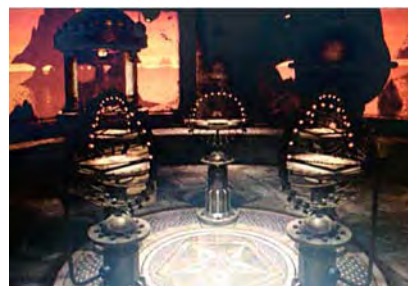
Dit vreemde apparaat blijkt een muzikspeler te zijn!

Het volgende raam bracht mij bij de deur, maar zoals ik al verwacht had, kon ik deze niet openen. Eigenlijk maar goed ook, want ik droeg geen beschermende kleding. Toch had ik best wel voor een paar seconden de buitenlucht willen opsnuiven, maar dat ging nu dus niet door. Ik vervolgde mijn rondgang door de ruimte.

Zo kwam ik voor het venster te staan dat naar mijn mening het mooiste uitzicht op de omgeving bood. Dit was ook het raam met de hendel die in de stenen vensterbank was aangebracht. Wat zou deze hendel doen? Ik haalde hem naar voren. Met een licht gerammel verzonk nu de ronde kooi in het centrum van de kamer in de vloer! Dat was mooi, want dan kon ik nu, zonder mij in bochten te hoeven wringen, gemakkelijk bij de diverse schakelboeken komen. Ik stak maar meteen de ruimte

Met deze hendel kan ik...

... de tralies van de ronde kooi in de vloer laten zakken!

recht over om bij de kachel een kijkje te nemen. De bediening van dit warmtetoestel bleek kinderlijk eenvoudig. Het was simpelweg een kwestie van de schuif boven het ronde kijkglas

naar links of naar rechts bewegen. Ik liet de schuif met rust. Het had geen zin om de schakelboeken weer van hun energie te beroven en met een brandende kachel was het hier lekker behaaglijk geworden.

Daarmee was mijn zoektocht door deze ruimte een korte geweest en had hij verder weinig opgeleverd. Dan moest ik mij nu dan maar door het mangat laten zakken om de ruimte hieronder te verkennen.

Gehn moest op zijn gevorderde leeftijd toch nog behoorlijk vitaal zijn, want door zo'n smal mangat via ronde en ietwat glibberige metalen sporten afdalen, is voor menige bejaarde geen redelijke optie meer. Beneden aangekomen kwam ik in een vrij kleine ruimte terecht. Met één snelle blik zag ik dat deze kamer inderdaad dienst deed als slaapkamer en ook ontwaarde ik vlak naast de metalen ladder een soort wasbak. De pijp hierboven mondde uit in een rond handvat, wat naar beneden getrokken kon worden. Een heldere waterstraal spoelde in het metalen opvangbekken daaronder. Er moest trouwens best wel enige kracht worden uitgeoefend om de kraan in deze stand te houden. Zodra ik mijn greep verslakte, sprong de kraan terug in de buis en werd de watertoevoer afgesneden. Dat was best wel efficiënt zo. Er werd aldus geen kostbaar water verspild.

Naast de wasbak was op een stenen sokkel een lampje aangebracht, maar de blikvanger was het prachtige wandtapijt dat op de muur achter de wasbak en naast de ladder was bevestigd. Het tapijt was in tinten rood, crème en zwart gemaakt en had wel iets weg van een oosters tapijt. In het centrum van het kleed was – hoe kon het ook anders – een grote vijfpuntige ster aangebracht. Dit symbool was ik inmiddels al in talloze variaties tegengekomen.

Rechts van de wasbak eindigde de muur al en stuitte ik op de muur waarin een niet al te groot raam was aangebracht. Dit raam was een flink stuk verzonken in de dikke

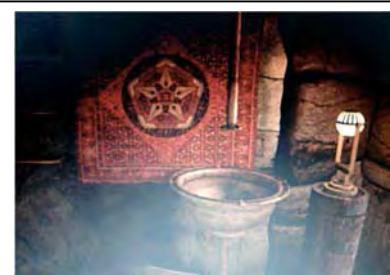

Op de vensterbank staat net zo'n imager als in het schooltje op het tweede eiland.

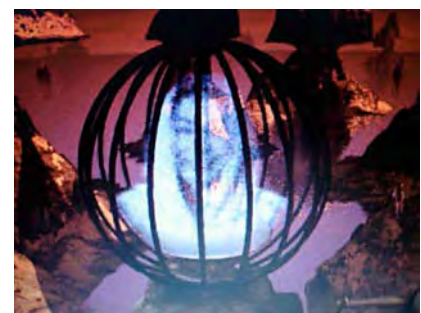
stenen muren, zodat er ruimte was voor een kloeke vensterbank. Op deze vensterbank stond een bekend apparaat! Dit was zo'n vergelijkbaar 'vogelkooitje' als ik in het schooltje op het tweede eiland had aangetroffen. Zou ik opnieuw een speech van Gehn te horen krijgen? Ik draaide aan de zwenkel.

In het kooitje lichtte ditmaal een wittig beeld op, duidelijk van een zeer jonge vrouw die haar tienerjaren nog maar amper achter de rug had. Gezien de wittige kledij die ze droeg, compleet met

capuchon, zou dit wel een Rivenees meisje zijn. Ze sprak de taal die ik niet machtig was, maar ze was duidelijk een beetje aan het giebelen met iemand die zich kennelijk tijdens de opname links voor het toestel bevond. Misschien was ze alleen maar verlegen en deed ze een beetje gek, zoals wel meer mensen doen die voor het eerst een microfoon op zich gericht krijgen en in de lens van een camera kijken. Ze sprak een paar woorden, keek vervolgens de kijker recht aan, zei weer wat en struikelde lachend bijna uit beeld. Kennelijk werd ze toen door haar onzichtbare toehoorder gemaand om even normaal te doen, want plots werd ze ernstig, terwijl ze zich opnieuw recht voor de kamera posteerde. Ze

Achter de wasbak hangt een prachtig wandtapijt.

De imager bevat een filmpje van een liefallig Rivenees meisje.

sprak nu de woorden: "Taka mèm... San botégan shem. Vassie." Na deze woorden doofde het beeld.

Wie was deze jonge vrouw? En waarom bewaarde Gehn dit beeld op zijn slaapkamer? Dan kon het toch niet anders zijn dan dat dit het liefje van Gehn was, of een dochter, een zusje, of misschien wel zijn vrouw, lang geleden, of zelfs zijn moeder! In ieder geval moest dit voor Gehn een zeer dierbaar familielid zijn.

Het antwoord op deze vraag werd meteen beantwoord bij het zijwandje naast het raam. Daar had Gehn een tweetal ronde portretten opgehangen, waarvan er één overduidelijk van de jonge vrouw was die ik zojuist had zien en horen spreken. Rechtsonder stond op de ronde foto in een klein kriebelschrift wat geschreven en tot mijn eigen verrassing in mijn eigen taal! Het handschrift zélf was helaas lastig te ontcijferen, maar na goed turen slaagde ik er toch in het te lezen. "Aan Gehn mijn echtgenoot en mijn redder" las ik, "ik stel mijzelf open voor de liefde die mij heeft gered."

Duidelijk. De jonge dame op deze foto en in de imager was dus de vrouw van Gehn.

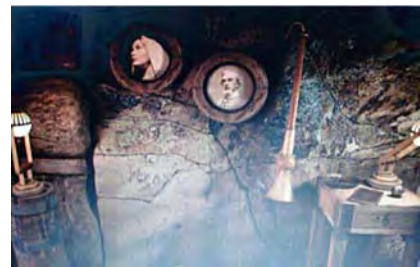
De (groot)vader van Gehn?

Het tweede portret toonde een bejaarde man, die een min of meer vergelijkbaar kostuum droeg als ook Gehn had gedragen. De zwart-wit foto die de man met snor en baard toonde leek mij erg oud, alsof het kiekje meer dan een eeuw geleden was gemaakt! Zou dit de vader of grootvader van Gehn zijn?

Naast beide portretten hing er ook nog een blaasinstrument aan de wand, dat leek op een kruising tussen een fagot, een blokfluit en een trompet. Was hiermee soms het muziekstuk gespeeld dat ik daarnet in de ruimte hierboven had beluisterd? Dat zou heel goed kunnen.

Naast de wand met de portretten en het blaasinstrument stond een klein tafeltje, dat op zijn beurt naast een alkoof stond, waarin een éénpersoons bed was aangebracht. Het bed was duidelijk onbeslagen en nogal strak, maar netjes opgemaakt, al leken de lakens een beetje smoezelig te zijn. Van dichtbij zag en rook ik dat dat niet het geval was, door een gebruik van jaren waren de lakens alleen maar iets verkleurd, maar verder schoon en gaaf. Het bovenlaken was strak om een dikke spreij gewikkeld en midden op het omgeslagen deel van dit laken, pal onder het kussen, lag een vrij groot ronde houten embleem, dat ook weer de vijfpuntige ster toonde. Waarom Gehn dit voorwerp op zijn bed had liggen, wist ik niet.

Hiermee was ik de hele, kleine ruimte al rondgegaan en aangezien de dikke stenen muren verder geen andere nisjes of vakjes vertoonden, was het laatste object wat nog iets kon opleveren, het tafeltje dat naast het bed stond.

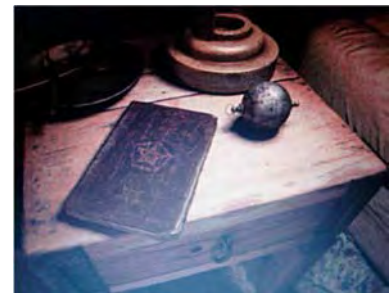
Aan de muur naast de alkoof met een bed hangen twee portretten en een blaasinstrument.

Het bed van Gehn is keurig opgemaakt.

Het was een houten tafeltje van de meest simpele soort. Bovenin was een laatje bevestigd, maar de inhoud was weinig schokkend: een tweetal lakens en nog een deken. Op de tafel stond een soort bureaulamp en een tinnen bord met een bestek. Voor de lamp lag een rond apparaatje waarvan ik niet wist wat daarvan de functie was, maar interessanter was het boek dat schuin op het tafeltje lag!

Het omslag bestond uit donkerbruin leer en zag er duidelijk verweerd uit. De hoeken waren ietwat ingesleten, wat ook de indruk wekte dat het boek oud was en in ieder geval zeer vaak open- en dichtgeslagen. De kaft zelf was bezaaid met krassen en slechts met moeite was te zien dat deze ook getooid was met een vijfpuntige ster. Als ik ergens een antwoord op mijn vragen zou kunnen vinden en misschien wel de code die ik zocht, dan was het wel in dit boek! Tenminste... als dit óók een dagboek was, dat door Gehn was geschreven. Misschien was dit wel een heel ander boek, gewoon een favoriet exemplaar van Gehn, waarin hij even las, alvorens te gaan slapen...

Het tafeltje naast Gehn's bed is zeer simpel. Het boek dat daarop ligt, is interessanter!

Maar gelukkig, dat was niet zo, wat al meteen op de eerste bladzijde bleek zodra ik het boek had opengeslagen en de eerste zinnen las. Ik herkende het handschrift van Gehn en aan de datum zag ik dat dit boek voor een deel gelijktijdig was geschreven als het verslag dat ik in het laboratorium had aangetroffen. Bij gebrek aan een zitplaats in deze ruimte, pakte ik het boek op, installeerde mij daarmee op de rand van het bed en begon te lezen.

“29.9.86 Ik start dit laatste journaal met opmerkelijk nieuws – Catherine is teruggekeerd in het Vijfde Tijdperk! En hoewel ik er van gruwel om het te zeggen, ze verdween ook weer net zo snel als ze verscheen, van mij gestolen door de rebellen. Zoals mijn wacht vertelde, ze schakelde in de kooi bij het plateau van de Spleet – zo gok ik – toen hij plotseling werd aangevallen door een groepje rebellen die hem beschoten en haar wegvoerden. Ik vermoed dat het in werkelijkheid zo is gegaan dat hij er verstomd van was om er getuige van te zijn dat na zo een lange tijd iemand naar binnen schakelde, dat hij een gemakkelijk doelwit was voor welke rebel dan ook die daar – door stom geluk aanwezig was! Desondanks heeft hij haar goed genoeg kunnen bekijken om te bevestigen dat ze inderdaad Catherine was. Hij heeft ook geclaimd dat hij al haar bezittingen heeft geïnspecteerd en op haar persoon geen schakelboek heeft aangetroffen, een feit dat – indien waar – de vraag hoe ze dan naar hier wist terug te komen, raadselachtiger maakt.”

Kijk eens aan! Gehn beschreef hier de aankomst van Catherine in Riven volgens zijn standpunt, terwijl Catherine dezelfde gebeurtenis ook al in háár dagboekje had beschreven. Het was boeiend om beide visies naast elkaar te leggen, zo kon ik nauwkeuriger bepalen wat zich hier allemaal had afgespeeld de laatste tijd. Ik las verder.

“Hoewel ik ziek ben van frustratie omdat ik de enige vracht die deze kooi ooit heeft gevangen ben kwijtgeraakt, ben ik ook vervuld van hoop – ze zal me nu wellicht een route terug naar D'ni kunnen leveren. Het is waar dat ik er in geslaagd ben om uit de beperkingen van het Vijfde Tijdperk te breken, ondanks een overweldigende

overmacht. Zo kan ik mijn missie hervatten om mijn cultuur van uitsterven te behoeden; maar ik ben bang, tenzij ik in staat ben om de toegang te herwinnen tot de grote voorraden die in de ruines van de grote stad liggen, dat de taak om deze grote beschaving te reconstrueren onmogelijk zal blijken te zijn. Als Catherine inderdaad een schakelboek bij zich heeft, dan ben ik al halfweg – zo niet, dan zal ze opgesloten zitten in het Vijfde tijdperk en mag ik aannemen dat mijn op het emotionele vlak gebrekkige zoon snel zal verschijnen om haar te bevrijden. Hoe dan ook, het is cruciaal voor mijn plannen dat ik haar snel zal vinden. Haar aanwezigheid hier en nu maakt dat ik gedwongen word om de rebellen meer serieus te nemen – ik zou nooit hebben toegestaan dat ze het zo lang wisten vol te houden.

5.10.86 Opnieuw heeft de ‘Grote Whark’ zijn nut gedemonstreerd. Afgelopen week hebben de dorpelingen grote moeite om er mee om te gaan – kennelijk hebben zij lucht gekregen van de komst van Catherine – en hun angst voor dit mythische beest is alles geweest wat hen in het gareel heeft gehouden. Had ik werkelijk écht geweten hoe nuttig deze wonderbaarlijke schepsels bewezen hebben te zijn, dan zou ik er wellicht meer hebben gevangen toen de plaatselijke populatie nog ruimbemeten was; maar, om zeker te zijn – als deze verstoringen doorgaan, dan zullen mijn huidige knuffels niet hoeven te verhongeren wegens gebrek aan versnaperingen.”

Zie je nu wel, wat een ‘nobeles’ man Gehn was en is! Hij zag er geen been in om zijn volgelingen, zodra ze iets te opstandig werden, aan een whark te voeren! Dat vermoeden had ik al lang, maar een spijkerhard bewijs had tot dusver ontbroken. Maar nu schreef hij het zelf, in zijn eigen dagboek. Nee, ik had de goede beslissing genomen om zijn woorden van daarstraks niet te geloven en ervoor te zorgen dat hij van het valse schakelboek gebruik zou maken. Als bevestiging klopte ik even op het bewuste boek dat ik nog steeds bij mij droeg. Ik ging even verzitten en las verder.

“13.10.86 Het zoeken naar Catherine wordt voortgezet –

Ik heb diepe spijt van mijn fout om deze primitieve mensen ook maar iets te leren over de Boeken. Het lijkt erop dat met iedere dag die verstrijkt ik mij erger realiseer in welke mate ze nog niet klaar waren voor deze wetenschap – zelfs niet op de versimpelde manier zoals ik het aan hen had gepresenteerd. Hun denken, alleen toegespitst op de zeer eenvoudige taken van het dorpsleven, waren ongeschikt om de Kunst in heel zijn complexiteit te bevatten en zodoende waren ze niet in staat om de essentiële onderliggende principes er uit te halen die – ironisch genoeg – zo elegant simpel zijn. Het is overduidelijk dat veel van de afkeer dat tussen ons bestaat zijn oorsprong vindt in hun falen om de volle betekenis te grijpen van de informatie die ik hen gaf. Als ze maar in staat waren om zelfs maar de kleinste glimp van de toekomst te vatten die ik voor hen in petto heb, dan zou dit conflict niet bestaan.

De geesten van de kinderen zijn veel kneedbaarder. Met de juiste instructie, zullen zij een gepastere houding aannemen richting de cultuur die hen hun levens gaf.

Soms nemen ze het tot zich, bijna alsof ze een beetje D’ni bloed in zich dragen. Gegeven de grenzen van de hier geboren autochtonen ben ik er desalniettemin nogal alert op dat geen van hen een inzicht bereikt dat hen in staat stelt om te zondigen tegen hun toekomst op de manier zoals Catherine dat had gedaan. Hoe

Het dagboek van Gehn.

dom was ik om te denken dat ze een dergelijke verantwoordelijke kennis kon beheren, terwijl het nogal duidelijk was dat zelfs mijn eigen zoon dat niet kon. Atrus – nog steeds blijft hij een van de grootste teleurstellingen in mijn leven. Ik had hem nooit alleen bij mijn moeder moeten achterlaten – tegen de tijd dat ik hem kwam halen was hij al vergiftigd door alle denkwijzen van de D’ni. Misschien was dat de enige manier dat ze het feit kon rationaliseren dat ze verantwoordelijk was voor de ineenstorting van hun beschaving. Zo veel verwoesting, zo veel verloren grote levens – de schuld moet onverdraagzaam zijn geweest. Ik heb vage herinneringen aan de genegenheid die ze voelde voor mijn vader en voor onze wereld... maar uiteindelijk was ze een buitenstaander wiens onwetendheid van de D’ni een katalysator werd voor hun overlijden. Als ik in staat ben om onze cultuur te herbouwen en in dit proces een dergelijke vitale zwakte kan corrigeren, dan was wat ze deed misschien uiterst noodzakelijk, namelijk dat een nieuw tijdperk van voorspoed zich wellicht op enige dag zal aandienen.”

Hier liet Gehn toch een glimp van het verleden zien die mij tot nadenken stemde. Was het werkelijk zo dat zijn moeder de veroorzaakster was van de ondergang van de D’ni? Hoe zou ze dat dan hebben kunnen doen? Vragen, waarop ik het antwoord niet wist. Uiteraard was het waarschijnlijk dat Gehn hier zijn eigen gekleurde en daarom wellicht deels verdraaide of zelfs onjuiste visie op de voorbije gebeurtenissen schetste. Wat dat betreft was het veelbetekenend dat hij hier wél een portret van zijn vrouw en wellicht van zijn vader had hangen, maar niet van zijn moeder. Hij moest écht denken dat zij verantwoordelijk was voor de ondergang van de D’ni beschaving, waar zij zelf – althans dat viel uit zijn verslag op te maken – niet echt deel van uitmaakte. Wat voor dramatische gebeurtenissen zich in het verleden hadden afgespeeld, daar zou ik, afgezien van een enkele vage verwijzing hier en daar, toch niet achterkomen. Maar misschien zou Gehn daar verderop nog iets over schrijven. Ik was nu met de lezing van dit dagboek gevorderd tot iets over de helft, dus het schoot al op. Over een code had ik ook nog niets gevonden, maar op dit punt in het verslag was Catherine ook nog niet gevangen gezet. Ik las snel verder.

“4.1.87 De laatste paar weken heb ik mij regelmatig aangevallen gevoeld door beelden uit het verleden. Toen ik vandaag in het klaslokaal stond, werd ik herinnerd aan mijn eigen jeugd: de jaren die ik doorbracht in het Boek-Makers Gilde, vaders enorme trots bij ieder van mijn kleine vorderingen daar. Hij was een belangrijk man in de D’ni wereld – maar ik hou het niet vol te lang aan hem te denken; het is te veel, ik was te jong om iets te zien.”

Met deze passage was het wel bijna zeker geworden dat het tweede ronde portret in deze ruimte inderdaad van Gehn’s vader was. Ik hervatte de lezing van het dagboek.

“8.2.87 Ik heb haar te pakken! Afgelopen late nacht kreeg ik de bevestiging dat Catherine in het dorp was om te proberen de mensen over te halen haar te volgen. Ik verloor twee goede mannen in de schermutseling, maar ik zou het honderdvoudige aantal hebben betaald voor zo een prijs. Ze is naar het Gevangenis eiland gebracht, waar ik probeer enig inzicht te verwerven in de reden van haar aanwezigheid hier. Ik moet vechten tegen de steeds opkomende impuls om haar aan de galgen te hangen; ze heeft de meest woede opwekkende houding aangemeten om mijn vragen – als ze deze sowieso al beantwoordt – alleen in haar originele taal te beantwoorden. Zelfs dan is ze een slechte leugenaars – ik ben er nu behoorlijk zeker van dat haar

terugkeer naar Riven onbedoeld was en dat ze geen schakelboek met zich meebracht. Tot dusver is ze ook onwillig de verblijfplaats van de Moiety met mij te delen...

We zullen zien – hoewel, zonder hun leider zullen ze opnieuw krachteloos tegen mij zijn.

Als catherine's komst hier inderdaad een ongeluk was, dan is Atrus gebonden om haar te komen halen – dat is een gegeven feit. De vraag die ik nu moet overwegen is – hoe zou hij dat gaan doen? Het is waarschijnlijk dat zijn aarzeling wordt ingegeven door – op zijn minst deels – dit dilemma. Hoe dan ook, hij zal een schakelboek naar hier moeten brengen om weer terug te kunnen gaan naar D'ni – er is geen andere manier.”

Het was nu in ieder geval duidelijk waarom Gehn Catherine in leven had gehouden en niet aan de wharks had gevoerd. Hij hoopte dat Atrus haar zou komen redden en hem op die manier indirect een schakelboek naar D'ni zou hebben toegespeeld. De hele opstelling van de schakelboeken op de eilanden en hier in het 233^e Tijdperk was er op gericht om de bringer van dit boek hier te vangen. In feite was het nu ook zo gelopen, ware het niet dat Atrus Gehn opnieuw te slim was afgeweest. Daarom zat Gehn nu opgesloten in het valse schakelboek! Ik liet mijn ogen opnieuw over de regels van het dagboek van Gehn glijden, dat nu ook het eind begon te naderen. Nog maar vijf bladzijden...

“20.6.87 Het is laat en ik kan niet slapen. Ik heb zoveel verloren in mijn leven. Mijn mensen, mijn vader, mijn zoon en mijn vrouw – Keta, jij was de enige echte goedheid die ik ooit heb gekend. Als ik jouw geflikker daar bekijk in de imager... Soms droom ik ervan dat je echt bent. Als ik je weer tot leven kon wekken met mijn pen dan zou ik dat onmiddellijk doen en de rest van de wereld aan zijn miserabele lot overlaten.”

Tja, natuurlijk was ook Gehn niet te benijden. Hoewel hij een autoritaire man was die geen tegenspraak duldde en zéker niet kon verdragen dat hij werd tegengewerkt, had hij het in het verleden toch ook aardig voor zijn kiezen gehad. Hij weigerde alleen maar in te zien dat zijn wanhopige plannen om de bijna geheel verloren gegane beschaving van de D'ni weer in eer en luister te herstellen, een taak was die hem ver boven het hoofd was gestegen. Het moest dan extra frustrerend voor hem zijn dat ook zijn eigen zoon hem daarin niet ter wille was geweest. Hoewel ik nog steeds dacht dat de wereld beter af was met een opgesloten Gehn, voelde ik na lezing van de laatste alinea nu toch een zeem van medelijden.

Het zag er naar uit dat ik bijna bij het heden en dus bij het einde van het dagboek was gekomen. Dat bleek meteen al bij de lezing van de volgende regels:

“30.7.87 Verdomme, die woestelingen! Ik zou goed af zijn als ik het advies kreeg ze allemaal in het Vijfde Tijdperk achter te laten en opnieuw met een schone lei te beginnen!

Een vreemdeling is hier aangekomen met een schakelboek naar D'ni! En opnieuw is mijn waardeloze gunsteling overvallen door de rebellen. Van wat ik heb kunnen opmaken uit zijn warrige verklaring is dat het kennelijk ergens deze ochtend is gebeurd. De kooi is beschadigd, maar dat doet er niet toe – alles wat ik nodig heb, is nu hier. Atrus zal hier zeker achter zitten, maar toch, hoe kon hij zo stom zijn om iemand naar hier te sturen met een schakelboek? Zo een blunder is niets voor hem. Zou het zo kunnen zijn dat hij tot inzicht is gekomen? Zou hij na al die jaren eindelijk

zijn arme oude vader laten gaan? Nee, hij is maar op één ding uit – misschien zou hij haar vinden.

Vanaf dit moment hoef ik alleen maar af te wachten en waar te nemen.”

Dat waren de laatste regels die Gehn in zijn dagboek had geschreven. Hij had inderdaad de tactiek toegepast om rustig hier in zijn toevluchtsoord af te wachten, tot ik vanzelf zou opdagen. Hij had misschien al inwendig victorie gekraaid zodra ik de stap nam om het meegebrachte schakelboek te gebruiken, maar dat was dus eventjes anders gelopen.

Dat nam niet weg dat ik nog steeds niet de code had gevonden die ik zou moeten gebruiken om Catherine uit haar gevangenis te bevrijden. Mijn vermoeden dat ik deze code in dit boek zou aantreffen, bleek dus een onjuiste te zijn. Voor de zekerheid bladerde ik het boek nog verder door, maar de resterende pagina's waren leeg en ook zaten er geen losse blaadjes tussen. Wat nu? Ik legde het boek terug op het tafeltje, waarbij ik onbedoeld even tegen het ronde apparaatje tikte, wat ernaast lag.

Ik bekeek dit instrumentje, dat ik tot dusver alleen maar een vluchtige blik had gegund, eens nader. Het was een metalen bolletje, dat wel wat weg had van een globe. Het continent dat in zwart op het zilverachtige oppervlak was gegraveerd, herkende ik niet. Was het misschien Riven, vóórdat dit rijk in aparte eilanden uiteen was gevallen? Of misschien keek ik hier wel naar de originele woonplaats van de D'ni, waar die zich dan ook mocht bevinden. In feite was ik al een paar keer zélf kortstondig in D'ni geweest, al was dat in een grot, gewelf of zaal ergens binnen. Ter hoogte van de noordpool was een knopje bevestigd en bij de zuidpool een knopje met een oogje. Een nauwkeuriger blik leerde dat de evenaar in feite een spleet was, waarlangs de kleine globe in twee halfronden uiteen kon vallen...Ik pakte het apparaatje bij beide polen beet en trok...

Een grappig apparaatje dat wel een globe lijkt te zijn...

De globe spleet open en tot mijn verassing hoorde ik nu het zachte tikken van een klokje. Maar ik hoorde nog meer! Er klonken vijf tonen, eerst een soort 'prrt' en daarna vier maal het geklingel van een belletje. Die tonen waren hetzelfde als twee van de drie geluiden die ik ook had gehoord bij het bedieningspaneel van de gevangenis op het vijfde eiland! Had ik hier onverwacht de juiste combinatie van Catherine's gevangenis toegespeeld gekregen?!

In werkelijkheid is het een soort wekker, die mij ook de code laat horen die ik zoek!

Terwijl ik dit overdacht, was het apparaatje weer dichtgeschoven. Ik opende het opnieuw, en hoorde dezelfde vijf tonen en het zachte getik. Nu nam ik de tijd om het inwendige van het uurwerkje te bekijken. Erg veel wijs werd ik er niet van. Langs de linkerkant waren allemaal D'ni getallen zichtbaar, elders stonden andere symbolen, maar ook gewone getallen. Ongetwijfeld kon Gehn hiermee tijd, dag en datum aflezen en wellicht zou hij dit klokje ook als wekker kunnen gebruiken, maar ik hield het toch maar liever bij een gewoon horloge. Ik legde het

apparaatje weer neer daar waar ik het had gevonden, en besloot dat het nu hoog tijd werd om opnieuw af te reizen naar het vijfde eiland, om daar de nu verworven code eens uit te proberen.

Door het mangat klauterde ik omhoog naar de ronde kamer. Ik liet mijn blik nog eenmaal door de ruimte dwalen. De volgende belangrijke en wellicht laatste fase was nu aangebroken. Eerst moest ik Catherine bevrijden en zij zou mij ongetwijfeld mededelen wat de stappen waren die vervolgens gezet moesten worden. Eerst zou zij terug willen gaan naar haar mensen, en daarna zou Atrus op een of andere manier moeten worden ingeseind. Ik vreesde dat op de één of andere manier de sterrenspleet daarin een rol zou spelen...

Ik liet mijn blik nog éénmaal door de ruimte dwalen.

Ik liep naar het centrum van de kamer, koos het juiste schakelboek uit, sloeg het open en schakelde naar het vijfde eiland, wat Gehn in zijn dagboek 'het Gevangenis eiland' had genoemd.

Hoofdstuk 26: De bevrijding van Catherine.

Het voelde toch een stuk prettiger dat ik ditmaal niet in de schakel van het boek bleef hangen, maar dat de reis meteen werd voortgezet. Het leek trouwens wel dat men moest wennen aan het reizen per schakelboek. Met iedere reis die ik zo ondernam bleef ik helderder van geest. Na een ogenblik werd ik aan de andere kant van de tunnel het boek uitgegooid en stond ik in de bol op het vijfde eiland.

Ik verspilde geen tijd. Snel opende ik de bol en liep over het metalen voetpad naar de ingang van de gevangenis in de gigantische boomstronk. Voor het bedieningspaneel staand, dacht ik nog even na. De meest linkse knop produceerde dat korte klikkende geluid, die kon ik dus met rust laten. De middelste deed 'prrrt' en de rechtse liet dat belgeluid horen. Als de wekker op Gehn's nachtkastje inderdaad de juiste code had laten horen, dan moest ik nu de middelste knop één maal en de rechter vier maal indrukken. Dat deed ik en nadat de laatste toon was weggestorven, hoefde ik boven mijn hoofd niet eens de hendel over te halen. Het naar rechts halen van de schuif boven de drie knoppen was voldoende. De tralies kwamen in beweging en draaide weg van de muur. Vervolgens ging de lift automatisch omhoog.

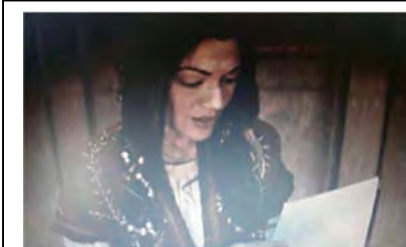
Boven aangekomen was de cel van Catherine leeg. Kennelijk bevond ze zich op het balkon, maar had ze het gerucht van de lift gehoord. Behoedzaam betrad ze haar cel, maar zag toen dat ik het was. Een tweede blik maakte haar duidelijk dat de tralies tussen de lift en haar cel verdwenen waren. Ze was vrij! Even draalde ze nog

"We moeten snel handelen..."

en liet haar blik snel door de ruimte gaan, maar besloot toen rap dat er eigenlijk niets waardevols in haar cel aanwezig was wat ze eventueel mee moest nemen en voegde zich snel in de lift bij mij. Terwijl ze aan de hendel trok waardoor de lift weer aan de afdaling begon, sprak ze ietwat gejaagd: "We moeten snel handelen. Gehn's mensen weten wellicht al wat er is gebeurd. Als we terug zijn bij de Moiety zullen we enige tijd nodig hebben om te hergroeperen." Hier pauzeerde Catherine even en

haar blik gleed over de bobbel op mijn lichaam, die verraadde dat ik daar onder mijn kleding het valse schakelboek verborgen hield. "Mag ik het boek zien?" Vroeg

Vol ongeloof bekijkt Catherine de foto in het valse schakelboek.

Catherine en ik overhandigde haar het gevraagde. Met nog een blik van ongeloof sloeg ze het boek open en bekeek de foto kritisch. Ik zag nog steeds niets meer dan een draaiende foto van D'ni, maar haar geofende ogen zagen kennelijk meer. Heel kort speelde er een glimlach langs haar mond terwijl ze opmerkte: "je hebt het

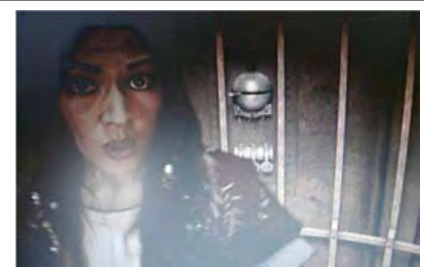
klaargespeeld! We zijn allemaal vrij! Je hebt Gehn gevangen!" Daarbij schudde ze steeds haar hoofd, alsof ze niet kon geloven wat ze zag. Maar na haar laatste woorden keek ze mij vol bewondering aan en

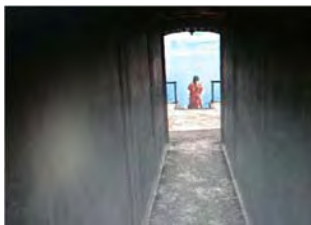
*"Je hebt het klaargespeeld!
We zijn allemaal vrij!"*

brak er op haar gezicht een veel bredere glimlach door.

Terwijl de lift beneden tot stilstand kwam, deed ze met een mengelmoes van vreugde en nog steeds een beetje ongeloof het boek dicht en merkte licht bezorgd op: "Maar dan zijn nog steeds zijn aanhangers. Ik weet niet wat zij zullen doen zodra ze beseffen dat hij weg is. We moeten de dorpelingen zo snel als maar mogelijk is, naar een veilige plaats overbrengen. Je moet teruggaan naar Tempel eiland en daar de spleet heropenen. Ik weet dat het riskant is, maar het is de enige manier om Atrus een seintje te geven. Ik zal zo snel als ik kan daar ook zien te komen, maar wacht niet op mij." Hier draaide Catherine zich half om en met een machtige ruk van haar arm maakte ze het bedieningsmechanisme van de gevangenis onklaar door de drie draden van de ventielen stuk te trekken. Vervolgens keerde ze zich weer om en terwijl ze de lift uit snelde richting de trap, riep ze mij toe: "Niet vergeten! De code van het kijkvenster vind je in mijn dagboek! Veel geluk!"

Catherine vertelt wat er nu van mij wordt verwacht, nadat ze het mechanisme van haar cel onklaar heeft gemaakt.

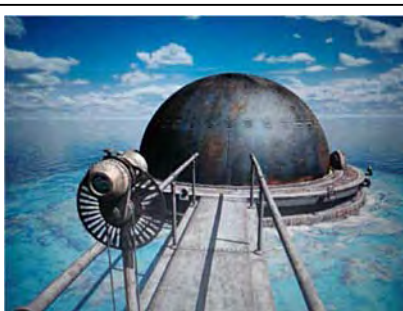

Catherine gaat er als een haas vandoor om haar mensen te redden.

Tijd om nog iets naar haar te roepen kreeg ik niet, want Catherine was het gangetje al uitgehold en de trap afgerend. Toen ik een kort moment later ook boven aan de trap was gearriveerd, was zij al uit het zicht verdwenen. Terwijl ik de trap afdaalde, hoorde ik in de verte al het gerommel van de bol die ze opende om van hier weg te schakelen. Ik moest maar snel haar voorbeeld volgen. Hoewel Gehn veilig gevangen zat in het valse schakelboek, hing er nu toch een vreemde spanning in de

lucht, die mij vertelde dat het niet verstandig was om nog veel tijd te verspillen.

Op dat moment realiseerde ik mij dat Catherine het gevangenis schakelboek had meegenomen, maar dat was wellicht beter zo. Met behulp van het valse schakelboek kon ze twijfelaars onder haar mensen duidelijk maken dat Gehn inderdaad onschadelijk was gemaakt...

De bol draait weer...

Inmiddels was ik ook nabij de draaiende bol aangekomen en inderdaad, de bol draaide nu! Dat was onverwacht, maar eigenlijk ook logisch. Ook hier had Gehn dus een veiligheidssysteem ingebouwd. Zodra iemand van het in de bol aanwezige schakelboek gebruik zou maken, zou de bol zich daarna automatisch sluiten en weer in beweging worden gezet. Een andere gebruiker zou de bol dan opnieuw stil moeten zetten en bovendien de juiste code moeten intoetsen.

Ik blikte even door de stroboscoop die hier op het looppad stond, om het juiste moment te kunnen bepalen om op de knop daarboven te drukken. Zowel de bol als de stroboscoop liepen erg soepel en zo had ik een paar pogingen nodig alvorens dit was gelukt. Zo kon ik nu toch nog het gele teken zien wat bij deze bol paste, al had ik

... en moet ik eerst stilzetten.

bij de energiepuzzel en op het derde eiland al geconcludeerd welk teken dit moest zijn. Het was een cirkel met een punt in het midden en een verticale ovaal.

Na een korte blik hierop liep ik snel naar de bol, voerde de juiste code in, opende het boek en schakelde naar het 233^e Tijdperk.

En nu snel weg van hier!

Daar aangekomen wachtte mij een nieuwe verrassing. Opnieuw waren de ronde tralies opgetrokken en kwam ik dus in de kooi terecht! Even schrok ik daarvan, maar al snel haalde ik opgelucht adem. Ook deze veiligheidsmaatregel kon ik omzeilen. De kachel had ik gelukkig laten branden en zodoende waren alle schakelboeken rondom de kooi van de benodigde energie voorzien. In de ruimte had ik immers verder niets meer te zoeken. Ik hoefde alleen maar het juiste schakelboek uit te zoeken, namelijk degene die mij naar het eerste eiland zou brengen, de locatie die door Catherine 'Tempel eiland' werd genoemd.

Dit is het schakelboek dat ik moet hebben.

Het juiste boek was snel gevonden, het was het exemplaar met vijf ruitjes op de kaft, in een patroon van twee en daaronder drie ruitjes. Ik sloeg het boek open en checkte voor de zekerheid het beeld dat in de foto opdoemde. Het beeld draaide inderdaad naar de bol op het eiland naast de grote gouden koepel.

Ik schakelde en arriveerde even later op de plaats van

Voor de zekerheid check ik nog even de oplichtende foto in het schakelboek.

bestemming. Na het openen van de bol daalde ik snel het looppad af en belandde in het tunneltje. Aan het eind daarvan trof ik echter niet het liftje aan!

Maar natuurlijk... Catherine was mij immers vóór geweest en daarom stonden beide liftjes vlak boven mijn hoofd en nog veel verder daarboven geparkeerd.

Ik drukte op de knop en deed een paar passen achteruit. Met een gerammel kwam daar inderdaad het eerste liftje omlaag, terwijl de andere het ontstane gat in het looppad hierboven opvulde. Ik stapte op het platform, en drukte opnieuw op de knop. Beide liftjes gingen weer omhoog en even later stond ik op het looppad. Buitenom arriveerde ik al snel in de gouden koepel, waar nog steeds dat monotone, ritmische gebrom weerklonk. Ik volgde het pad hier verder, tot ik bij de splitsing arriveerde die me bij de loopbrug naar de roterende kamer zou brengen. Ik zag dat Catherine daar het gebogen stuk loopbrug in de koepel weer had ingetrokken, wellicht om haar rugdekking te geven, of om eilanders die ze misschien niet kon overreden te beroven van een gemakkelijke doorgaande route? Het maakte voor mij in ieder geval niet uit, want ik hoefde niet die kant op.

Dat Catherine een aantal veiligheidstruckjes had uitgehaald, bleek ook uit het feit dat ze de ophaalbrug die naar de roterende kamer leidde, weer had opgetrokken. Een slimme actie, want zo kon niemand van de eilandkant ná haar passage en vóór mijn aankomst hier, de gouden koepel óf het schakelboek in de draaiende bol bereiken. Ik haalde de brug weer neer, stak over en via de roterende kamer en het pad langs de rotsen, stond ik spoedig op het punt alwaar mijn avonturen hier een aanvang hadden genomen. Hier begonnen ook de grillige metalen platen, die als afdichting van de sterrenpleet dienst deden. Een vijftiental meters verderop bevond zich de telescoop. Ik haalde eens diep adem. Er wachtte mij nu nog een zware taak. Mij werd de eer gegund om de sterrenpleet te heropenen en daarmee misschien wel heel Riven naar de ondergang te leiden. Had Catherine wel voldoende tijd om al haar mensen te redden? En kon Atrus snel genoeg naar hier komen? Catherine had mij op het hart gedrukt om haast te maken en niet op haar terugkeer te wachten. Goed dan. Het moest nu dan maar gebeuren...

Hoofdstuk 27: Adieu Riven!

Staand voor het hekwerk dat de telescoop omringde, hoorde ik het gesis dat aangaf dat de sterrenkijker nog steeds van stoomenergie werd voorzien. Ik kon dus het instrument naar beneden manoeuvreren. Maar eerst moest het luik onder de kijker geopend worden.

Ik ging op mijn knieën voor het luik zitten en zag dat het metaal door inwerking van de zilte lucht al behoorlijk roestig was geworden, maar goed, inmiddels had ik begrepen dat deze afdichting al zo'n dertig jaar geleden was aangebracht, dus verwonderlijk was dat niet.

Onder het handvat zaten een vijftal knopjes. Welke code had Catherine ook alweer neergeschreven in haar dagboekje? Ik pakte het boekje erbij en zocht de juiste bladzijde op. O ja, 2-4-4-4-3. Dat was op zich heel listig bedacht van Gehn. Er waren vijf knopjes, dus iemand die niet bekend was met de code en persé dit kijkluik wilde openen, zou wellicht denken dat hij ieder knopje éénmaal moest indrukken. Zelfs als die persoon dan alle mogelijke combinaties zou proberen, 120 mogelijkheden, dan nog zou hij nog onsuccesvol zijn. Ik drukte knopje '2' éénmaal in, knopje '4' drie maal achter elkaar en tot slot knopje '3'. Het luik kon nu inderdaad moeiteloos geopend worden.

Het luik onder de telescoop is geopend...

Achter het luik zat een dik, rond glas en daaronder was alles zwart. Was er nu iets door de telescoop te zien? Ik krabbelde overeind en tuurde nieuwsgierig door het oculair van de kijker. Een stelknop om het beeld scherp te krijgen kon ik niet ontdekken, maar de telescoop was wellicht standaard op 'oneindig' ingesteld. Inderdaad kreeg ik een aardig scherp beeld te zien, al werd het plaatje aan de linker onderkant verstoord door het invallende zonlicht. Desalniettemin leek het wel of ik pardoes in de diepte van het heelal keek.

Ik zag diverse heldere en wat zwakkere sterren, maar ook oplichtende gasnevels en vagere lichtvlekken die op de aanwezigheid van sterrenclusters wezen. Er waren ook slierten donkere materie zichtbaar. Vooral in het centrum van het beeld was een grote donkere vlek opvallend, waarin zich vrijwel geen lichtpuntjes bevonden. Het leek wel of ik zo door een lichttunnel van sterren keek, met aan het eind een donker uiteinde, die leidde naar...? Inderdaad... een sterrenspleet!

Dan moest ik nu maar beginnen aan de handelingen die nodig waren om de spleet te openen. Toch met lood in de schoenen ging ik aan de gang. Veel liever had ik gezien dat Atrus gewoon met zijn schakelboek voor de dag kwam en ons mee zou nemen naar D'ni. Maar ja, het was nu eenmaal zo dat hij van daar niet kon waarnemen hoe de zaken er hier voorstonden, dus had hij een duidelijk signaal nodig.

Ik wist wat te doen. Eerst haalde ik links bij de omheining de stopper omhoog, zodat de telescoop ongehinderd langs de rail naar beneden kon blijven schuiven. Vervolgens trok ik rechts de hendel omlaag en drukte vervolgens op de knop die daar bij de hendel was aangebracht.

Dreunend daalde de telescoop een stukje. Ik moest in totaal vier maal op de knop drukken om de onderkant van de kijker vrijwel tegen het glas aan te krijgen. Nog één maal drukken en de telescoop zou door het glas heen breken.

Maar voordat ik die fatale handeling zou verrichten, keek ik eerst nogmaals door het oculair. Het hinderlijke zonlicht was nu weg en zodoende kon de sterrenspleet in heel zijn pracht worden bewonderd. Een vreedzaam, maar ook vreemd en ietwat beangstigend gezicht. Was het inderdaad mogelijk dat men zonder ruimtepak door deze onmetelijkheid kon zweven? Het leek zo akelig veel op ons eigen heelal, waar het vacuüm en de kosmische straling meteen korte metten maakten met ieder levensvonkje...

Even later heb ik de telescoop vlak boven het kijkglas geparkeerd.

Nu kan ik de sterrenspleet in al zijn pracht bewonderen.

Ik haalde mijn oog bij het oculair weg en hield mijn hand aarzelend bij de knop. Moest ik het nu wel doen? Was het niet te vroeg? Zou Atrus het signaal opmerken en meteen met een schakelboek naar hier komen? Waar was Catherine? Had ze genoeg tijd gehad om alle Rivenesen naar een veilig heenkomen te sturen? Ik blikte om mij heen, naar de blauwe lucht, de witte stapelwolken en ademde de aangenaam warme zeelucht in. Ging ik zodadelijk het doodvonnis van Riven voltrekken?

Ik drukte op de knop, met mijn ogen stijf dichtgedrukt. "O God, laat alles goed gaan!" Dacht ik bij mijzelf. Ik hoorde het geschuur van metaal op metaal en vervolgens het gerinkel van glas. Inmiddels had ik mijn ogen weer open gedaan, ik wilde niets van het schouwspel missen. Ik zag hoe de punt van de telescoop zich door het ronde glas boorde.

De onderkant van de telescoop breekt door het glas...

Hierdoor zakte de hele kijker een beetje scheef. Kennelijk was er aan de andere kant van het nu geopende luik een relatief tekort aan lucht, want er stak een stormwind op. Stof en los materiaal dwarrelde op en werd naar het ronde gat gezogen. Dat kon niet lang goed gaan zo. Uit voorzorg was ik al een flink stuk naar achteren teruggedeinsd,

De kijker zakt scheef weg in het snel groter wordende gat...

en zag dat de ene gebeurtenis de andere uitlokte en dat er als het ware een kettingreactie op gang kwam. De telescoop zakte nog iets schever, maar omdat het uiteinde nog steeds in het luik stak, werd dit uit zijn voegen gerukt en verdween in de diepte. Ook de metalen platen van het plateau waar de telescoop op rustte, begonnen nu door te buigen, terwijl de wind als een razende tekeer ging. Ik trok mij nog maar wat verder terug en kwam nu vlak naast de hendel van de gevangenis te staan die de rebel tijdens mijn aankomst hier had geblokkeerd, nadat hij de volgeling van Gehn had verdoofd en hem het valse schakelboek had afgepakt.

Vanaf deze, hopelijk min of meer veilige plek zag ik dat ook de metalen platen één voor één losscheurden en door het gat werden opgeslokt. De telescoop werd nu van zijn borgstangen beroofd, kieperde voorover en werd vervolgens binnen enkele seconden door het gapende gat verzwoegen. De pijp die de stoom naar de kijker had vervoerd, was afgebroken, en zwaaide als een dronkeman in het rond, nog steeds stoom uitbrakend.

Maar dat was niet het enige wat er gebeurde. Als bij toverslag was de hemel volgelopen met dreigende wolken en toonden de stukjes overgebleven hemel daartussenin een zwarte kleur. De zon was herschapen in een vaal rode schijf die het geheel in een griezelig licht dompelde. Het leek wel of de dag van het laatste oordeel was aangebroken!

Voor wat betreft Riven, was dat niet eens een dwaze gedachte. Een aardbeving deed de rotsen schudden en vanuit de hoogte begonnen gruis en rotsblokken neer te dalen. Ik begon mij serieus af te vragen of het überhaupt wáár dan ook hier nog veilig zou zijn. Gespannen en in toenemende mate bevreesd keek ik toe hoe een aantal flinke keien van de helling links naar beneden rolden en op de metalen platen ploften daar waar de spleet zich richting de grote Moietydolk en het oosters aandoende gevangenishuisje versmalde en tenslotte overging in rotsbodem. De enorme dolk was precies bij het begin van de sterrenspleet in de rotsige bodem gestoken.

Maar ook de platen die over dit smallere stuk van de spleet waren aangebracht, bleken niet tegen het natuurgeweld bestand. Een voor een moesten ze capituleren en verdwenen ze in de diepte. Binnen een halve minuut was de spleet in volle omvang vrijgekomen. De Moietydolk was door het wegvallen van de steun van de platen en vanwege het aanhoudende getril van de aarde, al wat scheef naar voren gezakt. Nog vóór de laatste metalen plaat dor het gat was weggezogen, kiepte het reusachtige heft naar voren en verdween de dolk met donderend geraas in de spleet, waarbij de punt van het mes, dat eerst nog in de grond stak, nog even als een stervende zwaan omhoogstak, alvorens definitief in de diepte te verdwijnen. Een gapende afgrond was al wat er restte.

Dat ging helemaal fout zo! Ik beschermde mijn gezicht en ogen tegen het neerwarrelende stof en poogde de vallende rotsblokken te ontwijken. Dat laatste

lukte, maar tevergeefs keek ik uit naar een schuilplaats. De stormwind bleef onverminderd loeien, maar het ergste geweld leek nu, althans voor even, voorbij te zijn.

Op dat moment hoorde ik boven de windvlagen uit het geluid dat ik altijd hoorde als

Atrus is naar Riven geschakeld om ons te komen redden!

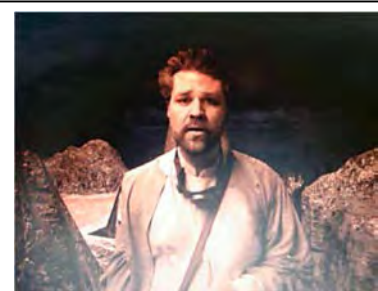
iemand gebruik maakte van een schakelboek. Maar er was hier geen schakelboek! Even later zag ik de gestalte van Atrus verschijnen in het huisje waar ook ik mijn tocht hier op Riven had aangevangen. Hij deed een tweetal passen naar buiten en zag in een ogenblik in welke kritieke staat Riven momenteel verkeerde. Toen zag hij mij staan en snelde in mijn richting. Terwijl hij zijn veiligheidsbril afzette zei hij gejaagd: "Er is niet veel tijd. Waar is Catherine? Waar is het boek?"

letwat ontredderd zag hij dat Catherine niet bij mij was en dat ik ook niet meer het valse schakelboek in bezit had. "Ik snap niet dat..." begon Atrus, maar zijn woorden werden onderbroken door een vrouwenstem. "Atrus!" Daar snelde een lachende Catherine rondom een rotspunt

"Atrus!" Roept Catherine.

naderbij. Zelfs van deze afstand zag ik dat ze het valse schakelboek in haar handen hield. Atrus

"Waar is Catherine? Waar is het boek?"

draaide zich om en herkende zijn vrouw. Snel holde hij in haar richting en ze omhelsden elkaar. Catherine was de eerste die na enige ogenblikken begreep dat ik er ook nog was, haar redder immers, en ze maakte zich uit Atrus' omhelzing los. Ze overhandigde het gevangenisboek aan Atrus en liep mij tegemoet. Om mij

gerust te stellen zei ze: "De dorpelingen zitten veilig in het tijdperk van de rebellen." Ze keek mij even bewonderend aan. "Dank je wel." Ondertussen was Atrus zijn vrouw gevolgd, terwijl hij onderhand het valse schakelboek had geopend en daar had gezien dat Gehn inderdaad gevangen was gezet. "Ik bedank je ook", zei hij, terwijl hij het boek dichtsloeg en opborg in zijn schoudertas. "Je hebt méér voor elkaar weten te krijgen dan ik ooit had durven hopen. Je hebt mij mijn leven teruggegeven," en daarbij blikte hij verliefd naar Catherine. "De weg terug naar huis is nu duidelijk voor ons allen."

"Je hebt mij mijn leven teruggegeven."

Hoog tijd om te schakelen.

Het viel mij op dat de hemel ondertussen nog donkerder was geworden. Nauwelijks was Atrus uitgesproken, of een volgende aardschok deed een nieuwe regen van stof, gruis en stenen neerdalen. Atrus zag in dat ons nog maar weinig tijd restte. Hij haalde een ander boek tevoorschijn, sloeg dat open en hield dat op voor zijn vrouw. Catherine keek Atrus even diep in zijn ogen, streek zachtjes door zijn haar en legde toen rustig haar

hand op de foto van het opengeslagen boek, terwijl ze ook nog even vriendelijk in mijn richting keek.

Gefascineerd keek ik toe hoe dit schakelen er voor een buitenstaander uitzag, ik had dat immers nog niet écht eerder gezien. De eerste mogelijkheid was destijds in D'ni geweest, toen Atrus naar Myst schakelde, om daar definitief met zijn beide zoons af te rekenen. Echt goed had ik dat toen echter niet gezien. Nu zag ik dat eerst de hand en de arm waarmee Catherine de foto in het boek had aangeraakt, in het niets leek op te lossen en dat vervolgens de rest van haar lichaam leek te volgen. Nog even zag ik de achtergrond door haar gestalte heen schemeren, alsof ze plots doorschijnend was geworden. Even later was ze totaal opgelost. Atrus hield het boek nog even stil en opengeklapt, maar sloot het vervolgens langzaam, terwijl hij zich naar mij keerde. Hij hield het boek nu stevig met beide handen vast en sprak met een lichte spijt in zijn stem: "Hier scheiden onze wegen. Misschien zullen wij elkaar opnieuw ontmoeten in de toekomst. Je weet waar je mij kunt vinden." "O ja, weet ik dat?" Dacht ik, terwijl ik zag hoe Atrus zich naar de geopende sterrenspleet keerde en op het randje ervan

Tijdens het schakelen lost Catherine als in het niets op.

ging staan. Hij opende het schakelboek opnieuw, hield het boven de spleet en zijn hand vlak boven de foto, klaar om te schakelen. Alvorens dit te doen, keerde hij zich even naar mij en zei: "Vaarwel, mijn vriend!" En legde vervolgens zijn hand op de foto.

Ook Atrus schakelt terug naar D'ni. "Vaarwel mijn vriend!"

Net als bij Catherine zag ik hoe eerst zijn hand en vervolgens zijn arm leek op te lossen. Daarna volgende binnen enkele seconden de rest van zijn lichaam. Het boek bleef eerst rustig boven de spleet zweven, maar zodra de ondersteunende arm en hand onder het boek begonnen op te lossen, werd het boek een prooi van de zwaartekracht en van de zuigende wind. Het dwarrelde de sterrenspleet in. Hola! En ik dan? Snel sprintte ik naar de rand om nog net te zien hoe het boek, samen met wat steengruis en kiezels in de diepte verdween. Daar gaapte een zwarte scheur mij tegemoet, maar het was inmiddels zo donker geworden, dat zelfs met het blote oog een aantal sterren in deze zwartheid was te zien.

Op dat moment werd Riven de prooi van een nog zwaardere aardbeving. Vóór ik de gelegenheid kreeg om mij schrap te zetten tegen dit nieuwe stukje natuurgeweld en een paar stappen naar achteren te doen, voelde ik de rotsen onder mijn voeten afbrokkelen. Te laat! Samen met de vergruizelde stukken steen werd ik de spleet ingezogen. Ik sloeg mijn handen voor mijn ogen, maar voelde en hoorde hoe de wind en het steengruis als in een razende draaikolk rondom mijn lichaam gierde. De lucht rondom was vervuld van een gedonder van brekend en vallend gesteente en de loeiende wind. Nee, zowel Atrus als Catherine had ik veilig thuis in D'ni weten af te leveren, maar voor mij kwam hier en nu zeker het einde... adieu Riven! Adieu alles en iedereen!

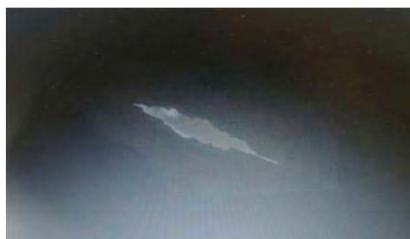

Hola! Daar gaat het schakelboek!

Hoofdstuk 28: Het einde...of een nieuw begin?

“Ik ga dood! Ik ga dood!” Spookte er door mijn hoofd. Was het niet omdat ik getroffen zou worden door een brok gesteente, dan wel omdat ik ergens tegen te pletter zou vallen of dat ik zou stikken in de ruimte van de sterrenspleet. Waarschijnlijker was het zelfs dat een combinatie van deze drie akelige gebeurtenissen zich vrijwel tegelijkertijd zouden voltrekken. Ik viel en viel, terwijl het geluid van de grondverschuiving in mijn hoofd nagalmde.

Maar wat duurde het lang voordat het definitieve einde zich voltrok... Ik bemerkte dat ik nog steeds kon nadenken. Iets van mijn grootste schrik leek weg te ebben en tegelijkertijd realiseerde ik mij dat het een stuk rustiger was geworden. Sterker nog, al het omringende geluid was opeens weggestorven. Zie je wel, ik was nu in het vacuüm van het heelal terechtgekomen, waar geluidsgolven zich niet meer konden voortplanten. Maar waarom leek het dan dat ik nog steeds kon ademen? Ook de indruk dat ik een langdurige vrije val onderging, leek langzaam te transformeren in een meer zweverig gevoel. Ik strekte mijn armen en benen en maakte een paar zwembewegingen, terwijl ik onderwijl voorzichtig mijn ogen opende. Recht boven mij, maar toch al op een behoorlijke afstand, ontwaarde ik een grote donkere massa, waarin zich een spleet bevond. Het leek wel op een grote gapende wond en er schemerde een vaal licht doorheen. De spleet leek langzaam rond te draaien, maar in werkelijkheid zou ik het zélf wel zijn die om en om tolde. Dat ik zweefde in de ruimte, dat was maar schijn. In werkelijkheid moest ik wel een onmetelijke snelheid hebben, maar was de afstand tot die donkere massa al zo groot geworden dat ik daaraan mijn tomeloze vaart niet meer kon afmeten. Tot mijn niet geringe verbazing zag ik nu links en rechts allemaal sterrenwolken voorbijschieten, terwijl ook deze langzaam ronddraaide. Nee! Dit maakte ik niet echt

In de wegdrijvende zwarte massa herken ik nog de spleet, als een gapende wond.

mee! Ik moest wel dood zijn en onderweg naar het hiernamaals, hemel of hel. Anders kon ik toch niet levend en wel, onbeschermd, alleen gehuld mijn gewone dagelijkse kleren hier rondzweven? Ik kneep eens hard in mijn arm. Au! Dat deed zeer! Nou, aan zo'n test had ik ook niets! Hoe kon ik zo bepalen dat ik niet levend maar dood was?

“Wat een onzin,” bedacht ik even later. Als ik dit alles kon bedenken en doen, dan moest ik nog wel in het land der levenden zijn. Hoewel, land... ik zweefde hier in of door de sterrenspleet, hoe ongeloofwaardig dat ook scheen te zijn, maar uit de beschrijvingen in Catherine's dagboekje had ik al begrepen dat deze dimensie minder vijandig was voor leven dan het op het eerste gezicht leek. ‘Gastvrij als een stromende rivier’, op zo'n manier had ze het milieu hier omschreven.

Met meer belangstelling en stijgende bewondering keek ik om mij heen. Ik had mij op Riven al over diverse zaken verbaasd, vooral over het gedrag van het water, maar dat was niets in vergelijking wat ik hier zag en wat er hier gebeurde. Mooi was het zeker,

De spleet verdwijnt langzaam in een draaikolk van sterren.

maar ik had toch weinig zin om ééuwig van dit uitzicht te genieten! Hoe kon ik hier weggelopen? Atrus had opgemerkt dat wij elkaar zeker nog zouden ontmoeten vlak voor hij van Riven wegschakelde en dat ik wel zou weten hoe hem te vinden. Ja, ja... opnieuw via een schakelboek zeker, waar ik toevallig tegenaan zou lopen, pardon zweven!

Die ietwat ironische en spottende gedachte was amper in mij opgekomen, of ik ontwaarde een eind vooruit een klein rechthoekig voorwerp dat zich zo te zien ongeveer met dezelfde snelheid als ikzelf door de ruimte voortbewoog. Dat kon toch niet waar zijn... het leek wel een boek! Ik maakte hevige zwembewegingen om zo dichterbij dit voorwerp te komen. Dat viel niet mee, maar na enige ogenblikken was toch te zien dat de afstand tot het voorwerp werd verkleind.

Even later zag ik duidelijk dat ik rap naderbij kwam. Na nog een paar verwoede borstcrawl zweefde het boek – want dat was het inderdaad – vlak voor mijn neus en met uitgestrekte armen slaagde ik erin het te pakken. De sterrenwolken rondom gaven genoeg zwak licht om te zien dat het wonder zich zowaar had voltrokken! Ik had hier een schakelboek in handen, maar niét het exemplaar waarmee Atrus en Catherine daarstraks terug waren geschakeld naar D'ni.

De wonderen waren nog niet voorbij, want nog vóór ik het boek kon openslaan, echode de stem van Atrus in mijn hoofd. “Nu begrijp ik het. Eind- en beginpunten zitten allemaal in de spleet, die sterrenkloof van Riven, die zowel functioneert als een muur en een brug. Maar hoewel ik niet in staat ben om te begrijpen hoe het zal gebeuren, ben ik ervan overtuigd dat deze sterrenstroom, die mijn Mystboek in waardevolle handen deponeerde, ook een veilige doortocht naar huis voor mijn vriend zal leveren. Het Tijdperk Riven zal voor altijd gesloten zijn, maar de Rivenesen zijn vrij. En nu kan ik uitrusten, terwijl ik begrijp dat in boeken, tijdperken en levens het einde niet echt geschreven kan worden.”

Hoe was het in godsnaam mogelijk dat ik hier Atrus kon horen? Had hij, zonder het zelf te beseffen, mij hier dit schakelboek weten te bezorgen? Gehn, de vader, dacht ten onrechte een god te zijn, maar de zoon, die de bescheidenheid zelve uitstraalde, was er in werkelijkheid een. Atrus... je gooide mij hier een reddingsboei toe! Ik opende het boek en zag een draaiende foto van een woestijnachtig

Mijn uitweg naar... een nieuwe ontmoeting met Atrus?

landschap met rode rotsen. Was dit de locatie waar wij elkaar weer zouden ontmoeten? Ik blikte nog even naar de sterrenwolken om mij heen, maar aarzelde niet al te lang en legde mijn hand op de foto. Atrus, je vriend komt eraan!

Nawoord.

Dit verhaal draag ik op aan de broers Rand en Robyn Miller, die met hun bijna onbegrensde fantasie niet alleen de wereld van Riven hebben geschapen, maar het ook hebben klaargespeeld dit fantastische avontuur voor de computer geschikt te maken. Ze hebben mij vele uren speelplezier weten te bezorgen.

En bij louter speelplezier bleef het niet. Hun uitgekende strategie leverde niet alleen een prachtig spel op, maar ook de hele wereld die daar aan ten grondslag lag – de beschaving van de D'ni, die tragisch ten onder was gegaan. Door deze wijze van presenteren kon de adventure liefhebber zich geheel vereenzelvigen met de wonderlijke wereld die Riven heet en zich daarin onderdompelen, alsof hij het allemaal zélf had meegemaakt. Dat de beide broers volledig in die opzet zijn geslaagd, was in het voorafgaande te lezen.

Tom van der Spek,

15 april 2007.

INHOUDSOPGAVE

Hoofdstuk 1: Een nieuwe ontmoeting met Atrus.....	blz.	2.
Hoofdstuk 2: Aankomst in Riven.....	blz.	4.
Hoofdstuk 3: De roterende kamer.....	blz.	12.
Hoofdstuk 4: De gouden koepel	blz.	20.
Hoofdstuk 5: De tempel	blz.	25.
Hoofdstuk 6: Onderzoekingen op het tweede eiland	blz.	29.
Hoofdstuk 7: Het dorp in de krater	blz.	39.
Hoofdstuk 8: Een beestenboel... ..	blz.	46.
Hoofdstuk 9: Tocht per onderzeeër	blz.	49.
Hoofdstuk 10: Nog wat bijleren... ..	blz.	53.
Hoofdstuk 11: De vijfde halte.....	blz.	59.
Hoofdstuk 12: In de nor.....	blz.	66.
Hoofdstuk 13: Contact!	blz.	75.
Hoofdstuk 14: Gehn's uitkijkpost	blz.	95.
Hoofdstuk 15: De weg omhoog	blz.	105.
Hoofdstuk 16: Gesloten deuren... ..	blz.	120.
Hoofdstuk 17: Tussen vermalen en koken	blz.	124.
Hoofdstuk 18: Het balkon en verder.....	blz.	133.
Hoofdstuk 19: Het laboratorium van Gehn	blz.	140.
Hoofdstuk 20: Terug op het eerste eiland.....	blz.	155.
Hoofdstuk 21: Energie!	blz.	163.
Hoofdstuk 22: Op visite bij Gehn	blz.	171.
Hoofdstuk 23: Het vijfde eiland.....	blz.	178.
Hoofdstuk 24: De tweede schakelpoging.....	blz.	184.
Hoofdstuk 25: Op zoek naar de code	blz.	186.
Hoofdstuk 26: De bevrijding van Catherine	blz.	196.
Hoofdstuk 27: Adieu Riven!	blz.	200.
Hoofdstuk 28: Het einde...of een nieuw begin?.....	blz.	205.
Nawoord	blz.	207.

the 1990s, the number of people in the UK who are aged 65 and over has increased from 10.5 million to 13.5 million (1990-2000).

There is a growing awareness of the need to address the needs of older people in the UK. The Department of Health (2000) has published a strategy for older people, which sets out a vision for the future of older people's health and care. The strategy is based on the following principles:

• Older people should be able to live independently and actively in their own homes for as long as possible.

• Older people should be able to access the services and support they need to live well in their own homes.

• Older people should be able to access the services and support they need to live well in care homes.

• Older people should be able to access the services and support they need to live well in residential care.

• Older people should be able to access the services and support they need to live well in nursing homes.

• Older people should be able to access the services and support they need to live well in residential care.

• Older people should be able to access the services and support they need to live well in nursing homes.

• Older people should be able to access the services and support they need to live well in residential care.

• Older people should be able to access the services and support they need to live well in nursing homes.

• Older people should be able to access the services and support they need to live well in residential care.

• Older people should be able to access the services and support they need to live well in nursing homes.

• Older people should be able to access the services and support they need to live well in residential care.

• Older people should be able to access the services and support they need to live well in nursing homes.

• Older people should be able to access the services and support they need to live well in residential care.

• Older people should be able to access the services and support they need to live well in nursing homes.

• Older people should be able to access the services and support they need to live well in residential care.

• Older people should be able to access the services and support they need to live well in nursing homes.

• Older people should be able to access the services and support they need to live well in residential care.

• Older people should be able to access the services and support they need to live well in nursing homes.

• Older people should be able to access the services and support they need to live well in residential care.

• Older people should be able to access the services and support they need to live well in nursing homes.

• Older people should be able to access the services and support they need to live well in residential care.

• Older people should be able to access the services and support they need to live well in nursing homes.

